

**ZAKŁADY TŁUSZCZOWE
„KRUSZWICA” S.A.
KRUSZWICA, UL. NIEPODLEGŁOŚCI 42**

**SPRAWOZDANIE FINANSOWE
ZA ROK OBROTOWY 2012**

**WRAZ
Z OPINIĄ BIEGŁEGO REWIDENTA
I
RAPORTEM Z BADANIA**

SPIS TREŚCI

OPINIA NIEZALEŻNEGO BIEGŁEGO REWIDENTA.....	3
RAPORT Z BADANIA SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO SPÓŁKI ZAKŁADY TŁUSZCZOWE „KRUSZWICA” S.A. ZA ROK OBROTOWY 2012	5
I. INFORMACJE OGÓLNE	5
1. Dane identyfikujące badaną Spółkę	5
2. Informacje o sprawozdaniu finansowym za poprzedni rok obrotowy	7
3. Dane identyfikujące podmiot uprawniony oraz kluczowego biegłego rewidenta przeprowadzającego w jego imieniu badanie.....	8
4. Dostępność danych i oświadczenia kierownictwa Spółki	8
II. SYTUACJA MAJĄTKOWA I FINANSOWA SPÓŁKI.....	9
III. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE	10
1. Ocena systemu rachunkowości.....	10
2. Informacje na temat badanego sprawozdania finansowego	10
3. Informacje o wybranych istotnych pozycjach sprawozdania finansowego	11
4. Kompletność i poprawność sporządzenia dodatkowych informacji i objaśnień oraz sprawozdania z działalności Spółki	12
IV. UWAGI KOŃCOWE.....	13

SPRAWOZDANIE FINANSOWE SPÓŁKI ZAKŁADY TŁUSZCZOWE „KRUSZWICA” S.A. ZA ROK OBROTOWY 2012

1. Sprawozdanie z sytuacji finansowej
2. Sprawozdanie z całkowitych dochodów
3. Sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym
4. Sprawozdanie z przepływów pieniężnych
5. Informacje dodatkowe obejmujące informacje o przyjętej polityce rachunkowości oraz inne informacje objaśniające

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI SPÓŁKI ZAKŁADY TŁUSZCZOWE „KRUSZWICA” S.A. ZA ROK OBROTOWY 2012

OPINIA NIEZALEŻNEGO BIEGŁEGO REWIDENTA

Do Akcjonariuszy i Rady Nadzorczej Spółki Zakłady Tłuszczowe „Kruszwica” S.A.

Przeprowadziliśmy badanie załączonego sprawozdania finansowego Spółki Zakłady Tłuszczowe „Kruszwica” S.A. („Spółka”) z siedzibą w Kruszwicy przy ulicy Niepodległości 42, na które składa się sprawozdanie z sytuacji finansowej sporządzone na dzień 31 grudnia 2012 roku, sprawozdanie z całkowitych dochodów, sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym, sprawozdanie z przepływów pieniężnych za rok obrotowy od 1 stycznia 2012 roku do 31 grudnia 2012 roku oraz informacje dodatkowe, obejmujące informacje o przyjętej polityce rachunkowości i inne informacje objaśniające.

Za sporządzenie zgodnego z obowiązującymi przepisami sprawozdania finansowego oraz sprawozdania z działalności odpowiedzialny jest Zarząd Spółki.

Zarząd Spółki oraz członkowie jej Rady Nadzorczej są zobowiązani do zapewnienia, aby sprawozdanie finansowe oraz sprawozdanie z działalności spełniały wymagania przewidziane w ustawie z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości (Dz. U. z 2009 roku Nr 152, poz. 1223 z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą o rachunkowości”.

Naszym zadaniem było zbadanie i wyrażenie opinii o zgodności sprawozdania finansowego z przyjętymi przez Spółkę zasadami (polityką) rachunkowości oraz czy przedstawia ono rzetelnie i jasno, we wszystkich istotnych aspektach, sytuację majątkową i finansową, jak też wynik finansowy Spółki oraz o prawidłowości ksiąg rachunkowych stanowiących podstawę jego sporządzenia.

Badanie sprawozdania finansowego zaplanowaliśmy i przeprowadziliśmy stosownie do postanowień:

- rozdziału 7 ustawy o rachunkowości,
- krajowych standardów rewizji finansowej, wydanych przez Krajową Radę Biegłych Rewidentów w Polsce.

Badanie sprawozdania finansowego zaplanowaliśmy i przeprowadziliśmy w taki sposób, aby uzyskać racjonalną pewność pozwalającą na wyrażenie opinii o sprawozdaniu. W szczególności badanie obejmowało sprawdzenie poprawności zastosowanych przez Spółkę zasad (polityki) rachunkowości i znaczących szacunków, sprawdzenie – w przeważającej mierze w sposób wyrywkowy – dowodów i zapisów księgowych, z których wynikają liczby i informacje zawarte w sprawozdaniu finansowym, jak i całościową ocenę sprawozdania finansowego. Uważamy, że badanie dostarczyło wystarczającej podstawy do wyrażenia opinii.

Naszym zdaniem zbadane sprawozdanie finansowe we wszystkich istotnych aspektach:

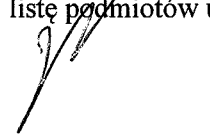
- przedstawia rzetelnie i jasno informacje istotne dla oceny sytuacji majątkowej i finansowej Spółki na dzień 31 grudnia 2012 roku, jak też jej wyniku finansowego za rok obrotowy od 1 stycznia 2012 roku do 31 grudnia 2012 roku,
- zostało sporządzone zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Rachunkowości, Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej oraz związanymi z nimi interpretacjami ogłoszonymi w formie rozporządzeń Komisji Europejskiej, a w zakresie nieuregulowanym w tych standardach – stosownie do wymogów ustawy o rachunkowości i wydanych na jej podstawie przepisów wykonawczych oraz na podstawie prawidłowo prowadzonych ksiąg rachunkowych,
- jest zgodne z wpływającymi na treść sprawozdania finansowego przepisami prawa i postanowieniami statutu Spółki.

Sprawozdanie z działalności Spółki za rok obrotowy 2012 jest kompletne w rozumieniu art. 49 ust. 2 ustawy o rachunkowości oraz rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 19 lutego 2009 roku w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych oraz warunków uznawania za równoważne informacji wymaganych przepisami prawa państwa niebędącego państwem członkowskim, a zawarte w nim informacje, pochodzące ze zbadanego sprawozdania finansowego, są z nim zgodne.

Radosław Kuboszek
Kluczowy biegły rewident
przeprowadzający badanie
nr ewid. 90029

W imieniu Deloitte Polska Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Sp. k. (dawniej: Deloitte Audyt Sp. z o.o.) – podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych wpisanego na listę podmiotów uprawnionych prowadzoną przez KRBR pod nr. ewidencyjnym 73:

Radosław Kuboszek – Wiceprezes Zarządu Deloitte Polska Sp. z o.o. – komplementariusza Deloitte Polska Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Sp. k. (dawniej: Deloitte Audyt Sp. z o.o.)

Warszawa, 7 marca 2013 roku

**RAPORT Z BADANIA SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO
SPÓŁKI ZAKŁADY TŁUSZCZOWE „KRUSZWICA” S.A.
ZA ROK OBROTOWY 2012**

I. INFORMACJE OGÓLNE

1. Dane identyfikujące badaną Spółkę

Spółka działa pod firmą Zakłady Tłuszczowe „Kruszwica” S.A. Siedzibą Spółki jest miasto Kruszwica, ul. Niepodległości 42.

Spółka prowadzi działalność w formie akcyjnej, zawiązanej aktem notarialnym w dniu 15 grudnia 1995 roku przed notariuszem Pawłem Błaszczakiem w Kancelarii w Warszawie przy ul. Długiej 31 (Repertorium A Nr 20308/95). Spółka została zarejestrowana w rejestrze handlowym prowadzonym przez Sąd Rejonowy VIII Wydział Gospodarczy Sekcja Rejestrowa w Bydgoszczy, w dziale B pod numerem 3698. Aktualnie Spółka jest wpisana do rejestru przedsiębiorców prowadzonego przez Sąd Rejonowy, XIII Wydział Gospodarczy Rejestrowy w Bydgoszczy pod numerem KRS 0000019414.

Spółka posiada numer identyfikacji podatkowej NIP: 556-08-00-678 nadany przez Urząd Skarbowy w Inowrocławiu w dniu 30 grudnia 1995 roku.

Urząd Statystyczny nadał Spółce w dniu 8 stycznia 2001 roku REGON o numerze: 091279630.

Spółka działa na podstawie przepisów Kodeksu spółek handlowych.

Według statutu Spółki przedmiotem jej działalności jest:

- produkcja olejów i pozostałych tłuszczów płynnych (PKD 10.41.Z),
- produkcja margaryny i podobnych tłuszczów jadalnych (PKD 10.42.Z),
- produkcja komponentów paszowych - śruty rzepakowej, sojowej, szlamu pohydratacyjnego i innych substancji powstających w procesie przerobu surowców roślinnych (PKD 10.41.Z),
- produkcja lecytyny (PKD 10.41.Z),
- produkcja kwasów tłuszczowych i destylatów podezdoryzacyjnych (PKD 10.41.Z),
- produkcja biokomponentów do paliw (PKD 20.59.Z),
- produkcja surowej gliceryny (PKD 20.41.Z),
- produkcja przypraw (PKD 10.84.Z),
- sprzedaż hurtowa zboża, nieprzetworzonego tytoniu, nasion i pasz dla zwierząt (PKD 46.21.Z),
- sprzedaż hurtowa olejów i tłuszczów jadalnych (PKD 46.33.Z),
- sprzedaż detaliczna pozostałej żywności prowadzona w wyspecjalizowanych sklepach (PKD 47.29.Z),
- sprzedaż hurtowa biokomponentów do paliw (PKD 46.90.Z),
- sprzedaż hurtowa gliceryny (PKD 46.90.Z),
- sprzedaż detaliczna kwiatów, roślin, nasion, nawozów, żywych zwierząt domowych, karmy dla zwierząt domowych prowadzonej w wyspecjalizowanych sklepach (PKD 47.76.Z),
- sprzedaż hurtowa śruty rzepakowej, sojowej i słonecznikowej (PKD 46.90.Z),
- sprzedaż detaliczna śruty rzepakowej, sojowej i słonecznikowej (PKD 47.99.Z),
- transport drogowy towarów (PKD 49.41.Z),
- wynajem i dzierżawa pozostałych pojazdów samochodowych, z wyłączeniem motocykli (PKD 77.12.Z),
- przeładunek towarów (PKD 52.24.C),
- magazynowanie i przechowywanie pozostałych towarów (PKD 52.10.B),

- obiekty noclegowe turystyczne i miejsca krótkotrwałego zakwaterowania (PKD 55.20.Z),
- ochrona przeciwpożarowa (PKD 84.25.Z),
- pozostałe doradztwo w zakresie prowadzenia działalności gospodarczej i zarządzania (PKD 70.22.Z),
- działalność rachunkowo - księgowa (PKD 69.20.Z),
- wynajem i zarządzanie nieruchomościami własnymi lub dzierżawionymi (PKD 68.20.Z),
- pozostała działalność wspomagająca usługi finansowe, z wyłączeniem ubezpieczeń i funduszy emerytalnych (PKD 66.19.Z),
- badania i analizy związane z jakością żywności (PKD 71.20.A),
- pozostałe badania i analizy techniczne (PKD 71.20.B),
- produkcja pozostałych artykułów spożywczych, gdzie indziej niesklasyfikowana (PKD 10.89.Z),
- produkcja opakowań z tworzyw sztucznych (PKD 22.22.Z),
- wytwarzane i zaopatrywanie w parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych (PKD 35.30.Z),
- konserwacja i naprawa pojazdów samochodowych, z wyłączeniem motocykli (PKD 45.20.Z),
- badanie rynku i opinii publicznej (PKD 73.20.Z),
- działalność pozostałych agencji transportowych (PKD 52.29.C),
- działalność usługowa wspomagająca transport lądowy (PKD 52.21.Z),
- przeładunek towarów w portach morskich (PKD 52.24.A),
- wynajem i dzierżawa pozostałych maszyn, urządzeń oraz dóbr materialnych, gdzie indziej niesklasyfikowane (PKD 77.39.Z),
- sprzedaż detaliczna prowadzona przez domy sprzedaży wysyłkowej lub Internet (PKD 47.91.Z),
- pozostała sprzedaż detaliczna prowadzona poza siecią sklepową, straganami i targowiskami (PKD 47.99.Z),
- pozostała działalność wspomagająca prowadzenie działalności gospodarczej, gdzie indziej niesklasyfikowana (PKD 82.99.Z).

W badanym okresie Spółka prowadziła działalność głównie w zakresie:

- skupu i przetwórstwa nasion roślin oleistych,
- produkcji rafinowanych olejów i tłuszczów oraz margaryn i podobnych tłuszczów jadalnych,
- działalności handlowej (eksport i import) w zakresie przedmiotu przedsiębiorstwa Spółki,
- produktów ubocznych przetwarzanych nasion i pozostałych surowców, artykułów spożywczych.

Kapitał zakładowy Spółki według stanu na dzień 31 grudnia 2012 roku wynosił 171.942 tys. zł i dzielił się na 22.986.949 akcji o wartości nominalnej 7,48 zł każda.

Według stanu na dzień 31 maja 2012 roku (data ostatniego Zgromadzenia Akcjonariuszy) wśród akcjonariuszy Spółki znajdowali się:

– Koninklijke Bunge B.V. z siedzibą w Rotterdamie, Holandia	– 64,22% akcji,
– Windstorm Trading & Investments Limited	– 25,26% akcji,
– pozostali akcjonariusze	– 10,52% akcji.

W roku obrotowym nie wystąpiły zmiany w kapitale zakładowym Spółki.

W badanym okresie nie wystąpiły zmiany w strukturze własności kapitału zakładowego Spółki.

Po zakończeniu okresu sprawozdawczego nie nastąpiły żadne zmiany w kapitale zakładowym Spółki.

Kapitał własny Spółki według stanu na dzień 31 grudnia 2012 roku wynosił 627.896 tys. zł.

Rokiem obrotowym Spółki jest rok kalendarzowy.

Jako podmioty powiązane Zakłady Tłuszczowe „Kruszwica” S.A. traktuje spółki należące do Grupy Kapitałowej Bunge, w tym spółkę zależną ZPT Elmlilk Sp. z o.o., a także pozostałe jednostki powiązane: spółkę Wodno-Ściekową Kruszwica oraz spółkę Akpol Spedycja Międzynarodowa Sp. z o.o. (osobowo powiązana ze Spółką, poprzez żonę jednego z Członków Rady Nadzorczej Spółki, która jest większościowym wspólnikiem Akpol Sp. z o.o.).

W skład Zarządu Spółki na dzień wydania opinii wchodzi:

– Wojciech Jachimczyk	– Prezes Zarządu,
– Wojciech Bauman	– Członek Zarządu,
– Marcin Brodowski	– Członek Zarządu,
– Jacek Michalak	– Członek Zarządu,
– Piotr Piotrowski	– Członek Zarządu,
– Dariusz Szymański	– Członek Zarządu,
– Tomasz Wika	– Członek Zarządu.

W badanym okresie oraz do dnia wydania opinii wystąpiły następujące zmiany w składzie Zarządu Spółki:

- Tommy Jensen – rezygnacja ze stanowiska Prezesa Zarządu z dniem 31 maja 2012 roku,
- Wojciech Jachimczyk – powołanie na stanowisko Prezesa Zarządu z dniem 31 maja 2012 roku,
- Mariusz Szeliga – rezygnacja ze stanowiska Członka Zarządu z dniem 31 maja 2012 roku,
- Dariusz Szymański – powołanie na stanowisko Członka Zarządu z dniem 31 maja 2012 roku,
- Jacek Michalak – powołanie na Członka Zarządu z dniem 28 listopada 2012 roku,
- Roman Rybacki – wygaśnięcie mandatu Członka Zarządu z dniem 14 grudnia 2012 na skutek zgonu.

Powyższe zmiany zostały zgłoszone i zarejestrowane we właściwym rejestrze sądowym.

2. Informacje o sprawozdaniu finansowym za poprzedni rok obrotowy

Działalność Spółki w 2011 roku zamknęła się zyskiem netto w wysokości 29.971 tys. zł. Sprawozdanie finansowe Spółki za rok obrotowy 2011 podlegało badaniu przez biegłego rewidenta. Badanie zostało przeprowadzone przez podmiot uprawniony Deloitte Audyt Sp. z o.o. Biegły rewident w dniu 7 marca 2012 roku wydał o tym sprawozdaniu opinię bez zastrzeżeń.

Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy zatwierdzające sprawozdanie finansowe za rok obrotowy 2011 odbyło się w dniu 31 maja 2012 roku. Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy postanowiło o następującym podziale zysku netto za rok 2011:

– dywidendy dla akcjonariuszy	– 22.527 tys. zł,
– przekazanie na kapitał rezerwowy	– 7.444 tys. zł.

Sprawozdanie finansowe za rok obrotowy 2011 zostało złożone w Krajowym Rejestrze Sądowym w dniu 26 lipca 2012 roku i złożone do opublikowania w Monitorze Polskim B w dniu 14 czerwca 2012 roku. Sprawozdanie to zostało opublikowane w Monitorze Polskim B nr 1957 w dniu 5 września 2012 roku.

3. Dane identyfikujące podmiot uprawniony oraz kluczowego biegłego rewidenta przeprowadzającego w jego imieniu badanie

Badanie sprawozdania finansowego zostało przeprowadzone na podstawie umowy z dnia 5 października 2012 roku, zawartej pomiędzy Spółką Zakłady Tłuszczowe „Kruszwica” S.A. a firmą Deloitte Audyt Sp. z o.o. (obecnie: Deloitte Polska Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Sp. k.) z siedzibą w Warszawie, al. Jana Pawła II 19, wpisaną na prowadzoną przez Krajową Radę Biegłych Rewidentów listę podmiotów uprawnionych do badania sprawozdań finansowych pod nr 73. W imieniu podmiotu uprawnionego badanie sprawozdania finansowego zostało przeprowadzone pod nadzorem kluczowego biegłego rewidenta Radosława Kuboszka (nr ewidencyjny 90029) w siedzibie Spółki w dniach od 8 do 26 października 2012 roku, od 7 do 25 stycznia 2013 roku oraz poza siedzibą Spółki do dnia wydania niniejszej opinii.

Wyboru podmiotu uprawnionego dokonała Rada Nadzorcza uchwałą z dnia 3 kwietnia 2012 roku na podstawie upoważnienia zawartego w par. 16 pkt. 2 pkt. 14 statutu Spółki.

Deloitte Polska Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Sp. k. (dawniej: Deloitte Audyt Sp. z o.o.) oraz kluczowy biegły rewident Radosław Kuboszek potwierdzają, iż są uprawnieni do badania sprawozdań finansowych oraz iż spełniają warunki określone w art. 56 ustawy o biegłych rewidentach i ich samorządzie, podmiotach uprawnionych do badania sprawozdań finansowych oraz nadzorze publicznym (Dz. U. z 2009 roku Nr 77, poz. 649 z późn. zm.) do wyrażenia bezstronnej i niezależnej opinii o sprawozdaniu finansowym Spółki Zakłady Tłuszczowe „Kruszwica” S.A.

4. Dostępność danych i oświadczenia kierownictwa Spółki

Nie wystąpiły ograniczenia zakresu naszego badania.

Podmiotowi uprawnionemu i kluczowemu biegłemu rewidentowi w trakcie badania udostępniono wszystkie żądane dokumenty i dane, jak również udzielono wyczerpujących informacji i wyjaśnień, co między innymi zostało potwierdzone pisemnym oświadczeniem Zarządu Spółki z dnia 7 marca 2013 roku.

II. SYTUACJA MAJĄTKOWA I FINANSOWA SPÓŁKI

Poniżej zaprezentowane są podstawowe wielkości ze sprawozdania z całkowitych dochodów oraz wskaźniki finansowe opisujące wynik finansowy Spółki, jej sytuację finansową i majątkową w porównaniu do analogicznych wielkości za rok ubiegły.

<u>Podstawowe wielkości ze sprawozdania z</u> <u>całkowitych dochodów (w tys. zł)</u>	<u>2012</u>	<u>2011</u>
Przychody ze sprzedaży	2.694.361	2.331.918
Koszty działalności operacyjnej	2.667.495	2.280.900
Pozostałe przychody operacyjne	15.889	17.002
Pozostałe koszty operacyjne	6.701	10.944
Przychody finansowe	386	904
Koszty finansowe	29.490	19.635
Podatek dochodowy	2.102	8.374
Zysk (strata) netto	4.848	29.971
Całkowity dochód ogółem	(1.860)	33.660
<u>Wskaźniki rentowności</u>	<u>2012</u>	<u>2011</u>
– rentowność sprzedaży	1,3%	2,4%
– rentowność sprzedaży netto	0,2%	1,3%
– rentowność netto kapitału własnego	0,8%	4,8%
<u>Wskaźniki efektywności</u>		
– wskaźnik rotacji majątku	2,30	1,78
– wskaźnik rotacji należności w dniach	27	26
– wskaźnik rotacji zobowiązań w dniach	18	21
– wskaźnik rotacji zapasów w dniach	74	88
<u>Płynność/Kapitał obrotowy netto</u>		
– stopa zadłużenia	46%	50%
– stopień pokrycia majątku kapitałem własnym	54%	50%
– kapitał obrotowy netto (w tys. zł)	236	231
– wskaźnik płynności	1,44	1,36
– wskaźnik podwyższonej płynności	0,48	0,44

Analiza powyższych wielkości i wskaźników wskazuje na wystąpienie w roku 2012 następujących tendencji:

- spadek wskaźników rentowności,
- wzrost wskaźnika rotacji majątku oraz wskaźnika rotacji należności w dniach,
- spadek wskaźnika rotacji zobowiązań w dniach oraz wskaźnika rotacji zapasów w dniach,
- spadek stopy zadłużenia,
- wzrost stopnia pokrycia majątku kapitałem własnym,
- wzrost kapitału obrotowego,
- wzrost wskaźnika płynności,
- wzrost wskaźnika podwyższonej płynności.

III. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE

1. Ocena systemu rachunkowości

Spółka posiada dokumentację wymaganą przepisami art. 10 ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości (Dz. U. z 2009 roku Nr 152, poz. 1223 z późn.zm.), zwanej dalej „ustawą o rachunkowości”, w szczególności dotyczącą: określenia roku obrotowego i wchodzących w jego skład okresów sprawozdawczych, metod wyceny aktywów i pasywów oraz ustalania wyniku finansowego, sposobu prowadzenia ksiąg rachunkowych, systemu ochrony danych i ich zbiorów. Dokumentacja polityki rachunkowości została opracowana zgodnie z ustawą o rachunkowości, a w zakresie wyceny aktywów i pasywów oraz prezentacji sprawozdania finansowego zgodnie z wymogami Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej („MSSF”) i przyjęta do stosowania od dnia 1 stycznia 2005 roku. Podstawowe zasady wyceny aktywów i pasywów oraz pomiaru wyniku finansowego zostały przedstawione w dodatkowych informacjach objaśniających.

Zasady rachunkowości, których Spółka ma możliwość wyboru na podstawie MSSF, zostały wybrane w sposób pozwalający na poprawne odzwierciedlenie specyfiki działalności Spółki, jej sytuacji finansowej oraz uzyskiwanych wyników finansowych. Zasady te były stosowane w sposób ciągły i nie uległy one zmianie w stosunku do zasad stosowanych do prowadzenia ksiąg rachunkowych i sporządzenia sprawozdania finansowego w roku poprzednim.

W Spółce stosowany jest komputerowy system ewidencji księgowej MOVEX – wersja 12.5, w którym dokonywane są księgowania wszystkich zdarzeń gospodarczych. Wyliczenia płac i obciążeń z tym związanych prowadzone są w systemie Teta, a także w części zostały zlecone zewnętrznej firmie Calan & Associates Sp. z o.o. System MOVEX oraz pozostałe systemy posiadają zabezpieczenia hasłowe przed dostępem osób nieuprawnionych oraz funkcyjne ograniczenia dostępu. Opis systemu informatycznego spełnia wymogi art. 10 ust. 1 pkt 3 lit. c) ustawy o rachunkowości.

Bilans otwarcia wynika z zatwierdzonego sprawozdania finansowego za poprzedni rok obrotowy i został on prawidłowo wprowadzony do ksiąg rachunkowych badanego.

W części przez nas zbadanej udokumentowanie operacji gospodarczych, księgi rachunkowe oraz powiązanie zapisów księgowych z dokumentami i sprawozdaniem finansowym spełniają wymogi rozdziału 2 ustawy o rachunkowości.

Księgi rachunkowe, dowody księgowe, dokumentacja przyjętego sposobu prowadzenia rachunkowości oraz zatwierdzone sprawozdania finansowe Spółki są przechowywane zgodnie z rozdziałem 8 ustawy o rachunkowości.

Spółka przeprowadziła inwentaryzację aktywów i pasywów w zakresie oraz w terminach i z częstotliwością wymaganą przez ustawę o rachunkowości. Różnice inwentaryzacyjne ujęto i rozliczono w księgach badanego okresu.

2. Informacje na temat badanego sprawozdania finansowego

Badane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone na dzień 31 grudnia 2012 roku i obejmuje:

- sprawozdanie z sytuacji finansowej sporządzone na dzień 31 grudnia 2012 roku, który po stronie aktywów i pasywów wykazuje sumę 1.170.519 tys. zł,
- sprawozdanie z całkowitych dochodów za okres od 1 stycznia 2012 roku do 31 grudnia 2012 roku wykazujące zysk netto w kwocie 4.848 tys. zł oraz ujemny całkowity dochód ogółem w kwocie 1.860 tys. zł,

- sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym za okres od 1 stycznia 2012 roku do 31 grudnia 2012 roku wykazujące zmniejszenie kapitału własnego o kwotę 24.387 tys. zł,
- sprawozdanie z przepływów pieniężnych za okres od 1 stycznia 2012 roku do 31 grudnia 2012 roku wykazujące zmniejszenie stanu środków pieniężnych o kwotę 25. 392 tys. zł,
- informacje dodatkowe, obejmujące informacje o przyjętej polityce rachunkowości i inne informacje objaśniające.

Struktura aktywów i pasywów oraz pozycji kształtujących wynik finansowy została przedstawiona w sprawozdaniu finansowym.

3. Informacje o wybranych istotnych pozycjach sprawozdania finansowego

Rzeczowe aktywa trwałe

Na pozycję rzeczowych aktywów trwałych w Spółce składają się:

- środki trwałe w kwocie 255.297 tys. zł,
- środki trwałe w budowie w kwocie 26.376 tys. zł,
- zaliczki na środki trwałe w budowie w kwocie 583 tys. zł.

Informacje dodatkowe prawidłowo opisują zmiany stanu środków trwałych oraz środków trwałych w budowie, łącznie z ujawnieniem ewentualnych odpisów aktualizujących powyższe składniki majątkowe.

Inwestycje długoterminowe

Do pozycji inwestycji długoterminowych w Spółce zaliczono:

- udziały i akcje w podmiotach podporządkowanych w kwocie 5.007 tys. zł.

Informacje dodatkowe prawidłowo opisują zmiany inwestycji w trakcie roku obrotowego.

Struktura zapasów

Struktura zapasów została prawidłowo przedstawiona w informacji objaśniającej tę pozycję sprawozdania z sytuacji finansowej.

Struktura należności

Struktura wiekowa należności handlowych została prawidłowo przedstawiona w informacji objaśniającej tę pozycję sprawozdania z sytuacji finansowej. W zbadanej przez nas próbie należności przedawnione lub umorzone nie wystąpiły.

Zobowiązania

Struktura czasowa i rodzajowa zobowiązań według okresu spłaty została prawidłowo przedstawiona w informacji objaśniającej tę pozycję sprawozdania z sytuacji finansowej.

Największe wartości wśród zobowiązań Spółki stanowią:

- kredyty i pożyczki krótkoterminowe w kwocie 365.692 tys. zł,
- zobowiązania z tytułu dostaw i usług w kwocie 129.403 tys. zł.

Specyfikację zaciągniętych kredytów wraz z opisem ich zabezpieczeń ujawniono w informacjach dodatkowych. Zobowiązania przedawnione lub umorzone w zbadanej przez nas próbie nie wystąpiły.

Rozliczenia międzyokresowe i rezerwy na zobowiązania

Informacje objaśniające czynne i bierne rozliczenia międzyokresowe oraz rezerwy na zobowiązania w sposób prawidłowy opisują ich strukturę. Koszty i przychody rozliczane w czasie zakwalifikowano prawidłowo w stosunku do badanego okresu obrotowego. Rezerwy na zobowiązania ustalono w wiarygodnie oszacowanych kwotach. Pozycje ujęto kompletnie i prawidłowo w istotnych aspektach w odniesieniu do całości sprawozdania finansowego.

4. Kompletność i poprawność sporządzenia dodatkowych informacji i objaśnień oraz sprawozdania z działalności Spółki

Spółka potwierdziła zasadność zastosowania zasady kontynuacji działalności przy sporządzaniu sprawozdania finansowego. Zasady wyceny aktywów i pasywów, pomiaru wyniku finansowego oraz sposobu sporządzenia sprawozdania finansowego zostały prawidłowo i kompletnie opisane w informacjach objaśniających.

Dla poszczególnych aktywów wykazanych w sprawozdaniu z sytuacji finansowej przedstawiono możliwość dysponowania nimi z uwagi na zabezpieczenia poczynione na rzecz wierzycieli. Informacje objaśniające w sposób kompletny opisują pozycje sprawozdawcze oraz jasno prezentują pozostałe informacje wymagane przez MSSF.

Zarząd sporządził i załączył do sprawozdania finansowego sprawozdanie z działalności Spółki w roku obrotowym 2012. Sprawozdanie z działalności zawiera informacje wymagane przez art. 49 ust. 2 ustawy o rachunkowości oraz rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 19 lutego 2009 roku w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych oraz warunków uznawania za równoważne informacji wymaganych przepisami prawa państwa niebędącego państwem członkowskim. Dokonaliśmy sprawdzenia tego sprawozdania w zakresie ujawnionych w nim informacji, których bezpośrednim źródłem jest zbadane sprawozdanie finansowe.

IV. UWAGI KOŃCOWE

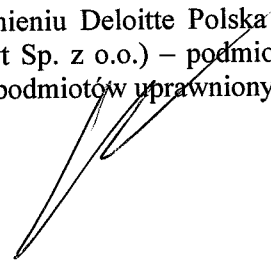
Oświadczenia Zarządu

Deloitte Polska Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Sp. k. (dawniej: Deloitte Audyt Sp. z o.o.) oraz kluczowy biegły rewident otrzymali od Zarządu Spółki pisemne oświadczenie, w którym Zarząd stwierdził, iż z wyjątkiem nieterminowego złożenia sprawozdania finansowego za rok obrotowy 2011 w Krajowym Rejestrze Sądowym, Spółka przestrzegała przepisów prawa.

Radosław Kuboszek
Kluczowy biegły rewident
przeprowadzający badanie
nr ewid. 90029

W imieniu Deloitte Polska Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Sp. k. (dawniej: Deloitte Audyt Sp. z o.o.) – podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych wpisanego na listę podmiotów uprawnionych prowadzoną przez KRBR pod nr. ewidencyjnym 73:

Radosław Kuboszek – Wiceprezes Zarządu Deloitte Polska Sp. z o.o. – komplementariusza Deloitte Polska Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Sp. k. (dawniej: Deloitte Audyt Sp. z o.o.)

Warszawa, 7 marca 2013 roku

Szanowni Akcjonariusze,

W imieniu Zarządu Zakładów Tłuszczowych "Kruszwica" S.A. mam przyjemność przedłożyć Państwu sprawozdanie finansowe, wraz z komentarzem Zarządu za okres 12 miesięcy kończący się w dniu 31 grudnia 2012 roku, oraz skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej za ten sam okres. Grupa Kapitałowa powstała w wyniku nabycia przez ZT Kruszwica SA, spółki zależnej ZPT Elmilk sp. z o. o. z siedzibą w Szczecinku, która od listopada 2012 prowadzi swoją działalność operacyjną tj. produkcję margaryn konsumenckich w ramach grupy kapitałowej.

Rok 2012 był kolejnym okresem rekordowo niskich zbiorów rzepaku zarówno w Polsce jak i Europie. W takiej sytuacji największym wyzwaniem dla segmentu produktów masowych (Agri) w minionym roku było zapewnienie niezbędnej ilości nasion rzepaku na rzecz całorocznego przerobu we wszystkich naszych olejarniach. Dzięki wcześniejszej adaptacji naszej strategii zakupu do sytuacji rynkowej, w 2012 roku pozyskaliśmy i przerobiliśmy większy wolumen nasion niż w roku 2011. Pozwoliło to na znaczący wzrost sprzedaży olejów luzem jak również śruty rzepakowej, której nadwyżki kierowaliśmy na eksport. Dzięki właściwemu zarządzaniu ryzykiem o około 10 procent wzrosła jednostkowa rentowność przerobu nasion rzepaku. W efekcie zysk operacyjny segmentu Agri, na poziomie ponad 50 mln PLN stanowił największą część zysku Spółki w 2012 roku.

W segmencie produktów spożywczych zwiększyliśmy wielkość i wartość sprzedaży produktów konsumenckich, czego niestety nie udało się nam osiągnąć w segmencie margaryn i tłuszczów profesjonalnych, gdzie zarówno wolumeny i wartości były poniżej naszych oczekiwań.

W olejach konfekcjonowanych skupiliśmy się na dalszym wzmacnianiu pozycji marki „Kujawski”. W tym celu uzupełniliśmy dotychczasowy koncept marketingowy oleju „Z Pierwszego Tłoczenia” nowym konceptem „Filtrowany na Zimno”. Poszerzyliśmy również ofertę olejów pod marką „Kujawski” o zestaw olejów smakowych z dodatkiem ziół. Podobnie jak w latach ubiegłych wspieraliśmy też pozostałe marki olejowe Spółki. Nasze działania są skoncentrowane na ciągłej budowie wartości marki „Kujawski” i umacnianiu Spółki na pozycji lidera rynkowego w kategorii olejów markowych. Największy przyrost ilościowy sprzedaży olejów konfekcjonowanych odnotowaliśmy w kategorii olejów pod markami własnymi sieci handlowych.

Również w margarynach konsumenckich konsekwentnie wspieraliśmy rozwój naszych strategicznych marek, w szczególności marki „Smakowita”, wspieranej w trakcie całego roku różnorodnymi działaniami promocyjno-reklamowymi. W 2012 roku wprowadziliśmy na rynek nowy wariant tej marki – „Smakowita Ekstra Lekko Solona”. Pod koniec roku wprowadziliśmy na rynek dwie margaryny prozdrowotne – „Optima Cardio” i „Optima Omega 3”. Sukcesem był również wzrost sprzedaży ilościowej i wartościowej margaryn w kostkach pod marką „Z Kruszwicy”. Podobnie jak w olejach konfekcjonowanych, rozwinęliśmy współpracę z wiodącymi odbiorcami margaryn konsumenckich pod markami własnymi sieci handlowych.

Niestety, pomimo ilościowego jak i wartościowego wzrostu sprzedaży produktów konsumenckich, brak możliwości pełnego uwzględnienia wyższych kosztów surowca w cenach sprzedaży produktów finalnych sprawił, że rentowność w tym segmencie była zdecydowanie poniżej naszych oczekiwań.

W kategorii produktów profesjonalnych, zarówno margaryn jak i tłuszczów, odnotowaliśmy spadek sprzedaży i rentowności. W znacznej mierze spowodowane to było znaczącym spadkiem cen rynkowych olejów w drugiej połowie roku, czego niestety nie udało nam się właściwie wykorzystać. Nie bez znaczenia na wynik w tej kategorii był też wzrost konkurencji i ogólny spadek spożycia produktów cukierniczych w Polsce.

Wychodząc naprzeciw przewidywanemu wzrostowi zapotrzebowania na tłuszcze do głębokiego smażenia, wynikającemu z wejścia w życie rozporządzenia Ministra Zdrowia w sprawie kontroli jakości tłuszczów smaźalniczych stosowanych w gastronomii, w drugiej połowie roku wprowadziliśmy na rynek płynną fryturę, o zwiększonych parametrach użytkowych, pod marką „Solfryt”. Kontynuujemy też długofalowy program wspierania rozwoju cukiernictwa i piekarnictwa w ramach naszych programów „Akademia Mistrza” i „Przyjazna Słodycz”.

Znaczący wpływ na wyniki Spółki miały planowane i poniesione koszty restrukturyzacji zakładu produkcyjnego w Warszawie. Łączny koszt odpisów majątku, jak i odpraw dla pracowników, w 2012 roku wyniósł ponad 20 mln PLN. Tak znaczący koszt związany był z całkowitym zakończeniem działalności zakładu w Warszawie.

W konsekwencji segment produktów spożywczych (Food) wygenerował stratę operacyjną w wysokości 21 mln PLN.

Istotnym zdarzeniem w 2012 roku był zakup spółki zależnej - ZPT Elmilk sp. z o.o., która w listopadzie 2012 roku nabyła od firmy MAŁPKA S.A. aktywa związane ze sprzedażą i produkcją margaryn konsumenckich, w ramach zakładu produkcyjnego w Szczecinku. Jesteśmy przekonani, że ta inwestycja zwiększy naszą konkurencyjność na krajowym rynku margaryn, szczególnie w zakresie dostaw margaryn pod markami własnymi sieci handlowych.

W 2012 roku Spółka kontynuowała działania w zakresie poprawy bezpieczeństwa pracy, promocji sportu wśród lokalnej młodzieży a także wspierania wybranych organizacji i programów społecznych, w tym m.in. ogólnopolskiej akcji dożywiania dzieci w szkołach – „Podziel się Posiłkiem”.

Wspieranie lokalnych społeczności, w miejscu gdzie prowadzimy działalność, traktujemy jako ważny obszar działalności Spółki. W minionym roku trzy nasze programy społecznościowe – „Z Kujawskim Pomagamy Pszczółom”, „Akademia Mistrza”, a także program „Change Behaviour” zostały ujęte w raporcie „Odpowiedzialny biznes w Polsce 2012. Dobre praktyki”.

Podsumowując, pomimo dobrych wyników segmentu Agri i wzrostu sprzedaży w segmencie Food, wynik finansowy Spółki za 2012 rok był niższy niż w poprzednich latach, a także poniżej naszych oczekiwań, głównie z powodu jednorazowych kosztów przeprowadzonej restrukturyzacji oraz niższej rentowności działalności w segmencie produktów spożywczych.

Patrząc w przyszłość uważam, że rok 2013 będzie kolejnym rokiem twardej konkurencji dla branży przetwórstwa nasion rzepaku. Mam nadzieję, że dobre tegoroczne zbiory, po słabych w trzech poprzednich latach, pozwolą na poprawę rentowności segmentu Agri, który w dalszym ciągu pozostaje pod presją niezbilansowanej podaży olejów roślinnych, szczególnie dla branży paliwowej. W przypadku kontynuacji trendu spadku cen olejów na rynkach światowych, zapoczątkowanego w ostatnich miesiącach 2012 roku, należy oczekiwać znaczącej poprawy rentowności sprzedaży produktów spożywczych.

Jestem przekonany, że nasza strategia skoncentrowana na umacnianiu pozycji czołowego przetwórcy nasion rzepaku i producenta margaryn, nieustannej poprawie efektywności procesów produkcyjnych oraz konsekwentne działanie na rzecz budowy wartości naszych marek i maksymalizacji wykorzystania mocy produkcyjnych, zaowocują wzrostem zyskowności, a dzięki zaangażowaniu pracowników Spółki, zaufaniu i wsparciu ze strony Akcjonariuszy, rok 2013 zakończymy satysfakcjonującym wynikiem finansowym.

Prezes Zarządu
Wojciech Jachimczyk

ROCZNE JEDNOSTKOWE SPRAWOZDANIE FINANSOWE

**Zakładów Tłuszczowych
„Kruszwica” Spółka Akcyjna**

za okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2012 roku

ZAWARTOŚĆ:

OŚWIADCZENIE ZARZĄDU ZAKŁADÓW TŁUSZCZOWYCH „KRUSZWICA” SPÓŁKA AKCYJNA.....	3
WYBRANE DANE FINANSOWE	4
SPRAWOZDANIE Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW.....	4
SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ	6
SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITAŁE WŁASNYM	7
SPRAWOZDANIE Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH	8
INFORMACJA DODATKOWA DO ROCZNEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO	9
1. INFORMACJE OGÓLNE	9
2. PLATFORMA ZASTOSOWANYCH MSSF ORAZ STOSOWANE ZASADY RACHUNKOWOŚCI.....	10
3. PRZYCHODY ZE SPRZEDAŻY PRODUKTÓW I TOWARÓW	23
4. SEGMENTY OPERACYJNE	24
5. KOSZTY WEDŁUG RODZAJU.....	29
6. POZOSTAŁE PRZYCHODY OPERACYJNE	29
7. POZOSTAŁE KOSZTY OPERACYJNE	30
8. PRZYCHODY I KOSZTY FINANSOWE.....	30
9. ZYSKI/(STRATY) Z TYTUŁU WYCENY NIEZREALIZOWANYCH INSTRUMENTÓW POCHODNYCH I NIEZREALIZOWANYCH RÓŻNIC KURSOWYCH.....	30
10. WYNIK NA SPRZEDAŻY ŚRODKÓW TRWAŁYCH I INNE KOSZTY ZWIĄZANE ZE ŚRODKAMI TRWAŁYMI ORAZ WARTOŚCIAMI NIEMATERIALNYMI.....	31
11. PODATEK DOCHODOWY	31
12. ZYSK PRZYPADAJĄCY NA JEDNĄ AKCJĘ	34
13. RZECZOWE AKTYWA TRWAŁE	35
14. NIERUCHOMOŚCI INWESTYCYJNE	36
15. WARTOŚĆ FIRMY	37
16. WARTOŚCI NIEMATERIALNE.....	38
17. POZOSTAŁE AKTYWA FINANSOWE.....	39
18. ZAPASY	39
19. NALEŻNOŚCI Z TYTUŁU DOSTAW I USŁUG I POZOSTAŁE NALEŻNOŚCI.....	40
20. ŚRODKI PIENIĘŻNE I ICH EKWIWALENTY	41
21. ROZLICZENIA MIĘDZYOKRESOWE.....	42
22. KAPITAŁ PODSTAWOWY	42
23. KAPITAŁY REZERWOWE.....	42
24. POZOSTAŁE KAPITAŁY	43
25. DYWIDENDY	43
26. KREDYTY I POŻYCZKI.....	44
27. ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU DOSTAW I USŁUG I POZOSTAŁE ZOBOWIĄZANIA.....	45
28. ŚWIADCZENIA PRACOWNICZE	46
29. REZERWY	47
30. LEASING OPERACYJNY	48
31. PLANOWANE TRANSAKCJE	49
32. TRANSAKCJE Z PODMIOTAMI POWIĄZANYMI	50
33. WALUTOWE INSTRUMENTY POCHODNE.....	56
34. TOWAROWE INSTRUMENTY POCHODNE.....	62
35. CZYNNIKI RYZYKA ZWIĄZANE Z DZIAŁALNOŚCIĄ SPÓŁKI	65
36. ZMIANA ZOBOWIĄZAŃ WARUNKOWYCH LUB AKTYWÓW WARUNKOWYCH.....	73
37. WYNAGRODZENIA, NAGRODY I INNE KORZYŚCI OTRZYMANE PRZEZ OSOBY ZARZĄDZAJĄCE I NADZORUJĄCE SPÓŁKĘ.....	73
38. ZDARZENIA PO DACIE BILANSU	73

OŚWIADCZENIE ZARZĄDU ZAKŁADÓW TŁUSZCZOWYCH „KRUSZWICA” SPÓŁKA AKCYJNA

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 19 lutego 2009 roku (Dz. U. 2009.33.259) par. 91 ust.1 pkt 5 i 6, Zarząd Zakładów Tłuszczowych „Kruszwica” Spółka Akcyjna (dalej „Spółka”) w składzie:

Wojciech Jachimczyk	– Prezes Zarządu
Wojciech Bauman	– Członek Zarządu
Marcin Brodowski	– Członek Zarządu
Jacek Michalak	– Członek Zarządu
Piotr Piotrowski	– Członek Zarządu
Dariusz Szymański	– Członek Zarządu
Tomasz Wika	– Członek Zarządu

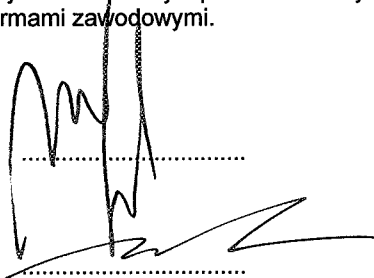
oświadcza, że:

wedle ich najlepszej wiedzy, roczne sprawozdanie finansowe i dane porównywalne sporządzone zostały zgodnie z obowiązującymi zasadami rachunkowości oraz że odzwierciedlają w sposób prawdziwy, rzetelny i jasny sytuację majątkową i finansową Spółki oraz jej wynik finansowy, oraz że roczne sprawozdanie z działalności Spółki zawiera prawdziwy obraz rozwoju i osiągnięć oraz sytuacji Spółki, w tym opis podstawowych zagrożeń i ryzyka; oraz

podmiot uprawniony do badania sprawozdań finansowych, dokonujący badania rocznego sprawozdania finansowego, został wybrany zgodnie z przepisami prawa oraz że podmiot ten oraz biegli rewidenci, dokonujący tego badania, spełniali warunki do wyrażenia bezstronnej i niezależnej opinii o badanym rocznym sprawozdaniu finansowym, zgodnie z obowiązującymi przepisami i normami zawodowymi.

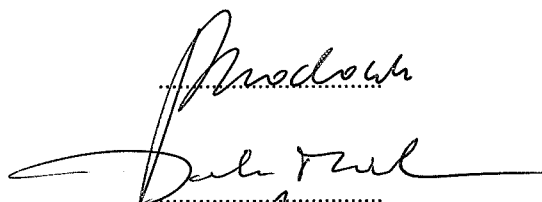
Podpisy Członków Zarządu:

Wojciech Jachimczyk – Prezes Zarządu

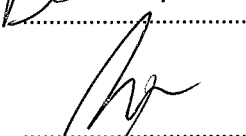
Wojciech Bauman – Członek Zarządu

Marcin Brodowski – Członek Zarządu

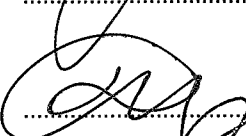

Jacek Michalak – Członek Zarządu

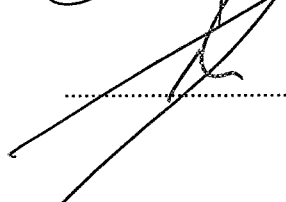
Piotr Piotrowski – Członek Zarządu

Dariusz Szymański – Członek Zarządu

Tomasz Wika – Członek Zarządu

WYBRANE DANE FINANSOWE

(dane prezentowane są w tysiącach złotych/Euro, z wyjątkiem danych dotyczących liczby akcji oraz zysku na jedną akcję)

	Za okres 12 miesięcy zakończonych 31/12/2012	Za okres 12 miesięcy zakończonych 31/12/2011	Za okres 12 miesięcy zakończonych 31/12/2012	Za okres 12 miesięcy zakończonych 31/12/2011
	PLN'000	PLN'000	EUR'000	EUR'000
Przychody ze sprzedaży produktów i towarów	2 694 361	2 331 918	645 572	563 252
Zysk / (strata) operacyjny	36 054	57 076	8 639	13 786
Zysk / (strata) przed opodatkowaniem	6 950	38 345	1 665	9 262
Zysk / (strata) netto	4 848	29 971	1 162	7 239
Ilość akcji (w szt.)	22 986 949	22 986 949	22 986 949	22 986 949
Zysk / (strata) na jedną akcję zwykłą (w PLN/EUR)	0,21	1,30	0,05	0,31
Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej	115 652	(33 275)	27 710	(8 037)
Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	(25 428)	(17 842)	(6 093)	(4 310)
Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej	(115 616)	76 737	(27 702)	18 535
Przepływy pieniężne netto, razem	(25 392)	25 620	(6 084)	6 188

	Koniec okresu 31/12/2012	Koniec okresu 31/12/2011	Koniec okresu 31/12/2012	Koniec okresu 31/12/2011
	PLN'000	PLN'000	EUR'000	EUR'000
Aktywa trwałe	400 545	429 808	97 976	97 312
Aktywa obrotowe	769 974	877 682	188 341	198 714
Aktywa razem	1 170 519	1 307 490	286 316	296 027
Zobowiązania długoterminowe	8 447	8 554	2 066	1 937
Zobowiązania krótkoterminowe	534 176	646 653	130 663	146 408
Kapitał własny	627 896	652 283	153 587	147 682
Kapitał podstawowy	185 076	185 076	45 271	41 903

Kursy EURO przyjęte do przeliczania "wybranych danych finansowych":

Poszczególne pozycje aktywów i pasywów ze sprawozdania z sytuacji finansowej Spółki na dzień 31 grudnia 2012 oraz na dzień 31 grudnia 2011 zostały przeliczone według średniego kursu NBP, obowiązującego dla Euro w tych dniach.

Poszczególne pozycje ze sprawozdań z całkowitych dochodów, ze zmian w kapitale własnym oraz z przepływów pieniężnych przeliczono według kursu stanowiącego średnią arytmetyczną ze średnich kursów NBP, obowiązujących na ostatni dzień każdego miesiąca, objętego prezentowanym okresem.

Wyszczególnienie kursów walutowych użytych do przeliczenia „wybranych danych finansowych” zawierają poniższe tabele:

	Koniec okresu 31/12/2012	Koniec okresu 31/12/2011
Sprawozdanie z sytuacji finansowej	4.0882	4.4168
	Za okres 12 miesięcy zakończonych 31/12/2012	Za okres 12 miesięcy zakończonych 31/12/2011
Sprawozdanie z całkowitych dochodów		
Sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym	4.1736	4.1401
Sprawozdanie z przepływów pieniężnych		

SPRAWOZDANIE Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW

(dane prezentowane są w tysiącach złotych, z wyjątkiem danych dotyczących liczby akcji oraz zysku na jedną akcję)

	Nota	Za okres 12 miesięcy zakończonych 31/12/2012 PLN'000	Za okres 12 miesięcy zakończonych 31/12/2011 PLN'000
Przychody			
Przychody ze sprzedaży produktów	3	2 520 952	2 246 762
Przychody ze sprzedaży towarów	3	173 409	85 156
Pozostałe przychody operacyjne	6	15 889	17 002
Przychody ogółem		2 710 250	2 348 920
Koszty			
Koszty wytworzenia sprzedanych produktów	5	2 304 446	1 995 819
Koszty sprzedanych towarów		160 303	73 864
Koszty sprzedaży	5	156 621	130 433
Koszty ogólnego zarządu	5	51 512	43 659
(Zyski)/straty z wyceny niezrealizowanych instrumentów pochodnych oraz niezrealizowanych różnic kursowych	9	(18 624)	35 053
(Zyski)/straty na sprzedaży środków trwałych i inne koszty związane ze środkami trwałymi	10	13 237	2 072
Pozostałe koszty operacyjne	7	6 701	10 944
Koszty ogółem		2 674 196	2 291 844
Zysk/(Strata) operacyjny		36 054	57 076
Przychody finansowe	8	386	904
Koszty finansowe		29 490	19 635
Zysk/(Strata) z działalności kontynuowanej przed opodatkowaniem		6 950	38 345
Podatek dochodowy		2 102	8 374
część bieżąca	11	(3 239)	27 237
część odroczone	11	5 341	(18 863)
Zysk/(Strata) netto		4 848	29 971
Inne składniki całkowitego dochodu			
Rachunkowość zabezpieczeń		(6 630)	3 411
Podatek dochodowy dotyczący innych składników całkowitych dochodów		(78)	278
Inne całkowite dochody netto		(6 708)	3 689
Całkowite dochody ogółem		(1 860)	33 660
Podstawowy i rozwodniony zysk/(strata) na jedną akcję	12	0.21	1.30
Średnia ważona liczba akcji zwykłych (w szt.)		22 986 949	22 986 949

Dane porównawcze za 2011 rok, przedstawione w niniejszym sprawozdaniu, zostały przekształcone w związku ze zmianą prezentacji przychodów i kosztów ze sprzedaży usług oraz kosztów odpraw emerytalnych. Szczegóły tej zmiany zostały opisane w notce 2, w punkcie „zmiana w prezentacji sprawozdań finansowych”.

SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ

	Nota	Koniec okresu 31/12/2012 PLN'000	Koniec okresu 31/12/2011 PLN'000
Aktywa trwałe			
Rzeczowe aktywa trwałe	13	282 256	313 362
Nieruchomości inwestycyjne	14	1 087	1 156
Wartość firmy	15	83 793	83 793
Wartości niematerialne	16	27 065	27 268
Długoterminowe aktywa finansowe	17	5 224	276
Aktywa z tytułu podatku odroczonego	11	-	2 529
Długoterminowe rozliczenia międzyokresowe	21	1 120	1 424
		400 545	429 808
Aktywa obrotowe			
Zapasy	18	512 376	590 128
Należności z tytułu dostaw i usług	19	205 249	203 925
Należności z tytułu podatku dochodowego	19	7 466	-
Należności pozostałe	19	6 047	44 153
Krótkoterminowe aktywa finansowe	17	36 542	12 051
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	20	1 130	26 522
Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe	21	1 164	903
		769 974	877 682
Aktywa razem		1 170 519	1 307 490
Kapitał własny			
Kapitał podstawowy	22	185 076	185 076
Nadwyżka ze sprzedaży akcji	24	245 401	245 401
Kapitał rezerwowy	23	166 620	165 884
Zyski zatrzymane	24	30 799	55 922
		627 896	652 283
Zobowiązania długoterminowe			
Rezerwa z tytułu podatku odroczonego	11	2 890	-
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	28	3 191	4 574
Pozostałe rezerwy	29	2 366	3 980
		8 447	8 554
Zobowiązania krótkoterminowe			
Rezerwy	28	1 659	15
Krótkoterminowe kredyty i pożyczki	26	365 692	429 331
Zobowiązania finansowe	27	23 308	56 472
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	28	12 632	13 961
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	27	129 403	137 585
Zobowiązania z tytułu bieżącego podatku dochodowego	27	-	8 198
Pozostałe zobowiązania krótkoterminowe	27	1 482	1 091
		534 176	646 653
Pasywa razem		1 170 519	1 307 490

SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITALE WŁASNYM

	Kapitał podstawowy	Nadwyżka ze sprzedaży akcji	Kapitał rezerwowy	Kapitał rezerwowy z aktualizacji wyceny instrumentów zabezpieczających	Zyski zatrzymane	Razem kapitały własne
	PLN'000	PLN'000	PLN'000	PLN'000	PLN'000	PLN'000
Kapitał własny na dzień 1/1/2011	185 076	245 400	141 918	428	66 030	638 852
Całkowite dochody netto za okres	-	-	-	3 688	29 971	33 659
Wypłacona dywidenda	-	-	-	-	(20 229)	(20 229)
Przeznaczenie zysku na pozostały kapitał rezerwowy	-	-	19 850	-	(19 850)	-
Zaokrąglenia	-	1	-	-	-	1
Kapitał własny na dzień 31/12/2011	185 076	245 401	161 768	4 116	55 922	652 283
Kapitał własny na dzień 1/1/2012	185 076	245 401	161 768	4 116	55 922	652 283
Całkowite dochody netto za okres	-	-	-	(6 708)	4 848	(1 860)
Wypłacona dywidenda	-	-	-	-	(22 527)	(22 527)
Przeznaczenie zysku na pozostały kapitał rezerwowy	-	-	7 444	-	(7 444)	-
Zaokrąglenia	-	-	-	-	-	-
Kapitał własny na dzień 31/12/2012	185 076	245 401	169 212	(2 592)	30 799	627 896

SPRAWOZDANIE Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH

	Za okres 12 miesięcy zakończonych 31/12/2012	Za okres 12 miesięcy zakończonych 31/12/2011
Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej		
Zysk/(Strata) netto	4 848	29 971
Korekty razem	110 804	(63 246)
Amortyzacja	40 484	44 127
Zyski/straty z tytułu wyceny instrumentów pochodnych	(64 288)	30 761
Odsetki	29 453	17 901
Zyski/strata na sprzedaży lub likwidacji rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych i prawnych	12 328	1 940
Zmiana stanu rezerw	(1 352)	1 226
Zmiana stanu zapasów	77 752	(58 704)
Zmiana stanu należności	36 786	(108 375)
Zmiana stanu zobowiązań krótkoterminowych, z wyjątkiem pożyczek i kredytów	(10 078)	11 150
Zmiana stanu rozliczeń międzyokresowych	42	1 696
Podatek dochodowy naliczony	2 102	8 374
Podatek dochodowy zapłacony	(12 425)	(13 342)
Pozostałe korekty	-	-
Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej	115 652	(33 275)
Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej		
Wpływy ze sprzedaży wartości niematerialnych i prawnych oraz rzeczowych aktywów trwałych	5 845	1 537
Nabycie wartości niematerialnych i prawnych oraz rzeczowych aktywów trwałych	(25 510)	(18 924)
Odsetki	-	594
(Udzielone)/spłacone pożyczki długoterminowe	58	67
Zmiana stanu udzielonych zaliczek na zakup środków trwałych	(814)	(1 116)
Nabycie aktywów finansowych	(5 007)	-
Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	(25 428)	(17 842)
Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej		
Wpływy z tytułu zaciągnięcia kredytów/pożyczek	-	114 248
Spłaty kredytów i pożyczek	(63 050)	-
Odsetki	(30 039)	(17 282)
Wyplacona dywidenda	(22 527)	(20 229)
Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej	(115 616)	76 737
Przepływy pieniężne netto, razem	(25 392)	25 620
Bilansowa zmiana stanu środków pieniężnych i ich ekwiwalentów	(25 392)	25 620
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty na początek okresu	26 522	902
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty na koniec okresu	1 130	26 522

INFORMACJA DODATKOWA DO ROCZNEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO

1. INFORMACJE OGÓLNE

Zakłady Tłuszczowe „Kruszwica” Spółka Akcyjna (zwane dalej Spółką lub ZT „Kruszwica” S.A.) prowadzą działalność na terenie Polski na podstawie wpisu do Rejestru Handlowego, w Dziale B, pod numerem 3698, na mocy postanowienia Sądu Rejonowego w Bydgoszczy - VIII Wydział Gospodarczy z dnia 21 grudnia 1995 roku. W dniu 12 czerwca 2001 roku Spółka została wpisana do Krajowego Rejestru Sądowego w Sądzie Rejonowym w Bydgoszczy, XIII Wydział KRS, pod numerem KRS 0000019414.

Podstawowym przedmiotem działalności Spółki jest przetwórstwo nasion oleistych, produkcja olejów butelkowanych, produkcja margaryn i tłuszczów jadalnych. Spółka jest częścią Grupy Bunge, światowego lidera w przetwórstwie nasion oleistych i produkcji butelkowanych olejów roślinnych.

Akcje Spółki w ilości 22.986.949 szt. znajdują się w publicznym obrocie i notowane są na rynku podstawowym na Gieldzie Papierów Wartościowych w Warszawie S.A.

Nowy podmiot zależny ZT „Kruszwica” S.A.

W dniu 26 kwietnia 2012 roku Spółka nabyła 100% udziałów w spółce Monleon sp. z o.o., która od dnia 03 września 2012 roku działa pod firmą ZPT ELMILK sp. z o.o., z siedzibą w Szczecinku.

W dniu 31 października 2012 r., w wykonaniu zobowiązań z warunkowej umowy sprzedaży aktywów z dnia 27 kwietnia 2012 r., doszło do nabycia, przez podmiot zależny, z dniem pierwszego listopada 2012 r., składników majątkowych, na które składają się prawa umowne, zapasy, prawa własności intelektualnej i aktywa rzeczowe służące do produkcji margaryn i miksów, wykorzystywanych dotychczas w ramach oddziału przez spółkę „MAŁPKA” S.A., z siedzibą w Poznaniu, zlokalizowanego w Szczecinku. Wraz z umową zakupu aktywów spółka Elmilc zawarła umowę najmu nieruchomości gruntowych i budowlanych w Szczecinku, na terenie których mieści się siedziba spółki i jest prowadzona działalność gospodarcza ZPT Elmilc sp. z o.o.

W wyniku zawartej transakcji, Spółka pozyskała nową lokalizację produkcyjną w Szczecinku.

Skonsolidowane dane finansowe Grupy kapitałowej Kruszwica, obejmującej Spółkę oraz ZPT Elmilc sp. z o.o., zostały zaprezentowane w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym za rok 2012.

Skład organów zarządczych i nadzorujących Spółki

Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego skład organów zarządczych i nadzorujących Spółki jest następujący:

Zarząd Spółki:

1. Wojciech Jachimczyk	– Prezes Zarządu
2. Wojciech Bauman	– Członek Zarządu
3. Marcin Brodowski	– Członek Zarządu
4. Jacek Michalak	– Członek Zarządu
5. Piotr Piotrowski	– Członek Zarządu
6. Dariusz Szymański	– Członek Zarządu
7. Tomasz Wika	– Członek Zarządu

Rada Nadzorcza:

1. Tommy Jensen	- Przewodniczący Rady Nadzorczej
2. Vesselina Shaleva	- Zastępca Przewodniczącego Rady Nadzorczej
3. Jordi Costa	- Członek Rady Nadzorczej
4. Jacek Glinka	- Członek Rady Nadzorczej
5. Roman Górny	- Członek Rady Nadzorczej
6. Gordon Hardie	- Członek Rady Nadzorczej
7. Stefan Latawiec	- Członek Rady Nadzorczej
8. Sławomir Ludwikowski	- Członek Rady Nadzorczej
9. Jerzy Rajski	- Członek Rady Nadzorczej
10. Mariusz Szeliga	- Członek Rady Nadzorczej
11. Maurizio Terazzi	- Członek Rady Nadzorczej

2. PLATFORMA ZASTOSOWANYCH MSSF ORAZ STOSOWANE ZASADY RACHUNKOWOŚCI

Oświadczenie o zgodności

Prezentowane Roczne Sprawozdanie Finansowe zostało sporządzone zgodnie z Międzynarodowym Standardem Rachunkowości (MSR) 1 – Prezentacja sprawozdań finansowych oraz zgodnie z odpowiednimi Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej (MSSF), mającymi zastosowanie do rocznej sprawozdawczości finansowej, zaakceptowanymi przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości (IASB) i Komitet ds. Interpretacji Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej (IFRIC), w kształcie zatwierdzonym przez Unię Europejską i obowiązującym na dzień 31 grudnia 2012 roku.

Pod pojęciem MSSF mieszczą się przyjęte przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości (IASB):

- Międzynarodowe Standardy Sprawozdawczości Finansowej
- Międzynarodowe Standardy Rachunkowości
- Interpretacje opracowane przez Komitet ds. Interpretacji Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej (IFRIC) lub przez istniejący wcześniej Stały Komitet ds. Interpretacji (SKI), które zostały przyjęte przez IASB

Roczne sprawozdanie finansowe zawiera dane za następujące okresy:

- sprawozdanie z sytuacji finansowej na koniec bieżącego roku obrotowego oraz sprawozdanie porównawcze na koniec poprzedniego roku obrotowego,
- sprawozdanie z całkowitych dochodów za bieżący rok obrotowy wraz z porównawczym sprawozdaniem z całkowitych dochodów za poprzedni rok obrotowy,
- sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym przedstawiające zmiany w kapitale własnym za bieżący rok obrotowy, wraz z porównawczym sprawozdaniem za poprzedni rok obrotowy,
- sprawozdanie z przepływów pieniężnych za bieżący rok obrotowy wraz z porównawczym sprawozdaniem za poprzedni rok obrotowy.

Standardy i interpretacje zastosowane po raz pierwszy w roku 2012

Następujące zmiany do istniejących standardów opublikowanych przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości oraz zatwierdzone przez UE wchodziły w życie w roku 2012:

- **Zmiany do MSSF 7 „Instrumenty finansowe: ujawnianie informacji”** – przeniesienia aktywów finansowych, zatwierdzone w UE w dniu 22 listopada 2011 roku (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 lipca 2011 roku lub po tej dacie).

W/w standardy, interpretacje i zmiany do standardów nie miały istotnego wpływu na dotychczas stosowaną politykę rachunkowości Spółki.

Standardy i interpretacje, jakie zostały już opublikowane i zatwierdzone przez UE, ale jeszcze nie weszły w życie

Zatwierdzając niniejsze sprawozdanie finansowe Spółka nie zastosowała następujących standardów, zmian standardów i interpretacji, które zostały opublikowane i zatwierdzone do stosowania w UE, ale które nie weszły jeszcze w życie:

- **MSSF 10 „Skonsolidowane sprawozdania finansowe”**, zatwierdzone w UE w dniu 11 grudnia 2012 roku (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2014 roku lub po tej dacie),
- **MSSF 11 „Wspólne ustalenia umowne”**, zatwierdzone w UE w dniu 11 grudnia 2012 roku (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2014 roku lub po tej dacie),
- **MSSF 12 „Ujawnienie informacji na temat udziałów w innych jednostkach”**, zatwierdzone w UE w dniu 11 grudnia 2012 roku (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2014 roku lub po tej dacie),
- **MSSF 13 „Ustalenie wartości godziwej”**, zatwierdzone w UE w dniu 11 grudnia 2012 roku (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2013 roku lub po tej dacie),
- **MSR 27 (znowelizowany w roku 2011) „Jednostkowe sprawozdania finansowe”**, zatwierdzone w UE w dniu 11 grudnia 2012 roku (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2014 roku lub po tej dacie),
- **MSR 28 (znowelizowany w roku 2011) „Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach”**, zatwierdzone w UE w dniu 11 grudnia 2012 roku (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2014 roku lub po tej dacie),

- **Zmiany do MSSF 1 „Zastosowanie MSSF po raz pierwszy”** – Silna hiperinflacja i usunięcie sztywnych terminów dla stosujących MSSF po raz pierwszy, zatwierdzone w UE w dniu 11 grudnia 2012 roku (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2013 roku lub po tej dacie),
- **Zmiany do MSSF 7 „Instrumenty finansowe: ujawnianie informacji”** – kompensowanie aktywów finansowych i zobowiązań finansowych, zatwierdzone w UE w dniu 13 grudnia 2012 roku (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2013 roku lub po tej dacie),
- **Zmiany do MSR 1 „Prezentacja sprawozdań finansowych”** - prezentacja składników innych całkowitych dochodów, zatwierdzone w UE w dniu 5 czerwca 2012 roku (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 lipca 2012 roku lub po tej dacie),
- **Zmiany do MSR 12 „Podatek dochodowy”** - Podatek odroczony: realizacja wartości aktywów, zatwierdzone w UE w dniu 11 grudnia 2012 roku (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2013 roku lub po tej dacie),
- **Zmiany do MSR 19 „Świadczenia pracownicze”** – poprawki do rachunkowości świadczeń po okresie zatrudnienia, zatwierdzone w UE w dniu 5 czerwca 2012 roku (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2013 roku lub po tej dacie),
- **Zmiany do MSR 32 „Instrumenty finansowe: prezentacja”** – kompensowanie aktywów finansowych i zobowiązań finansowych, zatwierdzone w UE w dniu 13 grudnia 2012 roku (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2014 roku lub po tej dacie),
- **Interpretacja KIMSF 20 „Koszty usuwania nadkładu na etapie produkcji w kopalniach odkrywkowych”**, zatwierdzone w UE w dniu 11 grudnia 2012 roku (obowiązująca w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2013 roku lub po tej dacie).

Spółka postanowiła nie skorzystać z możliwości wcześniejszego zastosowania powyższych standardów, zmian do standardów i interpretacji. Według szacunków Spółki, w/w standardy, interpretacje i zmiany do standardów nie miałyby istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe, jeżeli zostałyby zastosowane przez Spółkę na dzień bilansowy.

Standardy i Interpretacje przyjęte przez RMSR, ale jeszcze niezatwierdzone przez UE

MSSF w kształcie zatwierdzonym przez UE nie różnią się obecnie w znaczący sposób od regulacji przyjętych przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości (RMSR), z wyjątkiem poniższych standardów, zmian do standardów i interpretacji, które według stanu na dzień 21 marca 2013 roku nie zostały jeszcze przyjęte do stosowania:

- **MSSF 9 „Instrumenty finansowe”** (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2015 roku lub po tej dacie),
- **Zmiany do MSSF 1 „Zastosowanie MSSF po raz pierwszy”** – Pożyczki rządowe (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2013 roku lub po tej dacie),
- **Zmiany do MSSF 9 „Instrumenty finansowe” oraz MSSF 7 „Instrumenty finansowe: ujawnianie informacji”** – obowiązkowa data wejścia w życie i przepisy przejściowe,
- **Zmiany do MSSF 10 „Skonsolidowane sprawozdania finansowe”, MSSF 11 „Wspólne ustalenia umowne” oraz MSSF 12 „Ujawnienie informacji na temat udziałów w innych jednostkach”** – objaśnienia na temat przepisów przejściowych (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2013 roku lub po tej dacie),
- **Zmiany do MSSF 10 „Skonsolidowane sprawozdania finansowe” MSSF 12 „Ujawnienie informacji na temat udziałów w innych jednostkach” oraz MSR 27 „Jednostkowe sprawozdania finansowe”** – jednostki inwestycyjne (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2014 roku lub po tej dacie),
- **Zmiany do różnych standardów „Poprawki do MSSF (2012)”** - dokonane zmiany w ramach procedury wprowadzania dorocznych poprawek do MSSF opublikowane w dniu 17 maja 2012 roku (MSSF 1, MSR 1, MSR 16, MSR 32 oraz MSR 34) ukierunkowane głównie na rozwiązywanie niezgodności i uściślenie słownictwa (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2013 lub po tej dacie),

Według szacunków Spółki, w/w standardy, interpretacje i zmiany do standardów nie miałyby istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe, jeżeli zostałyby zastosowane przez Spółkę na dzień bilansowy.

Jednocześnie nadal poza regulacjami przyjętymi przez UE pozostaje rachunkowość zabezpieczeń portfela aktywów i zobowiązań finansowych, których zasady nie zostały zatwierdzone do stosowania w UE.

Według szacunków Spółki, zastosowanie rachunkowości zabezpieczeń portfela aktywów lub zobowiązań finansowych według MSR 39 „Instrumenty finansowe: ujmowanie i wycena” nie miałoby istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe, jeżeli zostałyby przyjęte do stosowania na dzień bilansowy.

Podstawa sporządzenia sprawozdania finansowego

Sprawozdanie finansowe jest sporządzone zgodnie z koncepcją kosztu historycznego, za wyjątkiem wyceny instrumentów pochodnych oraz pozycji zabezpieczanych, ujętych w ramach rachunkowości zabezpieczeń, które są wyceniane według wartości godziwej.

Sprawozdanie finansowe zostało sporządzone przy założeniu kontynuowania działalności gospodarczej przez Spółkę w okresie najbliższych 12 miesięcy po dniu bilansowym. Zarząd Spółki uważa, iż nie istnieje zagrożenie kontynuowania działalności w tym okresie.

Sprawozdanie finansowe zostało sporządzone w polskich złotych. Polski złoty jest walutą funkcjonalną Spółki, w której denominowane są operacje gospodarcze. Dane liczbowe podane są w tysiącach złotych, stosując zasadę, iż kwoty wynoszące mniej niż 500 PLN pomija się, a kwoty wynoszące 500 PLN i więcej podwyższa się do pełnego tysiąca złotych. W przypadku prezentowania danych w innych walutach lub jednostkach, stosowna informacja jest podana.

Podstawowe osady rachunkowe oraz podstawy szacowania niepewności

W procesie stosowania zasad rachunkowości obowiązujących w Spółce, zarząd musi dokonywać osądów, szacunków i przyjmować założenia dotyczące wartości bilansowej aktywów i zobowiązań, której nie da się określić wykorzystując dostępne źródła. Szacunki i związane z nimi założenia opierają się o doświadczenia historyczne i inne czynniki uznawane za istotne. Rzeczywiste wyniki mogą odbiegać od przyjętych wartości szacunkowych. Szacunki, jak i przyjęte założenia, podlegają bieżącej weryfikacji. Zmianę wartości szacunkowych ujmuje się w okresie, w którym nastąpiła weryfikacja, jeśli dotyczy ona wyłącznie tego okresu lub w okresie bieżącym i okresach przyszłych, jeśli zmiana dotyczy również okresów przyszłych.

Poniżej omówiono podstawowe założenia dotyczące przyszłości i inne kluczowe źródła niepewności występujące na dzień bilansowy, z którymi związane jest istotne ryzyko znaczącej korekty wartości bilansowych aktywów i zobowiązań w następnym okresie sprawozdawczym, jak również przedstawiono zagadnienia, dla których największe znaczenie, oprócz szacunków księgowych, miał profesjonalny osąd kierownictwa.

Utrata wartości aktywów (z wyłączeniem wartości firmy)

Corocznie Spółka analizuje, czy nie wystąpiły przesłanki utraty wartości aktywów trwałych, będące podstawą do przeprowadzenia testu na utratę ich wartości. Na koniec 2012 roku Spółka nie stwierdziła istnienia przesłanek wskazujących na konieczność przeprowadzenia testu na utratę wartości. Zidentyfikowane w 2012 roku utraty wartości poszczególnych aktywów zostały ujęte w księgach Spółki.

Stawki amortyzacyjne

Wysokość stawek amortyzacyjnych ustalana jest na podstawie przewidywanego okresu ekonomicznej użyteczności składników rzeczowego i niematerialnego majątku trwałego. Spółka corocznie dokonuje weryfikacji przyjętych okresów ekonomicznej użyteczności na podstawie bieżących szacunków kierownictwa.

Wycena rezerw

Rezerwy z tytułu odpraw emerytalno – rentowych oraz nagród jubileuszowych zostały oszacowane przez aktuarium metodami aktuarialnymi. Przyjęte do wyceny założenia zostały przedstawione w nocie „Świadczenia pracownicze”.

Wycena rezerwy na rekultywację terenu opiera się na najlepszych szacunkach kierownictwa opartych na obecnym poziomie kosztów, koniecznych do poniesienia w celu przywrócenia wartości użytkowych i przyrodniczych zdewastowanych terenów. Zarząd nie przewiduje znacznego zwiększenia poziomu tych kosztów w przyszłości, które mogłyby w sposób znaczący wpłynąć na zmianę wartości tej rezerwy.

Składnik aktywów z tytułu podatku odroczonego

Spółka rozpoznaje składnik aktywów z tytułu podatku odroczonego bazując na założeniu, że w przyszłości zostanie osiągnięty zysk podatkowy (dochód) pozwalający na jego wykorzystanie. Pogorszenie uzyskiwanych wyników podatkowych w przyszłości mogłoby spowodować, że założenie to stałoby się nieuzasadnione.

Wartość firmy

Wartość firmy prezentowana w sprawozdaniu z sytuacji finansowej wyceniona jest według kosztu nabycia pomniejszonego o skumulowany odpis z tytułu utraty wartości. Spółka corocznie testuje wartość firmy. Opis przyjętych zasad przeprowadzonego testu w 2012 roku znajduje się w nodzie nr 15. Przeprowadzone dotychczasowe testy wartości firmy nie wykazały konieczności dokonywania odpisu aktualizującego.

Zasady rachunkowości

Najważniejsze zasady rachunkowości stosowane przez Spółkę przedstawione zostały poniżej.

Połączenia jednostek gospodarczych

Przejęcie będących poza kontrolą spółki jednostek i wyodrębnionych części działalności rozlicza się metodą nabycia. Koszt połączenia wycenia się w zagregowanej wartości godziwej (na dzień dokonania zapłaty) przekazanych aktywów, poniesionych lub przejętych zobowiązań oraz instrumentów kapitałowych wyemitowanych przez jednostkę dominującą w zamian za przejęcie kontroli nad jednostką przejmowaną. Dające się zidentyfikować aktywa, zobowiązania i zobowiązania warunkowe jednostki przejmowanej spełniające warunki ujęcia zgodnie z MSSF 3 „Połączenie jednostek gospodarczych” ujmuje się w wartości godziwej na dzień przejęcia, z wyjątkiem aktywów trwałych (lub grup do zbycia) sklasyfikowanych jako przeznaczone do sprzedaży w wartości godziwej pomniejszonej o koszty sprzedaży.

Udziały mniejszościowe w jednostce przejmowanej są początkowo wyceniane jako proporcja (udział) udziałów mniejszościowych w wartości godziwej netto ujętych aktywów, zobowiązań i zobowiązań warunkowych lub w wartości godziwej na dzień nabycia.

Udziały własne w przejmowanych jednostkach wyceniane są według kosztu ustalonego jako wartość godziwa na dzień nabycia.

Wartość firmy

Wartość firmy powstająca przy przejęciu wynika z wystąpienia na dzień przejęcia nadwyżki sumy przekazanej płatności, wartości udziałów niesprawujących kontroli i wartości godziwej uprzednio posiadanych udziałów w jednostce nabywanej nad udziałem Spółki w wartości godziwej netto dających się zidentyfikować aktywów, zobowiązań i zobowiązań warunkowych jednostki ujmowanych na dzień przejęcia.

W przypadku wystąpienia wartości ujemnej, Spółka dokonuje ponownego przeglądu ustalenia wartości godziwych poszczególnych składników nabywanych aktywów netto. Jeżeli w wyniku przeglądu nadal wartość jest ujemna ujmuje się ją niezwłocznie w wyniku finansowym.

Wartość firmy ujmuje się początkowo jako składnik aktywów po koszcie, a następnie wycenia według kosztu pomniejszonego o skumulowaną stratę z tytułu utraty wartości.

Dla celów testowania utraty wartości wartość firmy, przejęta w wyniku połączenia jednostek gospodarczych, zostaje przypisana do poszczególnych ośrodków lub zespołów ośrodków wypracowujących środki pieniężne jednostki przejmującej, które zgodnie z oczekiwaniami powinny odnieść korzyści z synergii będących efektem połączenia, bez względu na to, czy zostały do nich przypisane także inne składniki aktywów lub zobowiązań jednostki przejmowanej.

Każdy ośrodek lub zespół ośrodków, do którego została przypisana wartość firmy, powinien:

- 1) odpowiadać najniższemu poziomowi, na którym wartość firmy jest monitorowana na wewnętrzne potrzeby zarządcze, oraz
- 2) nie być większy niż segment operacyjny.

W chwili zbycia jednostki zależnej lub podlegającej wspólnej kontroli przypadającą na nią część wartości firmy uwzględnia się przy obliczaniu zysku/straty z tytułu zbycia.

W pewnych okolicznościach wartości godziwe ujmowanych aktywów i zobowiązań można na dzień połączenia ująć jedynie tymczasowo (pro wizorycznie). W takim przypadku Spółka rozlicza nabycie stosując ustalone tymczasowe wartości. Wszelkie ewentualne korekty tych wartości są ustalane w ciągu 12 miesięcy od dnia nabycia i ujmowane z mocą wsteczną na dzień nabycia.

Spółka testuje wartość firmy pod względem utraty wartości raz w roku lub częściej, jeśli można wiarygodnie przypuszczać, że utrata wartości wystąpiła. Jeśli w wyniku testu okaże się, że wartość odzyskiwalna jednostki generującej przepływy pieniężne jest mniejsza od jej wartości bilansowej, odpis z tytułu utraty wartości firmy alokuje się najpierw do kwoty bilansowej wartości firmy, a następnie do pozostałych aktywów, proporcjonalnie do ich wartości bilansowej. Strata z tytułu utraty wartości ujęta dla wartości firmy nie podlega odwróceniu w następnym okresie.

Aktywa trwale przeznaczone do zbycia

Aktywa trwale (i grupy aktywów netto przeznaczonych do zbycia) zaklasyfikowane jako przeznaczone do zbycia wyceniane są po niższej z dwóch wartości: wartości bilansowej lub wartości godziwej pomniejszonych o koszty związane ze sprzedażą.

Aktywa trwale i grupy aktywów netto klasyfikowane są jako przeznaczone do zbycia, jeżeli ich wartość bilansowa będzie odzyskana raczej w wyniku transakcji sprzedaży niż w wyniku ich dalszego ciągłego użytkowania. Warunek ten uznaje się za spełniony wyłącznie wówczas, gdy wystąpienie transakcji sprzedaży jest bardzo prawdopodobne, a składnik aktywów (lub grupa aktywów netto przeznaczonych do zbycia) jest dostępny w swoim obecnym stanie do natychmiastowej sprzedaży. Zaklasyfikowanie składnika aktywów jako przeznaczonego do zbycia zakłada zamiar kierownictwa Spółki do zakończenia transakcji sprzedaży w ciągu roku od momentu zmiany klasyfikacji.

Przychody z działalności

Spółka nie wyodrębnia segmentów geograficznych w swojej działalności. Działalność produkcyjna zlokalizowana jest w trzech zakładach: w Kruszwicy, Brzegu i Gdańsku. Zdecydowana większość sprzedaży (87%) kierowana jest na rynek krajowy (struktura terytorialna sprzedaży produktów i struktura produktowa – patrz: nota „Przychody ze sprzedaży”).

Ujmowanie przychodów

Przychody ze sprzedaży ujmowane są w wartości godziwej zapłat otrzymanych lub należnych i reprezentują należności netto (bez podatku VAT) za produkty, towary i usługi dostarczone w ramach normalnej działalności gospodarczej, po pomniejszeniu o rabaty wypłacone lub odroczone w zapłacie oraz o wartość usług, o charakterze promocyjnym lub logistycznym, świadczonych na rzecz Spółki przez jej klientów. Zdecydowana większość rabatów jest udzielana w stosunku do wartości lub ilości sprzedaży.

Przychody z tytułu umów o świadczenie usług ujmuje się poprzez odniesienie do stopnia zaawansowania realizacji danej umowy. Przychody z umów rozliczanych na podstawie faktycznego nakładu czasu i pracy ujmuje się według stawek umownych, w oparciu o przepracowane roboczogodziny i poniesione koszty bezpośrednie.

Przychody z tytułu wynajmu nieruchomości inwestycyjnych ujmowane są metodą liniową przez okres wynajmu.

Leasing

Leasing jest klasyfikowany jako leasing finansowy, gdy warunki umowy przenoszą zasadniczo całe potencjalne korzyści oraz ryzyko wynikające z bycia właścicielem na leasingobiorcę. Wszystkie pozostałe rodzaje leasingu są traktowane jako leasing operacyjny.

Na dzień bilansowy Spółka nie jest stroną żadnych istotnych umów spełniających kryteria leasingu finansowego.

Płatności z tytułu leasingu operacyjnego są odnoszone na wynik finansowy przy zastosowaniu metody liniowej w okresie wynikającym z umowy. Płatności warunkowe z tytułu leasingu operacyjnego ujmuje się w kosztach w okresie ich poniesienia.

W przypadku wystąpienia specjalnych zachęt motywujących do zawarcia umowy leasingu operacyjnego, ujmuje się je jako zobowiązania. Zagregowane korzyści z tytułu takich zachęt ujmuje się jako pomniejszenie kosztów wynajmu metodą liniową.

Waluty obce

Transakcje przeprowadzane w walucie innej niż polski złoty (PLN) są ujmowane w księgach po średnim kursie NBP, ogłaszanym w dniu poprzedzającym realizację transakcji. Na dzień bilansowy, aktywa i pasywa pieniężne denominowane w walutach obcych są przeliczane według średniego kursu Europejskiego Banku Centralnego, obowiązującego na ten dzień. Aktywa i pasywa niepieniężne wyceniane w wartości godziwej i denominowane w walutach obcych wycenia się według kursu obowiązującego w dniu ustalenia wartości godziwej.

Zyski i straty wynikłe z przeliczenia walut ujmowane są w wyniku za wyjątkiem wyceny instrumentów finansowych wyznaczonych do rachunkowości zabezpieczeń, w przypadku których zmiany wartości godziwej, po spełnieniu kryteriów efektywności zabezpieczenia, odnosi się bezpośrednio na kapitał własny lub na zmianę wartości godziwej pozycji zabezpieczanej (zob. poniżej zasady rachunkowości stosowane w odniesieniu do pochodnych instrumentów finansowych)

Koszty finansowania zewnętrznego

Spółka kapitalizuje istotne koszty finansowania zewnętrznego, przyporządkowane dostosowywanym składnikom aktywów.

Koszt odsetek liczony jest na bazie średniorocznego kosztu finansowania działalności Spółki i wartości zaangażowanych środków pieniężnych na zakup dostosowywanych aktywów.

Spółka nie kapitalizuje kosztów finansowania zewnętrznego zapasów nasion rzepaku, przyjmując, że aktywa te służą do produkcji wyrobów gotowych w dużych ilościach w sposób powtarzalny.

W 2012 i 2011 roku nie występowały koszty finansowania zewnętrznego podlegające aktywowaniu.

Zysk na działalności gospodarczej

Zysk na działalności operacyjnej kalkulowany jest przed uwzględnieniem kosztów i przychodów finansowych.

Podatki

Na obowiązkowe obciążenia wyniku składają się: podatek dochodowy bieżący (CIT) oraz podatek dochodowy odroczony.

Bieżące obciążenie podatkowe jest obliczane na podstawie dochodu (zysku podatkowego) danego roku obrotowego. Dochód (strata podatkowa) różni się od księgowego zysku (straty) brutto w związku z wyłączeniem przychodów podlegających opodatkowaniu i kosztów stanowiących koszty uzyskania przychodów w latach następnych lub poprzednich oraz pozycji przychodów/kosztów, które nigdy nie będą podlegały opodatkowaniu/ nie będą kosztem podatkowym. Obciążenia podatkowe są wyliczane w oparciu o stawki podatkowe obowiązujące w danym roku obrotowym.

Podatek odroczony jest wyliczany metodą bilansową jako podatek podlegający zapłacie lub zwrotowi w przyszłości. Podstawą naliczenia podatku odroczonego jest wartość różnic przejściowych pomiędzy wartościami bilansowymi aktywów i pasywów a odpowiadającymi im wartościami podatkowymi, wykorzystywanymi do wyliczenia podstawy podatku bieżącego.

Rezerwa na podatek odroczony jest tworzona od wszystkich dodatnich różnic przejściowych podlegających opodatkowaniu, natomiast aktywa z tytułu podatku odroczonego są rozpoznawane do wysokości, w jakiej jest prawdopodobne, że będzie można pomniejszyć przyszłe dochody (zyski podatkowe) o rozpoznane ujemne różnice przejściowe.

Pozycja aktywów lub zobowiązanie podatkowe nie powstaje, jeśli różnica przejściowa powstaje z tytułu wartości firmy lub z tytułu pierwotnego ujęcia innego składnika aktywów lub zobowiązania w transakcji, która nie ma wpływu ani na wynik podatkowy ani na wynik księgowy.

Wartość składnika aktywów z tytułu podatku odroczonego podlega analizie na każdy dzień bilansowy. W przypadku gdy spodziewane przyszłe dochody nie będą wystarczające dla realizacji składnika aktywów lub jego części, następuje odpis aktywa podatkowego.

Podatek odroczony jest wyliczany przy użyciu stawek podatkowych, które będą obowiązywać w momencie, gdy pozycja aktywów zostanie zrealizowana lub zobowiązanie stanie się wymagalne, zgodnie ze stanem prawnym, istniejącym na dzień bilansowy.

Spółka kompensuje ze sobą aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego z rezerwami z tytułu odroczonego podatku dochodowego, wykazując je per saldo w sprawozdaniu z sytuacji finansowej jako aktywa lub jako zobowiązania.

Spółka dokonuje kompensaty należności z zobowiązaniami z tytułu bieżącego podatku dochodowego, jeżeli ma tytuł prawny do przeprowadzenia takiej kompensaty oraz ma możliwości zapłaty podatku lub uzyskania zwrotu podatku w kwocie netto.

Podatek odroczony jest ujmowany w sprawozdaniu z całkowitych dochodów, poza przypadkiem gdy dotyczy on pozycji ujętych bezpośrednio w kapitale własnym. W tym ostatnim przypadku podatek odroczony jest również rozliczany bezpośrednio w kapitale własne.

W przypadku połączenia jednostek gospodarczych, konsekwencje podatkowe uwzględnia się przy obliczaniu wartości firmy lub określaniu wartości udziału jednostki przejmującej w wartości godziwej netto dających się zidentyfikować aktywów, zobowiązań i zobowiązań warunkowych jednostki przejmowanej przewyższającej koszt przejęcia.

Rzeczowe aktywa trwałe

Rzeczowe aktywa trwałe prezentowane są w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w wartości kosztu historycznego pomniejszonego o dokonane skumulowane umorzenie oraz odpisy z tytułu utraty wartości. W skład kosztu wchodzi również koszt wymiany części składowych maszyn i urządzeń w momencie poniesienia, jeśli spełnione są kryteria ich ujmowania.

Wartość operacyjnego oprogramowania komputerów zwiększa ich wartość i wykazywana jest łącznie w środkach trwałych w grupie pozostałe środki trwałe.

Środki trwałe w budowie prezentowane są w sprawozdaniu z sytuacji finansowej wg ceny nabycia lub kosztu wytworzenia, powiększonego o istotne koszty finansowania zewnętrznego i pomniejszonego o odpisy z tytułu utraty wartości. Wartość środków trwałych w budowie zawiera również kwoty udzielonych zaliczek na poczet budowy środków trwałych.

Prawa wieczystego użytkowania gruntów wykazane są pozabilansowo jako zobowiązanie z tytułu leasingu operacyjnego, z wyjątkiem nabytych praw wieczystego użytkowania, które stanowią pozycję bilansową oraz podlegają umorzeniu przez przewidywany okres ich użytkowania, nie dłuższy niż okres przysługiwania tych praw.

Środki trwałe, z pominięciem gruntów oraz środków trwałych w budowie, amortyzuje się metodą liniową przez przewidywany okres ich użytkowania. Amortyzację rozpoczyna się w momencie rozpoczęcia użytkowania środka trwałego.

Dana pozycja aktywów trwałych może zostać usunięta ze sprawozdania z sytuacji finansowej, gdy nie są spodziewane żadne ekonomiczne korzyści wynikające z użytkowania lub sprzedaży takiego składnika aktywów. Zyski lub straty wynikłe ze sprzedaży/likwidacji lub zaprzestania użytkowania środków trwałych są prezentowane w sprawozdaniu z całkowitych dochodach w pozycji (Zyski) / straty na sprzedaży środków trwałych i inne koszty związane ze środkami trwałymi i są ujmowane w okresie, w którym dokonano takiego wyksięgowania.

Wartość końcowa i okres użytkowania składników aktywów trwałych podlega weryfikacji, i ewentualnej korekcie, na koniec każdego roku obrotowego.

Zyski lub straty ze sprzedaży/likwidacji lub zaprzestania użytkowania pozycji rzeczowego majątku trwałego określa się jako różnicę między przychodami ze sprzedaży a wartością bilansową tych pozycji i ujmuje się je w sprawozdaniu z całkowitych dochodów.

Nieruchomości inwestycyjne

Za nieruchomości inwestycyjne Spółka uznaje nieruchomości, które traktowane są jako źródło przychodów z tytułu ich wynajmu lub jest utrzymywana w posiadaniu, ze względu na potencjalny przyrost jej wartości.

Nieruchomości inwestycyjne wyceniane są na dzień bilansowy w cenie nabycia pomniejszonej o skumulowaną na dzień bilansowy amortyzację oraz odpisy z tytułu trwałej utraty wartości.

Nieruchomości inwestycyjne podlegają amortyzacji przez okres ekonomicznej użyteczności przy zastosowaniu metody liniowej.

Spółka wybrała dla wyceny nieruchomości inwestycyjnych model wyceny oparty na cenie nabycia. Na koniec każdego roku Spółka dokonuje oceny przesłanek utraty wartości i weryfikacji okresu użytkowania i w razie konieczności dokonuje koniecznych korekt.

Nieruchomości inwestycyjne usuwane są z bilansu w przypadku ich zbycia lub likwidacji lub w przypadku stałego wycofania danej nieruchomości z użytkowania, gdy nie są spodziewane żadne przyszłe korzyści z jej sprzedaży. Wszelkie zyski lub straty wynikające z likwidacji lub sprzedaży nieruchomości inwestycyjnej są ujmowane w wyniku w okresie, w którym zdarzenie to miało miejsce.

Wartości niematerialne

Wartości niematerialne nabyte w oddzielnej transakcji wycenia się w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia.

Wartości niematerialne przejęte przy połączeniu jednostek gospodarczych identyfikuje się i ujmuje odrębnie od wartości firmy, jeśli spełniają one definicję wartości niematerialnych. Cena nabycia takich aktywów jest równa ich wartości godziwej na dzień połączenia.

Po początkowym ujęciu wartości niematerialne są wykazywane w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia pomniejszonym o umorzenie i odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości.

Wartości niematerialne są amortyzowane przez okres użytkowania metodą liniową oraz poddawane testom na utratę wartości każdorazowo, gdy zaistnieją przesłanki wskazujące na utratę ich wartości. Okres amortyzacji jest weryfikowany na koniec każdego roku obrotowego.

Znaki towarowe i prawa autorskie ujmowane są w bilansie w cenie nabycia pomniejszonej o dokonane umorzenie przy użyciu metody liniowej przez okres ich użytkowania.

Oprogramowanie komputerowe prezentowane jest łącznie z wartością komputerów w rzeczowych aktywach trwałych.

Utrata wartości rzeczowego majątku trwałego i wartości niematerialnych, oprócz wartości firmy

Na koniec rocznego okresu sprawozdawczego, za który Spółka sporządza pełne sprawozdanie finansowe, Spółka dokonuje przeglądu wartości rzeczowego majątku trwałego i wartości niematerialnych w celu stwierdzenia, czy nie występują przesłanki wskazujące na utratę ich wartości. W przypadku wystąpienia takich przesłanek, szacowana jest wartość odzyskiwalna danego składnika aktywów, w celu ustalenia potencjalnego odpisu z tego tytułu. W sytuacji, gdy składnik aktywów nie generuje przepływów pieniężnych, które są w znacznym stopniu niezależnymi od przepływów generowanych przez inne aktywa, analizę przeprowadza się dla grupy aktywów generujących przepływy pieniężne, do której należy dany składnik aktywów.

Wartość odzyskiwalna ustalana jest jako kwota wyższa z dwóch wartości: wartość godziwa pomniejszona o koszty sprzedaży lub wartość użytkowa. Ta ostatnia wartość odpowiada wartości bieżącej szacunku przyszłych przepływów pieniężnych zdyskontowanych przy użyciu stopy dyskonta uwzględniającej aktualną rynkową wartość pieniądza w czasie oraz ryzyko specyficzne dla danego aktywa.

Jeżeli wartość odzyskiwalna jest niższa od wartości księgowej netto składnika aktywów (lub grupy aktywów), wartość księgowa jest pomniejszana do wartości odzyskiwalnej. Strata z tytułu utraty wartości jest ujmowana jako koszt w okresie, w którym wystąpiła.

W momencie gdy utrata wartości ulega odwróceniu, wartość netto składnika aktywów (lub grupy aktywów) zwiększana jest do nowej oszacowanej wartości odzyskiwalnej, nie wyższej jednak od wartości netto tego składnika aktywów jaka byłaby ustalona, gdyby utrata wartości nie została rozpoznana w poprzednich latach. Odwrócenie utraty wartości ujmowane jest w pozostałych przychodach.

Po odwróceniu odpisu aktualizującego, w kolejnych okresach odpis amortyzacyjny dotyczący danego składnika aktywów jest korygowany w sposób, który pozwala w ciągu pozostałego okresu użytkowania tego składnika dokonywać systematycznego odpisania jego zweryfikowanej wartości bilansowej pomniejszonej o wartość końcową.

Zapasy

Spółka wycenia materiały i towary według cen nabycia. Cenę nabycia stanowi cena zakupu bez podlegającemu odliczeniu podatku od towarów i usług, obniżona o rabaty, opusty i inne zmniejszenia, a powiększona o cło oraz koszty związane bezpośrednio z zakupem i przystosowaniem materiału do stanu zdatnego do używania, tj. koszty transportu do miejsca docelowego, koszty załadunku i wyładunku, koszty ubezpieczenia materiału podczas transportu.

Wartość zapasów obejmuje również korektę z tytułu wyceny zapasu, jako pozycji zabezpieczanej, do wartości godziwej, w ramach stosowania rachunkowości zabezpieczeń.

Wyroby gotowe wyceniane są według kosztu wytworzenia, natomiast produkty uboczne w cenie sprzedaży netto.

Na koszty wytworzenia składają się koszty materiałów, tj. surowców, opakowań, koszty pozostałych materiałów bezpośrednio wykorzystywanych do produkcji (tj. energia, chemikalia, materiały pomocnicze) oraz część kosztów stałych o charakterze bezpośrednio i ogólnie produkcyjnym, odpowiadających poziomowi tych kosztów przy normalnym wykorzystaniu zdolności produkcyjnych.

Aktywa finansowe

Spółka kwalifikuje aktywa finansowe do następujących kategorii:

- aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej poprzez wynik finansowy,
- inwestycje utrzymywane do terminu wymagalności
- pożyczki i należności.
- aktywa finansowe dostępne do sprzedaży

Klasyfikacja do określonej kategorii zależy od charakteru i przeznaczenia aktywów finansowych, a określa się ją w momencie początkowego ujęcia.

Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy

Do tej kategorii Spółka kwalifikuje instrumenty pochodne (kontrakty forward, futures lub swap) wyceniane według wartości godziwej przez wynik finansowy, za wyjątkiem tych, które spełniają kryteria efektywności zabezpieczenia w ramach stosowanej rachunkowości zabezpieczeń. Wartość godziwą instrumentów pochodnych znajdujących się w portfelu Spółki ustala się w oparciu o kursy walutowe oraz ceny rynkowe aktualne na dzień bilansowy lub moment rozliczenia instrumentu pochodnego.

Pożyczki i należności

Należności z tytułu dostaw i usług, pożyczki i pozostałe należności o stałych lub nienegocjowalnych warunkach płatności niebędące przedmiotem obrotu na aktywnym rynku klasyfikuje się jako „pożyczki i należności”.

Należności z tytułu dostaw i usług nie są instrumentem generującym odsetki i wyceniane są w księgach w wartości nominalnej (wymagającej zapłaty) skorygowanej o odpowiednie odpisy aktualizujące wartość należności wątpliwych.

Udzielone pożyczki ujmowane są według zamortyzowanego kosztu ustalonego z zastosowaniem efektywnej stopy procentowej, z wyjątkiem przypadków kiedy wartość nominalna jest zbliżona do wartości zamortyzowanego kosztu, wówczas aktywa te prezentuje się w bilansie w kwocie wymagającej zapłaty na dzień bilansowy.

Dochód odsetkowy ujmuje się przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej z wyjątkiem należności krótkoterminowych, gdzie ujęcie odsetek byłoby nieistotne.

W latach 2011-2012 Spółka nie posiadała instrumentów finansowych kwalifikowanych do inwestycji utrzymywanych do terminu wymagalności oraz do aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży.

Utrata wartości aktywów finansowych

Aktywa finansowe, oprócz tych wycenianych w wartości godziwej poprzez wynik finansowy, ocenia się pod względem utraty wartości na każdy dzień bilansowy. Aktywa finansowe tracą wartość, gdy istnieją obiektywne przesłanki, że zdarzenia, które wystąpiły po początkowym ujęciu danego składnika aktywów wpłynęły niekorzystnie na związane z nim szacunkowe przyszłe przepływy pieniężne.

Wartość bilansową składnika aktywów finansowych pomniejsza się bezpośrednio o odpis aktualizacyjny z tytułu utraty wartości.

Spółka tworzy odpisy aktualizujące na należności przeterminowane według następującej reguły:

Należności przeterminowane (w dniach)	Wysokość odpisu (w %)
60-89	50
90+	100

Spółka tworzy również odpisy aktualizujące na:

- niepokryte gwarancjami lub ubezpieczeniem:
 - należności skierowane na drogę postępowania sądowego,
 - należności od dłużników w stosunku, do których zostało wszczęte postępowanie układowe lub ugody bankowej,

- należności od dłużników postawionych w stan likwidacji lub w stan upadłości,
 - należności od dłużnika skreślonego z ewidencji działalności gospodarczej,
 - należności w przypadku śmierci dłużnika,
- należności od dłużników w przypadku oddalenia wniosku o ogłoszenie upadłości, jeżeli majątek dłużnika nie wystarcza na zaspokojenie kosztów postępowania upadłościowego – w pełnej wysokości należności,
 - należności stanowiące równowartość kwot podwyższających należność w stosunku do których uprzednio dokonano odpisu aktualizującego – w wysokość całości tych kwot do czasu ich otrzymania lub odpisania jako nieściągalne,
 - odsetki za zwłokę w zapłacie należności – w wysokości 100 % naliczonych.

Zmiany wartości odpisów ujmuje się w sprawozdaniu z całkowitych dochodów. Jeśli w kolejnym okresie kwota odpisu aktualizacyjnego z tytułu utraty wartości ulega zmniejszeniu, a zmniejszenie to można obiektywnie powiązać ze zdarzeniem, które wystąpiło po dacie ujęcia utraty wartości, strata z tytułu utraty wartości ulega odwróceniu w sprawozdaniu z całkowitych dochodów w zakresie odpowiadającym odwróceniu wartości bilansowej inwestycji na dzień utraty wartości

Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

Do składników środków pieniężnych i ich ekwiwalentów zaliczane są wyłącznie środki pieniężne na rachunkach bankowych.

Zobowiązania finansowe

Zobowiązania finansowe Spółka klasyfikuje do następujących kategorii:

- zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej poprzez wynik finansowy,
- pozostałe zobowiązania (w tym kredyty)

Zobowiązania finansowe i instrumenty kapitałowe są klasyfikowane w zależności od ich treści ekonomicznej wynikającej z zawartych umów.

Spółka wyksięguje zobowiązania finansowe wyłącznie wówczas, gdy zostaną wykonane, unieważnione lub gdy wygasną.

Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej poprzez wynik finansowy

Do tej kategorii Spółka kwalifikuje instrumenty pochodne (kontrakty forward, futures lub swap) wyceniane według wartości godziwej przez wynik finansowy, za wyjątkiem tych, które spełniają kryteria efektywności zabezpieczenia w ramach stosowanej rachunkowości zabezpieczeń. Wartość godziwą instrumentów pochodnych znajdujących się w portfelu Spółki ustala się w oparciu o kursy walutowe oraz ceny rynkowe aktualne na dzień bilansowy lub moment rozliczenia instrumentu pochodnego.

Pozostałe zobowiązania finansowe

Kredyty i pożyczki ujmowane są w wartości uzyskanych wpływów pomniejszonych o koszty bezpośrednie pozyskania środków. Koszty finansowe, łącznie z prowizjami płatnymi w momencie spłaty lub umorzenia oraz kosztami bezpośrednimi zaciągnięcia kredytów, ujmowane są w sprawozdaniu z całkowitych dochodów przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej i zwiększają wartość księgową instrumentu z uwzględnieniem spłat dokonanych w bieżącym okresie, za wyjątkiem przypadków kiedy wartość nominalna zobowiązania jest zbliżona do wartości zamortyzowanego kosztu, wówczas takie zobowiązania prezentuje się w bilansie w kwocie wymagającej zapłaty na dzień bilansowy.

Kredyty w rachunku bieżącym oraz kredyty o nieokreślonym okresie spłaty wyceniane są według wartości wymagającej zapłaty na dzień bilansowy tj. wraz z odsetkami należnymi na dzień bilansowy

Zobowiązania z tytułu dostaw i usług nie są instrumentem odsetkowym i wykazywane są w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w wartości nominalnej.

Instrumenty pochodne

Spółka wykorzystuje instrumenty pochodne dla zabezpieczenia dwóch istotnych rodzajów ryzyka występujących w toku prowadzonej działalności – ryzyka kursowego oraz ryzyka zmian cen towarów. Dla zabezpieczenia przed ryzykiem kursowym przyszłych przepływów pieniężnych związanych z zakupami i sprzedażą, wyrażonych lub denominowanych w walutach obcych, jak również sald należności i zobowiązań, wykorzystywane są walutowe kontrakty terminowe typu forward. Dla ograniczenia wpływu zmienności cen towarów na wynik finansowy Spółka stosuje kontrakty towarowe typu futures.

Spółka nie wykorzystuje instrumentów pochodnych dla celów spekulacyjnych.

Wykorzystywane przez spółkę instrumenty pochodne zaliczane są do grupy aktywów lub zobowiązań finansowych wycenianych według wartości godziwej przez wynik finansowy, za wyjątkiem tych, które spełniają kryteria efektywności zabezpieczenia w ramach stosowanej rachunkowości zabezpieczeń. Spółka ujmuje

instrumenty pochodne na dzień zawarcia w wartości godziwej, która jest równa zero, a następnie wycenia je na dzień rozliczenia, nie później jednak niż na dzień bilansowy, w wartości godziwej, bez pomniejszania o ewentualne koszty transakcji.

Wartość godziwa walutowych kontraktów forward jest ustalana poprzez odniesienie do aktualnych kursów terminowych, natomiast wartość godziwą kontraktów towarowych ustala się poprzez odniesienie do bieżących cen towarów. W wyniku wyceny kontraktu terminowego do wartości godziwej mogą powstać aktywa lub zobowiązania finansowe. Aktywa finansowe stanowią dodatnią wycenę do wartości godziwej instrumentu, natomiast ujemna wartość godziwa instrumentu stanowi zobowiązanie finansowe. Oszacowane w ten sposób wartości aktywów lub zobowiązań finansowych stanowią wartości możliwe do uzyskania lub konieczne do zapłaty na dzień bilansowy.

Zyski i straty z tytułu zmian wartości godziwej instrumentów pochodnych, za wyjątkiem tych, które stanowią pozycje zabezpieczające w rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych, są bezpośrednio odnoszone do rachunku zysków i strat okresu, w którym powstały.

Aktywa finansowe są wyłączone z bilansu, gdy wygasły prawa do przepływów pieniężnych z określonego składnika aktywów, natomiast zobowiązanie finansowe jest usuwane z bilansu, gdy wygasa, tj. kiedy obowiązek określony w umowie został wypełniony, umorzony lub wygasł.

Instrumenty pochodne wbudowane w inne instrumenty finansowe lub umowy nie będące instrumentami finansowymi traktowane są jako oddzielne instrumenty pochodne, jeżeli charakter wbudowanego instrumentu oraz ryzyka z nim związane nie są ściśle powiązane z charakterem umowy zasadniczej i ryzykami z niej wynikającymi i jeżeli umowy zasadnicze nie są wyceniane według wartości godziwej, której zmiany są ujmowane w rachunku wyników.

Rachunkowość zabezpieczeń

Spółka stosuje dwa rodzaje rachunkowości zabezpieczeń – zabezpieczenia przepływów pieniężnych oraz zabezpieczenia wartości godziwej.

Przy rozpoczęciu powiązania zabezpieczającego Spółka dokumentuje relację między instrumentem zabezpieczającym a pozycją zabezpieczaną oraz cele zarządzania ryzykiem, a także strategię realizacji różnych transakcji zabezpieczających. Spółka dokumentuje również efektywność, z jaką zastosowany instrument zabezpieczający kompensuje zmiany wartości godziwej lub przepływów pieniężnych pozycji zabezpieczanej, zarówno w chwili zaistnienia powiązania, jak i na bieżąco w późniejszych okresach.

Zabezpieczenia przepływów pieniężnych

Przedmiotem zabezpieczenia są przepływy pieniężne wyrażone w walutach obcych wynikające z planowanych transakcji lub uprawdopodobnionych przyszłych zobowiązań. Celem zabezpieczeń jest ograniczenie ryzyka zmian wartości godziwej przepływów pieniężnych w wyniku zmian kursów walutowych. Pozycję zabezpieczaną stanowią głównie transakcje zakupu surowców lub sprzedaży nasion rzepaku, oleju lub śruty. Przyszła transakcja jest zabezpieczana od momentu zawarcia kontraktu (tj. ustalenia ilości, ceny, terminów dostawy) do daty sprzedaży/zakupu. Instrumentami zabezpieczającymi są instrumenty pochodne typu forward.

Wycena pozycji zabezpieczanych i zabezpieczających oraz pomiar efektywności zabezpieczenia następuje na każdy dzień bilansowy, tj. na koniec każdego miesiąca. Część efektywna zabezpieczenia ujęta jest w kapitale z aktualizacji wyceny wraz z efektem w podatku odroczonego, natomiast część nieefektywna zabezpieczenia odnoszona jest bezpośrednio do wyniku finansowego.

W momencie realizacji pozycji zabezpieczanej, tj. wykonania transakcji sprzedaży lub zakupu, efektywna część zabezpieczenia przenoszona jest z kapitału z aktualizacji wyceny:

- do wyniku finansowego i koryguje wartość przychodów ze sprzedaży (w przypadku transakcji sprzedaży) lub
- do bilansu i koryguje w pierwszym ujęciu wartość aktywa powstałego w wyniku realizacji pozycji zabezpieczanej, tj. wartość zapasów (w przypadku transakcji zakupu), a następnie koszt wytworzenia produktów.

Zabezpieczenia wartości godziwej

Zabezpieczenie ryzyka cen towarów związanych zarówno z istniejącymi w bilansie stanami zapasów nasion rzepaku jak i z uprawdopodobnionymi przyszłymi zobowiązaniami wynikającymi z zawartych kontraktów na zakup nasion, kwalifikowane jest jako zabezpieczenie wartości godziwej.

Spółka zawiera kontrakty zabezpieczające typu futures w celu ograniczenia ryzyka zmian wartości godziwej surowców. Celem transakcji zabezpieczających jest dostosowanie wartości zakupionego rzepaku w możliwie dużym stopniu do ceny rynkowej, jaka będzie się kształtować na rynku w określonym czasie w przyszłości.

Stosowane instrumenty zabezpieczające prowadzą do osiągnięcia wysokiej kompensaty pomiędzy zmianą wartości pozycji zabezpieczanej (zapas nasion rzepaku lub firm commitment – kontraktów na dostawę rzepaku z określoną ceną zakupu) oraz instrumentu zabezpieczającego. Stosowane zabezpieczenie przekłada się na dopasowanie wartości zapasu, nabytego po ustalonej wcześniej cenie stałej, do cen rynkowych.

Spółka wdrożyła rachunkowość zabezpieczeń z wykorzystaniem opisanych powyżej instrumentów pochodnych, wyznaczonych na zabezpieczenie wartości godziwej określonych pozycji zapasów, które są źródłem ryzyka towarowego. Zabezpieczenie wartości godziwej jest to ograniczenie zagrożenia wpływu na wynik finansowy zmian wartości godziwej ujętego w bilansie składnika aktywów lub zobowiązań wynikających z określonego ryzyka lub uprawdopodobnionych przyszłych zobowiązań.

Zmiany wartości godziwej instrumentów pochodnych wyznaczonych jako zabezpieczenie wartości godziwej ujmowane są, równoległe ze zmianami wartości godziwej pozycji zabezpieczanej, w wyniku finansowym.

Spółka przestaje stosować rachunkowość zabezpieczeń, jeżeli nastąpi rozwiązanie powiązania zabezpieczającego, instrument zabezpieczający wygasa, zostaje sprzedany, zakończony lub zrealizowany, lub nie spełnia kryteriów rachunkowości zabezpieczeń.

Rezerwy

Rezerwy wykazuje się w przypadku wystąpienia w jednostce bieżących zobowiązań (prawnych lub zwyczajowych) będących konsekwencją zdarzeń z przeszłości, których konieczność uregulowania (wypływ ze Spółki środków zawierających korzyści ekonomiczne) przez Spółkę jest prawdopodobna, a wielkość tych zobowiązań może być wiarygodnie wyceniona.

Ujmowana kwota rezerwy odzwierciedla możliwie najdokładniejszy szacunek kwoty wymaganej do rozliczenia bieżącego zobowiązania na dzień bilansowy, z uwzględnieniem ryzyka i niepewności związanej z tym zobowiązaniem. W przypadku wyceny rezerwy metodą szacunkowych przepływów pieniężnych koniecznych do rozliczenia bieżącego zobowiązania, jej wartość bilansowa odpowiada wartości bieżącej tych przepływów.

Restrukturyzacja

Rezerwa na koszty restrukturyzacji ujmowana jest tylko wtedy, gdy Spółka opracowała szczegółowy i formalny plan restrukturyzacji i ogłosiła wszystkim zainteresowanym stronom zamiar jego realizacji lub jego główne założenia. Wycena rezerwy restrukturyzacyjnej obejmuje wyłącznie bezpośrednie koszty restrukturyzacji, czyli kwoty niezbędne do przeprowadzenia restrukturyzacji i nie związane z bieżącą działalnością Spółki.

Koszty świadczeń emerytalnych

Rezerwa z tytułu świadczeń emerytalnych prezentowana w bilansie jako zobowiązanie z tytułu świadczeń pracowniczych wyceniana jest w wartości godziwej zobowiązań z tytułu przyszłych świadczeń emerytalnych. Zobowiązanie to kalkulowane jest metodami aktuarialnymi. Wszystkie zyski i straty aktuarialne ujmowane są przez wynik finansowy w okresie, którego dotyczą. Spółka nie korzysta z tzw. podejścia „korytarzowego” do ujęcia zysków i strat aktuarialnych.

Koszty Sprzedaży

Koszty sprzedaży obejmują wydatki ponoszone w związku z realizacją sprzedaży. Zalicza się do nich:

Koszty bezpośrednie sprzedaży

- ◆ Koszty transportu,
- ◆ Koszty przeładunków,
- ◆ Koszty składowania,
- ◆ Koszty wynagrodzeń agentów,
- ◆ Prowizje od sprzedaży,

Koszty pośrednie sprzedaży

- ◆ Koszty personelu zewnętrznego,
- ◆ Koszty biura obsługi klienta
- ◆ Koszty promocji i reklamy,
- ◆ Pozostałe koszty związane z obsługą kanału sprzedaży.

Koszty Ogólnego Zarządu

Koszty Ogólnego Zarządu obejmują pozostałe koszty stałe, ponoszone w ramach działalności operacyjnej spółki, które nie są przypisane do kosztów wytworzenia oraz do kosztów sprzedaży. Zalicza się do nich:

- ◆ Wynagrodzenia wraz z ubezpieczeniami oraz inne koszty ponoszone na pracowników nie bezpośrednio produkcyjnych,

- ♦ Koszty usług menedżerskich,
- ♦ Czynsze za wynajem lokali, urządzeń i samochodów,
- ♦ Usługi informatyczne,
- ♦ Usługi doradztwa, prawne,
- ♦ Koszty transportu nie dotyczącego sprzedaży,
- ♦ Amortyzacja środków trwałych nie wykorzystywanych bezpośrednio w procesie produkcji,
- ♦ Ubezpieczenia samochodów i nieruchomości,
- ♦ Inne koszty stałe.

Zmiana w prezentacji sprawozdań finansowych

W prezentowanym sprawozdaniu z całkowitych dochodów za 2012 rok oraz w danych porównawczych za rok ubiegły, Spółka zaprezentowała przychody i koszty ze sprzedaży usług w szyku rozwartym podczas gdy w sprawozdaniu finansowym za rok 2011 pozycje te były prezentowane w tzw. szyku zwartym (kwota 8.945 tys. PLN).

Ponadto, koszty odpraw pracowniczych, dotychczas ujmowane w kosztach wytworzenia sprzedanych produktów lub kosztach sprzedaży, obecnie Spółka prezentuje w kosztach ogólnozakładowych (za okres 12 m-cy 2011r.: kwota 1.907 tys. PLN).

Zmiany te nie mają wpływu na wysokość wyniku finansowego. Zestawienie różnic wynikających z przekształcenia danych porównawczych za 2011 rok w sprawozdaniu z całkowitych dochodów przedstawia poniższa tabela:

SPRAWOZDANIE Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW

Za okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2011 roku

	<i>Dane z opublikowanego rocznego sprawozdania finansowego za okres 12 miesięcy, zakończony 31 grudnia 2011r.</i>	<i>Dane przekształcone</i>	<i>Różnica</i>
	PLN'000	PLN'000	PLN'000
Przychody			
Przychody ze sprzedaży produktów	2 246 762	2 246 762	-
Przychody ze sprzedaży towarów	85 156	85 156	-
Pozostałe przychody operacyjne	8 057	17 002	8 945
Przychody ogółem	2 339 975	2 348 920	8 945
Koszty			
Koszty wytworzenia sprzedanych produktów	1 997 546	1 995 819	(1 727)
Koszty sprzedanych towarów	73 864	73 864	-
Koszty sprzedaży	130 613	130 433	(180)
Koszty ogólnego zarządu	41 752	43 659	1 907
(Zyski)/straty z wyceny niezrealizowanych instrumentów pochodnych oraz niezrealizowanych różnic kursowych	35 053	35 053	-
(Zyski)/straty na sprzedaży środków trwałych i inne koszty związane ze środkami trwałymi	2 072	2 072	-
Pozostałe koszty operacyjne	1 999	10 944	8 945
Koszty ogółem	2 282 899	2 291 844	8 945
Zysk/(Strata) operacyjny	57 076	57 076	-
Przychody finansowe	904	904	-
Koszty finansowe	19 635	19 635	-
Zysk/(Strata) z działalności kontynuowanej przed opodatkowaniem	38 345	38 345	-
Podatek dochodowy	8 374	8 374	-
część bieżąca	27 237	27 237	-
część odroczone	(18 863)	(18 863)	-
Zysk/(Strata) netto	29 971	29 971	-

Ponadto w nocie Koszty wg rodzaju za 2012 rok oraz w danych porównawczych za rok ubiegły, Spółka zaprezentowała rozliczone kontrakty wash-out jako zużycie materiałów i energii, podczas gdy w sprawozdaniu finansowym za rok 2011 pozycje te były prezentowane w usługach obcych.

Zmiany te nie mają wpływu na wysokość wyniku finansowego. Zestawienie różnic wynikających z przekształcenia danych porównawczych za 2011 rok w nocie Koszty wg rodzaju przedstawia poniższa tabela:

	Dane z opublikowanego rocznego sprawozdania finansowego za okres 12 miesięcy, zakończony 31 grudnia 2011r.	Dane przekształcone	Różnica
	PLN'000	PLN'000	PLN'000
Amortyzacja	44 127	44 127	-
Zużycie materiałów i energii	1 899 503	1 905 606	6103
Usługi obce	159 130	153 027	(6 103)
Podatki i opłaty	7 278	7 278	-
Wynagrodzenia	71 585	71 584	-
Ubezpieczenia społeczne	11 154	11 154	-
Inne świadczenia pracownicze	9 208	9 208	-
Pozostałe koszty rodzajowe (delegacje, koszty utrzymania obiektów socjalnych i inne)	2 452	2 451	-
Razem koszty rodzajowe	2 204 435	2 204 435	-
Zmiana stanu zapasów, produktów i rozliczeń międzyokresowych	(34 524)	(34 524)	-
Koszty sprzedaży	(130 613)	(130 433)	180
Koszty ogólnego zarządu	(41 752)	(43 659)	(1 907)
Koszty wytworzenia sprzedanych produktów	1 997 546	1 995 819	(1 727)

3. PRZYCHODY ZE SPRZEDAŻY PRODUKTÓW I TOWARÓW

Przychody ze sprzedaży Spółki prezentują się następująco:

	Za okres 12 miesięcy zakończonych 31/12/2012 PLN'000	Za okres 12 miesięcy zakończonych 31/12/2011 PLN'000	Zmiana % PLN'000
Przychody ze sprzedaży produktów			
Oleje luzem	920 166	794 418	15.8%
Śruta rzepakowa	423 823	320 308	32.3%
Oleje konfekcjonowane	570 480	535 831	6.5%
Margaryny konsumenckie	297 603	271 883	9.5%
Margaryny profesjonalne	124 328	131 116	-5.2%
Tłuszcze cukiernicze	159 875	167 503	-4.6%
Pozostałe	24 677	25 703	-4.0%
Sprzedaż produktów	2 520 952	2 246 762	12.2%
Przychody ze sprzedaży towarów			
Oleje luzem	1 023	4 884	-79.1%
Śruta rzepakowa	8 254	8 525	-3.2%
Śruta słonecznikowa	-	311	-100.0%
Oleje konfekcjonowane	24 741	6 803	263.7%
Margaryny konsumenckie	118 455	62 993	88.0%
Nasiona siewne	1 378	1 550	-11.1%
Łuska słonecznikowa	10 976	-	-
Nasiona rzepaku	8 511	-	-
Pozostałe	71	90	-21.1%
Sprzedaż towarów	173 409	85 156	103.6%
Sprzedaż razem	2 694 361	2 331 918	15.5%

Struktura terytorialna sprzedaży produktów i towarów:

	Za okres 12 miesięcy zakończonych 31/12/2012 PLN'000	Za okres 12 miesięcy zakończonych 31/12/2011 PLN'000	Zmiana % PLN'000
Przychody ze sprzedaży produktów			
Kraj	2 193 369	1 900 133	15.4%
Eksport	327 583	346 629	-5.5%
Sprzedaż produktów	2 520 952	2 246 762	12.2%
Przychody ze sprzedaży towarów			
Kraj	153 245	69 375	120.9%
Eksport	20 164	15 781	27.8%
Sprzedaż towarów	173 409	85 156	103.6%
Sprzedaż razem	2 694 361	2 331 918	15.5%

Struktura przychodów Spółki nie uległa istotnym zmianom w stosunku do roku ubiegłego. Przychody ze sprzedaży produktów i towarów Spółki w 2012 roku, w stosunku do roku ubiegłego, wykazały wzrost o 15,5%.

Większość przychodów ze sprzedaży produktów uzyskiwana jest ze sprzedaży surowego oleju rzepakowego lub olejów rafinowanych do potrzeb przemysłowych, jak i śruty rzepakowej – produktu ubocznego powstającego w procesie ekstrakcji oleju z nasion. W 2012 roku Spółka odnotowała 32,3% wzrost sprzedaży śruty rzepakowej, głównie w wyniku wzrostu cen sprzedaży (+27%) oraz wzrostu wolumenu sprzedaży (+ 4%) w stosunku do wyników sprzedaży za rok 2011.

Duża część przychodów uzyskiwana jest ze sprzedaży olejów butelkowanych i margaryn (zarówno konsumenckich, jak i profesjonalnych).

Rok 2012 jest kolejnym, w którym Spółka zanotowała wzrost wartości sprzedaży, będący efektem zawartej we wrześniu 2010 roku umowy pomiędzy Spółką, a Bunge Polska o integracji działalności handlowej, dystrybucyjnej i marketingowej tych dwóch podmiotów w zakresie sprzedaży produktów Bunge Polska.

4. SEGMENTY OPERACYJNE

Rozpoznane Segmenty Operacyjne

Zidentyfikowane i ujawnione w ramach działalności operacyjnej Spółki segmenty operacyjne są pochodną podziałów dokonywanych dla wewnętrznych celów zarządczych Spółki, jak i dla potrzeb konsolidacji z grupą Bunge. Spółka rozpoznała dwa podstawowe segmenty działalności:

- Segment Produktów Masowych (Agri)
- Segment Produktów Spożywczych (Food)

Segment Produktów Masowych (Agri) obejmuje działalność:

- w zakresie przerobu nasion rzepaku - działalność od zakupu nasion do sprzedaży rzepakowego oleju surowego/odsłanionego, śruty rzepakowej, ewentualnie odsprzedaży nasion rzepaku do podmiotów zewnętrznych lub do segmentu Food
- w zakresie pozostałych olejów - działalność od zakupu od stron trzecich pozostałych olejów (również rzepakowego) w stanie surowym lub rafinowanym, do sprzedaży ich do podmiotów zewnętrznych lub do segmentu Food.

Segment Produktów Spożywczych (Food) - obejmuje działalność od zakupu od segmentu Agri olejów surowych i rafinowanych, pochodzących z zakupu od stron trzecich, do sprzedaży do stron trzecich: olejów rafinowanych, olejów butelkowanych, margaryn konsumenckich i profesjonalnych, tłuszczów cukierniczych. Segment Food nie dokonuje transakcji sprzedaży do segmentu Agri.

Ustalenie wielkości, wartości i kosztu obrotów wewnętrznych pomiędzy segmentami

Tak zdefiniowana działalność segmentów powoduje konieczność realizacji obrotu wewnętrznego pomiędzy nimi, w zakresie sprzedaży z segmentu Agri do segmentu Food oleju rzepakowego surowego oraz zakupionych pozostałych olejów roślinnych (zarówno surowych, jak i rafinowanych), wykorzystywanych do produkcji wyrobów gotowych Spółki. Wolumen obrotów wewnętrznych, określany na każdy dzień bilansowy, kalkulowany jest jako ekwiwalent produkcji sprzedanej, tj. jako ilość olejów potrzebnych do wyprodukowania ilości wyrobów gotowych segmentu Food, sprzedanej w danym okresie sprawozdawczym.

Ceny realizacji sprzedaży między segmentami (ceny transferowe) olejów będących surowcami do produkcji wyrobów gotowych segmentu Food są cenami rynkowymi, określonymi na podstawie notowań giełdowych ustalanych na różne okresy obowiązywania dla różnych asortymentów wyrobów gotowych segmentu Food.

Dla rzepakowego oleju rafinowanego sprzedanego do stron trzecich, cena sprzedaży z segmentu Agri do segmentu Food ustalana jest poprzez odjęcie od rzeczywistej ceny realizacji sprzedaży do stron trzecich, stałej premii rafinacyjnej, ustalonej na dany okres na bazie rynkowych premii rafinacyjnych (różnica pomiędzy rynkową ceną oleju rafinowanego a ceną oleju surowego).

Koszt własny sprzedanych wyrobów/surowców w ramach obrotu między segmentami ustalany jest w wysokości:

- dla sprzedaży oleju rzepakowego surowego z produkcji własnej – w wysokości bieżącej ceny standardowej nasion rzepaku, korygowanej o aktualne uzyski produkcyjne i cenę sprzedaży śruty rzepakowej (podstawowy produkt uboczny przy produkcji oleju surowego,
- dla sprzedaży pozostałych surowców – w wysokości historycznych kosztów nabycia.

Podział pozostałych elementów części operacyjnej rachunku wyników

Koszty produkcji – koszty bezpośrednio produkcyjne (wydziałów produkcyjnych) alokowane są do segmentów zgodnie z alokacją rodzajów produkowanych produktów; koszty pośrednio produkcyjne (wydziały pomocnicze i administracja zakładów produkcyjnych) alokowane są do segmentów na podstawie ustalonych na dany rok obrotowy stałych współczynników alokacji określonych na bazie planowanego zaangażowania poszczególnych działów w produkcję dla poszczególnych segmentów.

Koszty sprzedaży alokowane są do segmentów analogicznie jak sama sprzedaż. Wszystkie koszty związane z transakcjami sprzedaży dotyczące produktów i towarów kwalifikowanych do segmentu Agri są przypisywane temu segmentowi. Analogicznie, wszystkie koszty sprzedaży związane z transakcjami sprzedaży produktów i towarów kwalifikowanych do segmentu Food są przypisywane do segmentu Food.

Koszty ogólnego zarządu podlegają podziałowi na zasadzie przypisania poszczególnych działów operacyjnych do danego segmentu. Kryterium przypisania stanowi rodzaj wykonywanych zadań w ramach danego działu. Koszty działów ogólnoadministracyjnych, zarządzających obiema sferami działalności, przypisane są do obydwu segmentów w proporcji 1/1.

Różnice kursowe:

Różnice powstałe na instrumentach finansowych alokowane są do segmentu Agri w zakresie:

- całość niezrealizowanych wyników na instrumentach pochodnych,
- część zrealizowanych wyników na instrumentach pochodnych związana z realizacją zabezpieczeń dotyczących działalności segmentu Agri i dla których prowadzona jest rachunkowość zabezpieczeń,
- całość zrealizowanych różnic kursowych na instrumentach pochodnych nie ujętych w rachunkowości zabezpieczeń.

Część zrealizowanych wyników na transakcjach zabezpieczających, ujętych w ramach rachunkowości zabezpieczeń, dotyczących zabezpieczenia wartości wpływów ze sprzedaży oleju rafinowanego luzem alokowana jest do segmentu Produktów Spożywczych.

Pozostałe różnice kursowe (powstałe na wycenie pozycji bilansowych lub wynikające z realizacji zapłat i otrzymanych płatnościach w walucie obcej) alokowane są do segmentu Agri. Spółka alokuje do poszczególnych segmentów pozycje ze sprawozdania z całkowitych dochodów tylko do poziomu zysku operacyjnego.

Podział Bilansu

Zapasy

Kryterium podziału zapasów jest zbieżne z kryteriami stosowanymi przy wyróżnieniu obrotów segmentu, co pozwala na szczegółową identyfikację zapasów przyporządkowanych do danego segmentu.

Rozrachunki z dostawcami/klientami

Zarówno dostawcy, jak i klienci, zostali przyporządkowani do danego segmentu na podstawie kryterium rodzaju, odpowiednio, nabywanego materiału/towaru, sprzedawanego produktu/towaru. Umożliwia to identyfikację wszystkich zobowiązań/należności dla danego segmentu. Przegląd poprawności tych alokacji dokonywany jest raz w roku.

Środki trwałe

Kryterium alokacji środków trwałych do segmentów jest, analogicznie jak dla alokacji kosztów, przypisanie poszczególnych działów operacyjnych do danego segmentu.

Środki trwałe w budowie

Wszelkie zwiększenia wartości majątku trwałego w ramach segmentu Agri dokonywane są wyłącznie w momencie przyjęcia środka trwałego do używania. Całość nakładów na środki trwałe w budowie wykazywana jest w ramach segmentu Food.

Wartości niematerialne

Alokacja wartości niematerialnych do poszczególnych segmentów oparta jest na szczegółowej identyfikacji tych aktywów do danego segmentu.

Wartość firmy

Wartość firmy powstała w wyniku połączenia, które miało miejsce 13 grudnia 2006 roku. Wartość firmy została wyliczona w oparciu o wartość godziwą aktywów netto poszczególnych przejętych spółek.

Spółka przypisała wartość firmy do obydwu wyodrębnionych segmentów, które odpowiadają definicji najniższemu poziomowi, na którym wartość firmy jest monitorowana na wewnętrzne potrzeby zarządcze. Alokacja wartości firmy do obydwu segmentów została dokonana wg struktury segmentowej nadwyżki przekazanych płatności nad udziałem Spółki w wartości godziwej netto dających się zidentyfikować aktywów i zobowiązań jednostek przejmowanych na dzień przejęcia.

Wartość firmy została następująco przypisana do segmentów:

	Segment Agri	Segment Food	Razem
Wartość firmy (PLN'000)	28.544	55.249	83.793
Wartość firmy (%)	34,1%	65,9%	100%

Zadłużenie

Zadłużenie alokowane jest do segmentów wg struktury aktywów netto.

Pozostałe pozycje bilansowe

Wszelkie nieuwzględnione w ramach podstawowego rozdziału elementy bilansu są a priori przyporządkowywane do segmentu Food. Wiąże się to z założeniem, iż w ramach tego segmentu wykazywane są wszelkie rozliczenia ze stronami trzecimi, nie będące konsekwencją takich operacji jak sprzedaż i zakupy.

Podstawowe miary i kryteria oceny wyników działalności segmentów biznesowych

Spółka stosuje dwie zasadnicze miary dla oceny swoich segmentów biznesowych:

- Wynik operacyjny (EBIT), rozumiany jako zysk operacyjny, tj, przed opodatkowaniem i kosztami/przychodami finansowymi
- Zwrot na aktywach netto (RONA)

Zwrot na aktywach netto ustalany jest wyłącznie wobec aktywów pracujących, czyli po eliminacji z majątku trwałego wartości środków trwałych w budowie. Jest to istotne założenie, gdyż w ten sposób eliminowany jest fakt wykazywania w ramach segmentu Food nakładów, które ostatecznie częściowo zwiększą również wartość majątku trwałego segmentu Agri.

Poniżej przedstawione zostały podstawowe informacje finansowe dotyczące segmentów operacyjnych.

Aktywa i zobowiązania segmentów

	AGRI		FOOD		RAZEM	
	Za okres 12 miesięcy zakończonych 31/12/2012	Za okres 12 miesięcy zakończonych 31/12/2011	Za okres 12 miesięcy zakończonych 31/12/2012	Za okres 12 miesięcy zakończonych 31/12/2011	Za okres 12 miesięcy zakończonych 31/12/2012	Za okres 12 miesięcy zakończonych 31/12/2011
	PLN'000	PLN'000	PLN'000	PLN'000	PLN'000	PLN'000
Aktywa						
Aktywa trwałe	140 248	140 681	260 297	289 127	400 545	429 808
Aktywa obrotowe	511 428	627 085	258 546	250 597	769 974	877 682
Aktywa ogółem	651 676	767 766	518 843	539 724	1 170 519	1 307 490
Zobowiązania długoterminowe*	(3 600)	-	12 047	8 554	8 447	8 554
Zobowiązania krótkoterminowe (bez kredytów i pożyczek)	56 026	129 171	112 458	88 151	168 484	217 322
Zobowiązania ogółem (bez kredytów i pożyczek)	52 426	129 171	124 505	96 705	176 931	225 876
Aktywa netto (aktywa ogółem pomniejszone o zobowiązania ogółem, bez kredytów i pożyczek)	599 250	638 595	394 338	443 019	993 588	1 081 614
Zadłużenie	220 026	253 481	145 666	175 850	365 692	429 331

*ujemna wartość zobowiązań jest wynikiem prezentacji per saldo aktywów i pasywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego

Przychody i wyniki segmentów oraz pozostałe informacje

	AGRI		FOOD		WYŁĄCZENIA			RAZEM	
	Za okres 12 miesięcy zakończonych 31/12/2012	Za okres 12 miesięcy zakończonych 31/12/2011	Za okres 12 miesięcy zakończonych 31/12/2012	Za okres 12 miesięcy zakończonych 31/12/2011	Za okres 12 miesięcy zakończonych 31/12/2012	Za okres 12 miesięcy zakończonych 31/12/2011	Za okres 12 miesięcy zakończonych 31/12/2012	Za okres 12 miesięcy zakończonych 31/12/2011	Za okres 12 miesięcy zakończonych 31/12/2012
	PLN'000	PLN'000	PLN'000	PLN'000	PLN'000	PLN'000	PLN'000	PLN'000	PLN'000
Przychody									
Sprzedaż do stron trzecich	1 085 697	911 958	1 624 553	1 436 962	-	-	2 710 250	2 348 920	-
Sprzedaż między segmentami	920 179	947 220	-	-	(920 179)	(947 220)	-	-	-
Przychody ogółem	2 005 876	1 859 178	1 624 553	1 436 962	(920 179)	(947 220)	2 710 250	2 348 920	-
Zysk operacyjny (EBIT)	57 011	34 012	(20 957)	23 064	-	-	36 054	57 076	-
Pozostałe informacje									
Nakłady inwestycyjne (w tym zmiana stanu zaliczek na zakup środków trwałych i WNIP)	13 729	1 954	13 553	16 397	-	-	27 282	18 351	-
Amortyzacja środków trwałych	16 277	16 607	21 080	24 393	-	-	37 357	41 000	-
Amortyzacja wartości niematerialnych i prawnych	352	263	2 706	2 796	-	-	3 058	3 059	-
Amortyzacja nieruchomości inwestycyjnych	-	-	69	69	-	-	69	69	-
Odpis z tytułu utraty wartości środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych	226	801	14 563	2 634	-	-	14 789	3 435	-

Na poziom straty operacyjnej w segmencie FOOD wpływ miały poniesione przez Spółkę w 2012 roku koszty zamknięcia zakładu produkcyjnego w Warszawie, w tym: koszty likwidacji i sprzedaży środków trwałych w wysokości 16.043 tys. PLN oraz koszty odpraw pracowniczych w wysokości 8.716 tys. PLN

Przychody ze sprzedaży głównych produktów i usług (bez transakcji międzysegmentowych)

	AGRI		FOOD		RAZEM	
	Za okres 12 miesięcy zakończonych 31/12/2012	Za okres 12 miesięcy zakończonych 31/12/2011	Za okres 12 miesięcy zakończonych 31/12/2012	Za okres 12 miesięcy zakończonych 31/12/2011	Za okres 12 miesięcy zakończonych 31/12/2012	Za okres 12 miesięcy zakończonych 31/12/2011
	PLN'000	PLN'000	PLN'000	PLN'000	PLN'000	PLN'000
Przychody ze sprzedaży produktów						
Oleje luzem	625 612	562 359	294 554	232 059	920 166	794 418
Śruta rzepakowa	423 823	320 308	-	-	423 823	320 308
Oleje konfekcjonowane	-	-	570 480	535 831	570 480	535 831
Margaryny konsumenckie	-	-	297 603	271 883	297 603	271 883
Margaryny profesjonalne	-	-	124 328	131 116	124 328	131 116
Tłuszcze cukiernicze	-	-	159 875	167 503	159 875	167 503
Pozostałe	2 425	2 230	22 252	23 473	24 677	25 703
Sprzedaż produktów	1 051 860	884 897	1 469 092	1 361 865	2 520 952	2 246 762
Przychody ze sprzedaży towarów						
Oleje luzem	292	4 884	731	-	1 023	4 884
Śruta rzepakowa	8 254	8 525	-	-	8 254	8 525
Śruta słonecznikowa	-	311	-	-	-	311
Oleje konfekcjonowane	-	-	24 741	6 803	24 741	6 803
Margaryny konsumenckie	-	-	118 455	62 993	118 455	62 993
Nasiona siewne	1 378	1 550	-	-	1 378	1 550
Łuska słonecznikowa	10 976	-	-	-	10 976	-
Nasiona rzepaku	8 511	-	-	-	8 511	-
Pozostałe	1	3	70	87	71	90
Sprzedaż towarów	29 412	15 273	143 997	69 883	173 409	85 156
Sprzedaż razem	1 081 272	900 170	1 613 089	1 431 748	2 694 361	2 331 918

Zwrot na aktywach netto

	AGRI		FOOD		RAZEM	
	Za okres 12 miesięcy zakończonych 31/12/2012	Za okres 12 miesięcy zakończonych 31/12/2011	Za okres 12 miesięcy zakończonych 31/12/2012	Za okres 12 miesięcy zakończonych 31/12/2011	Za okres 12 miesięcy zakończonych 31/12/2012	Za okres 12 miesięcy zakończonych 31/12/2011
	PLN'000	PLN'000	PLN'000	PLN'000	PLN'000	PLN'000
średni stan aktywów	709 721	733 739	511 708	493 316	1 221 429	1 227 055
średni stan zobowiązań (bez kredytów i pożyczek)	90 799	134 738	110 605	88 857	201 404	223 595
średni stan aktywów netto	618 923	599 001	401 103	404 459	1 020 026	1 003 460
Zysk/(Strata) operacyjny	57 011	34 012	(20 957)	23 064	36 054	57 076
Podatek dochodowy (od zysku operacyjnego)	(10 832)	(6 462)	3 982	(4 382)	(6 850)	(10 844)
Zysk/(Strata) operacyjny pomniejszony o podatek	46 179	27 550	(16 975)	18 682	29 204	46 232
Zwrot na aktywach netto	7.5%	4.6%	-4.2%	4.6%	2.9%	4.6%

Informacje o obszarach geograficznych

	AGRI		FOOD		RAZEM	
	Za okres 12 miesięcy zakończonych 31/12/2012	Za okres 12 miesięcy zakończonych 31/12/2011	Za okres 12 miesięcy zakończonych 31/12/2012	Za okres 12 miesięcy zakończonych 31/12/2011	Za okres 12 miesięcy zakończonych 31/12/2012	Za okres 12 miesięcy zakończonych 31/12/2011
	PLN'000	PLN'000	PLN'000	PLN'000	PLN'000	PLN'000
POLSKA	802 935	614 766	1 499 924	1 361 808	2 302 859	1 976 574
NIEMCY	128 589	95 682	40 045	39 661	168 634	135 343
POZOSTAŁE KRAJE	154 173	194 572	84 584	42 431	238 757	237 003
Razem	1 085 697	905 020	1 624 553	1 443 900	2 710 250	2 348 920

Informacje o wiodących klientach

W Spółce nie występuje koncentracja przychodów ze sprzedaży do zewnętrznego pojedynczego klienta, które stanowiłyby co najmniej 10 procent łącznych przychodów Spółki w prezentowanym okresie.

5. KOSZTY WEDŁUG RODZAJU

	Za okres 12 miesięcy zakończonych 31/12/2012	Za okres 12 miesięcy zakończonych 31/12/2011
	PLN'000	PLN'000
Amortyzacja	40 484	44 127
Zużycie materiałów i energii	2 221 785	1 905 606
Usługi obce	178 219	153 027
Podatki i opłaty	7 223	7 278
Wynagrodzenia	66 973	71 584
Ubezpieczenia społeczne	11 863	11 154
Inne świadczenia pracownicze	14 944	9 208
Pozostałe koszty rodzajowe (delegacje, koszty utrzymania obiektów socjalnych i inne)	2 541	2 451
Razem koszty rodzajowe	2 544 032	2 204 435
Zmiana stanu zapasów, produktów i rozliczeń międzyokresowych	(31 453)	(34 524)
Koszty sprzedaży	(156 621)	(130 433)
Koszty ogólnego zarządu	(51 512)	(43 659)
Koszty wytworzenia sprzedanych produktów	2 304 446	1 995 819

6. POZOSTAŁE PRZYCHODY OPERACYJNE

	Za okres 12 miesięcy zakończonych 31/12/2012	Za okres 12 miesięcy zakończonych 31/12/2011
	PLN'000	PLN'000
Sprzedaż usług	12 594	14 688
Należne kary umowne	609	742
Odpis aktualizujący należności	58	211
Korekta wyceny wartości niedoboru rzepaku w magazynie konsygnacyjnym	941	-
Rozwiązanie rezerwy na rekultywację gruntów	1 297	-
Sprzedaż opakowań	-	3
Marża na sprzedaży jednostek emisji CER	-	122
Pozostałe przychody	390	1 236
	15 889	17 002

7. POZOSTAŁE KOSZTY OPERACYJNE

	Za okres 12 miesięcy zakończonych 31/12/2012 PLN'000	Za okres 12 miesięcy zakończonych 31/12/2011 PLN'000
Sprzedaż usług	4 936	8 945
Rezerwa na świadczenia pracownicze i sądowe	-	95
Odpis aktualizujący wartość zapasów	703	1 248
Koszty kontraktu produkcyjnego na oleje jadalne	219	219
Koszt towarów wydanych na reprezentację i darowiznę	258	157
Inne koszty	585	280
	6 701	10 944

8. PRZYCHODY I KOSZTY FINANSOWE

	Za okres 12 miesięcy zakończonych 31/12/2012 PLN'000	Za okres 12 miesięcy zakończonych 31/12/2011 PLN'000
Przychody finansowe		
Otrzymane odsetki za zwłokę	288	295
Otrzymane odsetki od udzielonych pożyczek	22	4
Odsetki od środków pieniężnych, lokaty	76	605
	386	904
Koszty finansowe		
Koszty odsetek - kredyty i pożyczki	24 538	16 176
Zapłacone odsetki za zwłokę	210	193
Koszty faktoringu	4 742	3 266
	29 490	19 635

Wzrost wartości kosztów odsetek od kredytów i pożyczek za okres 12 miesięcy, zakończonych 31.12.2012 roku, w porównaniu do analogicznego okresu roku ubiegłego, spowodowany został wyższym oprocentowaniem z tytułu umowy Cash Pooling (implikacja wzrostu stopy Wibor) oraz wyższym poziomem średniomiesięcznego zadłużenia Spółki, które w 2012 roku wyniosło 353,7mln PLN (2011r: 241,1 mln PLN). W porównywalnym okresie 2011 roku Spółka w miesiącach od maja do lipca utrzymywała depozyt w ramach umowy Cash Pooling.

9. ZYSKI/(STRATY) Z TYTUŁU WYCENY NIEZREALIZOWANYCH INSTRUMENTÓW POCHODNYCH I NIEZREALIZOWANYCH RÓŻNIC KURSOWYCH

	Za okres 12 miesięcy zakończonych 31/12/2012 PLN'000	Za okres 12 miesięcy zakończonych 31/12/2011 PLN'000
Niezrealizowany wynik na walutowych instrumentach pochodnych		
- zyski	31 777	6 544
- straty	18 995	43 974
Niezrealizowany wynik na towarowych instrumentach pochodnych poza rachunkowością zabezpieczeń		
- zyski	1 111	671
- straty	146	2 740
Niezrealizowany wynik na towarowych instrumentach zabezpieczających ujętych w rachunkowości zabezpieczeń		
- zyski	676	714
- straty	728	4 768
Rozliczone zyski/straty na towarowych instrumentach pochodnych ujętych w rachunkowości zabezpieczeń, zabezpieczających niezrealizowane pozycje zabezpieczane *		
- zyski	2 521	7 714
- straty	-	-
Niezrealizowany wynik na pozycji zabezpieczanej ujęty jako korekta zapasów		
- zyski	-	5 119
- straty	3 218	5 179

Różnice kursowe niezrealizowane

- zyski	6 301	6 226
- straty	675	5 380
	18 624	(35 053)

* niezrealizowane pozycje zabezpieczone – pozycje nadal ujęte w aktywach Spółki (zapasy)

10. WYNIK NA SPRZEDAŻY ŚRODKÓW TRWAŁYCH I INNE KOSZTY ZWIĄZANE ZE ŚRODKAMI TRWAŁYMI ORAZ WARTOŚCIAMI NIEMATERIALNYMI

	Za okres 12 miesięcy zakończonych 31/12/2012 PLN'000	Za okres 12 miesięcy zakończonych 31/12/2011 PLN'000
Likwidacja i demontaż	(10 584)	(208)
Zysk na sprzedaży	3 585	1 554
Ujawnienie środków trwałych	-	17
Odpis z tytułu utraty wartości środków trwałych i wartości niematerialnych	(6 238)	(3 435)
	(13 237)	(2 072)

11. PODATEK DOCHODOWY

	Za okres 12 miesięcy zakończonych 31/12/2012 PLN'000	Za okres 12 miesięcy zakończonych 31/12/2011 PLN'000
Podatek dochodowy ujęty w sprawozdaniu z całkowitych dochodów		
Podatek bieżący:		
Podatek dochodowy bieżący	-	28 277
Korekty lat ubiegłych	(3 239)	(1 040)
Razem podatek bieżący	(3 239)	27 237
Podatek odroczony:		
Podatek dochodowy odroczony	4 849	(17 799)
Korekta lat ubiegłych	492	(1 064)
Razem podatek odroczony	5 341	(18 863)
Razem podatek dochodowy	2 102	8 374

Podatek dochodowy został skalkulowany wg obowiązującej w 2012 roku stawki 19% (rok 2011: 19%).

Zmiana stanu rezerwy/aktywa netto z tytułu odroczonego podatku dochodowego

	Za okres 12 miesięcy zakończonych 31/12/2012 PLN'000	Za okres 12 miesięcy zakończonych 31/12/2011 PLN'000
Stan na początek okresu	(2 529)	16 612
Podatek odroczony ujęty w rachunku zysków i strat	5 341	(18 863)
Podatek odroczony ujęty w innych całkowitych dochodach (z tytułu stosowania rachunkowości zabezpieczeń)	78	(278)
	2 890	(2 529)

Odroczony podatek dochodowy na dzień 31 grudnia 2012 wynika z następujących pozycji:

	Koniec okresu 31/12/2012	Koniec okresu 31/12/2011	Obciążenie (+) / uznanie (-) wyniku	Obciążenie (+) / uznanie (-) kapitału
	PLN'000	PLN'000	PLN'000	PLN'000
Rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego				
Różnica wartości bilansowych i podatkowych środków trwałych	11 167	13 734	(2 567)	
Różnica wartości bilansowych i podatkowych przejętych gruntów	2 499	2 590	(91)	
Wartość godziwa przejętych marek produktowych	4 057	4 555	(498)	
Aktualizacji wartości godziwej kontraktów walutowych - instrumentów finansowych	7 103	2 129	5 109	(135)
Pozostałe tytuły	-	31	(31)	
Razem rezerwy na podatek dochodowy	24 826	23 039	1 922	(135)
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego				
Aktualizacja wartości godziwej kontraktów walutowych - instrumentów finansowych	4 348	10 329	5 768	213
Aktualizacja wartości godziwej pochodnych instrumentów towarowych (pozycja zabezpieczana oraz instrument zabezpieczający) – hedge accounting	438	1 175	737	
Rabaty odroczone	4 339	4 036	(303)	
Naliczone, niezapłacone odsetki od kredytów	431	542	111	
Wartość odpisu aktualizującego wartość zapasów	140	30	(110)	
Rezerwa na odprawy emerytalne i nagrody jubileuszowe	615	884	269	
Rezerwa na niewykorzystane urlopy	598	696	98	
Rezerwa na rekultywację terenu	421	699	278	
Rezerwa na nagrody i premie roczne dla pracowników	1 007	1 011	4	
Odpisy aktualizujące wartość należności nieściągalnych	1 338	1 666	328	
Podatkowe korekty rozliczeń odchyłeń od zakupu nasion rzepaku	1 427	1 258	(169)	
Bierne rozliczenia międzyokresowe kosztów i pozostałe koszty odroczone w czasie	2 465	1 889	(576)	
Wartość odpisu aktualizującego wartość rzeczowych aktywów trwałych	367	818	451	
Korekta cen transferowych - niezafakturowane	-	493	493	
Strata podatkowa	3 861	-	(3 861)	
Inne rezerwy	141	42	(99)	
Razem aktywa z tytułu podatku	21 936	25 568	3 419	213
Obciążenie/korzyść z tytułu odroczonego podatku dochodowego			5 341	78
<i>Per saldo</i>				
Rezerwy z tytułu podatku	2 890			
Aktywa z tytułu podatku		2 529		

Odroczony podatek dochodowy na dzień 31 grudnia 2011 wynika z następujących pozycji:

	Koniec okresu 31/12/2011 PLN'000	Koniec okresu 31/12/2010 PLN'000	Obciążenie (+) / uznanie (-) wyniku PLN'000	Obciążenie (+) / uznanie (-) kapitału PLN'000
Rezerwy z tytułu podatku odroczonego				
Różnica wartości bilansowych i podatkowych środków trwałych	13 734	15 702	(1 968)	-
Różnica wartości bilansowych i podatkowych przejętych gruntów	2 590	2 623	(33)	-
Wartość godziwa przejętych marek produktowych	4 555	5 425	(870)	-
Aktualizacja wartości godziwej kontraktów walutowych - instrumentów finansowych	2 129	3 380	(1 759)	507
Aktualizacja wartości godziwej pochodnych instrumentów towarowych (pozycja zabezpieczana i instrument zabezpieczający)	-	3 714	(3 714)	-
Pozostałe tytuły	31	-	31	-
Razem rezerwy na podatek dochodowy	23 039	30 844	(8 313)	507
Aktywa z tytułu podatku odroczonego				
Aktualizacja wartości godziwej kontraktów walutowych - instrumentów finansowych	10 329	1 963	(7 581)	(785)
Aktualizacja wartości godziwej pochodnych instrumentów towarowych (pozycja zabezpieczana i instrument zabezpieczający)	1 175	-	(1 175)	-
Rabaty odroczone	4 036	3 086	(950)	-
Naliczone, niezapłacone odsetki od kredytów	542	375	(167)	-
Wartość odpisu aktualizującego wartość zapasów	30	227	197	-
Rezerwa na odprawy emerytalne i nagrody jubileuszowe	884	680	(204)	-
Rezerwa na niewykorzystane urlopy	696	692	(4)	-
Rezerwa na rekultywację terenu	699	704	5	-
Rezerwa na nagrody i premie roczne dla pracowników	1 011	1 367	356	-
Odpisy aktualizujące wartość należności nieściągalnych	1 666	1 722	56	-
Podatkowe korekty rozliczeń odchyleń od zakupu nasion rzepaku	1 258	829	(429)	-
Bierne rozliczenia międzyokresowe kosztów i pozostałe koszty odroczone w czasie	1 889	1 821	(68)	-
Wartość odpisu aktualizującego wartość rzeczowych aktywów trwałych	818	706	(112)	-
Korekta cen transferowych - niezafakturowane	493	-	(493)	-
Inne rezerwy	42	61	19	-
Rezerwa na nagrody i premie roczne dla pracowników	25 568	14 233	(10 550)	(785)
Strata podatkowa				
Obciążenie/korzyść z tytułu odroczonego podatku dochodowego			(18 863)	(278)
Per saldo				
Rezerwy z tytułu podatku		16 611		
Aktywa z tytułu podatku	2 529			

Wg stanu na dzień 31 grudnia 2012 roku, Spółka oszacowała stratę podatkową za rok 2012, możliwą do odliczenia w przyszłych latach, w wysokości 20.323 tys. PLN.

Spółka nie posiada niewykorzystanych ulg podatkowych, możliwych do odliczenia w przyszłości.

Spółka nie posiada zobowiązań podatkowych od dodatnich różnic przejściowych, związanych z inwestycjami w jednostki zależne, oddziały, jednostki stowarzyszone czy w udziały we wspólnych przedsięwzięciach.

12. ZYSK PRZYPADAJĄCY NA JEDNĄ AKCJĘ

Wyliczenie zysku na jedną akcję zostało oparte na następujących informacjach:

	Za okres 12 miesięcy zakończonych 31/12/2012 PLN'000	Za okres 12 miesięcy zakończonych 31/12/2011 PLN'000
Zyski		
Zysk netto dla celów wyliczenia zysku na jedną akcję	4 848	29 971
Liczba wyemitowanych akcji		
Średnia ważona liczba akcji wykazana dla potrzeb wyliczenia wartości zysku zwykłego na jedną akcję	22 986 949	22 986 949
Zysk na akcję		
Zysk przypadający na jedną akcję	0,21	1,30

W Spółce nie występuje zjawisko rozwodnienia zysku.

13. RZECZOWE AKTYWA TRWAŁE

	<i>Grunty, budynki i budowle</i>	<i>Środki trwałe w budowie</i>	<i>Maszyny i urządzenia</i>	<i>Pozostałe środki trwałe</i>	<i>Razem</i>
	PLN'000	PLN'000	PLN'000	PLN'000	PLN'000
WARTOŚĆ POCZĄTKOWA					
Na dzień 1/1/2011	251 682	22 355	287 424	23 965	585 426
Zwiększenia	4 718	20 837	22 431	2 106	50 092
Zmniejszenia	(5 667)	(29 238)	(9 056)	(1 969)	(45 930)
Inwestycje zaniechane	-	-	639	-	639
Na dzień 31/12/2011	250 733	13 954	301 438	24 102	590 227
Na dzień 1/1/2012	250 733	13 954	301 438	24 102	590 227
Zwiększenia	1 193	27 847	4 361	641	34 042
Zmniejszenia	(19 416)	(13 961)	(16 537)	(2 022)	(51 936)
Na dzień 31/12/2012	232 510	27 840	289 262	22 721	572 333
UMORZENIE I UTRATA WARTOŚCI					
Na dzień 1/1/2011	70 735	3 715	157 620	17 992	250 062
Amortyzacja za okres	11 068	-	27 918	2 014	41 000
Utrata wartości	463	1 464	629	829	3 385
Zmniejszenia z tytułu likwidacji lub sprzedaży	(5 608)	-	(9 043)	(1 966)	(16 617)
Reklasyfikacje	-	-	183	-	183
Na dzień 31/12/2011	76 658	5 179	177 307	18 869	278 013
Na dzień 1/1/2012	76 658	5 179	177 307	18 869	278 013
Amortyzacja za okres	10 624	-	25 008	1 725	37 357
Utrata wartości	7 804	-	7 984	220	16 008
Zmniejszenia z tytułu likwidacji lub sprzedaży	(19 192)	(3 715)	(15 817)	(1 994)	(40 718)
Na dzień 31/12/2012	75 894	1 464	194 482	18 820	290 660
WARTOŚĆ NETTO					
Na dzień 31/12/2011	174 075	8 775	124 131	5 233	312 214
Udzielone zaliczki		1 148			1 148
					313 362
Na dzień 31/12/2012	156 616	26 376	94 780	3 901	281 673
Udzielone zaliczki		583			583
					282 256

Okres użytkowania środków trwałych w Spółce został określony następująco:

Budynki – od 25 do 40 lat
Maszyny i urządzenia – od 3 do 20 lat
Pozostałe środki trwałe – od 4 do 12 lat.

Środki trwałe amortyzowane są metodą liniową. Rzeczowe aktywa trwałe nie są objęte ograniczeniami dotyczącymi tytułu prawnego Spółki.

Spółka dokonuje corocznej oceny ekonomicznego zużycia środków trwałych dla celów bilansowych, celem weryfikacji ewidencyjnego odzwierciedlenia osiąganych przez Spółkę korzyści ekonomicznych z tegoż majątku.

W przypadkach gdy Spółka nie przewiduje osiągnięcia przyszłych korzyści ekonomicznych z dalszego użytkowania składników rzeczowego majątku trwałego, dokonuje odpisów z tytułu utraty wartości do wysokości wartości netto, wykazanych jako zbędne składniki majątku.

W 2011 roku Spółka dokonała odpisu poniesionych w latach ubiegłych nakładów na implementację zintegrowanego systemu informatycznego, w kwocie 1.464 tys. PLN.

W 2012 roku Spółka utworzyła odpis aktualizujący wartość środków trwałych w wysokości 16.043 tys. PLN, w związku z likwidacją zakładu produkcyjnego w Warszawie, z czego wykorzystła z tytułu likwidacji lub sprzedaży odpis w wysokości 10.406 tys. PLN. Spółka wykorzystła również odpis utworzony w poprzednich latach w wysokości 3.715 tys. PLN, w związku z likwidacją środków trwałych przejętych w ramach połączenia, w grudniu 2006 roku, z Ewico Sp. z o.o. Ponadto w 2012 roku Spółka utworzyła odpis na środki trwałe wycofane z użytkowania w zakładzie w Gdańsku i Brzegu na kwotę 601 tys. PLN. Stan odpisów aktualizujących na dzień 31.12.2012 roku wyniósł 3.396 tys. PLN. Wyżej wymienione odpisy dotyczyły likwidowanych środków trwałych, które Spółka w miarę możliwości sprzedała uzyskując zysk w kwocie 3.585 tys. PLN.

14. NIERUCHOMOŚCI INWESTYCYJNE

	PLN'000
WARTOŚĆ POCZĄTKOWA	
Na dzień 1/1/2011	2 289
Zwiększenia	-
Zmniejszenia	(13)
Reklasyfikacje	(639)
Na dzień 31/12/2011	1 637
Na dzień 1/1/2012	1 637
Zwiększenia	-
Zmniejszenia	-
Na dzień 31/12/2012	1 637
UMORZENIE I UTRATA WARTOŚCI	
Na dzień 1/1/2011	607
Amortyzacja za okres	69
Zmniejszenia	(12)
Reklasyfikacje	(183)
Na dzień 31/12/2011	481
Na dzień 1/1/2012	481
Amortyzacja za okres	69
Zmniejszenia	-
Na dzień 31/12/2012	550
WARTOŚĆ NETTO	
Na dzień 31/12/2011	1 156
Na dzień 31/12/2012	1 087

Informacje o przychodach oraz o należnych wpływach z tytułu wynajmu nieruchomości inwestycyjnych znajdują się w notcie „Leasing operacyjny”.

Nieruchomości amortyzowane są metodą liniową. Przyjęte stawki amortyzacji są następujące:

- budynki – 2,5%
- budowle – 4%
- urządzenia techniczne – 8,5%
- maszyny i urządzenia pozostałe – 4%.

Spółka nie dokonała wyceny wartości godziwej nieruchomości inwestycyjnych wymaganych przez MSR 40, ze względu na małą istotność tej pozycji w aktywach ogółem Spółki. Koszty oszacowania wartości godziwej byłyby niewspółmiernie wysokie w stosunku do korzyści płynących z tego dla sprawozdania finansowego.

15. WARTOŚĆ FIRMY

Wartość firmy powstała w wyniku połączenia z „Ewico” sp. z o.o., które miało miejsce 13 grudnia 2006 roku. Wartości firmy została wyliczona w oparciu o wartość godziwą aktywów netto poszczególnych przejętych spółek.

	PLN'000
Stan na dzień 31 grudnia 2011	
Cena przejęcia	277 218
Koszty przejęcia	311
Wartość godziwa aktywów przejętych	(193 736)
	83 793
Stan na dzień 31 grudnia 2012	
Cena przejęcia	277 218
Koszty przejęcia	311
Wartość godziwa aktywów przejętych	(193 736)
	83 793

Wartość firmy pierwotnie nie była przypisana do żadnego segmentu działalności Spółki. W 2009 roku, w związku ze zmianą MSR nr 36, Spółka przypisała wartość firmy do obydwu wyodrębnionych segmentów, które odpowiadają definicji najniższemu poziomowi, na którym wartość firmy jest monitorowana na wewnętrzne potrzeby zarządcze. Alokacja wartości firmy do obydwu segmentów została dokonana wg struktury segmentowej nadwyżki przekazanych płatności nad udziałem Spółki w wartości godziwej netto dających się zidentyfikować aktywów i zobowiązań jednostek przejmowanych na dzień przejęcia.

Testowanie utraty wartości „wartości firmy”.

Na koniec 2012 roku Spółka przeprowadziła testy wartości firmy dla obydwu segmentów pod kątem utraty wartości. Testy nie wykazały konieczności dokonania odpisów aktualizujących.

Testy przeprowadzone zostały metodą dyskontowania wolnych przepływów gotówkowych, z przyjęciem następujących założeń:

- 5-letni okres prognozy (2013- 2017),
- Średnia stopa wzrostu marży na pokrycie kosztów stałych w segmencie Food, liczona w relacji do średniej zrealizowanej stopy wzrostu z lat 2010-2012 – 2,5%
- Średnia stopa wzrostu marży na przerobienie nasion w segmencie Agri, liczona w relacji do średniej zrealizowanej stopy wzrostu z lat 2010-2012 – 5,8%
- średni ważony koszt kapitału (WACC) - 7,50% (po opodatkowaniu) dla segmentu Agri oraz 7,00% (po opodatkowaniu) dla segmentu Food

W oparciu o wyżej wymienione założenia, test na utratę wartości wykazał nadwyżkę wartości odzyskiwalnej dla segmentu Food w kwocie 473 mln PLN, oraz 171 mln PLN dla segmentu Agri. Zakładając zmienność kluczowych założeń tzn. średniej stopy wzrostu marży oraz średnioważonego kosztu kapitału dla obydwóch segmentów, następujące zmiany założeń doprowadziłby do zrównania wartości odzyskiwalnej z wartością bilansową:

Segment Food:

- spadek średniej stopy wzrostu marży na pokrycie kosztów stałych do poziomu -1,5% lub
- wzrost średnioważonego kosztu kapitału (WACC) do poziomu 15,50% (po opodatkowaniu)

Segment Agri:

- spadek średniej stopy wzrostu marży na przerobienie nasion 4,0% lub
- wzrost średnioważonego kosztu kapitału (WACC) do poziomu 9,60% (po opodatkowaniu).

16. WARTOŚCI NIEMATERIALNE

	Znaki towarowe	Prawa autorskie	Inne prawa	Razem
	<i>PLN'000</i>	<i>PLN'000</i>	<i>PLN'000</i>	<i>PLN'000</i>
WARTOŚĆ POCZĄTKOWA				
Na dzień 1/1/2011	33 637	486	-	34 123
Zwiększenia	-	3 500	-	3 500
Zmniejszenia z tytułu likwidacji	-	(110)	-	(110)
Na dzień 31/12/2011	33 637	3 876	-	37 513
Na dzień 1/1/2012	33 637	3 876	-	37 513
Zwiększenia	-	30	2 846	2 876
Zmniejszenia z tytułu likwidacji	-	-	-	-
Na dzień 31/12/2012	33 637	3 906	2 846	40 389
UMORZENIE I UTRATA WARTOŚCI				
Na dzień 1/1/2011	6 834	412	-	7 246
Amortyzacja za okres	2 778	281	-	3 059
Utrata wartości	50	-	-	50
Zmniejszenia z tytułu likwidacji	-	(110)	-	(110)
Na dzień 31/12/2011	9 662	583	-	10 245
Na dzień 1/1/2012	9 662	583	-	10 245
Amortyzacja za okres	2 620	367	92	3 079
Utrata wartości	-	-	-	-
Zmniejszenia z tytułu likwidacji	-	-	-	-
Na dzień 31/12/2012	12 282	950	92	13 324
WARTOŚĆ NETTO				
Na dzień 31/12/2011	23 975	3 293	-	27 268
Na dzień 31/12/2012	21 355	2 956	2 754	27 065

Wszystkie aktywa niematerialne mają określone okresy użytkowania i są amortyzowane metodą liniową. Amortyzacja aktywów niematerialnych jest ujęta w następujących pozycjach sprawozdania z całkowitych dochodów:

- a) koszty sprzedaży,
- b) koszty ogólnego zarządu,
- c) pozostałe koszty operacyjne.

W pozycji wartości niematerialne Spółka wykazała znaki towarowe przejętych marek w ramach połączenia z Zakładami Tłuszczowymi w Warszawie w lutym 2009 roku. Na dzień bilansowy dwie główne pozycje wchodzące w skład znaków towarowych to znak „Smakowita” o wartości bilansowej netto 9.475 tys. PLN oraz pozostałym okresie amortyzacji wynoszącym 9 lat, oraz znak towarowy „Masło Roślinne” o wartości bilansowej netto 10.807 tys. PLN i okresie amortyzacji 9 lat.

W 2011 roku Spółka dokonała zwiększenia aktywów niematerialnych w wysokości 3.500 tys. PLN, tytułem zakupu prawa do wyłączności składowania, na określonej powierzchni magazynowej, nasion rzepaku w magazynach zlokalizowanych w Kruszwicy.

W 2012 roku Spółka dokonała zwiększenia aktywów niematerialnych w wysokości 2.876 tys. PLN, tytułem zakupu nabytych praw, w tym zakaz konkurencji.

17. POZOSTAŁE AKTYWA FINANSOWE

	Koniec okresu 31/12/2012	Koniec okresu 31/12/2011
	PLN'000	PLN'000
Wartość godziwa niezrealizowanych walutowych instrumentów pochodnych	34 734	10 642
Wartość godziwa niezrealizowanych towarowych instrumentów pochodnych	1 787	1 385
Udzielone pożyczki	238	300
Akcje i udziały	5 007	-
Aktywa finansowe razem	41 766	12 327
w podziale na okresy:		
- krótkoterminowe	36 542	12 051
- długoterminowe	5 224	276
	41 766	12 327

Wartość godziwą instrumentów pochodnych ustala się w oparciu o bieżące kursy walutowe (kontrakty walutowe) i o bieżące ceny produktów (kontrakty towarowe). Instrumenty pochodne stanowią aktywa finansowe wyceniane według wartości godziwej przez wynik finansowy, z wyjątkiem tych instrumentów pochodnych, które są wyznaczone do rachunkowości zabezpieczeń. W przypadku tych ostatnich efektywna część zmiany wartości godziwej ujęta jest w kapitale rezerwowym z aktualizacji wyceny lub koryguje wartość pozycji zabezpieczanej (patrz również noty „Walutowe instrumenty pochodne” i „Towarowe instrumenty pochodne”).

Na dzień 31 grudnia 2012 roku wartość godziwa instrumentów pochodnych posiadanych przez Spółkę wykazywała aktywa na kwotę 36.521 tys. PLN i zobowiązania o wartości 23.308 tys. PLN (31/12/2011: aktywa 12.027 tys. PLN, zobowiązania 56.472 tys. PLN). Zobowiązania finansowe – patrz: nota „Zobowiązania z tytułu dostaw i usług i pozostałe zobowiązania”.

Pożyczki udzielone wykazane są w wartościach wymagających zapłaty, które nie różnią się znacząco od ich skorygowanych cen nabycia.

W pozycji „Akcje i udziały” Spółka wykazała udziały w podmiocie zależnym ZPT Elmilik sp. z o.o. (dotychczasowa nazwa: Monleon sp. z o.o.), nabyte w dniu 26 kwietnia 2012 roku za cenę 12 tys. PLN od spółki Bunge Polska sp. z o.o. z siedzibą w Karczewie. W dniu 13 sierpnia 2012 roku Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Wspólników Monleon Sp. z o.o., podjęło uchwałę o podwyższeniu kapitału zakładowego Monleon sp. z o.o. o kwotę 4.995 tys. PLN do kwoty 5.000 tys. PLN. ZT „Kruszwica” S.A. objęły wszystkie nowe udziały w Monleon sp. z o.o. W dniu 03 września 2012r., na wniosek Monleon sp. z o.o., nastąpiła rejestracja podwyższenia kapitału zakładowego w Krajowym Rejestrze Sądowym.

18. ZAPASY

Wartość zapasów w sprawozdaniu z sytuacji finansowej Spółki przedstawia się następująco:

	Koniec okresu 31/12/2012	Koniec okresu 31/12/2011
	PLN'000	PLN'000
Materiały i surowce	366 502	476 912
Półprodukty i wyroby gotowe	142 830	111 376
Towary	3 044	1 840
Zapasy ogółem, po uwzględnieniu odpisów z tytułu utraty wartości	512 376	590 128

Zmiana stanu odpisów aktualizujących wartość zapasów do poziomu cen sprzedaży netto

Stan na początek okresu	155	1 193
Utworzenie odpisu na:	1 212	-
- odpis wartości wyrobów gotowych	1 212	-
Wykorzystanie odpisu z tytułu:	520	1 038
- likwidacji palet	-	796
- likwidacji wyrobów gotowych	504	133
- likwidacji części zamiennych	-	107
- likwidacji materiałów pomocniczych i opakowań	16	2
Stan na koniec okresu	847	155

19. NALEŻNOŚCI Z TYTUŁU DOSTAW I USŁUG I POZOSTAŁE NALEŻNOŚCI (krótkoterminowe)

Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności są nieoprocentowane. Średni okres kredytowania odbiorców, liczony relacją iloczynu należności i przychodów ze sprzedaży przemnożoną przez 365 dni, wynosi 28 dni. Spółka nalicza odsetki karne od należności przeterminowanych po dokonaniu osądu słuszności naliczenia odsetek wobec konkretnych klientów, biorąc pod uwagę dotychczasową współpracę, ilość dni zwłoki, przyczyny mogące powodować opóźnienia w płatnościach oraz plany dotyczące dalszych kontaktów z danymi klientami.

	Koniec okresu 31/12/2012 PLN'000	Koniec okresu 31/12/2011 PLN'000
Należności z tytułu dostaw i usług od podmiotów powiązanych	32 777	10 248
Należności z tytułu dostaw i usług od pozostałych podmiotów	172 472	193 677
Należności z tytułu bieżącego podatku dochodowego	7 466	-
Pozostałe należności	6 047	44 153
	218 762	248 078

Opis transakcji z podmiotami powiązanymi przedstawiony jest w notcie „Transakcje z podmiotami powiązanymi”.

Wszystkie należności zaległe na dzień bilansowy, zgodnie z polityką rachunkowości Spółki, zostały objęte odpisem aktualizującym z tytułu utraty wartości, za wyjątkiem kwot pokrytych gwarancjami lub zabezpieczeniem. Oszacowana wartość odpisów aktualizujących od należności handlowych uznanych za nieściągalne na dzień 31 grudnia 2012 wynosi 10.090 tys. PLN (na dzień 31 grudnia 2011: 11.562 tys. PLN).

Zarząd Spółki uważa, że wartość księgowa netto należności jest zbliżona do ich wartości godziwej.

Zmiana stanu odpisów aktualizujących wartość należności przedstawia się następująco:

	Koniec okresu 31/12/2012 PLN'000	Koniec okresu 31/12/2011 PLN'000
Stan na początek okresu	11 562	13 215
Utworzenie odpisu na:	691	471
należności z tytułu dostaw i usług	(73)	(11)
odsetki za zwłokę	760	475
należności dochodzone na drodze sądowej, w postępowaniu upadłościowym i układowym	-	-
koszty sądowe	4	7

Wykorzystanie odpisu z tytułu zapłaty:	1 087	505
odsetek	220	293
należności dochodzonych na drodze sądowej, w postępowaniu upadłościowym i układowym	27	-
należności z tytułu dostaw i usług i pozostałych	840	212
Wykorzystanie odpisu z tytułu umorzenia:	1 076	1 619
odsetek	47	106
należności dochodzonych na drodze sądowej, w postępowaniu upadłościowym i układowym	351	1 513
należności z tytułu dostaw i usług i pozostałych	678	-
Stan na koniec okresu	10 090	11 562

W 2012 roku Spółka nie dokonała żadnych odpisów utraty wartości dla przychodów z aktywów finansowych.

Należności w factoringu:

	<i>Koniec okresu 31/12/2012</i>	<i>Koniec okresu 31/12/2011</i>
	<i>PLN'000</i>	<i>PLN'000</i>
Należności z tytułu dostaw i usług	-	506

W dniu 14 grudnia 2011 roku, Spółka zawarła umowę factoringową z Pekao FAKTORING Sp. z o.o., z siedzibą w Lublinie, ul. Lubartowska 74 A (dalej, odpowiednio: „Umowa” i „Faktor”).

Maksymalny limit zaangażowania Faktora w finansowanie Spółki został ustalony na kwotę 100.000.000 PLN. Umowa została zawarta na okres 12 miesięcy, z opcją przedłużenia o kolejne 12 miesięcy. Jako zabezpieczenie wykonania postanowień Umowy Spółka zobowiązała się do wystawienia weksla in blanco wraz z deklaracją wekslową oraz do dokonania cesji praw z polisy ubezpieczeniowej zawartej z Coface Austria Kreditversicherung AG Oddział w Polsce. Faktorowi przysługuje wynagrodzenie nie odbiegające od wysokości wynagrodzeń występujących na rynku usług factoringowych, obejmujących prowizje operacyjne i koszt finansowania oparty o rynkowe stopy procentowe plus uzgodniona marża.

Na dzień bilansowy 31 grudnia 2012 roku. Spółka jest stroną w/w umowy factoringowej.

Wartość należności wykazana w sprawozdaniu z sytuacji finansowej Spółki nie obejmuje wierzytelności objętych factoringiem pełnym (bez regresu ryzyka do zbywcy). Na dzień bilansowy 31 grudnia 2012 roku, łączna wartość sprzedanych wierzytelności wyniosła 89.342 tys. PLN, wobec 78.998 tys. PLN na dzień 31 grudnia 2011 roku.

Saldo rozrachunków z faktorem na dzień 31/12/2012 wyniosło 0 tys. PLN (na dzień 31/12/2011 r.: 506 tys. PLN).

20. ŚRODKI PIENIĘŻNE I ICH EKWIWALENTY

Środki pieniężne i ich ekwiwalenty, posiadane przez Spółkę na dzień bilansowy, to środki zgromadzone na rachunkach bieżących w bankach.

Wartość księgowa środków pieniężnych odpowiada ich wartości godziwej.

	<i>Koniec okresu 31/12/2012</i>	<i>Koniec okresu 31/12/2011</i>
	<i>PLN'000</i>	<i>PLN'000</i>
Środki pieniężne w kasie	-	-
Środki pieniężne na rachunkach bankowych	1 130	26 522
Krótkoterminowe depozyty bankowe	-	-
Środki pieniężne w drodze	-	-
Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych razem	1 130	26 522

21. ROZLICZENIA MIĘDZYOKRESOWE

	Koniec okresu 31/12/2012	Koniec okresu 31/12/2011
	PLN'000	PLN'000
Długoterminowe rozliczenia międzyokresowe		
wydatki adaptacyjne biura marketingu	7	92
rozliczenie kosztów zakupu kontraktu na sprzedaż olejów	1 113	1 332
	1 120	1 424
Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe		
ubezpieczenia majątkowe	660	508
wydatki adaptacyjne biura marketingu	84	84
rozliczenie kosztów zakupu kontraktu na sprzedaż olejów	219	219
pozostałe	201	92
	1 164	903

22. KAPITAŁ PODSTAWOWY

	Koniec okresu 31/12/2012	Koniec okresu 31/12/2011
	PLN'000	PLN'000
Kapitał akcyjny wyemitowany i opłacony:		
22.986.949 akcji zwykłych o wartości nominalnej 7,48 zł każda	171 942	171 942
Korekta hiperinflacyjna	13 134	13 134
Kapitał podstawowy razem	185 076	185 076

Ze względu na hiperinflację istniejącą w Polsce do końca 1996 roku, w Spółce przeszacowaniu uległ kapitał własny za 1996 rok tj. za okres od kiedy Spółka była spółką akcyjną (przekształcenie w spółkę kapitałową nastąpiło 21 grudnia 1995 roku) do końca 1996 roku. Przeszacowanie jest dokonane stopą inflacji za 1996 rok, wynoszącą 19,9%. Efekt przeliczenia kapitału wskaźnikami inflacji został ujęty w niepodzielonym wyniku finansowym lat ubiegłych. Wartość kapitału podstawowego na 31/12/1996 w bilansie spółki wynosiła 66.000 tys. PLN, wartość po przeszacowaniu 79.134 tys. PLN, co oznacza wzrost wartości o kwotę 13.134 tys. PLN.

Kapitał zakładowy Spółki, na dzień bilansowy 31.12.2012 roku wynosi 171.942 tys. PLN i dzieli się na 22.986.949 akcji o wartości nominalnej 7,48 PLN każda. Wszystkie wyemitowane akcje są akcjami zwykłymi, bez żadnego uprzywilejowania co do uczestnictwa w podziale zysku. Każda akcja daje prawo do jednego głosu, co daje łącznie 22.986.949 głosów na Walnym Zgromadzeniu.

Głównym akcjonariuszem Spółki jest podmiot prawa holenderskiego – Koninklijke Bunge Besloten Vennootschap (KBBV) z siedzibą w Rotterdamie, Holandia, który posiada bezpośrednio 14.763.313 akcji, co stanowi 64,22% jej kapitału zakładowego oraz tyle samo uprawnień do wykonywania 64,22% głosów na WZ. Podmiotem dominującym w stosunku do KBBV, posiadającym 100% akcji i głosów na walnym zgromadzeniu, jest Bunge Europe S.A. z siedzibą w Luksemburgu. Podmiotem dominującym wobec Bunge Europe S.A., posiadającym bezpośrednio i pośrednio 100% akcji i głosów na walnym zgromadzeniu, jest Bunge Ltd. z siedzibą na Bermudach i głównym biurem w White Plains, w stanie Nowy York, w Stanach Zjednoczonych.

Kolejnym znaczącym akcjonariuszem Spółki jest Windstorm Trading & Investments Limited, spółka zależna od Pana Jerzego Staraka, zawiązana na Cyprze z siedzibą rejestrową Thasou 3, DADLAW House, P.C. 1520 Nikozja, Cypr, która posiada (na podstawie zaświadczenia na WZA w dniu 31.05.2012r.) 5.805.485 akcji, stanowiących 25,26% kapitału zakładowego Spółki i uprawniających do wykonywania 25,26% głosów na WZ.

23. KAPITAŁY REZERWOWE

	Koniec okresu 31/12/2012	Koniec okresu 31/12/2011
	PLN'000	PLN'000
Kapitał rezerwowy przeznaczony na wypłatę dywidendy	169 212	161 768
Kapitał rezerwowy z aktualizacji wyceny	(2 592)	4 116
Kapitały rezerwowe razem	166 620	165 884

Spółka tworzy kapitał rezerwowy przeznaczony na wypłatę dywidendy. W 2011 roku kapitał został zwiększony o kwotę 19.850 tys. PLN z podziału zysku za 2010 rok. W 2012 roku kapitał został zwiększony o kwotę 7.444 tys. PLN z podziału zysku za 2011 rok.

Ponadto Spółka tworzy kapitał rezerwowy z aktualizacji wyceny, na którym gromadzona jest efektywna część zmiany wartości godziwej instrumentów pochodnych (walutowych) wyznaczonych do rachunkowości zabezpieczeń.

Kapitał rezerwowy przeznaczony na wypłatę dywidendy podlega podziałowi.

Kapitał rezerwowy z aktualizacji wyceny nie podlega podziałowi.

24. POZOSTAŁE KAPITAŁY

Pozostałe kapitały obejmują wynik roku bieżącego oraz kapitał zapasowy.

	Koniec okresu 31/12/2012 PLN'000	Koniec okresu 31/12/2011 PLN'000
Kapitał zapasowy	271 352	271 352
Zysk roku bieżącego	4 848	29 971
Pozostałe kapitały razem	276 200	301 323

Na kapitał zapasowy składają się:

- zatrzymane zyski lat ubiegłych w kwocie 25.951 tys. PLN,
- nadwyżka ceny sprzedaży wyemitowanych akcji ponad ich wartość nominalną (agio emisyjne) w kwocie 245.401 tys. PLN, która uwzględnia koszty emisji akcji.

Kapitał zapasowy nie podlega podziałowi.

Zysk roku bieżącego podlega podziałowi.

25. DYWIDENDY

Decyzją WZA Spółki z dnia 29 czerwca 2011 roku, zysk netto za rok obrotowy 2010 w kwocie 40.078 tys. PLN został przeznaczony na wypłatę dywidendy w kwocie 20.229 tys. PLN oraz na kapitał rezerwowy w kwocie 19.850 tys. PLN.

Dzień ustalenia prawa do dywidendy przypadał na 29 sierpnia 2011 roku, a wypłata dywidendy nastąpiła w dniu 15 września 2011 roku.

Decyzją WZA Spółki z dnia 31 maja 2012 roku, zysk netto za rok obrotowy 2011 w kwocie 29.971 tys. PLN został przeznaczony na wypłatę dywidendy w kwocie 22.527 tys. PLN oraz na kapitał rezerwowy w kwocie 7.444 tys. PLN.

Dzień ustalenia prawa do dywidendy przypadał na 31 lipca 2012 roku, a wypłata dywidendy nastąpiła w dniu 20 sierpnia 2012 roku.

W latach 2011 – 2012 Spółka dokonała wypłaty dywidendy w następujących kwotach:

Rok obrotowy	Zysk netto PLN'000	Wyplacona dywidenda za rok obrotowy PLN'000	Wyplacona dywidenda na jedną akcję	Data wypłaty dywidendy
2010	40 078	20 229	0,88	15/09/2011
2011	29 971	22 527	0,98	20/08/2012

26. KREDYTY I POŻYCZKI

	Koniec okresu 31/12/2012	Koniec okresu 31/12/2011
	PLN'000	PLN'000
Kredyty w rachunku bieżącym	-	-
Kredyty bankowe	-	-
Pożyczki (Cash pool)	365 692	429 331
	365 692	429 331

W podziale na terminy płatności:

Płatne na żądanie lub w okresie do 1 roku	365 692	429 331
---	---------	---------

Wartość bilansowa kredytów i pożyczek odpowiada ich wartości nominalnej wraz odsetkami należnymi na dzień bilansowy. W ocenie zarządu, wartość bilansowa pożyczek i kredytów nie odbiega od ich wartości godziwej.

Średnia ważona oprocentowania kredytów i pożyczek zaciągniętych przez Spółkę:

	Za okres 12 miesięcy zakończonych 31/12/2012	Za okres 12 miesięcy zakończonych 31/12/2011
	%	%
Kredyty bankowe	5.99	5.35
Pożyczki (Cash pool)	6.92	6.49

Na dzień bilansowy 31 grudnia 2012 roku Spółka posiadała następujące kredyty i pożyczki:

- **Kredyty w rachunku bieżącym płatne na żądanie** o wartości 15.000 tys. PLN. Wartość kredytów zgodnie z zawartymi umowami zabezpieczona została wpływami na rachunek Spółki. Średni koszt odsetkowy od kredytów w rachunkach bieżących, w roku 2012, wyniósł 5,99% w stosunku rocznym. Oprocentowanie ustalane jest w oparciu o stawkę Wibor powiększoną o marżę. Stan zadłużenia z tytułu tych kredytów na dzień 31.12.2012 roku wyniósł 0 tys. PLN.
- **Umowa pożyczki z Bunge S.A.S (obecna nazwa: Bunge Holdings France S.A.S.) z dnia 13 lipca 2010 roku.** Na podstawie tej umowy Bunge SAS udzieliła Spółce pożyczki krótkoterminowej w kwocie 350 MLN USD z przeznaczeniem na finansowanie kapitału obrotowego Spółki, przy czym Spółka ma możliwość uzyskania pożyczki w walucie innej niż USD. Pożyczka jest oprocentowana na poziomie stawki Libor lub, w przypadku waluty innej niż USD, na poziomie właściwej międzybankowej stopy procentowej, powiększonej o marżę. Termin umowy pożyczki uzgodniony został na okres do 1 roku. Umowa pożyczki będzie automatycznie przedłużona na okres trzech miesięcy, o ile strony umowy pisemnie nie wypowiedzą warunków umowy w terminie 30 dni przed upływem terminu ważności umowy. Spółka korzysta z klauzuli automatycznego przedłużenia umowy.

W ramach powyższej umowy pożyczki, na podstawie aneksu z dnia 17 sierpnia 2010 roku, wprowadzone zostały rozliczenia z tytułu umowy pożyczki w formie tzw. Cash Poolingu. Od tego okresu, w tym również w ciągu 2012 roku, wszelkie rozliczenia dokonywane są z częstotliwością dzienną. Stało się to możliwe dzięki wdrożeniu, wraz z wiodącym bankiem obsługującym Spółkę, tzw. umowy Cash Poolingowej. Na jej podstawie dodatnie salda zamknięcia głównych rachunków bankowych Spółki podlegają automatycznemu procesowi transferu na rachunek bankowy pożyczkodawcy celem redukcji zadłużenia na koniec tego samego dnia. Służy to zmniejszeniu kosztów finansowych jak również pozwala bardziej efektywnie wykorzystać posiadane zasoby pieniężne. W przypadku nadwyżki wpływów nad wpływami, saldo rachunków głównych Spółki staje się automatycznie kwotą ciągnięcia, zwiększającego zaangażowanie Spółki z tytułu pożyczki. W okresach poprzedzających skup nasion rzepaku, kiedy Spółka posiada najmniejsze w skali roku wielkości kapitału obrotowego, na podstawie tej samej umowy oraz zawartej w dniu 13 lipca 2010 roku Umowy Depozytowej, Spółka ma możliwość dokonywania lokat w USD lub innych walutach oprocentowanych wg stawki LIBOR lub innej stawki referencyjnej dla danej waluty, obniżonej o marżę banku.

Zadłużenie z tytułu pożyczki na dzień 31.12.2012 roku wyniosło 365.692 tys. PLN. Średnie efektywne oprocentowanie pożyczki wynosi około 6,92% rocznie.

Wartość gwarancji udzielonych Spółce na dzień bilansowy:

Nazwa banku	Siedziba	Numer gwarancji	Kwota udzielonej gwarancji		Termin ważności
			PLN	Waluta	
Bank Polska Kasa Opieki S.A	Warszawa	DDF/1709/2008	61 892.83	EUR	29/07/2013
Bank Handlowy w Warszawie S.A	Warszawa	GK11-3270002	341 622.00	PLN	06/01/2013
Bank Handlowy w Warszawie S.A	Warszawa	GK12-1840016	328 617.00	PLN	11/09/2013
Razem			670 239.00	PLN	
Razem			61 892.83	EUR	

W okresie objętym niniejszym sprawozdaniem nie wystąpiły przypadki naruszenia spłat kapitału, wypłaty odsetek lub innych warunków umów kredytowych.

27. ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU DOSTAW I USŁUG I POZOSTAŁE ZOBOWIĄZANIA (KRÓTKOTERMINOWE)

Na saldo zobowiązań z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych zobowiązań składają się głównie zobowiązania handlowe. Średni termin płatności zobowiązań handlowych, liczony relacją zobowiązań handlowych i wartością sprzedaży produktów i towarów, wynosi 18 dni. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług jak i pozostałe zobowiązania są nieoprocenowane.

	Koniec okresu 31/12/2012 PLN'000	Koniec okresu 31/12/2011 PLN'000
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług wobec jednostek powiązanych	44 541	34 777
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług wobec pozostałych jednostek	84 862	102 808
Zobowiązania finansowe	23 308	56 472
Zobowiązanie z tytułu bieżącego podatku dochodowego	-	8 198
Pozostałe zobowiązania	1 482	1 091
	154 193	203 346

Zarząd Spółki uważa, że wartość księgowa zobowiązań z tytułu dostaw i usług i pozostałych zobowiązań jest zbliżona do ich wartości godziwej.

Opis transakcji z podmiotami powiązanymi znajduje się w notcie nr 32 „Transakcje z podmiotami powiązanymi”.

Zobowiązania finansowe dotyczą odroczonej strat z wycenionych do wartości godziwej walutowych i towarowych instrumentów pochodnych.

Informacje na temat zobowiązań finansowych znajduje się w notach nr 33 „Walutowe instrumenty pochodne” i nr 34 „Towarowe instrumenty pochodne”.

28. ŚWIADCZENIA PRACOWNICZE

Struktura zatrudnienia

W tabeli poniżej przedstawiono informację o przeciętnym zatrudnieniu (z uwzględnieniem zarządu):

	<i>Liczba pracowników na koniec okresu 31/12/2012</i>	<i>Liczba pracowników na koniec okresu 31/12/2011</i>
<u>Podstawowe grupy pracowników</u>		
Pracownicy podstawowych działów produkcyjnych	407	488
Pracownicy służb handlowych, marketingu i logistyki	259	271
Pracownicy administracyjno-techniczni	198	216
Pozostali pracownicy działów pomocniczych	187	193
	1 051	1 168

Koszty zatrudnienia

Spółka poniosła następujące koszty zatrudnienia:

	<i>Za okres 12 miesięcy zakończonych 31/12/2012</i>	<i>Za okres 12 miesięcy zakończonych 31/12/2011</i>
Wynagrodzenia	66 973	71 584
Składki na ubezpieczenia społeczne	11 863	11 154
Odprawy pracownicze	8 716	2 124
Inne świadczenia pracownicze	6 228	9 535
	93 780	94 397

Inne świadczenia pracownicze obejmują koszty szkoleń, posiłków regeneracyjnych na rzecz pracowników oraz niewykorzystane urlopy.

Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych

Zobowiązania z tytułu odpraw emerytalnych i rentowych oraz nagród jubileuszowych są szacowane metodami aktuarialnymi. Wszystkie zyski i straty aktuarialne odniesione zostały na wynik finansowy. Spółka nie korzysta z tzw. podejścia „korytarzowego” do ujęcia zysków i strat aktuarialnych. Ostatnią wycenę aktuarialną wartości bieżącej przyszłych zobowiązań przeprowadzono na dzień 31 grudnia 2012.

Podstawowe założenia przyjęte przez aktuarusza do oszacowania zobowiązań w spółce na dzień bilansowy są następujące:

- stopa dyskontowa – 4,5 %,
- stopa wzrostu wynagrodzeń – 2,8 %,

Wartość zobowiązań oszacowanych przez aktuarusza w Spółce, na dzień 31 grudnia 2012 roku, wynosi 3.239 tys. PLN, z czego 3.172 tys. PLN to zobowiązanie z tytułu odpraw emerytalnych i rentowych, a 67 tys. PLN stanowi zobowiązanie z tytułu nagród jubileuszowych.

Wartość bieżąca zobowiązań z tytułu pozostałych świadczeń pracowniczych, tj. z tytułu niewykorzystanych urlopów, wynagrodzeń i nagród rocznych zostały oszacowane przy użyciu metody prognozowanych uprawnień jednostkowych.

	Wynagrodzenia i ubezpieczenia	Urlopy	Odprawy emerytalne, rentowe i inne oraz nagrody jubileuszowe	Nagrody roczne	Razem
	PLN'000	PLN'000	PLN'000	PLN'000	PLN'000
Na dzień 1/1/2011	4 685	3 642	3 578	7 900	19 805
Utworzenie	4 712	3 633	1 278	7 050	16 673
Rozwiązanie	4 685	3 612	-	9 631	17 928
Na dzień 31/12/2011	4 712	3 663	4 856	5 319	18 550
Na dzień 1/1/2012	4 712	3 663	4 856	5 319	18 550
Utworzenie	4 134	2 724	8 321	5 600	20 779
Rozwiązanie	4 712	3 237	8 279	5 619	21 847
Na dzień 31/12/2012	4 134	3 150	4 898	5 300	17 482

W podziale na terminy wymagalności:

	Koniec okresu 31/12/2012	Koniec okresu 31/12/2011
	PLN'000	PLN'000
do 1 roku	14 291	13 976
powyżej 1 roku	3 191	4 574
	17 482	18 550

29. REZERWY

	Koniec okresu 31/12/2012	Koniec okresu 31/12/2011
	PLN'000	PLN'000
Stan na początek okresu	3 980	3 922
Utworzenie rezerwy w ciągu roku	-	84
Rozwiązanie rezerwy	1 614	26
	2 366	3 980
Rezerwy powyżej 1 roku:		
- rezerwa na rekultywację gruntów	2 216	3 681
- pozostałe rezerwy	150	299
	2 366	3 980

Spółka wykazała długoterminową rezerwę na rekultywację gruntów, w związku z prawdopodobnymi kosztami przywrócenia zanieczyszczonych, w toku działalności gospodarczej gruntów, do stanu pierwotnego.

Na dzień 31 grudnia 2011 roku, rezerwa dotyczyła gruntów w następujących lokalizacjach Spółki:

- zakład w Brzegu – w kwocie 1.666 tys. PLN,
- zakład w Gdańsku – w kwocie 1.544 tys. PLN,
- zakład w Warszawie – w kwocie 471 tys. PLN.

Na dzień 31 grudnia 2012 roku, rezerwa dotyczyła gruntów w następujących lokalizacjach Spółki:

- zakład w Gdańsku – w kwocie 600 tys. PLN,
- zakład w Warszawie – w kwocie 1.616 tys. PLN.

Na saldo pozostałych rezerw na dzień 31 grudnia 2012 roku składa się rezerwa z tyt. podatku od nieruchomości w wysokości 70 tys. PLN oraz rezerwa na sprawy sporne z pracownikami w wysokości 80 tys. PLN.

30. LEASING OPERACYJNY

Spółka jako leasingobiorca

Na dzień bilansowy Spółka posiada szereg umów najmu samochodów osobowych. Zdecydowana większość z tych samochodów jest używana przez przedstawicieli handlowych. Spółka klasyfikuje najem samochodów jako leasing operacyjny. Okres najmu wynosi 3 lata.

Ponadto, w ramach użytkowania wieczystego Spółka użytkuje grunty, najmowane od Skarbu Państwa, które nie stanowią aktywów wykazywanych w bilansie, z wyjątkiem praw wieczystego użytkowania gruntów nabytych w ramach połączenia od spółek przejętych. Te ostatnie ujęte są w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w pozycji Rzeczowe aktywa trwałe i podlegają amortyzacji przez okres przysługiwania praw do ich użytkowania.

Spółka jest również najemcą pomieszczeń biurowych, zlokalizowanych w Warszawie, w którym prowadzona jest działalność Biura Marketingu. Umowa najmu zawarta została na okres 5 lat. Spółka ma możliwość przedłużenia powyższej umowy najmu na okres kolejnych 5 lat, pod warunkiem złożenia wynajmującemu pisemnego oświadczenia najpóźniej na 12 miesięcy przed upływem okresu najmu.

Poniżej wartość opłat poniesionych w 2012 roku z tytułu wieczystego użytkowania gruntów, z tytułu najmu samochodów osobowych oraz najmu pomieszczeń biurowych, ujęte w sprawozdaniu z całkowitych dochodów bieżącego okresu:

	Koniec okresu 31/12/2012 PLN'000	Koniec okresu 31/12/2011 PLN'000
- minimalna opłaty leasingowe - samochody osobowe	7 091	5 771
- prawa wieczystego użytkowania gruntów	697	584
- najem pomieszczeń biurowych	845	849
	8 633	7 204

Na dzień bilansowy, łączna kwota przyszłych opłat (opłata leasingowa oraz opłata serwisowa) z tytułu umów leasingu operacyjnego samochodów osobowych w okresie nie podlegającym wypowiedzeniu, w podziale na terminy płatności przedstawia się następująco:

	Koniec okresu 31/12/2012 PLN'000	Koniec okresu 31/12/2011 PLN'000
w okresie do roku	3 496	2 515
w okresie od 2 do 5 lat	5 196	2 044
powyżej 5 lat	-	-
	8 692	4 559

Pozostały okres przysługiwania praw do użytkowanych gruntów wynosi od 77 do 83 lat. Na dzień 31 grudnia 2012 roku wartość nominalna przyszłych zobowiązań z tego tytułu wynosi 54.905 tys. PLN, co w podziale na terminy płatności przedstawia się następująco:

	Koniec okresu 31/12/2012 PLN'000	Koniec okresu 31/12/2011 PLN'000
w okresie do roku	708	849
w okresie od 2 do 5 lat	2 832	5 499
powyżej 5 lat	51 365	106 790
	54 905	113 138

Na dzień bilansowy, łączna kwota przyszłych opłat z tytułu najmu pomieszczeń biurowych w okresie nie podlegającym wypowiedzeniu, w podziale na terminy płatności przedstawia się następująco:

	Koniec okresu 31/12/2012	Koniec okresu 31/12/2011
	PLN'000	PLN'000
w okresie do roku	748	637
w okresie od 2 do 5 lat	62	743
powyżej 5 lat	-	-
	810	1 380

Spółka jako leasingodawca

Spółka posiada kilka umów wynajmu niewykorzystywanych nieruchomości produkcyjnych i biurowych wraz z ich wyposażeniem, wchodzących w skład nieruchomości inwestycyjnych (Sprawozdanie z sytuacji finansowej, poz. Nieruchomości inwestycyjne). Przychód z tytułu wynajmu tychże nieruchomości w 2012 roku wyniósł 845 tys. PLN (31.12.2011: 846 tys. PLN). Koszty poniesione przez Spółkę, w związku z wynajmem nieruchomości w 2012 roku wyniosły 272 tys. PLN (31.12.2011: 257 tys. PLN).

Na dzień bilansowy, wartość nominalna należności Spółki z tytułu umów leasingu operacyjnego w okresie nie podlegającym wypowiedzeniu, przedstawiała się następująco (w podziale na terminy płatności):

	Koniec okresu 31/12/2012	Koniec okresu 31/12/2011
	PLN'000	PLN'000
w okresie do roku	243	232
w okresie od 2 do 5 lat	-	-
powyżej 5 lat	-	-
	243	232

31. PLANOWANE TRANSAKCJE

Na koniec 2012 roku Spółka posiadała zawarte i niezrealizowane kontrakty zakupu olejów jadalnych i śruty słonecznikowej oraz sprzedaży olejów jadalnych, śruty rzepakowej, śruty słonecznikowej i produktów konsumenckich (oleje butelkowane i margaryny). Realizacja zawartych kontraktów zaplanowana jest na 2013 rok. Wartość i strukturę zawartych kontraktów przedstawia poniższa tabela (dla kontraktów wyrażonych w walutach obcych przyjęto średni kurs NBP z dnia 31 grudnia 2012 roku):

	2013 PLN'000
ZAKUPY	
Oleje	108 024
Nasiona rzepaku	127 137
RAZEM ZAKUPY	235 161
SPRZEDAŻ	
Oleje	177 101
Śruta rzepakowa	115 439
Oleje butelkowane	54 832
Margaryny	31 482
RAZEM SPRZEDAŻ	378 854

32. TRANSAKCJE Z PODMIOTAMI POWIĄZANYMI

Podmiotami powiązаныmi ze Spółką są:

- Spółki z Grupy Bunge
- Akpol Spedycja Międzynarodowa sp. z o.o. - osobowo powiązana ze Spółką poprzez żonę jednego z członków Rady Nadzorczej Spółki, która jest większościowym wspólnikiem Akpol Sp. z o.o.,
- Spółka Wodno-Ściekowa z siedzibą w Kruszwicy - spółka prawa wodnego, prowadząca działalność w zakresie odprowadzania i oczyszczania ścieków. Spółka ma 1/5 praw głosów na Walnym Zgromadzeniu Spółki Wodno-Ściekowej.

Zdecydowana większość transakcji z podmiotami powiązаныmi była transakcjami zawartymi przez Spółkę z podmiotami z Grupy Bunge. Grupa Bunge stosuje politykę realizacji kontraktów wewnątrzgrupowych w cenach transferowych, na poziomie cen rynkowych.

Zgodnie z MSR 24, dokonując opisu tych transakcji Spółka ma na celu zapewnienie dostępu do informacji niezbędnych do zwrócenia uwagi na prawdopodobieństwo, że na sytuację finansową bądź zysk lub stratę może wpływać fakt istnienia podmiotów powiązanych oraz przedstawionych transakcji, nierozliczonych sald należności lub zobowiązań pomiędzy takimi podmiotami. Na dzień bilansowy Spółka nie posiada rezerw na należności wątpliwe związane z wysokością nierozliczonych sald oraz nie poniosła w ciągu okresu sprawozdawczego żadnych kosztów z tytułu należności nieściągalnych lub wątpliwych, należnych od podmiotów powiązanych. Spółka nie zabezpiecza transakcji z podmiotami powiązаныmi i rozlicza je poprzez wzajemną zapłatę. Na dzień bilansowy Spółka nie otrzymała oraz nie udzieliła żadnych gwarancji z tytułu nierozliczonych sald.

Poniższe tabele przedstawiają łączne w skali 2012 roku kwoty transakcji zawartych z podmiotami powiązаныmi.

Transakcje zakupu i sprzedaży produktów, towarów i usług z podmiotami powiązаныmi

	Sprzedaż produktów i towarów		Sprzedaż usług		Zakup towarów i usług	
	Za okres 12 miesięcy zakończonych 31/12/2012	Za okres 12 miesięcy zakończonych 31/12/2011	Za okres 12 miesięcy zakończonych 31/12/2012	Za okres 12 miesięcy zakończonych 31/12/2011	Za okres 12 miesięcy zakończonych 31/12/2012	Za okres 12 miesięcy zakończonych 31/12/2011
	PLN'000	PLN'000	PLN'000	PLN'000	PLN'000	PLN'000
Jednostki z Grupy Bunge						
Bunge Austria	-	-	59	83	15 325	17 581
Bunge Sanwei Oil&FAT Co Ltd. (Chiny)	-	-	-	16	-	-
Bunge Deutschland GmbH	916	1 558	133	221	327	252
Bunge Finlandia Raisio	-	-	178	263	-	30
Bunge Francja SAS	7 420	9 386	5	4	-	-
Bunge Handelsgesellschaft	117 865	62 307	17	7	21 414	23 854
Bunge Holding Francja	-	-	-	-	125	126
Bunge Iberica Hiszpania	47 159	27 269	583	-	-	3
Bunge Italia	-	-	-	15	602	417
Bunge Management Services Inc. (USA)	-	-	67	-	-	-
Bunge Polska	37 903	27 791	4 443	9 693	132 348	56 205
Bunge Romania	-	-	3	-	-	-
Bunge SA Szwajcaria	-	-	3 145	4 132	9 221	8 628
Bunge Trade Polska Sp. z o.o.	5	283	1 115	1 528	2 804	-
Bunge UK Wielka Brytania	44 067	15 605	-	-	-	-
Bunge Zrt. Hungary	-	1 251	802	904	26 391	15 439
DOEP CJ S.C. Ukraina	-	-	-	-	48 077	16 727
Koninklijke Bunge BV	-	-	4	7	198	-
Natura Margarin KFT Hungary	1 508	1 313	-	-	-	-
Suntrade SE Ukraina	-	-	561	110	163 753	220 261
Walter Rau Lebensmittelwerke GmbH Niemcy	1 495	1 386	27	201	470	731
Walter Rau Polska	-	219	-	-	-	-
Warsaw Mathematical Institute (Polska)	-	-	-	17	9	-
ZPT Elmilk Sp. z o.o. (Polska)	3 826	-	74	-	-	-

**Jednostki powiązane
pozostałe**

Akpol Sp. z o.o. (Polska)	-	-	12	-	1 761	3 608
Spółka Wodno-Ściekowa Kruszwica	-	-	-	-	1 438	1 441
	262 164	148 368	11 228	17 201	424 263	365 303

Rozrachunki z podmiotami powiązanymi

	Należności od podmiotów powiązanych		Zobowiązania wobec podmiotów powiązanych	
	<i>Za okres 12 miesięcy zakończonych 31/12/2012</i>	<i>Za okres 12 miesięcy zakończonych 31/12/2011</i>	<i>Za okres 12 miesięcy zakończonych 31/12/2012</i>	<i>Za okres 12 miesięcy zakończonych 31/12/2011</i>
	PLN'000	PLN'000	PLN'000	PLN'000
Jednostki z Grupy Bunge				
Bunge Austria	-	7	690	948
Bunge Sanwei Oil&FAT Co Ltd. (Chiny)	-	-	-	-
Bunge Deutschland Gmbh	216	176	346	52
Bunge Finlandia Raisio	14	42	-	-
Bunge Francja SAS	1	-	-	-
Bunge Handelsgesellschaft	22 805	2 808	327	1 467
Bunge Holding Francja	999	26 006	365 692	429 331
Bunge Iberica Hiszpania	428	-	-	-
Bunge Italia	-	-	-	-
Bunge Management Services Inc. (USA)	67	-	-	-
Bunge Polska	5 552	2 606	21 910	14 410
Bunge Romania	-	-	-	-
Bunge SA Szwajcaria	613	809	6 002	2 774
Bunge Trade Polska Sp. z o.o.	293	552	598	3 507
Bunge UK Wielka Brytania	72	2 045	-	-
Bunge Zrt. Hungary	138	534	2 507	1 614
DOEP CJ S.C. Ukraina	-	-	3 584	3 824
Koninklijke Bunge BV Holandia	-	(1)	197	-
Natura Margarin KFT Hungary	103	367	-	-
Suntrade SE Ukraina	-	-	8 227	5 989
Walter Rau Lebensmittelwerke Gmbh Niemcy	229	303	-	96
Walter Rau Polska	-	-	-	-
Warsaw Mathematical Institute	-	-	7	-
ZPT Elmilk Sp. z o.o. (Polska)	2 246	-	-	-
Jednostki powiązane pozostałe				
Akpol Sp. z o.o.	-	-	31	89
Spółka Wodno-Ściekowa Kruszwica	-	-	115	6
	33 776	36 254	410 233	464 107

Przychody i koszty finansowe w ramach transakcji z podmiotami powiązanymi

	Przychody finansowe		Koszty finansowe	
	<i>Za okres 12 miesięcy zakończonych 31/12/2012</i>	<i>Za okres 12 miesięcy zakończonych 31/12/2011</i>	<i>Za okres 12 miesięcy zakończonych 31/12/2012</i>	<i>Za okres 12 miesięcy zakończonych 31/12/2011</i>
	PLN'000	PLN'000	PLN'000	PLN'000
Odsetki naliczone/należne				
Bunge Holdings France	75	583	24 525	16 168
Bunge Trade Polska Sp. z o.o.	-	-	52	24
	75	583	24 577	16 192

Odsetki zapłacone/otrzymane

Bunge Holdings France	91	573	25 126	14 944
Bunge Trade Polska Sp. z o.o.	-	-	52	-
	91	573	25 178	14 944

Wynik operacji na instrumentach pochodnych w ramach transakcji z podmiotami powiązаныmi

	<i>Zyski na instrumentach pochodnych</i>		<i>Straty na instrumentach pochodnych</i>	
	<i>Za okres 12 miesięcy zakończonych 31/12/2012</i>	<i>Za okres 12 miesięcy zakończonych 31/12/2011</i>	<i>Za okres 12 miesięcy zakończonych 31/12/2012</i>	<i>Za okres 12 miesięcy zakończonych 31/12/2011</i>
	<i>PLN'000</i>	<i>PLN'000</i>	<i>PLN'000</i>	<i>PLN'000</i>
Bunge Finance BV	139 259	101 397	105 838	132 604
Bunge Handelsgesellschaft	28 918	50 684	26 355	41 963
Bunge UK Wielka Brytania	107	-	-	-
	168 284	152 081	132 193	174 567

W pozycji zyski / straty na instrumentach pochodnych prezentowane są zarówno zrealizowane zyski / straty, jak i niezrealizowany wynik z wyceny walutowych i towarowych instrumentów pochodnych.

Transakcje z Bunge Austria GmbH

W prezentowanych okresach, Spółka importowała z Bunge Austria GmbH olej rafinowany słonecznikowy oraz świadczyła na rzecz Bunge Austria usługi doradztwa technicznego, w zakresie produkcji margaryn.

Transakcje z Bunge Sanwei Oil&FAT Co Ltd. (Chiny)

W 2011 roku Spółka obciążyła Bunge Sanwei Oil&FAT Co Ltd. tytułem zwrotu kosztów związanych z organizacją spotkania w ramach realizacji wewnątrzgrupowego projektu.

Transakcje z Bunge Deutschland GmbH (Niemcy)

W prezentowanych okresach, Spółka dokonywała na rzecz Bunge Deutschland GmbH sprzedaży lecytyny spożywczej, produktu ubocznego powstającego przy ekstrakcji nasion rzepaku. Ponadto, Spółka obciążyła Bunge Deutschland GmbH kosztami transportu lecytyny.

W prezentowanych okresach, Spółki obciążyły się kosztami uczestnictwa swoich pracowników wyższego kierownictwa w utworzonej strukturze zarządzania projektami wsparcia procesów produkcyjnych w segmencie Food. Z tego tytułu Bunge Deutschland poniosła koszty w wysokości 86 tys. PLN (2011 rok: 121 tys. PLN).

Transakcje z Bunge Finland Raisio

W prezentowanych okresach, Spółka obciążyła Bunge Finland Raisio kosztami uczestnictwa swoich pracowników wyższego kierownictwa w utworzonej strukturze zarządzania projektami wsparcia procesów produkcyjnych w segmencie Food.

Transakcje z Bunge Francja SAS

W prezentowanych okresach, Spółka realizowała dostawy śruty rzepakowej.

Transakcje z Bunge Finance BV (Holandia)

Za pośrednictwem Bunge Finance BV Spółka zawiera transakcje typu forward i swap, zabezpieczające ryzyko walutowe swoich przyszłych przepływów pieniężnych, związanych z istniejącymi w bilansie saldami zobowiązań lub należności bądź z planowanymi transakcjami czy uprawdopodobnionymi przyszłymi zobowiązaniami.

Transakcje z Bunge Handelsgesellschaft mbH (Niemcy)

Spółka zawarła z Bunge Handelsgesellschaft mbH szereg umów dotyczących zakupu śruty rzepakowej, łuski słonecznikowej oraz sprzedaży surowego oleju rzepakowego. Część z tych transakcji miała na celu zabezpieczenie Spółki przed zmianą cen surowców i produktów, wobec czego ostateczne rozliczenie tych kontraktów odbywa się bez fizycznej realizacji dostaw, poprzez wymianę środków pieniężnych stanowiących różnicę pomiędzy ceną zakontraktowaną a ceną rynkową z dnia rozliczenia transakcji (tzw. transakcje wash-out). Niezrealizowane transakcje mające charakter zabezpieczający zostały na dzień bilansowy wycenione według wartości godziwej, a wyniki tej

wyceny, wraz ze zrealizowanymi transakcjami zabezpieczającymi i z podobnymi transakcjami zawartymi z innymi podmiotami, zostały zaprezentowane w nocie nr 34 „Towarowe instrumenty pochodne”.

Zarówno Spółka jak i Bunge Handelsgesellschaft mbH w ramach realizacji wzajemnych dostaw towarów korzystają z usług transportowych (lądowych lub morskich). W przypadku zamawiania usług transportowych przez stronę, na której zgodnie z kontraktem nie ciąży tego rodzaju koszt, strona ta obciąża drugą stronę umowy poniesionymi kosztami transportu.

Ponadto, Spółkę łączy z Bunge Handelsgesellschaft mbH szereg umów dotyczących rozliczenia kosztów związanych z frachtem statków, przy realizacji dostaw śruty rzepakowej na rzecz Bunge UK Ltd. Bunge Handelsgesellschaft mbH, jako spółka wyspecjalizowana w tego rodzaju usługach, świadczy usługi pośrednictwa w zakresie frachtu statków.

Zgodnie z warunkami zawieranych umów na sprzedaż/zakup towarów masowych, strony obciążały/uznawały się nawzajem opłatami i odsetkami tytułem ubytków w transporcie, opóźnienia rozładunków, składowania towaru oraz opóźnionych płatności.

W prezentowanych okresach, Spółka zakupiła od Bunge Handelsgesellschaft mbH śrute rzepakową, a w 2011 roku również nasiona rzepaku.

Transakcje z Bunge Holdings France

Na dzień 31 grudnia 2012 roku i 31 grudnia 2011 Spółka wykazała wobec Bunge Holdings France salda otrzymanej pożyczki krótkoterminowej, wraz z należnymi, lecz niezapłaconymi odsetkami, w ramach zawartej umowy Cash-pooling'u. Saldo pożyczki wraz z odsetkami na dzień 31 grudnia 2012 roku wyniosło 365.692 tys. PLN (na dzień 31.12.2011r.: 429.331 tys. PLN).

W 2012 roku Spółka poniosła koszty związane z zarządzaniem rachunkiem bieżącym w zakresie transakcji wewnątrzgrupowych w wysokości 125 tys. PLN (w roku 2011: 126 tys. PLN).

Transakcje z Bunge Iberica (Hiszpania)

Bunge Iberica S.A. zajmuje się handlem zbożem, nasion oraz żywnością zwierzęcą. W prezentowanych okresach Spółka dokonywała sprzedaży śruty rzepakowej do Bunge Iberica.

Transakcje z Bunge Italia

W prezentowanych okresach Spółka zakupiła od Bunge Italia surowy olej słonecznikowy.

Transakcje z Bunge Management Services Inc. (USA)

W 2012 roku Spółka obciążyła Bunge Management Services kosztami audytu systemu Bezpieczeństwa i BHP.

Transakcje z Bunge Polska

W prezentowanych okresach, Spółka sprzedawała do Bunge Polska olej rzepakowy rafinowany luzem oraz tłuszcze rafinowane przeestryfikowane.

W dniu 1 września 2010 roku Spółka zawarła z Bunge Polska pakiet umów – umowę dystrybucji, umowę współpracy w okresie przejściowym, umowę marketingową oraz umowę licencji i dalszej sublicencji (łącznie „umowy licencyjne”).

Na mocy w/w umów nastąpiła integracja działalności handlowej, dystrybucyjnej i marketingowej Bunge Polska i Spółki w zakresie sprzedaży produktów Bunge Polska. Po zakończeniu okresu przejściowego, w którym Bunge Polska realizowała zawarte ze swoimi klientami umowy dostaw, Spółka stała się wyłącznym dystrybutorem produktów Bunge Polska.

W związku z w/w pakietem umów, w 2012 roku Spółka obciążyła Bunge Polska kwotą 767 tys. PLN (w 2011 roku: 9.508 tys. PLN) tytułem usług marketingowych, logistycznych, dystrybucyjnych i doradztwa prawnego, związanych ze sprzedażą margaryn konfekcjonowanych.

Ponadto Spółka w grudniu 2012 roku rozpoznała przychód od Bunge Polska w wysokości 3.606 tys. PLN, w związku z poniesionym kosztem reklamy produktu Optima Cardio.

W prezentowanym okresie spółki realizowały umowę, w ramach której Bunge Polska świadczyła Spółce usługi w zakresie produkcji margaryn, na bazie powierzonych surowców oraz związane z tym usługi logistyczne. Wartość zrealizowanych usług w 2012 roku wyniosła 24.770 tys. PLN, wartość zrealizowanych przez Spółkę zakupów wyniosła 107.578 tys. PLN.

W 2012 roku, Spółka sprzedała do Bunge Karczew maszyny i urządzenia, wyłączone z eksploatacji w zakładzie produkcyjnym w Warszawie, na łączną kwotę 5.792 tys. PLN.

Transakcje z Bunge S.A. (Szwajcaria)

Spółka obciąża Bunge SA za uczestnictwo swoich pracowników w pracach świadczonych na rzecz innych podmiotów z Grupy Bunge, w ramach projektów koordynowanych przez Bunge SA. Prace te miały charakter usług konsultacyjnych i dotyczyły przede wszystkim udziału w audycie wewnętrznym Grupy, implementacji programu SAP oraz udziału w różnych projektach na rzecz podmiotów z Grupy.

Spółka jest stroną umowy o świadczenie usług menedżerskich z Bunge SA, która od stycznia 2004 roku pełni w Grupie Bunge rolę podmiotu odpowiedzialnego za udzielenie wszystkim jej podmiotom wsparcia dla rozwijania ich działalności gospodarczej. Obejmuje to usługi doradcze, szkoleniowe i konsultacyjne z zakresu: (i) optymalizacji procesów produkcji; (ii) inwestycji; (iii) badań i rozwoju; (iv) ubezpieczeń; (v) finansów; (vi) marketingu; (vii) informatyki (IT); (viii) zarządzania zasobami ludzkimi; (ix) prawa i podatków oraz (x) optymalizacji procesu zakupów.

W zakresie badań i rozwoju usługi wykonywane są przez główne centrum badawcze zlokalizowane na Węgrzech jak również lokalne centra badawcze w Finlandii i Niemczech. Centra badawcze te funkcjonujące na zasadzie cost-share center. W przypadku tych usług zadaniem Bunge SA jest koordynowanie działalności usługowej wykonywanej przez pracowników ww. centrów badawczych oraz centrum badawczego Spółki, zlokalizowanego w Kruszwicy. Określone koszty centrów badawczo-rozwojowych są alokowane według ustalonego klucza na poszczególne jednostki Grupy Bunge.

W zakresie usług informatyki Spółka ponosi opłaty związane z dostępem i utrzymaniem sieci informatycznej Grupy Bunge, partycypuje w kosztach licencji na użytkowany software (Lotus Notes, programy antyspamowe i antywirusowe) oraz w kosztach projektów koordynowanych centralnie, ukierunkowanych na rozwój oprogramowania biznesowego oraz zapewnienie bezpieczeństwa jego funkcjonowania.

Bunge SA prowadzi politykę, zgodnie z którą część umów ubezpieczeń zawierana jest dla całej Grupy Bunge, dzięki czemu uzyskiwany jest efekt skali. W ramach tej działalności Spółka korzysta między innymi z ubezpieczenia od ryzyk związanych z transportem towarów, użytkowaniem środowiska, zobowiązaniami tytułem sprzedanych produktów. Koszty ubezpieczeń podlegają refakturowaniu na poszczególne spółki Grupy Bunge.

Bunge SA obciąża Spółkę również kosztami audytu p.pożarowego realizowanego, w ramach zawartej centralnie przez Bunge SA umowy, przez firmę Global Risk Consultants.

Transakcje z Bunge Trade Polska Sp. z o.o. (dotychczasowa nazwa: Polska Trade Services Sp. z o.o.)

Spółkę i podmiot Bunge Trade Polska Sp. z o.o. (BTP) łączy umowa z dnia 26 września 2005 roku (wraz z późniejszymi aneksami) zawarta na czas nieoznaczony, na świadczenie na rzecz BTP usług dotyczących prowadzenia jej przedsiębiorstwa w zakresie wynikającym z przedmiotu jej działalności, w następujących dziedzinach: (i) polityki finansowej; (ii) organizacji obsługi technicznej zakupów i sprzedaży oraz badaniu rynków, (iii) logistyki, (iv) rozwiązań informatycznych oraz (v) obsłudze organów wykonawczych oraz prowadzenia projektów inwestycyjnych. W ramach wynagrodzenia należnego Spółce, BTP jest zobowiązana również do zwrotu kosztów związanych z realizacją umowy.

Ponadto, na podstawie umowy najmu z dnia 10 lutego 2005 roku, Spółka świadczy na rzecz BTP usługi najmu pomieszczeń biurowych. Natomiast BTP obciąża Spółkę kosztami załadunków statków w swoim terminalu portowym w Świnoujściu.

Transakcje z Bunge UK Ltd. (Wielka Brytania)

W prezentowanych okresach, Spółka zawarła z Bunge UK Ltd. szereg umów dotyczących sprzedaży tej spółce śrutę rzepakowej. Większość produkowanej przez Spółkę śrutę rzepakowej, sprzedawanej na rynkach zagranicznych, jest kierowana do Bunge UK, podmiotu specjalizującego się w dystrybucji tego produktu.

Transakcje z Bunge Zrt. (Węgry)

W prezentowanych okresach, Spółka dokonywała zakupów z Bunge Zrt. butelkowanych olejów słonecznikowych, przeznaczonych do sprzedaży w krajach Bałtyckich (Litwa, Łotwa, Estonia) oraz rafinowanego oleju słonecznikowego luzem.

W prezentowanych okresach, Spółka ujęła również sprzedaż usług realizowanych przez lokalne biuro badań i rozwoju na rzecz podmiotów w ramach Grupy Bunge. Wartość usług, którymi Spółka obciążyła Bunge Zrt. (Węgry) wyniosła 759 tys. PLN (w 2011 roku – 877 tys. PLN).

Transakcje z DOEP CJSC (Ukraina)

W prezentowanych okresach, Spółka importowała z DOEP CJSC (Ukraina) surowy olej słonecznikowy.

Transakcje z Natura Margarin KFT (Węgry)

W prezentowanych okresach, Spółka dokonywała sprzedaży do Natura Margarin KFT (Węgry) tłuszczów cukierniczych luzem.

Transakcje z Suntrade SE (Ukraina)

W prezentowanych okresach, Spółka kupowała od Suntrade SE nasiona rzepaku, olej surowy słonecznikowy oraz łuskę słonecznikową.

W 2012 roku, Spółka poniosła koszty pośrednictwa i nadzoru spółki Suntrade nad realizacją kontraktów zakupu nasion rzepaku od innych podmiotów na Ukrainie, w kwocie 1.707 tys. PLN (w 2011 roku: 2.241 tys. PLN).

Transakcje z Walter Rau Lebensmittelwerke GmbH & Co KG (Niemcy)

W prezentowanych okresach, Spółka dokonywała sprzedaży do Walter Rau Lebensmittelwerke GmbH & Co KG tłuszczów cukierniczych luzem.

Spółki obciążały się kosztami uczestnictwa swoich pracowników wyższego kierownictwa w utworzonej strukturze zarządzania projektami wsparcia procesów produkcyjnych w segmencie Food. Z tego tytułu, w 2012 roku spółka Walter Rau Lebensmittelwerke poniosła koszty w wysokości 27 tys. PLN (w 2011 roku - 162 tys. PLN), a Spółka w wysokości 470 tys. PLN (w 2011 roku - 731 tys. PLN).

Transakcje z Warsaw Mathematical Institute Sp. z o.o. (Polska)

W 2012 roku Spółka poniosła koszty wynajmu biura od spółki Warsaw Mathematical Institute.

Transakcje z ZPT Elmiłk Sp. z o.o. (Polska)

W 2012 roku Spółka dokonywała sprzedaży do ZPT Elmiłk surowego oleju rzepakowego rafinowanego. Ponadto Spółka obciążyła ZPT Elmiłk tytułem usług wsparcia zakupu zorganizowanej części przedsiębiorstwa (Małpka SA).

Transakcje z Akpol Spedycja Międzynarodowa Sp. z o.o. (Polska)

Akpol Spedycja Międzynarodowa Sp. z o.o. świadczy na rzecz Spółki usługi spedycyjne, polegające na magazynowaniu towarów przed wysyłką/po odbiorze w porcie (dotyczy sprzedaży śrut rzepakowej i nasion rzepaku na eksport oraz zakupów śrut sojowej), organizacji przeładunku w porcie (załadunek, wyładunek towarów), przygotowywania dokumentacji wysyłkowej, organizacji odpraw celnych oraz organizacji kontroli jakości w porcie załadunku.

Transakcje ze Spółką Wodno-Ściekową (Polska)

Spółka Wodno-Ściekowa w Kruszwicy obciąża Spółkę kosztami zagospodarowania odpadów poprodukcyjnych.

33. WALUTOWE INSTRUMENTY POCHODNE

Ze względu na fakt, iż ceny sprzedaży oleju surowego, oleju rafinowanego i śruty rzepakowej są determinowane przez ceny rynkowe ustalane na rynku europejskim i kwotowane w euro, jak również koszt głównego surowca do produkcji margaryn – oleju palmowego i jego pochodnych zależy od cen na giełdach światowych, ustalanych w dolarze amerykańskim, Spółka narażona jest na ryzyko kursowe związane ze zmianami kursów w/w walut.

W celu zabezpieczenia się przed tym ryzykiem, Spółka zawiera walutowe terminowe kontrakty typu forward na sprzedaż lub zakup walut. Spółka nie wykorzystuje instrumentów pochodnych dla celów spekulacyjnych, zawierając transakcje zabezpieczające wyłącznie w powiązaniu do zawartych kontraktów zakupu surowców lub kontraktów sprzedaży produktów lub ekspozycji netto na daną walutę. Celem Spółki, w zakresie zawierania zabezpieczających kontraktów walutowych, jest zabezpieczenie przed ryzykiem kursowym przyszłych przepływów pieniężnych związanych z zakupami surowców oraz z kontraktami sprzedaży produktów, których ceny są denominowane w walutach obcych (Euro, Dolar Amerykański), jak również sald należności i zobowiązań wynikających z realizacji tych kontraktów.

W zakresie w jakim jest to możliwe, Spółka stosuje zasady rachunkowości zabezpieczeń, które pozwalają na odnoszenie efektywnej części wyceny do wartości godziwej zabezpieczających instrumentów pochodnych na kapitał rezerwowy, do czasu realizacji pozycji zabezpieczanej. Jednakże część zabezpieczających instrumentów pochodnych zawartych przez Spółkę nie spełnia wszystkich kryteriów ujęcia w rachunkowości zabezpieczeń, zgodnie ze standardami MSR/MSSF, bądź zostaje usunięta z rachunkowości zabezpieczeń wskutek zmiany warunków pozycji zabezpieczanej skutkującej utratą efektywności zabezpieczenia. Fakt ten powoduje, że rezultaty wyceny części instrumentów pochodnych nieujętych w rachunkowości zabezpieczeń bądź nieskuteczna część wyceny instrumentów zabezpieczających, są odnoszone na wynik finansowy Spółki danego okresu.

Spółka nie korzysta z innych walutowych instrumentów pochodnych poza kontraktami forward i transakcjami swap, wykorzystywanymi wyłącznie do celów zabezpieczania ekspozycji walutowych. Celem transakcji swap jest zmiana terminów zapadalności kontraktów forward lub, sporadycznie, konwersja walut w tym kontrakcie.

Wartość godziwa instrumentów pochodnych ujmowana jest w bilansie do czasu realizacji instrumentu jako aktywa finansowe (dodatnia wycena) lub zobowiązania finansowe (ujemna wycena) w korespondencji z kapitałem rezerwowym – w przypadku efektywnej wyceny instrumentów pochodnych wyznaczonych do rachunkowości zabezpieczeń, bądź – na wynik finansowy (pozycja: zyski/straty z tytułu różnic kursowych w zestawieniu całkowitych dochodów) – w przypadku wszystkich pozostałych instrumentów pochodnych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy.

Opisane instrumenty pochodne niewyznaczone do rachunkowości zabezpieczeń Grupa klasyfikuje jako przeznaczone do obrotu.

Zgodnie z 3-poziomą hierarchią wartości godziwej, opartej na istotności i obiektywności danych wejściowych do jej wyceny, Spółka klasyfikuje wycenę wartości godziwej walutowych instrumentów pochodnych do Poziomu 2

Wartość godziwa sklasyfikowanych walutowych instrumentów pochodnych jest następująca:

<i>Kategoria</i>	<i>Poziom 1</i>	<i>Poziom 2</i>
Aktywa finansowe i zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	-	12.782
Hedge accounting	-	(482)

Spółka nie posiada następujących kategorii instrumentów finansowych

- Inwestycje utrzymywane do terminu wymagalności,
- Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży,
- Składniki aktywów finansowych wyznaczone jako wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy przy początkowym ujęciu,
- Składniki zobowiązań finansowych wyznaczone jako wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy przy początkowym ujęciu.

Wartość nominalna niezrealizowanych walutowych instrumentów pochodnych

(wartości netto instrumentów zaprezentowane są jako różnice wartości kontraktów zakupu i sprzedaży walut)

	<u>Koniec okresu 31/12/2012</u>		
	EUR'000	USD'000	PLN'000
Instrumenty ujęte w rachunkowości zabezpieczeń:			
SPRZEDAŻ WALUTY			
Kontrakty forward	52 340	725	223 060
Kontrakty swap	155	-	657
	52 495	725	223 717
ZAKUP WALUTY			
Kontrakty forward	21 788	19 911	156 707
Kontrakty swap	1 894	9 104	36 480
	23 682	29 015	193 187
Wartość netto	(28 813)	28 290	(30 530)
Instrumenty poza rachunkowością zabezpieczeń			
SPRZEDAŻ WALUTY			
Kontrakty forward	189 428	1 242	805 736
Kontrakty swap	23 534	-	102 534
	212 962	1 242	908 270
ZAKUP WALUTY			
Kontrakty forward	192 361	4 275	819 902
Kontrakty swap	8 206	1 300	38 083
	200 567	5 575	857 985
Wartość netto	(12 395)	4 333	(50 285)
Razem wartość netto	(41 208)	32 623	(80 815)

	<u>Koniec okresu 31/12/2011</u>		
	EUR'000	USD'000	PLN'000
Instrumenty ujęte w rachunkowości zabezpieczeń			
SPRZEDAŻ WALUTY			
Kontrakty forward	38 427	471	171 141
Kontrakty swap	1 028	-	4 611
	39 455	471	175 752
ZAKUP WALUTY			
Kontrakty forward	15 939	6 622	92 194
Kontrakty swap	1 094	5 121	22 415
	17 033	11 743	114 609
Wartość netto	(22 422)	11 272	(61 143)
Instrumenty poza rachunkowością zabezpieczeń			
SPRZEDAŻ WALUTY			
Kontrakty forward	190 987	-	817 604
Kontrakty swap	2 159	-	9 554
	193 146	-	827 158
ZAKUP WALUTY			

Kontrakty forward	97 990	2 711	445 270
Kontrakty swap	2 718	4 180	26 248
	100 708	6 891	471 518
Wartość netto	(92 438)	6 891	(355 640)
Razem wartość netto	(114 860)	18 163	(416 783)

Instrumenty nie objęte rachunkowością zabezpieczeń dominowały pod kątem wartości obrotów w ramach kontraktów walutowych. W roku bieżącym istotnie spadła jednakże ekspozycja netto w ramach tej grupy kontraktów, głównie w EUR (-12,4mln w 2012 wobec -92,4mln w 2011). Był to rezultat niskich, wobec roku ubiegłego, ekspozycji netto w ramach derywatów towarowych (MATIF i FDM). Sytuacja ta wynikała z większego pokrycia posiadanych długich pozycji towarowych w nasionach rzepaku rzeczywistymi kontraktami sprzedaży produktów produkowanych na ich bazie, co eliminowało potrzebę zawierania derywatów towarowych, a tym samym i walutowych.

W ramach transakcji objętych rachunkowością zabezpieczeń nastąpił wzrost zakupów USD pod wyższe, w relacji do roku 2011, saldo otwartych kontraktów zakupu olejów tropikalnych i słonecznikowego. Ekspozycja w EUR dla transakcji objętych rachunkowością zabezpieczeń, podobnie jak w roku 2011, wykazała sprzedaż netto tej waluty. Wzrost wartości ekspozycji był wynikiem większej wartości kontraktów na sprzedaż śruty (o 11,5 mln EUR), w pewnej części skompensowanej wzrostem zakupów EUR pod dostawy nasion (o 5,4 mln EUR). Obciążenie kapitału z tego tytułu w 2012 roku wyniosło (6.630) tys. PLN, netto: (6.708) tys. PLN.

Zyski/straty z tytułu wyceny do wartości godziwej walutowych instrumentów pochodnych ujęte w kapitale rezerwowym

	Koniec okresu 31/12/2012	Koniec okresu 31/12/2011	Obciążenie/uznanie kapitału w okresie 12 miesięcy zakończonych 31/12/2012
	PLN'000	PLN'000	PLN'000
Odroczone zyski	3 385	4 098	(713)
Odroczone straty	(3 867)	(4 990)	1 123
	(482)	(892)	410
Zrealizowane zyski	377	5 328	(4 951)
Zrealizowane straty	(2 578)	(489)	(2 089)
	(2 201)	4 839	(7 040)
	(2 683)	3 947	(6 630)

Zyski/straty z tytułu wyceny do wartości godziwej walutowych instrumentów pochodnych ujęte w wyniku finansowym

	Za okres 12 miesięcy zakończonych 31/12/2012 PLN'000	Za okres 12 miesięcy zakończonych 31/12/2011 PLN'000
Odroczone zyski	31 777	6 544
Odroczone straty	(18 995)	(43 974)
	12 782	(37 430)
Zrealizowane zyski	85 309	65 746
Zrealizowane straty	(59 289)	(62 892)
	26 020	2 854
Wpływ na wynik finansowy kontraktów niewyznaczonych do rachunkowości zabezpieczeń oraz kontraktów niespełniających kryterium efektywności zabezpieczeń	38 802	(34 576)

Niezrealizowane straty z tytułu wyceny walutowych instrumentów pochodnych na dzień bilansowy zostają w następnych okresach pokryte symetrycznym wzrostem przychodów ze sprzedaży, w momencie realizacji kontraktów sprzedaży, dla których zabezpieczeniem były wspomniane kontrakty walutowe.

W konsekwencji stosowanej polityki rachunkowości zabezpieczeń, zrealizowane różnice kursowe powstałe jako efekt realizacji kontraktu zabezpieczającego, korygują wartości stosownych pozycji sprzedaży lub zapasów (i ostatecznie kosztu własnego sprzedaży), co skutkuje eliminacją wpływu zmian kursów walut na prezentowane w sprawozdaniu finansowym Spółki wartości sprzedaży i marży na sprzedaży i zapewnia właściwą prezentację rezultatów operacji gospodarczych przeprowadzanych przez Spółkę. Ze względu na fakt że nie wszystkie transakcje zabezpieczające są objęte rachunkowością zabezpieczeń nie można całkowicie wykluczyć i wyeliminować wpływu zmian poziomu kursów walut na okresowe wyniki Spółki.

Efektywna część zrealizowanych walutowych instrumentów pochodnych ujęta jako korekta wartości pozycji zabezpieczanych

	<i>Za okres 12 miesięcy zakończonych 31/12/2012 PLN'000</i>	<i>Za okres 12 miesięcy zakończonych 31/12/2011 PLN'000</i>
Zakupy		
Zrealizowane zyski	8 362	18 940
Zrealizowane straty	(14 647)	(2 978)
	(6 285)	15 962
Sprzedaż		
Zrealizowane zyski	12 688	2 176
Zrealizowane straty	(5 156)	(18 180)
	7 532	(16 004)
	1 247	(42)

Wartość godziwa walutowych instrumentów pochodnych na dzień 31.12.2012

	<i>Koniec okresu 31/12/2012 PLN'000</i>	<i>Koniec okresu 31/12/2011 PLN'000</i>
Instrumenty ujęte w rachunkowości zabezpieczeń		
Aktywa finansowe	3 385	4 098
Zobowiązania finansowe	(3 867)	(4 990)
	(482)	(892)
Instrumenty poza rachunkowością zabezpieczeń		
Aktywa finansowe	31 348	6 544
Zobowiązania finansowe	(18 566)	(43 974)
	12 782	(37 430)
	12 300	(38 322)

Terminy realizacji walutowych instrumentów pochodnych w ujęciu kwartalnym według stanu na dzień 31.12.2012

	Wartość nominalna			Wartość godziwa wpływająca na kapitały	Wartość godziwa wpływająca na wynik
	EUR'000	USD'000	PLN'000	PLN'000	PLN'000
Instrumenty ujęte w rachunkowości zabezpieczeń					
SPRZEDAŻ WALUTY					
Kontrakty forward - I kw. 2013	39 355	341	166 747	1 909	2 560
Kontrakty forward - II kw. 2013	10 353	276	44 876	536	728
Kontrakty forward - III kw. 2013	1 907	108	8 409	31	89
Kontrakty forward - IV kw. 2013	880	-	3 685	(5)	3
	52 495	725	223 717	2 471	3 380
KUPNO WALUTY					
Kontrakty forward - I kw. 2013	13 414	23 074	129 449	(796)	(2 208)
Kontrakty forward - II kw. 2013	4 452	3 286	29 312	(218)	(404)
Kontrakty forward - III kw. 2013	5 700	2 655	33 931	(495)	(1 248)
Kontrakty forward - IV kw. 2013	77	-	329	(3)	(1)
Kontrakty forward - I kw. 2014	39	-	166	(2)	(1)
	23 682	29 015	193 187	(1 514)	(3 862)
WARTOŚĆ NETTO	(28 813)	28 290	(30 530)	957	(482)
Instrumenty poza rachunkowością zabezpieczeń					
SPRZEDAŻ WALUTY					
Kontrakty forward - I kw. 2013	88 666	1 242	376 269	9 412	-
Kontrakty forward - II kw. 2013	112 473	-	480 991	17 665	-
Kontrakty forward - III kw. 2013	11 072	-	47 824	1 689	-
Kontrakty forward - IV kw. 2013	751	-	3 186	28	-
	212 962	1 242	908 270	28 794	-
KUPNO WALUTY					
Kontrakty forward - I kw. 2013	101 310	2 525	430 180	(7 666)	-
Kontrakty forward - II kw. 2013	94 780	2 392	406 961	(9 176)	-
Kontrakty forward - III kw. 2013	4 301	658	20 110	(128)	-
Kontrakty forward - IV kw. 2013	176	-	734	1	-
	200 567	5 575	857 985	(16 969)	-
WARTOŚĆ NETTO	(12 395)	4 333	(50 285)	11 825	-
RAZEM WARTOŚĆ NETTO	(41 208)	32 623	(80 815)	12 782	(482)

Terminy realizacji walutowych instrumentów pochodnych w ujęciu kwartalnym według stanu na dzień 31.12.2011

	Wartość nominalna			Wartość godziwa wpływająca na kapitały	Wartość godziwa wpływająca na wynik
	EUR'000	USD'000	PLN'000	PLN'000	PLN'000
Instrumenty ujęte w rachunkowości zabezpieczeń					
SPRZEDAŻ WALUTY	-	-	-	-	-
Kontrakty forward - I kw. 2012	28 922	238	128 709	(2 208)	567
Kontrakty forward - II kw. 2012	7 598	233	34 021	(1 167)	135
Kontrakty forward - III kw. 2012	2 034	-	8 946	(303)	13
Kontrakty forward - IV kw. 2012	809	-	3 658	(36)	(1)
Kontrakty forward - I kw. 2013	92	-	418	(6)	-
	39 455	471	175 752	(3 720)	714
KUPNO WALUTY					
Kontrakty forward - I kw. 2012	10 094	10 738	81 321	1 143	(181)
Kontrakty forward - II kw. 2012	2 171	1 005	13 250	50	(9)
Kontrakty forward - III kw. 2012	4 768	-	20 038	1 635	(42)
	17 033	11 743	114 609	2 828	(232)
WARTOŚĆ NETTO	(22 422)	11 272	(61 143)	(892)	482
Instrumenty poza rachunkowością zabezpieczeń					
SPRZEDAŻ WALUTY					
Kontrakty forward - I kw. 2012	72 352	-	303 050	-	(20 533)
Kontrakty forward - II kw. 2012	91 772	-	395 843	-	(17 942)
Kontrakty forward - III kw. 2012	23 680	-	104 417	-	(3 189)
Kontrakty forward - IV kw. 2012	5 306	-	23 680	-	(555)
Kontrakty forward - I kw. 2013	36	-	168	-	2
	193 146	-	827 158	-	(42 217)
KUPNO WALUTY					
Kontrakty forward - I kw. 2012	68 698	6 891	326 333	-	4 669
Kontrakty forward - II kw. 2012	21 780	-	98 546	-	(303)
Kontrakty forward - III kw. 2012	7 404	-	33 812	-	(155)
Kontrakty forward - IV kw. 2012	2 826	-	12 827	-	94
	100 708	6 891	471 518	-	4 305
WARTOŚĆ NETTO	(92 438)	6 891	(355 640)	-	(37 912)
RAZEM WARTOŚĆ NETTO	(114 860)	18 163	(416 783)	(892)	(37 430)

Spółka oczekuje, że wszystkie planowane transakcje, w odniesieniu do których została zastosowana rachunkowość zabezpieczeń, zostaną zrealizowane.

34. TOWAROWE INSTRUMENTY POCHODNE

Kolejnym istotnym rodzajem ryzyka rynkowego, na jakie jest narażona Spółka w toku prowadzonej działalności operacyjnej, jest ryzyko cen towarów. Ekspozycja Spółki na ryzyko towarowe powstaje przede wszystkim w wyniku zakupu nasion rzepaku w okresie zbiorów, który przypada na miesiące lipiec oraz sierpień. Spółka w tym czasie skupuje ok. 60-70% całego rocznego zapotrzebowania na nasiona rzepaku. Nasiona rzepaku są kupowane po cenach bazujących na aktualnych kwotowaniach tego towaru, ustalanych zgodnie z regulacjami MATIF. W związku z sezonowością procesu zakupu nasion rzepaku, największy poziom zapasu utrzymywany jest w okresie lipiec – sierpień, a następnie zapas systematycznie spada wraz z wykorzystaniem tego surowca do produkcji oleju rzepakowego oraz śruty rzepakowej, jako produktu ubocznego. Od momentu zakupu towaru Spółka narażona jest na ryzyko zmiany wartości zapasów w wyniku zmian rynkowych cen nasion rzepaku. Pozostałe zapotrzebowanie na nasiona pokrywane jest przez zakupy, zawierane w ciągu całego roku, w terminach uwzględniających zapotrzebowania na ten surowiec i bieżącą sytuację rynkową. Zawierane umowy to zarówno kontrakty z dostawą natychmiastową, jak i terminową (dostawa za kilka miesięcy od momentu podpisania kontraktu lub rozłożona na kilka miesięcy wprzód). Ceny w kontraktach zakupu są stałe i ustalone w walucie EUR na podstawie notowań z rynku MATIF. Ryzyko towarowe Spółki ustaje w momencie zawarcia transakcji sprzedaży produktów przerobu nasion rzepaku (olej rzepakowy i śruta) po stałej cenie, zapewniającą określoną marżę operacyjną.

Celem Spółki w zakresie zarządzania ryzykiem towarowym jest ograniczenie zmienności marży operacyjnej i zwiększenie prawdopodobieństwa jej wygenerowania poprzez zmniejszanie wpływu na wynik zmian cen towarów oraz utrzymanie ekspozycji towarowej w limitach określonych przez Grupę Bunge. Spółka w realizacji swoich celów nadrzędnych stara się unikać nadmiernego ryzyka związanego ze zmianą wartości rynkowej zapasów nasion rzepaku. Powyższe zmiany wynikają z wahań cen towarów kwotowanych na rynkach towarowych. Fluktuacja cen w okresie od zakupu nasion do momentu sprzedaży produktów skutkuje z kolei zmiennością wielkości marży możliwej do zrealizowania przez Spółkę. Celem Spółki jest więc utrzymanie wartości zgromadzonych zapasów na poziomie odpowiadającym aktualnym, na określony moment w przyszłości, cenom rynkowym i tym samym ograniczenie wpływu ryzyka ich zmiany na generowane wyniki finansowe.

Spółka aktywnie zarządza ryzykiem cen towarów wpływającym na wartość rynkową zapasu nasion rzepaku, a w konsekwencji na realizowaną przez Spółkę marżę operacyjną. W tym celu Spółka stosuje techniki ograniczania ryzyka oparte o hedging naturalny oraz instrumenty pochodne. W przypadku zabezpieczenia zapasów nasion rzepaku, Spółka stara się dostosowywać profil ryzyka wynikający z tej ekspozycji w sposób gwarantujący osiągnięcie efektu kompensaty ceny zakupu tych towarów w odniesieniu do aktualnej ich ceny rynkowej w przyszłości. W przypadku zakupu towaru po stałej cenie strategia zabezpieczająca polega więc na zawarciu transakcji pochodnej, w której dokonuje się sprzedaży tego wolumenu po ustalonej stałej cenie i jej odkupieniu po cenie, jaka będzie obowiązywać w określonym momencie w przyszłości. Nie oznacza to jednak, że Spółka uzyska w kontrakcie pochodnym taką samą cenę stałą, jak przy zakupie pozycji fizycznej. Wynika to m.in. z innych, aktualnych na moment zawierania transakcji zabezpieczającej, warunków rynkowych, w tym również bieżącej struktury cen terminowych. Efektem tej transakcji ma być bowiem dostosowanie ceny zakupu zapasu w możliwie dużym stopniu do ceny rynkowej, jaka będzie się kształtować na rynku w określonym czasie w przyszłości. Transakcje zabezpieczające mogą być zawierane przed fizycznym przyjęciem towaru na zapas, jeżeli Spółka ma podpisaną umowę zakupu nasion rzepaku, w której ustalona jest stała cena zakupu, ilość zakupionych nasion, termin dostawy oraz dodatkowe zapisy, zobowiązujące ją do wywiązania się z umownych postanowień. W powyższym przypadku może ona stanowić, tzw. uprawdopodobnione przyszłe zobowiązanie (firm commitment). Również w takiej sytuacji Spółka stosuje strategie złożone z instrumentów pochodnych w celu ograniczenia zmienności przyszłej marży. Powyższe działania, w ocenie Spółki, prowadzą do osiągnięcia wysokiej kompensaty pomiędzy zmianą wartości pozycji zabezpieczanej (zapas nasion rzepaku lub firm commitment) oraz instrumentu zabezpieczającego. Stosowane zabezpieczenie przekłada się na dopasowanie wartości zapasu, nabytego po ustalonej wcześniej cenie stałej, do cen rynkowych. Spółka nie zawiera transakcji o charakterze spekulacyjnym. W związku z powyższym, w celu ograniczenia niedopasowania, przekładającego się na zmienność prezentowanych wyników księgowych, Spółka stosuje rachunkowość zabezpieczeń opisanych powyżej instrumentów pochodnych (zwanych dalej towarowymi instrumentami pochodnymi), wyznaczonych na zabezpieczenie wartości godziwej nasion rzepaku, które są źródłem ryzyka towarowego. Zabezpieczenie wartości godziwej jest to ograniczenie zagrożenia wpływu na wynik finansowy zmian wartości godziwej ujętego w bilansie składnika aktywów lub zobowiązań wynikających z określonego ryzyka lub uprawdopodobnionych przyszłych zobowiązań.

W 2012 roku towarowe instrumenty pochodne Spółka zawierała za pośrednictwem Bunge Handelsgesellschaft mbH lub na swój rachunek, lecz w imieniu własnym lub za pośrednictwem Bunge Handelsgesellschaft mbH, na giełdzie Euronext.

Zgodnie z 3-poziomą hierarchią wartości godziwej, opartej na istotności danych wejściowych do jej wyceny, Spółka klasyfikuje wycenę wartości godziwej towarowych instrumentów pochodnych do:

- Poziomu 2 – kontrakty zawierane za pośrednictwem Bunge Handelsgesellschaft,
- Poziomu 1 – kontrakty towarowe zawierane na giełdzie towarowej, na rachunek Spółki ale w imieniu pośrednika.

Wartość godziwa sklasyfikowanych towarowych instrumentów pochodnych jest następująca:

Kategoria	Poziom 1	Poziom 2
Aktywa finansowe i zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	-	394
Hedge accounting	519	-

Zyski/straty z tytułu wyceny do wartości godziwej towarowych instrumentów pochodnych ujęte w wyniku finansowym

	Za okres 12 miesięcy zakończonych 31/12/2012 PLN'000	Za okres 12 miesięcy zakończonych 31/12/2011 PLN'000
Odroczone zyski	1 787	1 385
Odroczone straty	(874)	(7 508)
	913	(6 123)
Zrealizowane zyski	56 199	29 065
Zrealizowane straty	(42 516)	(8 592)
	13 683	20 473

Pozycje zrealizowanych zysków/strat w okresie 2012 roku zawierają kwotę 2.521 tys. PLN, zaprezentowaną w nocie nr 9 jako rozliczone zyski/straty na towarowych instrumentach pochodnych zabezpieczających niezrealizowane pozycje zabezpieczane (w okresie 2011 roku: 7.714 tys. PLN).

Wartość godziwa towarowych instrumentów pochodnych na dzień bilansowy

	Koniec okresu 31/12/2012 PLN'000	Koniec okresu 31/12/2011 PLN'000
Instrumenty ujęte w rachunkowości zabezpieczeń		
Aktywa finansowe	676	536
Zobowiązania finansowe	(728)	(4 768)
	(52)	(4 232)
Instrumenty poza rachunkowością zabezpieczeń		
Aktywa finansowe	1 111	849
Zobowiązania finansowe	(146)	(2 740)
	965	(1 891)
	913	(6 123)

Zyski/straty z tytułu wyceny do wartości godziwej pozycji zabezpieczanych ujęte jako korekta wartości zapasów

	Za okres 12 miesięcy zakończonych 31/12/2012 PLN'000	Za okres 12 miesięcy zakończonych 31/12/2011 PLN'000
Odroczone zyski	24	5 119
Odroczone straty	(3 242)	(5 179)
	(3 218)	(60)

Terminy realizacji towarowych instrumentów pochodnych w ujęciu kwartalnym (sprzedaż) / zakup

	Koniec okresu 31/12/2012		
	Wartość nominalna		Wartość godziwa
	EUR`000	PLN`000	PLN`000
Instrumenty ujęte w rachunkowości zabezpieczeń			
kontrakty futures - I kw. 2013	10 976	44 716	(571)
kontrakty futures - II kw. 2013	-	-	-
kontrakty futures - III kw. 2013	(4 659)	(18 980)	399
kontrakty futures - IV kw. 2013	(285)	(1 161)	120
	6 032	24 575	(52)
Instrumenty poza rachunkowością zabezpieczeń			
kontrakty futures - I kw. 2013	893	3 639	(23)
kontrakty futures - II kw. 2013	(3 668)	(14 944)	652
kontrakty futures - III kw. 2013	(2 188)	(8 914)	323
kontrakty futures - IV kw. 2013	19	77	13
	(4 944)	(20 142)	965
WARTOŚĆ NETTO	1 088	4 433	913

	Koniec okresu 31/12/2011		
	Wartość nominalna		Wartość godziwa
	EUR'000	PLN'000	PLN'000
Instrumenty ujęte w rachunkowości zabezpieczeń			
kontrakty futures - II kw. 2012	(61 388)	(273 670)	(3 959)
kontrakty futures - III kw. 2012	(4 805)	(21 419)	(273)
	(66 193)	(295 089)	(4 232)
Instrumenty poza rachunkowością zabezpieczeń			
kontrakty futures - I kw. 2012	(4 585)	(20 440)	(210)
kontrakty futures - II kw. 2012	(7 461)	(33 260)	(429)
kontrakty futures - III kw. 2012	(9 019)	(40 205)	(1 007)
kontrakty futures - IV kw. 2012	(1 402)	(6 251)	(245)
	(22 467)	(100 156)	(1 891)
WARTOŚĆ NETTO	(88 660)	(395 245)	(6 123)

Kontrakty zabezpieczające wg rodzajów sprzedawanych towarów:

	Tys. Ton
Zakup netto nasion rzepaku	12.5
Sprzedaż netto oleju rzepakowego	4.5
Sprzedaż netto śruty rzepakowej	5.3
Zakup netto oleju słonecznikowego	1.0

35. CZYNNIKI RYZYKA ZWIĄZANE Z DZIAŁALNOŚCIĄ SPÓŁKI

Czynniki ryzyka związane z działalnością produkcyjną i handlową

Ryzyko związane z podażą i ceną nasion rzepaku

Spółka nabywa rocznie około 40% krajowych zbiorów nasion rzepaku, który jest podstawowym surowcem do produkcji. Zgodnie z systemem rozliczeń, przy ustalaniu ceny skupu rzepaku oferowanej polskim producentom konieczne jest uwzględnienie światowych cen rzepaku oraz innych nasion roślin oleistych i olejów roślinnych. Surowce te notowane są na międzynarodowych giełdach towarowych.

Przepisy prawne na szczeblu ogólnoeuropejskim, jak i polskim, nakazujące wypełnienie wymogów dotyczących stopniowego wzrostu wykorzystania biopaliw w ogólnym bilansie paliw energetycznych, skutkują zwiększonym popytem na rzepak w kraju i za granicą. Mając na uwadze fakt ograniczonej arealem powierzchni zasiewów, zwiększony popyt może doprowadzić do zwiększonej presji cenowej na nasiona rzepaku, co może mieć wpływ na przyszły wynik finansowy Spółki.

W celu zabezpieczenia przed nieprzewidywalnymi zmianami cen nasion rzepaku Spółka stara się prowadzić politykę dywersyfikacji dostaw, w wyniku której rzepak może być dostarczany również z zagranicy, w tym przede wszystkim z terenów Ukrainy, Litwy, Niemiec, Czech i Słowacji. Nie ma jednakże pewności, że wspomniane działania pozwolą na całkowite wyeliminowanie ryzyka wzrostu cen rzepaku, będącego najważniejszym surowcem wykorzystywanym przez Spółkę w produkcji.

Spółka przeprowadziła analizę wrażliwości towarowych instrumentów pochodnych, zarówno tych zakwalifikowanych do rachunkowości zabezpieczeń, jak i tych poza rachunkowością zabezpieczeń. Na dzień 31 grudnia 2012 roku zysk netto Spółki byłby niższy/wyższy o 2 073 tys. PLN, w rezultacie spadku/wzrostu cen towarów o 10%, przy wszystkich innych zmiennych na stałym poziomie. Zapasy Spółki byłyby niższe/wyższe o 1 713 tys. PLN w rezultacie spadku/wzrostu wartości godziwej instrumentów pochodnych wyznaczonych jako zabezpieczenie marży sprzedaży.

Ryzyka związane z sytuacjami nadzwyczajnymi

Z uwagi na fakt, iż podstawą działalności Spółki jest przetwórstwo płodów rolnych, naturalnym elementem ryzyka dla jego działalności jest ewentualny okresowy brak dostępności surowca w związku z wymarzeniem, suszą, ulewami lub gradobiciem. Ponadto żaden z zakładów produkcyjnych Spółki nie dysponuje dostateczną nadwyżką zdolności produkcyjnych dla podtrzymania ciągłości produkcji i zapewnienia odpowiednich stanów magazynowych produktów gotowych w przypadku jakichkolwiek nieprzewidywalnych zdarzeń będących poza kontrolą Spółki.

Tym niemniej, w celu ograniczenia potencjalnych skutków wystąpienia tego typu zdarzeń, Spółka czyni starania w kwestii ich zapobiegania lub dostatecznie wczesnej identyfikacji. Dla przykładu, w celu możliwie szybkiego rozpoznania niższych niż przewidywano zbiorów rzepaku, pracownicy służb agrotechnicznych Spółki monitorują na bieżąco u producentów, z którymi zawarto umowy kontraktacyjne na dostawę surowca, stan plantacji rzepaku w trakcie jego wegetacji oraz tuż przed zbiorami.

Ryzyko związane z finansowaniem skupu nasion rzepaku

Elementem charakterystycznym polskiego rynku zakupu rzepaku jest jego krótki czasokres realizacji. Zakup nasion odbywa się w znacznej części w okresie zbiorów lub tuż po nich (lipiec, sierpień). Fakt ten sprawia, iż w tym okresie istnieje potrzeba zabezpieczenia odpowiednio wysokiego poziomu finansowania dla sprawnego przeprowadzenia skupu.

W chwili obecnej Spółka korzysta z dwóch podstawowych, niezależnych źródeł finansowania: z pożyczek, w ramach wielostronnej umowy (cash-pooling) podmiotów z grupy Bunge oraz banku oraz z kredytów pozyskiwanych w bankach komercyjnych. Rodzi to ryzyko związane z potencjalnymi zmianami umów kredytowych ze strony banków lub możliwymi zmianami umowy cash pooling'u, w ramach polityki wzajemnego kredytowania podmiotów z Grupy Bunge, co oznacza, że wszelkie tego typu zmiany mogą negatywnie wpłynąć na działalność i wynik finansowy Spółki.

Ryzyko związane z pozyskiwaniem pozostałych surowców.

Oleje pochodzenia tropikalnego są drugim po rzepaku ważnym surowcem wykorzystywanym w produkcji przez Spółkę. Zdecydowana większość olejów tropikalnych przetwarzana jest przez Zakład w Gdańsku (surowce te są dostarczane drogą morską), gdzie największy udział w przetwórstwie mają surowy olej palmowy i jego frakcje. Ceny tych surowców są kwotowane na rynkach dalekowschodnich i europejskich, zaś ich zmienność uzależniona jest m.in. od światowej wielkości produkcji, zapotrzebowania ze strony odbiorców, zmian w stanie zapasów, zmian cenowych innych olejów, zmian klimatycznych i pogodowych, zmian na rynku frachtu dalekomorskiego i dostępności środków transportu oraz innych elementów wpływających na zmianę podaży lub popytu tego surowca.

W związku z uzależnieniem od dostaw statkami oceanicznymi z Malezji i Indonezji do Europy oraz koniecznością przeładunku na mniejsze jednostki typu „coasters”, istnieje dodatkowo ryzyko opóźnienia planowanych dostaw surowego oleju palmowego. W takim wypadku istnieje możliwość zakupu rafinowanego oleju palmowego po „cenie dnia” (ang. spot price) z rafinerii europejskich.

Spółka, w celu uniknięcia krótkoterminowych wahań cenowych oraz ryzyka braku dostępności surowca, zawiera kontrakty z dostawcami na określony termin dostawy, zapewniając sobie dostawy na dłuższy okres (zwykle 2-9

miesiący). Spółka nie jest jednak w stanie zagwarantować, że działania te wyeliminują ryzyko zmian cen surowca, co może mieć negatywny wpływ na jej działalność i wyniki finansowe.

Ryzyko związane ze spekulacyjnym charakterem rynków surowcowych

W ostatnich latach Spółka identyfikuje rosnące ryzyko związane ze spekulacjami na rynkach surowcowych, które prowadzą do coraz większych i częstszych wahań cen surowców. Jedną z przyczyn takiego zjawiska jest rosnąca w skali globalnej pozycja surowcowych funduszy inwestycyjnych, w tym funduszy inwestujących w zboża, oleje roślinne i nasiona oleiste, w ogólnych obrotach głównych światowych giełd towarowych. Z uwagi na to, że w większości umów handlowych cena za skupowany rzepak oparta jest o bieżące notowania na giełdzie MATIF, znaczne wahania cen surowca na giełdach towarowych zaburzają rzeczywisty poziom popytu i podaży surowca po stronie konsumentów, co w konsekwencji może skłaniać Spółkę do podejmowania błędnych decyzji biznesowych.

Ryzyko związane z kadrą menedżerską i kluczowymi pracownikami

Ze względu na zaawansowany technicznie proces produkcji, skalę i wysoce konkurencyjną naturę rynków działania Spółki, dla jego prawidłowego funkcjonowania niezbędna jest wysoko wykwalifikowana kadra menedżerska oraz doświadczony personel techniczny. Nie można wykluczyć sytuacji, w której część kluczowych kadr przejdzie do podmiotów konkurencyjnych, co w efekcie mogłoby prowadzić do pogorszenia wyników finansowych. Spółka dostrzega to ryzyko i podejmuje działania zapobiegawcze, w szczególności poprzez utworzenie systemu planowania rezerw kadrowych dla stanowisk wyższego szczebla kierowniczego. System ten opiera się na corocznej ocenie osiągnięć i potencjału poszczególnych wybranych pracowników i delegowaniu ich na tej podstawie do uczestnictwa w programach szkoleniowych. Opisany system ma na celu zapewnienie możliwości zastępowania pracowników wyższego szczebla kierowniczego w ramach własnych zasobów kadrowych. Ponadto Spółka prowadzi politykę różnicowania poziomów wynagrodzeń w zależności od specyfiki rynku pracy, co pozwala zminimalizować ryzyko odpływu kadr średniego i wyższego szczebla oraz tworzy atrakcyjne programy rozwoju zawodowego w ramach globalnej organizacji Bunge.

Ryzyko dotyczące wzrostu cen energii

Malejące światowe zasoby surowców energetycznych oraz rosnący na nie popyt negatywnie wpływają na sytuację gospodarczą i geopolityczną w wielu regionach świata. Ograniczona dostępność do paliw kopalnianych oraz złóż gazu staje się coraz częściej podstawą konfliktów politycznych i militarnych. Alternatywą dla kurczących się zasobów kopalnianych stają się takie odnawialne źródła energii jak energia słoneczna, wietrzna oraz energia termalna ziemi. Jednakże, ze względu na koszt inwestycji, ich udział w bilansie energetycznym – pomimo wzrostu – jest nadal marginalny.

Gwałtowne wzrosty cen ropy powodują znaczne wzrosty cen pozostałych nośników energii, w tym w szczególności gazu ziemnego i oleju opałowego, które na co dzień wykorzystywane są przez Spółkę do produkcji pary technologicznej dla zasilania procesów produkcyjnych.

W celu minimalizacji wspomnianego ryzyka Spółka realizuje na bieżąco (poprzez działania techniczne i organizacyjne) zadania mające na celu z jednej strony zmniejszenie kosztów produkcji energii, z drugiej ograniczenie jej jednostkowego wykorzystania na każdą tonę wytworzonego produktu finalnego.

Jednakże, dalszy wzrost cen surowców energetycznych, w szczególności gazu ziemnego i węgla kamiennego, a co za tym idzie wzrost cen energii może mieć negatywny wpływ na przyszłe wyniki finansowe Spółki.

Ryzyko związane z ochroną środowiska

Działalność Spółki może oddziaływać negatywnie na środowisko, mimo iż jest ona prowadzona na podstawie pozwoleń wymaganych przez przepisy prawa. Nie można jednak wykluczyć, że normy ochrony środowiska, w szczególności warunki eksploatacji instalacji ustalone w odpowiednim pozwoleniu zintegrowanym, zostaną naruszone przez działalność zakładów Spółki. Ewentualne przekroczenia mogą stanowić podstawę odpowiedzialności odszkodowawczej Spółki za szkody w środowisku, a ponadto, w określonych okolicznościach, podstawę do wydania przez właściwego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska decyzji o wstrzymaniu użytkowania instalacji powodującej naruszenie.

Spółka prowadzi szeroko zakrojone działania zmierzające do ograniczenia wpływu jej działalności na środowisko. Nie można jednak wykluczyć, że podjęte działania okażą się niewystarczające dla całkowitego wyeliminowania ryzyka przekroczenia norm ochrony środowiska przez działalność zakładów Spółki.

Czynniki ryzyka związane z otoczeniem, w jakim Spółka prowadzi działalność

Ryzyko związane z ogólną sytuacją makroekonomiczną

Czynnikiem mogącym mieć wpływ na działalność Spółki jest uzależnienie warunków funkcjonowania Spółki od sytuacji gospodarczej w kraju i na świecie. Najważniejszymi elementami niezależnymi od Spółki związanymi z ogólną sytuacją makroekonomiczną są m.in.: wahania poziomu PKB, inflacja, wzrost stóp procentowych, migracje ekonomiczne Polaków związane z nowymi rynkami pracy oraz ogólny stan polskiej gospodarki. Niesprzyjające zmiany wskaźników makroekonomicznych oraz nie do końca przewidywalne tendencje gospodarczego rozwoju Polski mogą mieć negatywny wpływ na poziom przyszłych przychodów oraz zysków Spółki.

Czynnik ten zyskuje na znaczeniu z uwagi na trwające wahania na światowym rynku finansowym. Mogą one spowodować trudności w dostępie do finansowania działalności Spółki za pomocą kredytu bankowego oraz

podwyższyć koszty kredytu. W efekcie Spółka może mieć trudności w sfinansowaniu skupu rzepaku w planowanej wielkości, co z kolei może niekorzystnie wpłynąć na jego wyniki finansowe.

Ryzyko związane z konkurencją

Rynek skupu i przetwórstwa nasion rzepaku w roku 2012 pozostawał wysoce konkurencyjnym, głównie ze względu na niewspółmiernie wysokie moce przerobowe zakładów przetwórczych, w stosunku do zapotrzebowania na rynku krajowym na produkowany przez Spółkę olej rzepakowy. Taka sytuacja rynkowa ma niewątpliwie negatywny wpływ na możliwe do uzyskania marże na tłoczeniu nasion. Dodatkowym, niesprzyjającym czynnikiem było uruchomienie na terenie kraju kolejnego zakładu przetwórczego w połowie roku 2012. Działania konkurencji, zarówno na rynku rzepaku jak i oleju, Spółka równoważyła zakupem nasion z importu oraz zwiększoną sprzedażą oleju na eksport.

Ryzyko związane z malejącym rynkiem tłuszczów roślinnych

Po okresie spadku na rynku krajowym wielkości spożycia tłuszczów roślinnych przeznaczonych dla konsumentów, w ostatnich latach nastąpiła stabilizacja spożycia tych produktów. W zakresie oleju rzepakowego spożycie wynosi około 5 kg na osobę, co plasuje Polskę na średnim poziomie europejskim. Spółka prowadzi kampanię edukacyjną dotyczącą zmiany percepcji oleju rzepakowego wśród konsumentów w celu polepszenia jego wizerunku i poinformowaniu o wartościach żywieniowych i zdrowotnych tego oleju. W perspektywie następnych 3-5 lat Spółka nie przewiduje poważnych zmian na rynku olejów butelkowanych.

W zakresie margaryn rynek wykazuje również stabilny poziom spożycia. W ciągu roku nastąpiły niewielkie ilościowe zmiany udziałów poszczególnych segmentów rynku, i tak wraz ze wzrostem średniej ceny margaryn spadła nieco ilość zakupów tego typu produktów, wzrosło natomiast spożycie masła, którego średnia cena detaliczna, nieznacznie się obniżyła. Segment mixów margaryny i masła pozostał na tym samym poziomie. W perspektywie następnych 3-5 lat Spółka nie przewiduje poważnych zmian na rynku margaryn konsumenckich.

Ryzyko związane ze zmiennością przepisów prawa i ich interpretacji

Charakteryzujące polski system prawny częste zmiany przepisów mogą rodzić dla Spółki potencjalne ryzyko, iż prognozy w zakresie prowadzonej działalności gospodarczej staną się nieaktualne, a jego kondycja finansowa ulegnie pogorszeniu. Regulacjami tymi są, w szczególności, przepisy prawa handlowego, przepisy podatkowe, przepisy regulujące działalność gospodarczą – w tym związane z ochroną środowiska, przepisy prawa pracy i ubezpieczeń społecznych czy prawa z zakresu papierów wartościowych. Ryzyko takie stwarzają także dokonywane przez sądy i inne organy interpretacje dotyczące zastosowania przepisów, które są często niejednoznaczne i rozbieżne. Przepisy prawa polskiego podlegają dodatkowo ciągłym zmianom związanym z harmonizacją prawa polskiego z prawem europejskim.

Zmiany te mogą ponadto implikować problemy wynikające z niejednolitego stosowania i wykładni prawa, która obecnie jest dokonywana nie tylko przez krajowe sądy i organy administracji publicznej, ale także przez sądy wspólnotowe.

W praktyce sądy polskie rzadko stosują ustawodawstwo wspólnotowe. Mimo iż z formalnego punktu widzenia orzeczenia Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości są wiążące tylko dla stron postępowania i nie mają mocy precedensu, orzecznictwo sądów polskich powinno jednak pozostawać w zgodności z orzecznictwem wspólnotowym. Orzeczenia Trybunału traktowane są jako istotne źródło prawa, szczególnie w sytuacjach, gdy przepisy traktatowe, rozporządzenia bądź decyzje nie dają się jednoznacznie interpretować. W niektórych przypadkach może prowadzić to do wzruszenia orzeczenia sądu polskiego jako wydanego na podstawie przepisu sprzecznego z prawem unijnym.

Z powyższych powodów system prawa polskiego cechuje brak spójności, jednolitości i stabilności, co w sposób istotny ogranicza przewidywalność i zdolność planowania w zakresie podejmowanych przez Zarząd Spółki decyzji gospodarczych i biznesowych. Może to mieć istotny wpływ na otoczenie prawne działalności Spółki i na jego wyniki finansowe, powodując z jednej strony zwiększenie kosztów działalności Spółki, a z drugiej opóźniając osiąganie przychodów w danych grupach produktowych lub znacznie je ograniczając.

Ryzyko związane z polityką podatkową

Polski system podatkowy charakteryzuje się częstymi zmianami składających się na jego kształt przepisów, które nie zostały sformułowane w sposób dostatecznie precyzyjny i brak jest ich jednoznacznej wykładni. W szczególności, przyjęcie przez organy podatkowe interpretacji przepisów podatkowych odmiennej od będącej podstawą wyliczenia zobowiązania podatkowego przez Spółkę, może mieć istotny negatywny wpływ na jej działalność, sytuację finansową, wyniki oraz perspektywę rozwoju.

Jednocześnie, interpretacje przepisów podatkowych ulegają częstym zmianom, a zarówno praktyka organów skarbowych, jak i orzecznictwo sądowe w sferze opodatkowania, nie są jednolite. Powoduje to, że w przypadku polskiej spółki zachodzi większe ryzyko prowadzenia działalności niż w przypadku spółki działającej w bardziej stabilnych systemach podatkowych.

Na działalność Spółki negatywny wpływ może mieć również wysoki stopień sformalizowania regulacji podatkowych w zakresie przedmiotu działalności Spółki oraz rygorystyczne i często niejasne przepisy, które wprowadzają niepewność w zakresie efektów podatkowych podejmowanych decyzji gospodarczych i obniżają sprawność działania, co może prowadzić do utraty konkurencyjności.

Ryzyko kredytowe

Ryzyko kredytowe oznacza ryzyko niedopełnienia przez kontrahenta zobowiązań wobec Spółki, co może narazić Spółkę na straty finansowe. W celu zabezpieczenia się przed tym ryzykiem Spółka ubezpiecza swoje wierzytelności. Ubezpieczeniu podlega prawie cała wartość udzielonego kredytu kupieckiego, z wyjątkiem sytuacji gdy na pokrycie wierzytelności Spółka posiada zabezpieczenia majątkowe. W przypadku, gdy ubezpieczyciel odmówi ubezpieczenia wierzytelności od określonego kontrahenta, wówczas Spółka wymaga dokonania przedpłaty. Wysokość należności jest na bieżąco monitorowana, a realizacja zamówień do klienta odbywa się tylko w ramach przyznanych limitów kredytowych oraz pod warunkiem braku należności przeterminowanych. W przypadku wystąpienia należności przeterminowanych następuje, zgodnie z obowiązującymi wewnętrznymi procedurami, wstrzymanie sprzedaży i uruchamiana jest windykacja należności. Proces windykacji należności jest wspomagany przez wyspecjalizowane w tym zakresie instytucje.

W ocenie zarządu w Spółce nie występuje istotne ryzyko kredytowe

Wartości bilansowe aktywów finansowych netto reprezentują maksymalną ekspozycję kredytową, która na dzień bilansowy wyniosła:

	Koniec okresu 31/12/2012 PLN'000	Koniec okresu 31/12/2011 PLN'000
Instrumenty pochodne wyceniane według wartości godziwej przez wynik finansowy	32 459	7 393
Instrumenty pochodne wyznaczone do rachunkowości zabezpieczeń	4 061	4 634
Środki pieniężne	1 130	26 522
Pożyczki i należności	211 296	248 078
	248 946	286 627

Znaczną część kontraktów, stanowiących instrumenty pochodne, Spółka zawiera z podmiotami z Grupy Bunge, w związku z czym ryzyko kredytowe związane z tymi aktywami finansowymi Spółka ocenia jako bardzo niskie.

Stopień koncentracji ryzyka kredytowego z tytułu 5 największych należności od klientów przedstawia się następująco:

	Koniec okresu 31/12/2012 PLN'000	Koniec okresu 31/12/2011 PLN'000
Należności z tytułu dostaw i usług	205 249	203 925
Należności od 5 największych klientów	83 898	67 884
Stopień koncentracji ryzyka kredytowego	41%	33%

W ocenie zarządu w Spółce nie występuje istotne ryzyko koncentracja ryzyka kredytowego.

Ryzyko kredytowe – analiza wiekowania.

Klasyfikacja należności handlowych według długości przeterminowania przedstawia się następująco::

	Wartość brutto		Utrata wartości	
	Koniec okresu 31/12/2012 PLN'000	Koniec okresu 31/12/2011 PLN'000	Koniec okresu 31/12/2012 PLN'000	Koniec okresu 31/12/2011 PLN'000
Bez przeterminowania	154 318	158 699	-	-
Przeterminowane 1-30 dni	42 983	41 655	-	-
Przeterminowane 31-120 dni	7 170	3 187	557	49
Przeterminowane 120-360 dni	1 397	1 522	157	1 254
Przeterminowane powyżej roku	5 689	5 698	5 594	5 533
	211 557	210 761	6 308	6 836

Ryzyko utraty płynności

Ostrożne zarządzanie ryzykiem utraty płynności zakłada utrzymywanie odpowiedniego poziomu środków pieniężnych, dostępność finansowania dzięki wystarczającej kwocie pozyskanych instrumentów kredytowych oraz zdolność do zamykania pozycji rynkowych. Spółka uważa, że obecny stan środków pieniężnych, dostępność finansowania, oraz środki wygenerowane z działalności operacyjnej będą wystarczające na sfinansowanie bieżących potrzeb Spółki. Na dzień 31 grudnia 2012 roku Spółka dysponowała środkami pieniężnymi w wysokości 1.130 tys. PLN.

Spółka nie ma problemów z dostępnością finansowania bieżącej działalności dzięki otrzymanej, w dniu 13 lipca 2010 roku, pożyczce krótkoterminowej z Bunge SAS (podmiot powiązany w ramach grupy BUNGE) o wartości do 350 mln USD oraz wdrożeniu, wraz z wiodącym bankiem obsługującym Spółkę, tzw. umowy Cash Poolingowej. Szczegółowy opis zawartej umowy pożyczki krótkoterminowej oraz umowy Cash Poolingowej zawarty został w nocy nr 26 "Kredyty i pożyczki".

Wartość bilansowa zaciągniętej pożyczki wraz odsetkami należnymi na dzień bilansowy wyniosła 365.692 tys. PLN.

Umowne terminy wymagalności dla zobowiązań finansowych wg stanu na 31 grudnia 2012 roku

Zobowiązania finansowe	umowne terminy wymagalności do końca okresu sprawozdawczego					Wartość bilansowa
	do 3 m-cy	3-12 m-cy	1-3 lat	3-5 lat	powyżej 5 lat	
Zobowiązania z tyt. dostaw i usług	129 403	-	-	-	-	129 403
Kredyty i pożyczki zaciągnięte	-	365 692	-	-	-	365 692
Pochodne instrumenty walutowe	10 670	11 763	-	-	-	22 433
Pochodne instrumenty towarowe	849	25	-	-	-	874
Pozostałe zobowiązania finansowe	1 482	-	-	-	-	1 482
	142 404	377 480	-	-	-	519 884

Ryzyko utraty płynności – analiza wiekowania.

Klasyfikacja zobowiązań handlowych według długości przeterminowania przedstawia się następująco:

	Wartość brutto	
	Koniec okresu 31/12/2012	Koniec okresu 31/12/2011
	PLN'000	PLN'000
Bez przeterminowania	105 715	120 753
Przeterminowane 1-30 dni	22 225	14 838
Przeterminowane 31-120 dni	681	999
Przeterminowane 120-360 dni	615	81
Przeterminowane powyżej roku	167	914
	129 403	137 585

Ryzyko walutowe

Spółka istotną część obrotów realizuje z podmiotami zagranicznymi lub w ramach kontraktów opartych na kursach surowców notowanych na giełdach zagranicznych. Obroty te są głównym czynnikiem powodującym narażenie na ryzyko kursowe. Spółka na bieżąco analizuje ryzyko kursowe poprzez identyfikację wszystkich pozycji w aktywach i pasywach, oraz pozycji pozabilansowych, denominowanych w walutach obcych. W celu zminimalizowania ryzyka kursowego Spółka korzysta z transakcji na rynku walutowym (kontrakty typu FORWARD). Zgodnie z przyjętą polityką wewnętrzną Spółka nie powinna mieć niezabezpieczonej pozycji walutowej powyżej uprzednio przyjętego progu istotności.

Spółka stosuje rachunkowość zabezpieczeń, której celem jest ochrona wartości godziwej przepływów pieniężnych wyrażonych w walutach obcych. W konsekwencji tej polityki różnice kursowe, powstałe jako efekt aktualizacji wartości godziwej kontraktu zabezpieczającego, korygują stosowne wartości sprzedaży lub zapasów (i ostatecznie kosztu własnego sprzedaży). W ten sposób wykazywane w sprawozdaniach Spółki wartości osiągniętej sprzedaży i marży na sprzedaży są w większym stopniu pełnym odzwierciedleniem rezultatów operacji gospodarczych przeprowadzanych przez Spółkę, czyli po eliminacji wpływu większości ryzyk kursowych dla tego typu działalności. Ze względu na fakt, iż nigdy całość transakcji nie będzie objęta rachunkowością zabezpieczeń ani nie spełni ustalonych dla tego typu działań wymogów efektywności, nie można całkowicie wykluczyć i wyeliminować wpływu ryzyka kursowego na sprawozdania finansowe Spółki.

Zarówno należności jak i zobowiązania z tytułu dostaw wyrażone są tylko w dwóch walutach obcych, tj. w euro i w dolarach USA.

Struktura walutowa należności i zobowiązań z tytułu dostaw przedstawia się następująco:

	PLN (PLN'000)	EUR (EUR'000)	USD (USD'000)	GBP (GBP'000)	Razem (PLN'000)
Należności z tytułu dostaw	134 498	69 385	1 366	-	205 249
Zobowiązania z tytułu dostaw	104 587	17 670	7 109	37	129 403

Spółka przeprowadziła analizę wrażliwości aktywów i zobowiązań finansowych wyrażonych w walutach obcych w celu zbadania jaki miałyby wpływ na sprawozdanie finansowe Spółki zmiany kursów walut obcych. Na dzień 31 grudnia 2012 roku zysk netto Spółki byłby niższy/wyższy o 889 tys. PLN, gdyby waluta funkcjonalna jaką jest dla Spółki PLN osłabiła/wzmocniła się o 10% w stosunku do walut obcych (USD, EUR, GBP), przy wszystkich innych zmiennych na stałym poziomie. Pozostałe składniki kapitału własnego byłyby wyższe/niższe o 2 473 tys. PLN w rezultacie spadku/wzrostu wartości godziwej instrumentów pochodnych wyznaczonych jako zabezpieczenia przepływów pieniężnych, gdyby waluta PLN osłabiła/wzmocniła się o 10% w stosunku do walut obcych (USD, EUR, GBP).

Szczegółowe dane liczbowe z przeprowadzonej analizy wrażliwości aktywów i zobowiązań finansowych Spółki na zmienność kursów walut obcych przedstawia poniższa tabela pt. „Analiza wrażliwości aktywów i zobowiązań finansowych Spółki”.

Ryzyko stóp procentowych

Specyfiką działalności Spółki jest potrzeba finansowania skupu nasion rzepaku w oparciu o zewnętrzne źródła finansowania. Oznacza to konieczność zaciągnięcia znacznych kwot kredytów/pożyczek w okresie kampanii skupowej.

Oprocentowanie kredytów/pożyczek jest oparte o bieżące stopy rynkowe (m.in. WIBOR). Ewentualny wzrost stóp procentowych spowoduje wyższe koszty finansowe, co może wpłynąć w sposób negatywny na osiągnięte przez Spółkę wyniki finansowe.

Z przeprowadzonej analizy wrażliwości aktywów i zobowiązań finansowych Spółki narażonych na ryzyko stóp procentowych wynika, iż na dzień 31 grudnia 2012 roku zysk netto Spółki byłby niższy/wyższy o 486 tys. PLN, gdyby rynkowe stopy procentowe w PLN były o 25 punktów bazowych wyższe/niższe, a rynkowe stopy procentowe w USD i EUR były o 60 punktów bazowych wyższe/niższe, przy wszystkich innych zmiennych na stałym poziomie. Byłoby to głównie rezultatem wyższych/niższych kosztów z tytułu odsetek od kredytów wyrażonych w PLN o zmiennym oprocentowaniu.

Poniższa tabela przedstawia wyniki analizy wrażliwości aktywów i zobowiązań finansowych Spółki istniejących w bilansie na dzień 31 grudnia 2012 roku.

Analiza wrażliwości aktywów i zobowiązań finansowych Spółki (PLN'000).

	Ryzyko stóp procentowych		Ryzyko walutowe		Ryzyko cenowe	
	Wpływ na Zmiany w zysk kapitale +25 pb SP w PLN +60 pb SP w USD, EUR i GBP PLN'000 PLN'000	Wpływ na Zmiany w zysk kapitale -25 pb SP w PLN -60 pb SP w USD, EUR i GBP PLN'000 PLN'000	Wpływ na Zmiany w zysk kapitale +10% PLN'000 PLN'000	Wpływ na Zmiany w zysk zapasach +10% PLN'000 PLN'000	Wpływ na Zmiany w zysk zapasach -10% PLN'000 PLN'000	
Aktywa finansowe						
Wartość bilansowa						
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty w PLN	1 130	3	(3)	-	1	(1)
Należności handlowe w PLN	205 249	762	(762)	-	7 121	(7 121)
Udzielone pożyczki w PLN	-	-	-	-	-	-
Wpływ na aktywa finansowe przed opodatkowaniem	765	-	(765)	-	7 122	(7 122)
Podatek 19%	145	-	(145)	-	(1 353)	1 353
Wpływ na aktywa finansowe po opodatkowaniu	620	-	(620)	-	5 769	(5 769)
Zobowiązania finansowe						
Kredyty i pożyczki w PLN	(365 692)	(914)	-	-	-	-
Zobowiązania handlowe w PLN	(129 403)	(451)	-	-	(3 635)	3 635
Wpływ na zobowiązania finansowe przed opodatkowaniem	-	(1 365)	-	-	(3 635)	3 635
Podatek 19%	259	-	(259)	-	691	(691)
Wpływ na zobowiązania finansowe po opodatkowaniu	(1 106)	-	1 106	-	2 944	(2 944)

Analiza wrażliwości aktywów i zobowiązań finansowych Spółki (PLN'000) - cd.

	Ryzyko stóp procentowych		Ryzyko walutowe		Ryzyko cenowe	
	Wpływ na zysk +25 pb SP w PLN +60 pb SP w USD i EUR i GBP	Zmiany w kapitale -25 pb SP w PLN -60 pb SP w USD i EUR i GBP	Wpływ na zysk +10%	Zmiany w kapitale -10%	Wpływ na zysk +10%	Zmiany w zapasach -10%
Instrumenty pochodne						
Instrumenty pochodne poza rachunkowością zabezpieczeń (kontrakty walutowe) w PLN	(50 285)	-	(5 029)	5 029	-	-
Instrumenty pochodne ujęte w rachunkowości zabezpieczeń (kontrakty walutowe) w PLN	(30 530)	-	-	(3 053)	3 053	-
Instrumenty pochodne wyceniane według wartości godziwej odniesione na wynik finansowy (kontrakty towarowe) w PLN	4 448	-	443	(443)	445	(445)
Zmiana wartości zapasów * (kontrakty towarowe) w PLN	21 146	-	2 115	(2 115)	2 115	(2 115)
Wpływ na instrumenty pochodne przed opodatkowaniem	-	-	(4 585)	(3 053)	4 585	(2 559)
Podatek 19%	-	-	871	580	(486)	486
Wpływ na instrumenty pochodne po opodatkowaniu	-	-	(3 714)	(2 473)	2 073	(2 073)
Razem zwiększenia/zmniejszenia	(486)	486	(889)	889	2 073	(2 073)
-	-	-	-	-	-	-

* zmiana wartości pozycji zabezpieczanej na dzień wyznaczenia powiązania zabezpieczającego

36. ZMIANA ZOBOWIĄZAŃ WARUNKOWYCH LUB AKTYWÓW WARUNKOWYCH

Na dzień 31 grudnia 2012 roku Spółka wykazała następujące zobowiązania warunkowe:

Weksel dla Pekao FAKTORING Sp. z o.o.

W dniu 14 grudnia 2011 roku Spółka zawarła umowę factoringową z Pekao FAKTORING Sp. z o.o., z siedzibą w Lublinie, ul. Lubartowska 74 A (dalej, odpowiednio: „Umowa” i „Faktor”).

Maksymalny limit zaangażowania Faktora w finansowanie Spółki został ustalony na kwotę 100.000.000 PLN. Umowa została zawarta na okres 12 miesięcy, z opcją przedłużenia o kolejnych 12 miesięcy. Jako zabezpieczenie wykonania postanowień Umowy, Spółka zobowiązała się do wystawienia weksla in blanco wraz z deklaracją wekslową oraz do dokonania cesji praw z polisy ubezpieczeniowej zawartej z Coface Austria Kreditversicherung AG Oddział w Polsce. Faktorowi przysługuje wynagrodzenie nie odbiegające od wysokości wynagrodzeń występujących na rynku usług factoringowych, obejmujących prowizje operacyjne i koszt finansowania oparty o rynkowe stopy procentowe plus uzgodniona marża.

37. WYNAGRODZENIA, NAGRODY I INNE KORZYŚCI OTRZYMANE PRZEZ OSOBY ZARZĄDZAJĄCE I NADZORUJĄCE SPÓŁKĘ

Zarząd

Wynagrodzenia wypłacone i należne członkom Zarządu Spółki za okres 12 miesięcy 2012 roku

Nazwisko i imię	Funkcja	Wynagrodzenie
Jachimczyk Wojciech	Prezes Zarządu	951.007,01 PLN
Jensen Tommy	Prezes Zarządu (do dnia 29.05.2012r.)	bez wynagrodzenia
Rybacki Roman	Wiceprezes Zarządu	364.134,44 PLN
Bauman Wojciech	Członek Zarządu	793.554,55 PLN
Brodowski Marcin	Członek Zarządu	370.440,99 PLN
Michalak Jacek	Członek Zarządu (od dnia 28.11.2012r.)	54.800,12 PLN
Piotrowski Piotr	Członek Zarządu	365.281,04 PLN
Szeliga Mariusz	Członek Zarządu (do dnia 29.05.2012r.)	237.886,53 PLN
Szymański Dariusz	Członek Zarządu	551.231,91 PLN
Wika Tomasz	Członek Zarządu	582.965,04 PLN

Rada Nadzorcza

Zwyczajne Walne Zgromadzenie ZT „Kruszwica” S.A. uchwałą numer 36/2008 z dnia 28 maja 2008 roku ustaliło wynagrodzenie dla Pana Stefana Łatawiec w wysokości 1.126,00 PLN brutto za udział w każdym posiedzeniu Rady Nadzorczej Spółki oraz Panów Jerzego Rajskiego i Sławomira Ludwikowskiego w wysokości 3.750,00 EUR brutto za każdy kwartał pełnienia funkcji członka Rady Nadzorczej Spółki, dla każdej z osób. Ustalono, iż pozostali członkowie Rady Nadzorczej pełnią swoje obowiązki w Radzie Nadzorczej bez wynagrodzenia ze Spółki.

W 2012 roku, z tytułu pełnionej funkcji w Radzie Nadzorczej Spółki, Pan Stefan Łatawiec otrzymał wynagrodzenie brutto w kwocie 3.378,00 PLN, Pan Jerzy Rajski w kwocie 63.832,95 PLN i Pan Sławomir Ludwikowski w kwocie 63.832,95 PLN.

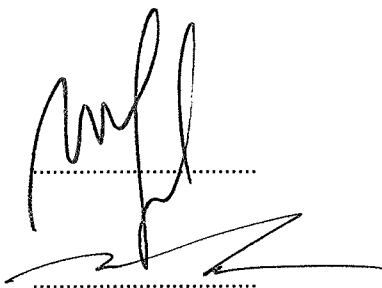
38. ZDARZENIA PO DACIE BILANSU

Nie wystąpiły istotne zdarzenia.

Sprawozdanie finansowe zostało sporządzone w dniu 7 marca 2013 roku.

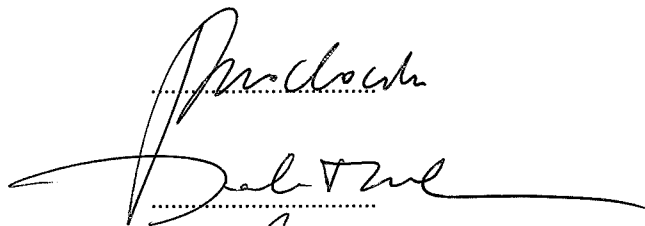
Podpisy wszystkich członków Zarządu:

Wojciech Jachimczyk – Prezes Zarządu

Handwritten signature of Wojciech Jachimczyk, consisting of stylized initials 'WJ' followed by a horizontal line.

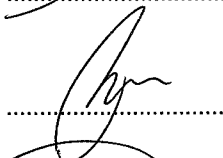
Wojciech Bauman – Członek Zarządu

Marcin Brodowski – Członek Zarządu

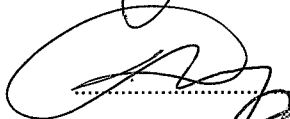
Handwritten signature of Marcin Brodowski, featuring a large, flowing 'B' and 'r'.

Jacek Michalak – Członek Zarządu

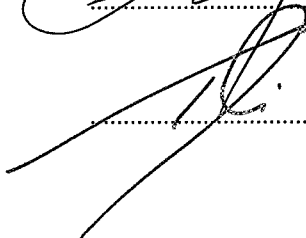
Piotr Piotrowski – Członek Zarządu

Handwritten signature of Piotr Piotrowski, showing the initials 'P.P.' in a cursive style.

Dariusz Szymański – Członek Zarządu

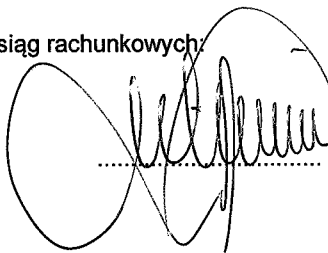
Handwritten signature of Dariusz Szymański, with a large, circular 'S'.

Tomasz Wika – Członek Zarządu

Handwritten signature of Tomasz Wika, featuring a large, stylized 'T'.

Podpis osoby, której powierzono prowadzenie ksiąg rachunkowych:

Sławomir Werbiński – Główny Księgowy

Handwritten signature of Sławomir Werbiński, showing the initials 'SW' in a cursive style.

SPRAWOZDANIE ZARZĄDU Z DZIAŁALNOŚCI

**Zakładów Tłuszczowych
„Kruszwica” Spółka Akcyjna**

za okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2012 roku

ZAWARTOŚĆ:

1. PRODUKTY I TOWARY SPRZEDAWANE PRZEZ SPÓŁKĘ	3
2. INFORMACJE O RYNKACH ZBYTU I ŹRÓDŁACH ZAOPATRZENIA	7
3. WAŻNIEJSZE OSIĄGNIĘCIA W DZIEDZINIE BADAŃ I ROZWOJU	9
4. AKTUALNA I PRZEWIDYWANA SYTUACJA FINANSOWA SPÓŁKI	10
5. POWIĄZANIA ORGANIZACYJNE LUB KAPITAŁOWE SPÓŁKI.....	12
6. TRANSAKCJE ZAWARTE PRZEZ SPÓŁKĘ Z PODMIOTAMI POWIĄZANYMI, NA INNYCH WARUNKACH NIŻ RYNKOWE	12
7. ZNACZĄCE UMOWY DLA DZIAŁALNOŚCI SPÓŁKI.....	12
8. INFORMACJE O ZACIĄGNIĘTYCH I WYPOWIEDZIANYCH UMOWACH DOTYCZĄCYCH KREDYTÓW I POŻYCZEK	13
9. INFORMACJE O UDZIELONYCH POŻYCZKACH.....	14
10. INFORMACJE O UDZIELONYCH I OTRZYMANYCH PORĘCZENIACH I GWARANCJACH	14
11. WPŁYWY Z EMISJI	14
12. OBJAŚNIENIE RÓŻNIC POMIĘDZY WYNIKAMI FINANSOWYMI A WCZEŚNIEJ PUBLIKOWANYMI PROGNOZAMI WYNIKÓW NA DANY ROK.....	15
13. CZYNNIKI RYZYKA I ZAGROŻENIA	15
14. OCENA ZARZĄDZANIA ZASOBAMI FINANSOWYMI, OKREŚLENIE EWENTUALNYCH ZAGROŻEŃ	15
15. OCENA MOŻLIWOŚCI REALIZACJI ZAMIERZEŃ INWESTYCYJNYCH, W TYM INWESTYCJI KAPITAŁOWYCH	15
16. OCENA CZYNNIKÓW I NIETYPOWYCH ZDARZEŃ MAJĄCYCH WPŁYW NA WYNIK Z DZIAŁALNOŚCI W 2012 ROKU Z OKREŚLENIE STOPNIA WPŁYWU TYCH CZYNNIKÓW LUB NIETYPOWYCH ZDARZEŃ NA OSIĄGNIĘTY WYNIK	16
17. CHARAKTERYSTYKA CZYNNIKÓW ISTOTNYCH DLA ROZWOJU SPÓŁKI ORAZ PERSPEKTYWY ROZWOJU DZIAŁALNOŚCI SPÓŁKI.....	17
18. ZMIANY W PODSTAWOWYCH ZASADACH ZARZĄDZANIA PRZEDSIĘBIORSTWEM SPÓŁKI	18
19. UMOWY ZAWARTE MIĘDZY SPÓŁKĄ A OSOBAMI ZARZĄDZAJĄCYMI, PRZEWIDUJĄCE REKOMPENSATĘ W PRZYPADKU ICH REZYGNACJI LUB ZWOLNIENIA Z ZAJMOWANEGO STANOWISKA BEZ WAŻNEJ PRZYCZYNY LUB GDY ICH ODWOŁANIE LUB ZWOLNIENIE NASTĘPUJE Z POWODU POŁĄCZENIA SPÓŁKI PRZEZ PRZEJĘCIE	18
20. WYNAGRODZENIA, NAGRODY I INNE KORZYŚCI OTRZYMANE PRZEZ OSOBY ZARZĄDZAJĄCE I NADZORUJĄCE SPÓŁKĘ	18
21. INFORMACJE O ŁĄCZNEJ LICZBIE I WARTOŚCI NOMINALNEJ WSZYSTKICH AKCJI SPÓŁKI ORAZ AKCJI I UDZIAŁÓW W JEDNOSTKACH POWIĄZANYCH SPÓŁKI, BĘDĄCYCH W POSIADANIU OSÓB ZARZĄDZAJĄCYCH I NADZORUJĄCYCH SPÓŁKI.....	18
22. INFORMACJE O ZNANYCH SPÓŁCE UMOWACH W WYNIKU KTÓRYCH MOGĄ W PRZYSZŁOŚCI NASTĄPIĆ ZMIANY W PROPORCJACH POSIADANYCH AKCJI PRZEZ DOTYCHCZASOWYCH AKCJONARIUSZY LUB OBLIGATORIUSZY	19
23. INFORMACJE O SYSTEMIE KONTROLI PROGRAMÓW AKCJI PRACOWNICZYCH.....	19
24. WSKAZANIE POSTĘPOWAŃ TOCZĄCYCH SIĘ PRZED SĄDEM, ORGANEM WŁAŚCIWYM DLA POSTĘPOWANIA ARBITRAŻOWEGO LUB ORGANEM ADMINISTRACJI PUBLICZNEJ	19
25. NABYCIE AKCJI WŁASNYCH	19
26. INFORMACJE O POSIADANYCH PRZEZ SPÓŁKĘ ZAKŁADACH	19
27. INFORMACJE O INSTRUMENTACH FINANSOWYCH W ZAKRESIE RYZYKA ORAZ PRZYJĘTYCH PRZEZ SPÓŁKĘ CELACH I METODACH ZARZĄDZANIA RYZYKIEM FINANSOWYM	19
28. INFORMACJE O UMOWACH ZAWARTYCH PRZEZ SPÓŁKĘ Z PODMIOTEM UPRAWNIONYM DO BADANIA SPRAWOZDAŃ FINANSOWYCH	20

1. PRODUKTY I TOWARY SPRZEDAWANE PRZEZ SPÓŁKĘ

(określenie wartościowe i ilościowe oraz udział poszczególnych produktów, towarów i usług (jeżeli są istotne) albo ich grup w sprzedaży Spółki ogółem, a także zmiany w tym zakresie)

Informacje o produktach, towarach i usługach Spółki

Zakłady Tłuszczowe „Kruszwica” S.A. (zwane dalej Spółką lub ZT „Kruszwica” S.A.) są zintegrowanym wertykalnie producentem wyrobów na bazie tłuszczów roślinnych. Działalność podstawowa Spółki obejmuje: ekstrakcję oleju z nasion rzepaku, rafinację (oczyszczanie) olejów roślinnych pochodzących z produkcji własnej oraz z zakupu, przetwórstwo olejów i tłuszczów roślinnych w celu zmiany ich właściwości fizyko-chemicznych (utwardzanie, estryfikacja) oraz produkcję margaryn, tłuszczów i olejów roślinnych. Spółka sprzedaje wyroby pochodzące z każdego etapu ich przetworzenia, oraz prowadzi sprzedaż powstających w procesie przerobu produktów ubocznych i towarów zakupionych u innych wytwórców.

Opis podstawowych produktów wytwarzanych przez Spółkę:

<u>Oleje konfekcjonowane</u>	butelkowane oleje roślinne sprzedawane w opakowaniach jednostkowych o pojemności nie przekraczającej 10l, przeznaczone dla odbiorców indywidualnych (konsumentów).
<u>Margaryny konsumenckie</u>	jadalne emulsje tłuszczowo-wodne o zawartości tłuszczu 20-80%, przeznaczone do użycia w gospodarstwach domowych, opakowane w folię lub w plastikowe kubki, o wadze do 1kg.
<u>Margaryny profesjonalne</u>	jadalne emulsje tłuszczowo-wodne, używane do produkcji artykułów spożywczych, głównie w przemyśle cukierniczym i piekarskim, pakowane w kartony o wadze 10kg.
<u>Tłuszcze profesjonalne</u>	produkty używane jako surowce do produkcji artykułów spożywczych w przemyśle cukierniczym, mleczarstwie i innych branżach spożywczych, sprzedawane w postaci bloków o wadze 10kg lub luzem.
<u>Oleje surowe i rafinowane</u>	oleje roślinne (głównie olej rzepakowy), różniące się stopniem oczyszczenia, sprzedawane luzem dla producentów bio-komponentów oraz przemysłu spożywczego.
<u>Śruta rzepakowa</u>	produkt powstający w procesie przerobu nasion roślin oleistych, stanowiący doskonały komponent do produkcji pasz. Odbiorcami śruty są głównie producenci pasz, oraz gospodarstwa hodowlane zarówno w kraju jak i za granicą.

Analiza wyników sprzedaży w 2012 roku

	2012			Zmiana w stosunku do roku poprzedniego	
	tys. PLN	tys. ton	Udział (*)	tys. PLN	tys. ton
* udział segmentu w ilości sprzedaży ogółem					
Oleje surowe i rafinowane	921 189	215	22,12%	121 887	21
Śruta rzepakowa	432 077	471	48,52%	103 244	19
Oleje konfekcjonowane	595 221	104	10,76%	52 587	7
Margaryny konsumenckie	416 058	76	7,80%	81 182	11
Margaryny profesjonalne	124 328	29	2,99%	-6 788	-4
Tłuszcze profesjonalne	159 875	33	3,44%	-7 628	-4
Pozostałe	45 615	42	4,37%	17 961	23
Razem Sprzedaż	2 694 361	970	100,00%	362 443	73
<u>W tym sprzedaż krajowa produktów</u>					
Oleje surowe i rafinowane	824 537	191	19,66%	193 596	39
Śruta rzepakowa	317 904	354	36,48%	65 594	0
Oleje konfekcjonowane	514 944	91	9,35%	27 157	3
Margaryny konsumenckie	278 031	57	5,89%	22 044	3
Margaryny profesjonalne	111 053	26	2,65%	-6 397	-4
Tłuszcze profesjonalne	126 408	27	2,73%	-7 144	-3
Pozostałe	20 491	13	1,36%	-1 615	1
Razem Sprzedaż Krajowa	2 193 369	758	78,14%	293 236	38
<u>W tym eksport produktów</u>					
Oleje surowe i rafinowane	95 629	24	2,43%	-67 847	-17
Śruta rzepakowa	105 919	108	11,13%	37 921	20
Oleje konfekcjonowane	55 536	9	0,88%	7 492	2
Margaryny konsumenckie	19 572	5	0,48%	3 676	1
Margaryny profesjonalne	13 275	3	0,34%	-391	-1
Tłuszcze profesjonalne	33 466	7	0,71%	-485	0
Pozostałe	4 187	1	0,15%	589	-1
Razem Sprzedaż eksportowa	327 584	156	16,12%	-19 045	3
<u>W tym sprzedaż towarów</u>					
Oleje surowe i rafinowane	1 023	0,2	0,02%	-3 861	-1
Śruta rzepakowa	8 254	9	0,91%	-271	-1
Oleje konfekcjonowane	24 741	5	0,52%	17 939	4
Margaryny konsumenckie	118 455	14	1,42%	55 462	7
Margaryny profesjonalne	0	0	0,00%	0	0
Tłuszcze profesjonalne	0	0	0,00%	0	0
Pozostałe	20 936	28	2,85%	18 984	23
Razem Sprzedaż towarów	173 409	56	5,74%	88 253	32

Oleje konfekcjonowane

W 2012 roku Spółka sprzedała łącznie 104 tys. ton olejów konfekcjonowanych, ok. 7 procent więcej niż w roku ubiegłym. Produkty własne Spółki stanowiły 95 procent wartości sprzedaży ogółem. Około 90 procent wyprodukowanych olejów skierowane było na rynek krajowy, zarówno pod markami należącymi do Spółki jak i markami własnymi sieci handlowych i dystrybutorów (tzw. Private Label). Sprzedaż eksportowa produktów własnych Spółki, 9 tys. ton, kierowana była do takich krajów jak: Słowacja, Czechy, Niemcy oraz Kraje Nadbałtyckie.

W kategorii olejów konfekcjonowanych Spółka koncentrowała się głównie na budowie wartości własnych marek w dwóch segmentach rynku:

a. segmencie Premium, oferującym produkty z wartością dodaną, w jakości i cenie znacznie wyższej jak w segmencie Mainstream. W listopadzie 2012 roku Spółka poszerzyła własną ofertę o produkt Kujawski ze Smakiem, obejmujący cztery nowe warianty smakowe: bazylią, czosnek, bazylią i czosnek, bazylią i czosnek i suszone pomidory. W ramach wsparcia, kontynuowane były również działania związane z dalszą budową dystrybucji oraz promocjami w punktach sprzedaży dla marek: Kujawski 3 Ziarna, Floriol i Solucci.

b. segmencie Mainstream, oferującym produkty skierowane do szerokiego kręgu konsumentów, w którym działania Spółki koncentrowały się przede wszystkim na:

- wzmocnieniu marki Kujawski poprzez:
 - wprowadzenie nowego konceptu – ‘filtrowanie na zimno’
 - nową kampanię reklamową w TV komunikującą benefit ‘filtrowanie na zimno’
 - kontynuację kampanii społecznościodowej (CSR) - Z Kujawskim Pomagamy Pszczółom, której celem była edukacja konsumentów na temat sposobu w jaki każdy może się stać przyjacielem pszczoł. W 2012 roku organizowano również szereg pikników, angażujących lokalne społeczności poprzez działania w portalach społecznościowych
 - modyfikację portalu kulinarnego marki Kujawski - www.zpierwszegotloczenia.pl na którym umieszczono ponad 20 tysięcy opinii i porad, jak smacznie i zdrowo przygotować potrawy na bazie Oleju Kujawskiego. Serwis Blogi z Pierwszego Tłoczenia jest unikalnym medium komunikacji marki z konsumentami, którego częstotliwość odwiedzin w skali roku oscyluje na poziomie ok. 8 milionów
- budowie pozycji rynkowej marki Oliwier poprzez szereg działań marketingowo-promocyjnych takich jak:
 - kontynuacja kampanii TV mającej na celu zwiększenie znajomości marki wśród konsumentów
 - działania skierowane na klientów handlowych w celu zwiększenia dostępności oleju Oliwier na półkach sklepowych
 - promocja konsumencka wspierana kampanią TV służącą zachęceniu konsumentów do korzystania z marki Oliwier
- budowie wartości kategorii olejów poprzez programy edukacyjne, których Spółka była organizatorem i współuczestnikiem:
 - kampania edukacyjna Pokochaj olej rzepakowy, współfinansowana przez Unię Europejską oraz Rzeczpospolitą Polską i adresowana na dwa rynki: polski i łotewski. Celem kampanii było podniesienie świadomości konsumenckiej co do właściwości żywieniowych i zdrowotnych oleju rzepakowego, a także jego znaczenia w profilaktyce zdrowotnej. Organizatorem kampanii jest Polskie Stowarzyszenie Producentów Oleju, w którym Spółka ma status członka wspierającego.

Powołując się na dane instytutu badawczego ACNielsen (ACN), w okresie 12 miesięcy poprzedzających okres październik – listopad 2012 (MAT), rynek olejów konfekcjonowanych (wraz z oliwami) w Polsce nie uległ istotnej zmianie pod względem ilościowym (wzrost o 0,7 procent), wzrósł natomiast o ok. 9 procent pod względem wartościowym, w odniesieniu do porównywalnego okresu roku 2011. Średnia cena detaliczna 1 litra oleju konfekcjonowanego w 2012 roku wyniosła 6,79 PLN i była o ok. 8 procent wyższa jak rok wcześniej. Udział Spółki w krajowym rynku olejów konfekcjonowanych kształtował się na poziomie ok. 36 procent (dane za ACN, ilościowo) i był niższy o ok. 2 punkty procentowe jak w roku 2011.

Margaryny konsumenckie

W 2012 roku Spółka sprzedała łącznie ponad 76 tys. ton margaryn konsumenckich, 17 procent więcej niż w roku wcześniejszym. Około 93 procent ogólnej sprzedaży trafiła na rynek krajowy. Eksport produktów, który wyniósł ok. 5 tys. ton był wyższy o ponad 25 procent niż w 2011 roku. Głównymi rynkami zbytu w eksporcie były: Gruzja, Węgry, Rumunia, Słowacja, Macedonia i Kraje Nadbałtyckie.

Strategia Spółki w segmencie margaryn konsumenckich opierała się w głównej mierze na kontynuacji rozwoju dwóch strategicznych marek margarynowych: Smakowitej, Masmixu oraz nowo-wprowadzonej Optimy Cardio – marki obniżającej poziom cholesterolu. Uzupełniła ona ofertę margarynową Spółki w tym segmencie po zakończeniu współpracy z firmą Raisio, właścicielem marki Benecol.

Rok 2012 był pierwszym rokiem w historii kategorii margaryn, w którym Spółka nawiązała szeroką współpracę w zakresie produkcji marek własnych dla kluczowych sieci dyskontowych w Polsce, w tym dla Biedronki i Lidla.

Krajowy rynek margaryn i miksów roślinnych można podzielić na trzy segmenty, dla których kluczowym kryterium podziału jest cena:

- segment Premium, w którym po konsolidacji portfela (2010 rok) Spółka oferowała konsumentom m.in. takie marki jak Masmix, Benecol, oraz Optima. Kluczowe działania Spółki w tym segmencie w pierwszym półroczu 2012 roku koncentrowały się na dwóch pierwszych markach. W czwartym kwartale 2012 wprowadzono na rynek nowe margaryny prozdrowotne Optima Cardio i Optima Omega3. Należy

wspomnieć, że segment margaryn obniżających poziom cholesterolu (margaryny funkcjonalne) dynamicznie wzrasta – w ostatnim roku rynek wzrósł o 21 procent pod względem wartościowym. Po margaryny funkcjonalne w Polsce sięga już ok. 10 procent konsumentów. W oparciu o nowy koncept marketingowy i produktowy „Obniż cholesterol w 3 tygodnie” opracowano recepturę i opakowanie produktu. Wprowadzeniu na rynek towarzyszyła kampania marketingowa realizowana w telewizji, Internecie, materiałach POS, aktywnie wspierana przez akcje trade-marketingowe.

- segment Mainstream, w którym Spółka oferuje konsumentowi m.in. takie marki jak: Smakowita, Słynne Masło Roślinne MR, Manuel, Pyszny Duet oraz margaryny kostkowe „Z Kruszwicy”. Działania marketingowe w tym segmencie koncentrowały się głównie na rozwoju marki Smakowita, która w 2012 roku odnotowała rekordową w swojej historii sprzedaż. Wynik ten był efektem kontynuacji platformy komunikacyjnej marki, opartej na koncepcie „Idealna do Chleba”, wspieranej intensywnymi działaniami reklamowymi, w tym m.in. kampanią telewizyjną, radiową i internetową, reklamą na billboardach i w punktach sprzedaży oraz licznymi promocjami sprzedaży. Smakowita poszerzyła swoją ofertę o nowy wariant – „Extra lekko solona”. Poszerzyła również swoją dystrybucję o sklepy sieci Lidl. W roku 2012 wzrosła również sprzedaż margaryn kostkowych „Z Kruszwicy”. Pomimo kurczącego się wielkościowo segmentu kostek do pieczenia, kostki z Kruszwicy osiągnęły wzrost udziałów rynkowych do 4,8%.
- segment Economy, oferujący produkty, dla których kluczowym kryterium wyboru jest cena. W segmencie tym Spółka dostarczała na rynek m.in. takie margaryny jak Ola i Ewa.

Z perspektywy zastosowania margaryn konsumenckich, krajowy rynek margaryn i miksów dzieli się na dwie kategorie:

- produkty do smarowania pieczywa (w kubkach), w ramach którego Spółka oferowała m.in. takie marki jak: Smakowita, Masmix, Słynne Masło Roślinne MR, Optima;
- margaryny do celów kulinarnych (w kostkach), przeznaczone głównie do wypieku ciast, smażenia i gotowania. Spółka oferowała konsumentom m.in. takie marki jak Palma z Kruszwicy, Mleczna z Kruszwicy oraz Zwykła z Kruszwicy.

W opinii instytutu badawczego ACN, w okresie 12 miesięcy poprzedzających okres październik – listopad 2012 (MAT), rynek margaryn i miksów konsumenckich w Polsce zmalał o 0,3 procent pod względem ilościowym i wzrósł o ok. 6 procent pod względem wartościowym, w stosunku do porównywalnego okresu roku 2011. Łączny udział marek ZT „Kruszwica” S.A. i Bunge Polska w rynku margaryn i miksów roślinnych w okresie październik-listopad 2012 wyniósł ok. 29 procent. (ACN, dane w ujęciu wolumenowym) i nie uległ zmianie w porównaniu z rokiem 2011.

Margaryny Profesjonalne

W 2012 roku Spółka sprzedała łącznie ponad 29 tys. ton margaryn profesjonalnych, tj. 4 tys. ton mniej jak rok wcześniej. Niemal 90 procent sprzedaży skierowane było na rynek krajowy. Eksport, który wyniósł ponad 3 tys. ton, był niższy o ponad 25 procent w porównaniu do roku 2011. Głównymi rynkami zbytu pozostawały Kraje Nadbałtyckie, Czechy, Słowacja, Rumunia i Bułgaria.

Dynamiczne i znaczące zmiany cen podstawowych surowców do produkcji margaryn profesjonalnych w 2012 roku, w tym przede wszystkim ceny olejów pochodzenia tropikalnego, miały kluczowy wpływ na wolumen sprzedaży oraz rentowność kategorii. Dla przykładu, cena oleju z nasion palmy i rafinatu kokosowego (na warunkach dostawy CIF Rotterdam) w 12 miesiącach poprzedzających listopad 2012 zmalała o ponad 45 procent, a cena stearyny i surowego oleju palmowego o ok. 15 procent.

Ze względu na znaczną presję konkurencyjną, wparcie sprzedaży w tej kategorii koncentrowało się głównie na utrzymaniu i wzmacnianiu współpracy z kluczowymi odbiorcami margaryn w segmencie ekonomicznym oraz średnim. Sprzedaż Spółki w segmencie Premium była porównywalna z wynikiem roku 2011.

Podobnie jak w latach ubiegłych, w 2012 roku kluczem do budowy i rozwoju trwałych relacji z branżą cukierniczą w Polsce był sztandarowy projekt Akademii Mistrza. W ramach projektu, którego kluczowym założeniem jest popularyzacja zawodu cukiernika wśród młodzieży, Spółka m.in. patronowała polskiej drużynie podczas Mistrzostw Świata Młodych Cukierników w Brazylii.

Również w 2012, poprzez portal www.przyjaznaslodycz.pl wzmocniono komunikację w ramach ogólnopolskiego programu Przyjazna Słodycz, promującego wśród konsumentów wyroby cukiernicze, na bazie surowców dostarczanych przez Spółkę, odpowiadających najnowszym trendom świadomego żywienia.

Tłuszcze Profesjonalne

W roku 2012 Spółka sprzedała łącznie ponad 33 tys. ton tłuszczów profesjonalnych, tj. 4 tys. ton mniej jak rok wcześniej. Ponad 80 procent ogólnej sprzedaży trafiła na rynek krajowy. Sprzedaż eksportowa, która wyniosła ponad 7 tys. ton pozostała na poziomie podobnym jak w 2011 roku. Największymi odbiorcami tłuszczów w eksporcie były Kraje Nadbałtyckie, Bułgaria, Czechy, Słowacja, Węgry i Rumunia.

Podobnie jak w przypadku margaryn profesjonalnych, dynamiczne i znaczące zmiany cen podstawowych surowców do produkcji tłuszczów cukierniczych w 2012 roku miały kluczowy wpływ na wolumen sprzedaży oraz rentowność kategorii.

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 25 września 2012 roku w sprawie określenia maksymalnych poziomów substancji zanieczyszczających, które mogą znajdować się w tłuszczach stosowanych do smażenia, oraz kryteriów dla metod analitycznych stosowanych do ich oznaczania, wprowadzony został w Polsce obowiązek kontroli jakości frytur u producenta, jak i u przedsiębiorców, stosujących tego rodzaju produkty. W odpowiedzi na przewidywany wzrost zużycia przez gastronomię tłuszczów smażalniczych, Spółka wprowadziła na rynek fryturę płynną pod marką Solfryt, wytwarzaną na bazie wysokooleinowego oleju słonecznikowego.

Zaplanowane zostało również przygotowanie konceptu Przyjazne Smażenie, którego celem jest budowa pozytywnego wizerunku procesu smażenia na bazie tłuszczów roślinnych. W ramach działania Spółka nawiązała współpracę ze Stowarzyszeniem Kucharzy Polskich.

Oleje surowe i rafinowane

W roku 2012 Spółka sprzedała łącznie ponad 215 tys. ton olejów surowych i rafinowanych, tj. 10 procent więcej jak w roku 2011. Sprzedaż krajowa, która stanowiła niemal 90 procent ogólnej sprzedaży, wzrosła w porównaniu z rokiem 2011 o ok. 20 procent. Wyższa sprzedaż wynikała głównie z większego przerobu nasion rzepaku w drugiej połowie roku, w porównaniu z analogicznym okresem 2011, a także znacznego wzrostu sprzedaży olejów rafinowanych luzem.

Śruta Rzepakowa

Sprzedaż śruty rzepakowej w 2012 roku wyniosła 471 tys. ton i była wyższa o ok. 4 procent od sprzedaży w roku 2011. Większa sprzedaż spowodowana była wyższym przerobem nasion rzepaku ze zbiorów 2012. Znaczące różnice w wielkości produkcji śruty między pierwszym a drugim półroczem sprawiły, że nadwyżka produkcji w drugim półroczu kierowana była głównie na rynki eksportowe.

2. INFORMACJE O RYNKACH ZBYTU I ŹRÓDŁACH ZAOPATRZENIA

Rynki zbytu

(podział na rynki krajowe i zagraniczne, określenie uzależnienia od jednego lub więcej odbiorców, nazwy (firmy), udział w sprzedaży, formalne powiązania ze Spółką odbiorców których indywidualny udział osiąga co najmniej 10 % przychodów ze sprzedaży ogółem)

Produkty Konsumenckie

W 2012 roku Spółka realizowała własną sprzedaż olejów i margaryn konsumenckich na rynku krajowym poprzez dwa podstawowe kanały dystrybucji:

- tradycyjny - obejmującym ponad trzydziestu dystrybutorów dostarczających produkty i towary Spółki do mniejszych hurtowni i sklepów detalicznych, oraz
- nowoczesny - obejmującym międzynarodowe sieci handlowe, będące bezpośrednimi odbiorcami produktów Spółki;

Sprzedaż olejów konfekcjonowanych (wraz z markami własnymi dostarczanych do sieci handlowych) prowadzona była w większości w kanale nowoczesnym, co spowodowane było utrzymującym się wysokim udziałem sklepów wielkoformatowych w ogólnej sprzedaży olejów konfekcjonowanych w Polsce. Dotyczyło to przede wszystkim sieci dyskontowych, które w okresie październik - listopad 2012 odpowiadały za ok. 46 procent ogólnej sprzedaży olejów konfekcjonowanych w kraju (ACN, październik – listopad 2012, w ujęciu wolumenowym).

Dystrybucja numeryczna olejów konfekcjonowanych Spółki w okresie październik – listopad 2012 kształtowała się na poziomie 94 procent (dane ACN), co oznacza że w 94 na 100 sklepów w Polsce obecna jest co najmniej jedna marka olejowa Spółki. W 2012 roku najwyższą dystrybucję spośród wszystkich marek olejowych w Spółce posiadał Olej Kujawski, obecny na półkach w ponad ok. 89 procentach sklepów w Polsce.

Spółka prowadziła również sprzedaż olejów konfekcjonowanych na rynkach Łotwy, Litwy i Estonii, oferując produkty pod markami własnymi i markami innych firm grupy Bunge w Europie. W 2012 roku Spółka dostarczała na rynek niemiecki produkty wytworzone pod marką własną, a produkowane na zlecenie niemieckiego kontrahenta.

Bliższe informacje na temat segmentacji rynku olejów konfekcjonowanych zawarte zostały w Rozdziale 1. Produkty i towary sprzedawane przez Spółkę.

W przypadku margaryn konsumenckich, udział kanału tradycyjnego w całkowitej sprzedaży w Spółce w 2012 roku spadł o ok. 6 procent (dane w ujęciu wolumenowym) względem roku 2011. Malejąca rola tego kanału w sprzedaży margaryn i miksów w Polsce jest trendem obserwowanym od wielu lat. Powołując się na dane ACN za ostatnie dwa lata (październik – listopad 2012 vs. październik – listopad 2010) udział kanału tradycyjnego w ogólnej sprzedaży margaryn i miksów spadł o ok. 2 procent, przy czym udział sieci dyskontowych wzrósł w tym samym okresie o ok. 6 procent.

W margarynach konsumenckich dystrybucja numeryczna marek Spółki kształtowała się na poziomie 88 procent (ACN październik - listopad 2012). Najwyższy wskaźnik dystrybucji posiadała marka Smakowita – 80 procent (ACN październik - listopad 2012).

Spółka prowadziła również sprzedaż margaryn konsumenckich na rynkach zagranicznych, w tym do Łotwy, Litwy, Gruzji i Słowenii, oferując produkty pod markami Spółki i markami innych firm grupy Bunge w Europie.

Bliższe informacje na temat segmentacji rynku margaryn i miksów konsumenckich zawarte zostały w Rozdziale 1. Produkty i towary sprzedawane przez Spółkę.

Sprzedaż produktów konsumenckich Spółki na rynki eksportowe realizowana była:

- w przypadku marek własnych sieci handlowych i dystrybutorów (PL) - poprzez bezpośrednie dostawy do wyznaczonych punktów u Klienta,
- w przypadku sprzedaży produktów konsumenckich - poprzez dystrybutorów, z którymi Spółka zawarła umowy współpracy w zakresie dystrybucji do punktów detalicznych.

Produkty Profesjonalne

Sprzedaż margaryn profesjonalnych na terenie Polski prowadzona była poprzez sieć ok. czterdziestu wyspecjalizowanych dystrybutorów dostarczających produkty do zakładów cukierniczych i piekarni oraz małych i średnich zakładów przetwórstwa spożywczego. Sprzedaż produktów profesjonalnych dla dużych odbiorców branży spożywczej realizowana była bezpośrednio ze Spółki.

Sprzedaż tłuszczów profesjonalnych na terenie kraju realizowana była dwoma kanałami: poprzez dystrybutorów, którzy zaopatrują mniejsze zakłady przetwórcze oraz bezpośrednio do odbiorców przemysłowych.

W 2012 roku w ramach istniejącej organizacji powstał zespół oddelegowany do rozwoju sprzedaży na rynku, szeroko rozumianej, gastronomii.

Eksport margaryn i tłuszczów profesjonalnych realizowany był wspólnym kanałem dystrybucji, z dostawą do ok. 40 klientów na terenie Europy.

Oleje Surowe i Rafinowane

W 2012 roku oleje surowe dostarczane były do krajowych i zagranicznych producentów biokomponentów. Głównymi kierunkami w eksporcie były Austria, Niemcy oraz, po raz pierwszy, Włochy.

W 2012 roku Spółka utrzymała wiodącą pozycję dostawcy oleju dla rodzimego przemysłu biopaliwowego.

Zdecydowana większość olejów rafinowanych luzem trafiała na rynek polski, na którym głównymi odbiorcami były duże zakłady przemysłu spożywczego. W roku 2012 Spółka pozyskała nowych znaczących odbiorców rafinatów luzem. Oleje rafinowane eksportowane były do Niemiec oraz Krajów Nadbałtyckich.

Śruta Rzepakowa

Sprzedaż krajowa śruty rzepakowej w 2012 roku stanowiła 75 procent całkowitego obrotu w tej kategorii. Pomimo znaczącego spadku pogłowia trzody w Polsce Spółka utrzymała dotychczasową relację pomiędzy sprzedażą krajową a eksportem.

Spółka eksportowała śrutę przede wszystkim na rynki Niemiec, Hiszpanii, Danii, Francji i Irlandii.

Głównym krajowym odbiorcą śruty rzepakowej w 2012 roku pozostał przemysł paszowy. Jednocześnie w związku ze zmianami w ustawie o odnawialnych źródłach energii, sprzedaż śruty rzepakowej dla branży energetycznej została ograniczona do zera.

Źródła zaopatrzenia

(informacje o źródłach zaopatrzenia w materiały do produkcji, w towary i usługi z określeniem uzależnienia od jednego lub więcej dostawców, nazwy (firmy), udział w zaopatrzeniu, formalne powiązania ze Spółką dostawców, których indywidualny udział osiąga co najmniej 10 % przychodów ze sprzedaży ogółem)

Rzepak

Podstawowym surowcem w procesie produkcji olejów, margaryn i tłuszczów roślinnych są nasiona rzepaku, które Spółka kupowała na podstawie umów kontraktacji zawieranych z producentami rolnymi oraz umów sprzedaży zawieranych z producentami rzepaku oraz firmami handlowymi. W 2012 roku nasiona skupowane były przede wszystkim na terenie województw: dolnośląskiego, kujawsko-pomorskiego, lubuskiego, łódzkiego, mazowieckiego, opolskiego, śląskiego, warmińsko-mazurskiego, wielkopolskiego i zachodnio-pomorskiego. W uzupełnieniu krajowego skupu, Spółka kupowała również nasiona z: Ukrainy, Czech, Słowacji oraz Litwy.

W trosce o dobrą jakość skupowanych i przetwarzanych nasion Spółka zapewnia współpracującym z nią producentom doradztwo agrotechniczne w zakresie środków ochrony roślin i nawozów oraz warunków uprawy i

przechowywania rzepaku. Spółka przykłada szczególną wagę do rzetelnej oceny jakości nasion, opartej na obowiązujących normach. Powyższe działania wspomagają kształtowanie się dobrych relacji z dostawcami rzepaku.

Oleje roślinne

Oleje roślinne pochodzenia tropikalnego są podstawowym surowcem przy produkcji margaryn i tłuszczów oferowanych przez Spółkę na rynku. Dominującą pozycją w zakupie olejów tropikalnych w roku 2012 miał surowy olej palmowy, pochodzący z Malesji i Indonezji, nabywany od firm posiadających własne plantacje w tych krajach.

W 2012 roku Spółka zaopatrywała się także w inne oleje rafinowane pochodzenia tropikalnego, takie jak stearyna i oleina palmowa, olej kokosowy oraz olej z ziaren palmy, które nabywano w europejskich rafineriach na terenie Holandii i Niemiec.

Spółka importowała również olej słonecznikowy, głównie z Ukrainy.

3. WAŻNIEJSZE OSIĄGNIĘCIA W DZIEDZINIE BADAŃ I ROZWOJU

Podobnie jak w latach poprzednich, w roku 2012, w ramach prowadzonej działalności badawczo-rozwojowej, Spółka korzystała z doświadczeń Centrum Badań i Rozwoju Grupy Bunge w Budapeszcie. Prace projektowe dotyczyły zarówno szeroko rozumianego rozwoju produktów konsumenckich i profesjonalnych. Realizację prac w każdym ze wspomnianych obszarów nadzorowały poniższe struktury organizacyjne w Spółce:

Dział Aplikacji i Technicznego Wsparcia Produktów Konsumenckich prowadził projekty badawczo-rozwojowe obejmujące m.in. usługi, serwis oraz wsparcie techniczno-technologiczne zarówno na rzecz Spółki jak i innych podmiotów w Grupie Bunge.

Prowadzone przez Spółkę projekty badawczo-rozwojowe dotyczyły m.in.:

- współpracy z firmą Bunge Polska w zakresie szeroko rozumianych zagadnień inżynierii – procesowych, w tym: opracowania i wdrażania receptur produktowych, weryfikacji rozwiązań technologicznych, akceptacji procesu produkcyjnego oraz produktów oraz monitorowania produkcji
- zdefiniowania obszaru współpracy, wymagań klienta w zakresie analiz, harmonizacji receptur i opakowań, w ramach rozwoju sprzedaży produktów Spółki w sieciach dyskontowych
- opracowania receptur produktowych i opakowań, planowania procesu produkcyjnego i sporządzenia dokumentacji w zakresie wprowadzenia na rynek dwóch marek w kategorii margaryn funkcjonalnych: Optima Cardio i Optima Omega 3
- opracowania receptur produktowych i opakowań, planowania procesu produkcyjnego i sporządzenia dokumentacji w zakresie wprowadzenia na rynek nowego wariantu marki Smakowita – Smakowita Extra Lekko Solona
- poprawy ekonomiki i modyfikacji receptury margaryny Palma z Kruszwicy
- opracowania receptur produktowych i opakowań, planowania procesu produkcyjnego i sporządzenia dokumentacji w zakresie wprowadzenia na rynek nowego wariantu marki Olej Kujawski w czterech odmianach smakowych
- przygotowania i wdrożenia projektu Olej Kujawski z pierwszego tłoczenia filtrowany na zimno
- współpracy w projekcie badań sensorycznych, którego celem jest stworzenie panelu ekspertów na potrzeby badania preferencji konsumenckich w obszarze produktów Spółki.

Ponadto, wzorem lat ubiegłych, w roku 2012 w ramach bieżącej działalności Spółka współpracowała z uznanymi zewnętrznymi jednostkami oraz ośrodkami badawczymi m.in.: Instytutem Biotechnologii Przemysłu Rolno-Spożywczego Oddział Przetwórstwa Tłuszczów Warszawa, Politechniką Gdańską, Instytutem Hodowli i Aklimatyzacji Roślin.

Dział Aplikacji i Technicznego Wsparcia Produktów Profesjonalnych prowadził przede wszystkim projekty w zakresie tworzenia optymalnych, z punktu widzenia jakości oraz ceny, receptur margaryn i tłuszczów cukierniczych dostarczanych na rynek cukierniczy i piekarniczy, wprowadzania nowych produktów i opakowań, a także wspierania technicznego i technologicznego dla wybranych kluczowych klientów Spółki.

Najważniejsze projekty 2012 roku dotyczyły:

- prac badawczych i wdrożeniowych nad rozwojem frytur płynnych, w tym wprowadzenia na rynek nowego produktu w tej kategorii - "Solfryt"
- wypracowania nowych receptur tłuszczowych do wypieku i nadzień, oraz tłuszczu do miksów mleczarskich
- adaptacji receptury margaryny płynnej do konfekcjonowania w opakowaniach przemysłowych, oraz

- modyfikacji receptur margaryn w segmencie Premium oraz tłuszczów cukierniczych (Satin 20, Efekt 40) do technologii klienta.

4. AKTUALNA I PRZEWIDYWANA SYTUACJA FINANSOWA SPÓŁKI

Podstawowe wielkości ekonomiczne				
dane w tys. PLN	2012	2011	Zmiana	%
Sprzedaż wolumen (tys. ton)	970	897	74	8%
Przychody ze sprzedaży produktów i towarów	2 694 361	2 331 918	362 443	16%
Koszty wytworzenia produktów i sprzedaży towarów	2 464 749	2 069 683	395 066	19%
Zysk brutto ze sprzedaży <i>Marża brutto na sprzedaży</i>	229 612 8,5%	262 235 11,2%	(32 623) (2,7 pp)	(12%)
Zysk z kontynuowanej działalności operacyjnej % sprzedaży	36 054 1,3%	57 076 2,4%	(21 022) (1,1 pp)	(37%)
EBITDA ⁽¹⁾ % sprzedaży	76 538 2,8%	101 203 4,3%	(24 665) (1,5 pp)	(24%)
Zysk przed opodatkowaniem <i>Rentowność brutto sprzedaży</i>	6 950 0,3%	38 345 1,6%	(31 395) (1,4 pp)	(82%)
Zysk netto <i>Rentowność netto sprzedaży</i>	4 848 0,2%	29 971 1,3%	(25 123) (1,1 pp)	(84%)
Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej	115 652	(33 275)	148 927	(448%)
Razem aktywa na koniec okresu	1 170 519	1 307 490	(136 971)	(10)%
Kapitały własne na koniec okresu	627 896	652 283	(24 387)	(4%)
Średni kapitał pracujący ⁽²⁾ <i>dni sprzedaży ⁽³⁾</i>	588 960 79	513 151 79	75 809	15%
Kredyty i pożyczki na koniec okresu ⁽⁴⁾	365 692	429 331	(63 639)	(15%)
ROA ⁽⁵⁾	0,4%	2,4%	(2,0 pp)	-
ROE ⁽⁶⁾	0,8%	4,6%	(3,8 pp)	-

Legenda:

- (1) Zysk z kontynuowanej działalności operacyjnej + Amortyzacja
- (2) Średni stan na podstawie danych kwartalnych Aktywów obrotowych–Zobowiązania krótkoterminowe + Zobowiązania krótkoterminowe z tytułu kredytów i pożyczek
- (3) Średni kapitał pracujący / przychody ze sprzedaży produktów i towarów *365 dni
- (4) Zobowiązania krótkoterminowe z tytułu kredytów i pożyczek + Długoterminowe kredyty i pożyczki
- (5) Zysk netto/ średni stan aktywów (bilans otwarcia, bilans zamknięcia)
- (6) Zysk netto /średni stan kapitałów własnych (bilans otwarcia, bilans zamknięcia)

Wartość przychodów ze sprzedaży produktów i towarów w 2012 roku uległa zwiększeniu o 362,4 mln PLN (+16%) w porównaniu z rokiem 2011, przede wszystkim w związku z wyższymi cenami sprzedaży w większości

grup produktowych, przy równoczesnym wzroście wolumenu sprzedaży o ok. 8%. Znaczący wzrost wartości sprzedaży towarów (+88,3 mln PLN) jest efektem zawartych we wrześniu 2010 roku umów pomiędzy Spółką a Bunge Polska o integracji działalności handlowej, dystrybucyjnej i marketingowej obu firm w zakresie sprzedaży produktów Bunge Polska. Spółka odnotowała również znaczący wzrost sprzedaży produktów, w szczególności sprzedaży olejów luzem i śrutę rzepakowej, odpowiednio +15,8% oraz +32,3%.

Wraz ze wzrostem wartości sprzedaży, o 395 mln PLN (+19%) wzrosła łączna wartość kosztu wytworzenia sprzedanych produktów i kosztu sprzedanych towarów. Wzrost kosztów wytworzenia spowodowany został w głównej mierze wzrostem kosztów zużycia nasion rzepaku, których cena nabycia w 2012 roku była większa o blisko 16% w relacji do ceny z roku ubiegłego. W rezultacie, zysk brutto ze sprzedaży uległ spadkowi o 32,6 mln PLN, a marża brutto obniżyła się o 2,7 punktu procentowego.

Koszty sprzedaży w 2012 roku wzrosły o 26,2 mln PLN (+20%) do poziomu 156,6 mln PLN. Główną przyczyną wzrostu były wyższe koszty transportu (17,2 mln PLN) związane ze sprzedażą większego wolumenu olejów luzem i śrutę rzepakowej, jak również rosnących cen usług transportowych, w szczególności w sprzedaży zagranicznej. Koszty ogólnego zarządu wzrosły o 7,9 mln PLN (18%) osiągając poziom 51,5 mln PLN. Wzrost ten związany jest głównie z odprawami pracowniczymi, w związku z zamknięciem w 2012 roku zakładu produkcyjnego w Warszawie.

W 2012 roku Spółka wykazała zysk na niezrealizowanych walutowych i towarowych instrumentach pochodnych oraz niezrealizowanych różnicach kursowych w wysokości 18,6 mln PLN (w 2011 roku strata wyniosła 35,1 mln PLN). Powyższy zysk obejmuje przede wszystkim: 12,8 mln PLN zysku na niezrealizowanych kontraktach walutowych (w 2011 roku strata 37,5 mln PLN), 0,9 mln PLN zysku na niezrealizowanych kontraktach towarowych (w 2011 roku strata 6,1 mln PLN), 2,5 mln PLN zysku na rozliczonych towarowych instrumentach pochodnych zabezpieczających niezrealizowane pozycje zabezpieczane (w 2011 roku zysk 7,7 mln PLN), a także 5,6 mln PLN zysku z tytułu niezrealizowanych różnic kursowych (w 2011 roku zysk 0,8 mln PLN).

W ramach wyceny niezrealizowanych kontraktów towarowych, dla obszarów w których Spółka stosuje rachunkowość zabezpieczeń, zmiana wartości godziwej instrumentu zabezpieczającego wygenerowała w 2012 roku 0,1 mln PLN straty, a zmiana wartości godziwej pozycji zabezpieczanej 3,2 mln PLN straty (w 2011 roku było to odpowiednio: 4,2 mln PLN straty oraz 0,1 mln PLN zysku).

Opis celów stosowania instrumentów zabezpieczających oraz sposób ich ewidencji zaprezentowano w Sprawozdaniu Finansowym Spółki za 2012 rok, w Notach Nr 33 i 34.

W rezultacie powyższych czynników, Zysk z działalności operacyjnej 2012 roku, na poziomie 36,1 mln PLN, był o 21 mln PLN niższy (-37%) w stosunku do zysku z działalności operacyjnej roku poprzedzającego. Tym samym wskaźnik EBITDA uległ obniżeniu, w relacji do roku ubiegłego, o 24,7 mln PLN (-24%), przy jednoczesnym spadku wskaźnika EBITDA do przychodów ze sprzedaży o 1,5 punktu procentowego.

Koszty finansowe 2012 roku były o 9,9 mln PLN wyższe (50,5%) w stosunku do roku 2011, co jest zarówno efektem wyższego poziomu oprocentowania kredytów i pożyczek jaki i wyższego poziomu średniomiesięcznego zadłużenia Spółki, które w 2012 roku wyniosło 353,7 mln PLN (241,1 mln PLN w 2011 roku).

Istotny wzrost (148,9 mln PLN) Spółka odnotowała w zakresie przepływów pieniężnych z działalności operacyjnej, czego główną przyczyną było: zmniejszone zapotrzebowanie na finansowanie należności (145,2 mln PLN) oraz zmniejszone zapotrzebowanie na finansowanie zapasów (136,5 mln PLN), przy jednoczesnym spadku stanu zobowiązań krótkoterminowych (-21,2 mln PLN).

W 2012 roku, na mocy uchwały z dnia 31 maja, Zwyczajne Walne Zgromadzenie Spółki przeznaczyło z zysku netto za rok obrotowy 2011 kwotę 22.527 tys. PLN na wypłatę dywidendy oraz kwotę 7.444 tys. PLN na kapitał rezerwowy Spółki. Wypłata dywidendy miała miejsce w sierpniu 2012 roku.

Wartość majątku trwałego Spółki na koniec 2012 roku była mniejsza, w stosunku do wartości na koniec 2011 roku, o 31, 1 mln PLN. Zmiana ta jest konsekwencją bieżących odpisów amortyzacyjnych i odpisów wartości majątku trwałego, w szczególności odpisów majątku trwałego związanego z zamkniętym zakładem produkcyjnym w Warszawie.

Aktywa obrotowe Spółki na koniec roku 2012 osiągnęły wartość 770,0 mln PLN i były niższe, w relacji do roku 2011, o 107,7 mln PLN. Spadek wartości aktywów obrotowych spowodowany był głównie niższą wartością zapasów, pozostałych należności i środków pieniężnych.

Spadkowi uległy również krótkoterminowe zobowiązania z tytułu dostaw, których wartość na koniec 2012 roku spadła, w stosunku do wartości na koniec 2011 roku, o 8,2 mln PLN.

Zarówno wskaźnik rentowności aktywów jak i wskaźnik rentowności kapitału Spółki w 2012 roku były niższe jak rok wcześniej. Wskaźnik rentowności aktywów wyniósł 0,4%, w porównaniu do 2,4% w 2011 roku. Wskaźnik rentowności kapitału wyniósł 0,8%, w porównaniu do 4,6% w 2011 roku. Niższe wskaźniki są bezpośrednim skutkiem niższego zysku netto wygenerowanego w 2012 roku.

Nie nastąpiły inne istotne zmiany w poszczególnych kategoriach wartości aktywów i pasywów Spółki, które wynikałyby ze zdarzeń innych jak opisane powyżej. W najbliższym okresie Spółka nie przewiduje istotnych zmian we własnych aktywach i pasywach, innych niż te, które wynikają z bieżącej działalności.

W 2012 roku Spółka terminowo regulowała własne zobowiązania i realizowała zamierzone przedsięwzięcia inwestycyjne.

5. POWIĄZANIA ORGANIZACYJNE LUB KAPITAŁOWE SPÓŁKI

(Informacje o powiązaniach organizacyjnych lub kapitałowych Spółki z innymi podmiotami oraz określenie głównych inwestycji krajowych i zagranicznych (papiery wartościowe, instrumenty finansowe, wartości niematerialne i prawne oraz nieruchomości), w tym inwestycji kapitałowych dokonanych poza grupą kapitałową oraz opis metod ich finansowania)

Na dzień 31 grudnia 2012 roku głównym akcjonariuszem Spółki pozostawał podmiot prawa holenderskiego - Koninklijke Bunge Besloten Vennootschap (dalej „KBBV”) z siedzibą w Rotterdamie, w Holandii. KBBV posiada bezpośrednio 14.763.313 akcji Spółki, co stanowi 64,23% jej kapitału zakładowego. Akcje te dają prawo do wykonywania 64,23% głosów na walnym zgromadzeniu Akcjonariuszy Spółki. Podmiotem dominującym w stosunku do KBBV, posiadającym 100% akcji i głosów na walnym zgromadzeniu KBBV, jest firma Bunge Europe S.A. z siedzibą w Luksemburgu. Podmiotem dominującym wobec Bunge Europe S.A. jest firma Bunge Limited z siedzibą w Stanach Zjednoczonych (White Plains, w stanie Nowy Jork). Od 2001 roku akcje Bunge Limited są notowane na Giełdzie Papierów Wartościowych w Nowym Jorku.

Działalność Grupy Bunge obejmuje:

Grupa Bunge prowadzi działalność w ponad 40 krajach świata, zatrudniając 32 tysiące pracowników. Zakres biznesu Grupy obejmuje m.in.

- zakup nasion oleistych i zbóż;
- przetwórstwo nasion oleistych w celu pozyskania oleju dla branży spożywczej i biopaliwowej oraz śruty dla branży paszowej;
- produkcję olejów konfekcjonowanych, majonezu, margaryn oraz innych produktów konsumenckich;
- produkcję pasz dla zwierząt;
- handel zbożem i nasionami oleistymi;
- przetwórstwo nasion pszenicy oraz kukurydzy dla przemysłu spożywczego i browarniczego;
- przetwórstwo trzciny cukrowej i biomasy na cele energetyczne; oraz
- sprzedaż nawozów dla producentów rolnych.

Szczegółowe informacje na temat transakcji Spółki z podmiotami powiązanymi zostały szczegółowo opisane w Nocie Nr 32 w jednostkowym sprawozdaniu rocznym ZT „Kruszwica” S.A. za rok 2012.

6. TRANSAKcje ZAWARTE PRZEZ SPÓŁKĘ Z PODMIOTAMI POWIĄZANYMI, NA INNYCH WARUNKACH NIŻ RYNKOWE

(Informacje o istotnych transakcjach zawartych przez Spółkę z podmiotami powiązanymi na innych warunkach niż rynkowe, wraz z ich kwotami oraz informacjami określającymi charakter tych transakcji)

W 2012 roku Spółka nie zawierała transakcji z podmiotami powiązanymi na warunkach, które odbiegałyby od rynkowych.

7. ZNACZĄCE UMOWY DLA DZIAŁALNOŚCI SPÓŁKI

(Informacje o umowach znaczących dla działalności Spółki, w tym znanych Spółce umowach zawartych pomiędzy akcjonariuszami (wspólnikami) oraz umowach ubezpieczenia, współpracy lub kooperacji)

Na potrzeby niniejszej sekcji, jako kryterium uznania umowy za znaczącą przyjęto :

- wartość powyżej 10 procent przychodów netto ze sprzedaży produktów i towarów w roku obrotowym 2012, tj. 269,4 mln PLN – dla umów handlowych (zakupu surowców, materiałów oraz sprzedaży produktów i towarów) zawieranych w ramach regularnej działalności Spółki;
- wartość powyżej 10 procent kapitałów własnych, wg stanu na dzień 31 grudnia 2012 - dla pozostałych typów umów. Kapitał własny Spółki na koniec grudnia 2012 roku wynosił 627,9 mln PLN.

W związku z powyższym, w 2012 roku Spółka zawarła następujące znaczące umowy:

Umowa z Bunge Polska Sp. z o.o.

W dniu 5 kwietnia 2012 roku, pomiędzy Spółką a firmą Bunge Polska została zawarta umowa o świadczenie usług w zakresie przerobu usługowego na bazie powierzonych materiałów. Na podstawie powyższej umowy,

Bunge Polska świadczy Spółce usługi polegające na przerobie usługowym powierzonych materiałów w celu produkcji margaryn oraz jadalnych mieszanin i innych produktów z tłuszczów roślinnych lub zwierzęcych, przeznaczonych do smarowania wedle specyfikacji i receptur wskazanych przez Spółkę i z wykorzystaniem jej materiału do pakowania.

Wynagrodzenie płatne Bunge Polska z tytułu usług świadczonych na podstawie Umowy jest ustalane na warunkach rynkowych, w oparciu o koszty ponoszone przez Bunge Polska w związku ze świadczeniem usług, podwyższone o stały procentowy narzut określony na poziomie rynkowym, który został ustalony w oparciu o wyniki studium porównawczego.

Umowa została zawarta na czas nieoznaczony, przy czym każda z stron Umowy może ją wypowiedzieć w dowolnym czasie, bez konieczności wskazania przyczyny, z zachowaniem 12 miesięcznego okresu wypowiedzenia. Szacunkowa wartość świadczeń wynikających z zawartej Umowy w okresie najbliższych 5 lat wynosi około 140 mln PLN.

Umowa z Lotos Biopaliwa Sp. z o.o.

W dniu 12 lipca 2012 roku Spółka zawarła trzyletnią umowę dostaw ze spółką LOTOS Biopaliwa Sp. z o.o., z siedzibą w Czechowicach-Dziedzicach (Lotos). Przedmiotem umowy jest surowy olej rzepakowy, który Spółka zobowiązała się dostarczać do spółki Lotos w okresie od sierpnia 2012 do lipca 2015 roku. Wartość trzyletniej umowy oszacowana została na ok. 545 mln PLN. Umowa obowiązuje od dnia 12 lipca 2012 do dnia 31 lipca 2015 roku, z możliwością jej przedłużenia, o ile strony umowy wyrażą taką wolę.

8. INFORMACJE O ZACIĄGNIĘTYCH I WYPOWIEDZIANYCH UMOWACH DOTYCZĄCYCH KREDYTÓW I POŻYCZEK

Stan zobowiązań Spółki z tytułu zaciągniętych kredytów i pożyczek krótkoterminowych na dzień 31 grudnia 2012 roku wynosił ogółem 365,7 mln PLN i był o ok. 15 procent niższy w stosunku do wielkości kredytów na dzień 31 grudnia 2011 roku.

Na dzień bilansowy Spółka posiadała kredyty w rachunku bieżącym płatne na żądanie o wartości 15 mln PLN. Oprocentowanie zostało ustalone w oparciu o stawkę Wibor powiększoną o marżę.

W roku sprawozdawczym Spółka nie wypowiedziała żadnej umowy kredytowej, zawarto dwa aneksy: z Bankiem Polska Kasa Opieki S.A. przedłużający termin zapadalności posiadanego kredytu do dnia 31 grudnia 2013 roku, oraz z ING Bank Śląski S.A. zmniejszający kwotę linii kredytowej z 20 mln PLN na 10 mln PLN.

Zobowiązania z tytułu kredytów bankowych.

Nazwa banku	Siedziba	Kwota kredytu			Zadłużenie
		wg umowy			na 31.12.2012
		dane w tys.	waluta	termin spłaty	tys. PLN
Bank Polska Kasa Opieki S.A.	Warszawa	5 000	PLN	31.12.2013	0
ING Bank Śląski S.A.	Warszawa	10 000	PLN	17.08.2013	0
Razem (tys. PLN)		15 000	PLN		0

Średni koszt odsetkowy dla kredytów na rachunkach bieżącym Spółki w 2012 roku wynosił 5,99% w stosunku rocznym i był o 0,64 punktu procentowego wyższy jak rok wcześniej, w konsekwencji wzrostu rynkowych stóp procentowych.

Umowa z Bunge Holdings France S.A.S.

W dniu 13 lipca 2010 roku Spółka podpisała umowę pożyczki z Bunge SAS, której następcą prawnym jest Bunge Holdings France S.A.S.(BHF), na mocy której BHF udzieliła Spółce pożyczki krótkoterminowej w kwocie 350 mln USD z przeznaczeniem na finansowanie kapitału obrotowego. Jednocześnie Spółka otrzymała możliwość uzyskania środków w walucie innej niż USD. Pożyczka oprocentowana została na poziomie stawki Libor lub, w przypadku waluty innej niż USD, na poziomie właściwej międzybankowej stopy procentowej, powiększonej o marżę. Termin umowy uzgodniony został na okres do 1 roku. Po tym czasie umowa zostanie automatycznie przedłużona na okres trzech miesięcy, o ile strony umowy pisemnie nie wypowiedzą jej warunków w terminie 30 dni przed upływem terminu ważności. Spółka korzysta z klauzuli automatycznego przedłużenia umowy.

Oprocentowanie ustalane jest w oparciu o stawkę Wibor powiększoną o marżę. Zadłużenie z tytułu pożyczki na dzień 31 grudnia 2012 wyniosło 365,7 mln PLN. Średnie efektywne oprocentowanie pożyczki wynosi około 6,92% rocznie.

W ciągu całego 2012 roku Spółka kontynuowała rozliczenia z tytułu umowy pożyczki w ramach umowy tzw. Cash Poolingu, wprowadzonego 17 sierpnia 2010 roku. Od tego momentu wszelkie rozliczenia dokonywane są z częstotliwością dzienną. Salda zamknięcia głównych rachunków bankowych Spółki podlegają automatycznemu procesowi transferu na rachunek bankowy BHF celem redukcji zadłużenia na koniec tego samego dnia. Służy to zmniejszeniu kosztów finansowych i pozwala w sposób bardziej efektywny korzystać z posiadanych zasobów pieniężnych. W przypadku nadwyżki wypłat nad wpływami debetowe saldo rachunków głównych Spółki staje się automatycznie kwotą ciążenia zwiększającego zaangażowanie Spółki z tytułu pożyczki.

Zobowiązania z tytułu pożyczek.

Pożyczkodawca	Siedziba	Kwota pożyczki wg umowy			Zadłużenie na 31.12.2012
		dane w tys.	waluta	termin spłaty	tys. PLN
BHF	Asnieres sur Seine	350 000	USD lub ekwiwalent	13.01.2013	365 692
Razem (tys.)		350 000	USD lub ekwiwalent		365 692

9. INFORMACJE O UDZIELONYCH POŻYCZKACH

(Informacje o udzielonych pożyczkach, ze szczególnym uwzględnieniem pożyczek udzielonych jednostkom powiązanym Spółki, z podaniem co najmniej ich kwoty, rodzaju i wysokości stopy procentowej, waluty i terminu wymagalności)

W 2012 roku Spółka nie wykazała salda z tytułu udzielonych pożyczek.

10. INFORMACJE O UDZIELONYCH I OTRZYMANYCH PORĘCZENIACH I GWARANCJACH

W 2012 roku na zlecenie Spółki banki współpracujące wystawiły następujące gwarancje bankowe:

Nazwa banku	Siedziba	Numer gwarancji	Kwota udzielonej gwarancji		Termin ważności
			Kwota	Waluta	
Bank Polska Kasa Opieki S.A.	Warszawa	DDF/1709/2008	61 892,8	EUR	29.07.2013
Bank Handlowy w Warszawie S.A.	Warszawa	GK11-3270002	341 622,0	PLN	06.01.2013
Bank Handlowy w Warszawie S.A.	Warszawa	GK12-1840016	328 617,0	PLN	11.09.2013
R a z e m			670 239,0	PLN	
R a z e m			61 892,8	EUR	

Gwarancja DDF/1709/2008 wystawiona została zamiast zwyczajowej kaucji na rzecz GTC Aeropark z siedzibą w Warszawie, który to podmiot jest Wynajmującym pomieszczenia biurowe dla Spółki.

Gwarancja GK11-3270002 została wystawiona na rzecz Dyrektora Izby Celnej w Toruniu celem zabezpieczenia loterii promocyjnej pod nazwą „Pochlebna Loteria”.

Gwarancja GK12-1840016 została wystawiona na rzecz Dyrektora Izby Celnej w Toruniu celem zabezpieczenia loterii promocyjnej pod nazwą „Kulinarna podróż z Oliwiero”.

W 2012 roku Spółka nie udzieliła żadnych poręczeń na rzecz stron trzecich.

11. WPŁYWY Z EMISJI

(Opis wykorzystania przez Spółkę wpływów z emisji do chwili sporządzenia sprawozdania z działalności)

W 2012 roku nie miała miejsca emisja akcji ZT „Kruszwica” S.A.

12. OBJAŚNIENIE RÓŻNIC POMIĘDZY WYNIKAMI FINANSOWYMI A WCZEŚNIEJ PUBLIKOWANYMI PROGNOZAMI WYNIKÓW NA DANY ROK

W 2012 roku Spółka nie publikowała żadnych prognoz finansowych.

13. CZYNNIKI RYZYKA I ZAGROŻENIA

Czynniki ryzyka oraz zagrożenia zostały opisane w Sprawozdaniu Finansowym Spółki za rok 2012 w Nocie Nr. 35.

14. OCENA ZARZĄDZANIA ZASOBAMI FINANSOWYMI, OKREŚLENIE EWENTUALNYCH ZAGROŻEŃ

(Ocena dotycząca zarządzania zasobami finansowymi, ze szczególnym uwzględnieniem zdolności wywiązywania się z zaciągniętych zobowiązań, oraz określenie ewentualnych zagrożeń i działań, jakie Spółka podjęta lub zamierza podjąć w celu przeciwdziałania tym zagrożeniom)

Źródła finansowania działalności Spółki

Źródło	2012-12-31		2011-12-31		Zmiana	
	tys. PLN	%	tys. PLN	%	tys. PLN	%
Kapitały własne	627 896	53,64%	652 283	49,90%	- 24 387	-3, 74
Zobowiązania długoterminowe	8 447	0,72%	8 554	0,70%	- 107	-1,25
Kredyty i pożyczki krótkoterminowe	365 692	31,24%	429 331	32,80%	- 63 639	-14,82
Zobowiązania krótkoterminowe	168 484	14,40%	217 322	16,60%	- 48 838	-22,47
R a z e m	1 170 519	100,00%	1 307 490	100,00%	-136 971	-10,48

W strukturze źródeł finansowania działalności Spółki w porównaniu do roku ubiegłego brak jest istotnych zmian. Nadal dominującą pozycję zajmują kapitały własne. Ich udział w 2012 roku, zarówno jak zobowiązań długoterminowych, nieznacznie wzrósł, w porównaniu do roku 2011, pomimo niższej wartości tych pozycji bilansowych w 2012 roku. Przyczyną było zmniejszone finansowanie zewnętrzne w postaci kredytów i pożyczek oraz krótkoterminowych zobowiązań, uzasadnionych niższym kapitałem obrotowym. Zmiana ta była przede wszystkim pochodną niższego stanu zapasów nasion rzepaku.

W zakresie należności handlowych wystąpił nieznaczny wzrost ich wartości, co przy mniejszej sumie bilansowej, spowodowało wzrost ich udziału w aktywach Spółki (z 15,5% w 2011 do 17,5% w 2012). Podobnie jak w latach ubiegłych, zawarta w bilansie Spółki wartość należności z tytułu dostaw nie obejmowała wierzytelności objętych faktoringiem pełnym (bez regresu ryzyka do zbywcy). Ich wartość na koniec 2012 roku wyniosła 89,3 mln PLN wobec 79,0 mln PLN w roku poprzedzającym. Wykorzystanie faktoringu jako źródła finansowania działalności nie uległo istotnej zmianie. Wynika to z względnej stabilności bazy kontrahentów i generowanych przez nich obrotów.

W ramach kredytów i pożyczek najważniejszym źródłem finansowania działalności Spółki były pożyczki od podmiotów powiązanych w ramach Grupy Bunge. W tym zakresie Spółka prowadzi w ostatnich latach stabilną politykę. Również w przyszłości przewiduje się, że pożyczki w ramach grupy Bunge będą stanowiły główne źródło zewnętrznego finansowania działalności Spółki.

Wszelkie zobowiązania, zarówno w stosunku do podmiotów powiązanych, banków i dostawców w 2012 roku Spółka regulowała terminowo

15. OCENA MOŻLIWOŚCI REALIZACJI ZAMIERZEŃ INWESTYCYJNYCH, W TYM INWESTYCJI KAPITAŁOWYCH

(Ocena możliwości realizacji zamierzeń inwestycyjnych, w tym inwestycji kapitałowych, w porównaniu do wielkości posiadanych środków, z uwzględnieniem możliwych zmian w strukturze finansowania tej działalności)

Kluczowym elementem strategii inwestycyjnej Spółki w roku 2012 była kontynuowana modernizacja własnej infrastruktury i procesów produkcyjnych, redukcja kosztów wytwarzania oraz poprawa stanu ochrony środowiska. Dodatkowo w roku 2012 Spółka dokonała kilku istotnych zwiększeń w ramach wartości niematerialnych celem

poprawy własnej pozycji konkurencyjnej. Ostatecznie inwestycje w majątek trwały, z wyłączeniem inwestycji kapitałowych w Spółce, zamknęły się wartością 27,2 mln PLN.

Przedmiotem realizowanych inwestycji były m.in.:

- przebudowa działu olejarni w zakładzie w Kobylnikach, obejmująca dostawę i montaż nowego kondycjonera/prężni dla nasion
- modernizacja systemu zasilania systemów sterowania na zakładzie w Brzegu
- instalacja systemów aspiracji pyłów w obrębie punktu załadunku śruty na zakładzie w Brzegu
- przywrócenie do użytkowania silosu nr 9 na zakładzie w Brzegu
- usprawnienia i optymalizacja procesów w rozlewni na zakładzie w Kobylnikach
- rozbudowa bazy zbiorników na rafinaty i oleje utwardzone na rafinerii w Kobylnikach
- modernizacja bazy sprzętów technologicznych na zakładzie w Kobylnikach
- modernizacja maszyn na głównych wydziałach produkcyjnych, ze szczególnym uwzględnieniem poprawy organizacji pracy
- poprawa bezpieczeństwa pracy poprzez modernizację systemów ochrony biernej, a także inwestycje polegające na ograniczeniu oddziaływania Spółki na środowisko, a także
- wdrożenie systemu informatycznego ukierunkowanego na polepszenie i usprawnienie procesu zarządzania magazynami i wysyłkami wyrobów gotowych.

Dodatkowo, poprzez zakupioną spółkę zależną – ZPT Elmilik Sp. z o.o., Spółka dokonała przejęcia majątku produkcyjnego margarynowni firmy Małpka S.A. zlokalizowanego w Szczecinku. W tym celu dokapitalizowano spółkę córkę do poziomu 5 mln PLN kapitałów własnych.

W kolejnych latach Spółka planuje przede wszystkim inwestycje odtworzeniowe w ramach posiadanego rzeczowego majątku trwałego, bez udziału bezpośrednich inwestycji kapitałowych w innych podmiotach.

Plany inwestycyjne finansowane będą w pierwszej kolejności środkami własnymi (z zysków lat ubiegłych) oraz z dokonywanych odpisów umorzeniowych. Niezależnie od środków własnych, Spółka dysponuje możliwością pozyskiwania dodatkowych funduszy ze źródeł zewnętrznych w ramach niewykorzystanych limitów umów pożyczkowo-kredytowych. Jednakże, źródła te mogą stanowić wyłącznie doraźny sposób pokrywania wydatków inwestycyjnych. Strategią Spółki jest równoważenie bilansu poprzez pokrywanie długoterminowych aktywów adekwatną wielkością kapitałów własnych i/lub długoterminowych zobowiązań. Na chwilę obecną równowaga ta jest zachowana i nie istnieją jakiegokolwiek przesłanki, które mogłyby świadczyć o ewentualności jej naruszenia.

16. OCENA CZYNNIKÓW I NIETYPOWYCH ZDARZEŃ MAJĄCYCH WPLYW NA WYNIK Z DZIAŁALNOŚCI W 2012 ROKU Z OKREŚLENIEM STOPNIA WPLYWU TYCH CZYNNIKÓW LUB NIETYPOWYCH ZDARZEŃ NA OSIĄGNIĘTY WYNIK

W strukturze przychodów Spółki w 2012 roku odnotowano istotny wzrost wartości sprzedaży towarów, który jest konsekwencją zawartych we wrześniu 2010 roku umów z firmą Bunge Polska na mocy których nastąpiła integracja działalności handlowej, dystrybucyjnej i marketingowej (umowy konsolidacji sprzedaży) obu firm w zakresie sprzedaży produktów konsumenckich. W 2012 roku Spółka przejęła wszystkie umowy sprzedaży produktów Bunge Polska, stając się tym samym jedynym dystrybutorem produktów tej spółki. Z tytułu umów konsolidacji sprzedaży z Bunge Polska Spółka odnotowała w 2012 roku wzrost wartości sprzedaży towarów (margaryny konsumenckie) o 63,0 mln PLN.

Na wynik finansowy uzyskany w 2012 roku znaczący wpływ miały niskie (względem lat poprzedzających) zbiory nasion rzepaku na poziomie 1,8 – 1,9 mln ton. Spadek krajowej produkcji rzepaku wymusił większy import surowca (ok. 200 tys. ton) z krajów sąsiadujących (m.in. Ukraina, Kraje Nadbałtyckie). Wysokie koszty pozyskania nasion ograniczały znaczący wzrost marż na ich przerobie. Jakkolwiek, istotnym czynnikiem pozwalającym na utrzymanie rentowności w tym obszarze był wzrost cen śruty rzepakowej. Dzięki temu Spółka odnotowała blisko 30 procentowy wzrost obrotu na śrucie rzepakowej (w ujęciu wartościowym) przy wzroście wielkości jej sprzedaży o niespełna 5 procent.

W prowadzonej działalności Spółka wykorzystuje instrumenty pochodne, których celem jest zabezpieczenie dwóch kluczowych, z perspektywy biznesu, rodzajów ryzyka: kursu wymiany walut oraz wahan cen surowców na rynkach międzynarodowych. Dla zabezpieczenia przed ryzykiem kursowym przyszłych przepływów pieniężnych związanych z zakupami i sprzedażą, wyrażonych lub denominowanych w walutach obcych, jak również sald należności i zobowiązań, stosowane są walutowe kontrakty terminowe typu Forward. Dla ograniczenia ryzyka zmiany cen surowców, tym samym zapewnienia realizacji planowanych marż, Spółka zawiera terminowe kontrakty towarowe zabezpieczające ww. ekspozycje.

Dzięki powyższym instrumentom, Spółka niweluje wpływ wahan cen produktów i surowców, spowodowany zmianą kursów walut, na wynik finansowy.

Ryzyko walutowe i cenowe z tytułu zawartych kontraktów zabezpieczających zostało ujęte w sprawozdaniu finansowym za rok 2012 rok w następujących wartościach:

- instrumenty walutowe : 38,8 mln PLN zysku, w tym 12,8 mln PLN tytułem niezrealizowanych zysków
- instrumenty towarowe : 8,1 mln PLN zysku, w tym 0,9 mln PLN tytułem niezrealizowanych zysków

Wygenerowane zyski na niezrealizowanych walutowych instrumentach pochodnych zostaną w następnych okresach sprawozdawczych pokryte równoległym spadkiem przychodów lub też (w przypadku umocnienia polskiej waluty) skompensowane stratami na tych instrumentach.

Wyższe koszty finansowe w 2012 roku, w porównaniu do 2011, były skutkiem większego zaangażowania zewnętrznych źródeł finansowania kapitału obrotowego Spółki. Średnie zadłużenie, liczone jako średnia arytmetyczna stanów zadłużenia netto z końca poszczególnych miesięcy roku wyniosła 346 mln PLN w 2012 roku oraz 233 mln PLN w 2011 roku. Na podkreślenie zasługuje fakt, iż w 2011 roku, w okresie maj – lipiec, z dłużnika netto Spółka stała się depozytariuszem netto, co miało istotny wpływ na zarówno średnie zadłużenie jak i koszty finansowe.

W 2012 roku Spółka poniosła znaczące koszty restrukturyzacji, głównie w związku z zamknięciem zakładu produkcyjnego w Warszawie, zlokalizowanego przy ulicy Radzymińskiej. Koszty restrukturyzacji wyniosły blisko 23 mln PLN (8,8 mln PLN odpraw oraz 14,2 mln PLN odpisów majątku trwałego) wobec 2,2 mln PLN kosztów poniesionych w roku 2011.

Spółka nie odnotowała innych czynników i nietypowych zdarzeń, które miałyby istotny wpływ na osiągnięte przez nią wyniki finansowe w okresie sprawozdawczym 2012.

17. CHARAKTERYSTYKA CZYNNIKÓW ISTOTNYCH DLA ROZWOJU SPÓŁKI ORAZ PERSPEKTYWY ROZWOJU DZIAŁALNOŚCI SPÓŁKI

(Charakterystyka zewnętrznych i wewnętrznych czynników istotnych dla rozwoju oraz opis perspektyw rozwoju działalności Spółki co najmniej do końca roku obrotowego następującego po roku obrotowym, za który sporządzono sprawozdanie finansowe, z uwzględnieniem elementów strategii rynkowej)

Najbardziej istotne czynniki determinujące rozwój oraz wyniki finansowe Spółki to:

- koszt surowców – nasion rzepaku i olejów tropikalnych
- dostępność nasion rzepaku
- ceny sprzedaży oleju rzepakowego luzem
- kompensacja wzrostu cen surowca wyższymi cenami produktów finalnych
- ceny sprzedaży śruty rzepakowej
- wolumen sprzedaży produkcji podstawowej
- stopy procentowe; oraz
- kursy walut.

Ceny zakupu głównych surowców wykorzystywanych przez Spółkę są cenami określonymi na światowych giełdach towarowych. W przypadku produktów masowych Spółki (oleje luzem i śruta rzepakowa) ich ceny sprzedaży są ściśle skorelowane z cenami surowców, co w efekcie pozwala w znacznym stopniu kompensować wzrosty cen tych surowców. W przypadku produktów konsumenckich i profesjonalnych wrażliwość ich cen sprzedaży na zmianę cen surowców na rynkach światowych jest zdecydowanie mniejsza. Skutkuje to opóźnieniem kompensaty wyższych kosztów surowca wyższymi cenami sprzedaży produktów finalnych. Spowodowane jest to ograniczoną zdolnością konsumentów dla akceptacji podwyżek cen detalicznych nabywanych przez nich produktów.

W 2012 roku ceny sprzedaży produktów konsumenckich nie skompensowały w pełni wcześniejszych znacznych wzrostów cen surowców, co w znacznym stopniu wpłynęło na poziom realizowanych przez Spółkę marż na sprzedaży. Proces ten dotyczył głównie olejów konfekcjonowanych.

Przewiduje się, że głównymi czynnikami determinującymi wyniki finansowe Spółki w kolejnych latach będą: cena oraz dostępność nasion rzepaku z przyszłych zbiorów oraz zmiany cen olejów tropikalnych.

W najbliższym roku istotny wpływ na wyniki Spółki będą miały elementy polityki monetarnej, zwłaszcza stopy procentowe. Ze względu na znaczne zaangażowanie krótkoterminowych zewnętrznych źródeł finansowania, zmiany w zakresie stóp procentowych w znacznym stopniu wpływają na wysokość kosztów finansowych Spółki. Niezależnie od tego, Spółka konsekwentnie dąży do minimalizacji własnego kapitału obrotowego, głównie w celu ograniczenia zapotrzebowania na zewnętrzne źródła finansowania, poprawę wskaźników efektywności oraz dochodowości, a także zmniejszenia ekspozycji na wahania stóp procentowych na rynku międzybankowym.

Ostatnim istotnym czynnikiem mającym istotny wpływ na kształtowanie się przyszłych wyników Spółki są kursy walutowe. Umacnianie lub osłabianie się złotego adekwatnie poprawia lub pogarsza konkurencyjność produktów własnych Spółki na rynkach zagranicznych. Ponieważ ceny głównych surowców ustalane są na globalnych rynkach towarowych, efekt jakichkolwiek zmian w cenach potęgowany jest dodatkowymi możliwymi wahaniami

kursów walut. Założywszy, że zmiany w cenach produktów konfekcjonowanych oferowanych przez Spółkę na rynku krajowym nie ulegają dynamicznym i znacznym zmianom, brak możliwie szybkiej reakcji na bieżące wahania kursów walut i związane z tym korekty cen produktów finalnych stanowią dla Spółki istotne ryzyko.

18. ZMIANY W PODSTAWOWYCH ZASADACH ZARZĄDZANIA PRZEDSIĘBIORSTWEM SPÓŁKI

W dniu 26 kwietnia 2012 roku ZT „Kruszwica” S.A. nabyły od spółki Bunge Polska 100 procent udziałów w spółce Monleon Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie. W dniu 27 kwietnia 2012, w wyniku zawarcia szeregu umów za pośrednictwem nowego podmiotu zależnego, doszło do warunkowego nabycia przez spółkę Monleon Sp. z o.o. (której nazwa została później zmieniona na ZPT Elmilik Sp. z o.o.) składników majątkowych, na które składają się prawa umowne, zapasy, prawa własności intelektualnej i aktywa rzeczowe służące do produkcji margaryn i miksów, wykorzystywane w ramach oddziału spółki „MAŁPKA” S.A. z siedzibą w Poznaniu położonego w Szczecinku.

W dniu 31 października 2012 roku, Spółka poinformowała (Raport Bieżący Nr 27 na GPW) o wykonaniu wszystkich zobowiązań warunkowej umowy nabycia aktywów z dnia 27 kwietnia 2012 r.

Dnia 1 listopada 2012 roku doszło do nabycia przez Spółkę wyżej wspomnianych składników majątkowych. Jednocześnie, zgodnie z postanowieniami Umowy Warunkowej, z dniem 1 listopada 2012 roku weszła w życie umowa najmu, w ramach której Elmilik Sp. z o.o. jest najemcą nieruchomości, na terenie której mieści się Zakład w Szczecinku.

W roku 2012 konsekwentnie realizowano założenia umowy zawartej w dniu 1 września 2010 r. z firmą Bunge Polska, w zakresie dystrybucji i marketingu jej produktów konsumenckich.

Sprzedaż marek margarynowych Bunge Polska wykazana została w Sprawozdaniu Finansowym Spółki za rok 2012 jako sprzedaż towarów, które obejmują m.in. takie marki margaryn jak: Masmix, Benecol i Pyszny Duet.

Bunge Polska jest podmiotem powiązany ze Spółką w ramach grupy kapitałowej Bunge. Większościowy udziałowiec Spółki - Koninklijke Bunge B.V., posiada jednocześnie 100 procentowy udział w Bunge Polska.

19. UMOWY ZAWARTE MIĘDZY SPÓŁKĄ A OSOBAMI ZARZĄDZAJĄCYMI, PRZEWIDUJĄCE REKOMPENSATĘ W PRZYPADKU ICH REZYGNACJI LUB ZWOLNIENIA Z ZAJMOWANEGO STANOWISKA BEZ WAŻNEJ PRZYCZYNY LUB GDY ICH ODWOŁANIE LUB ZWOLNIENIE NASTĘPUJE Z POWODU POŁĄCZENIA SPÓŁKI PRZEZ PRZEJĘCIE

Spółka nie zawarła z osobami zarządzającymi umów przewidujących rekompensatę w przypadku ich rezygnacji lub zwolnienia z zajmowanego stanowiska bez ważnej przyczyny lub gdy ich odwołanie lub zwolnienie następuje z powodu połączenia Spółki przez przejęcie.

20. WYNAGRODZENIA, NAGRODY I INNE KORZYŚCI OTRZYMANE PRZEZ OSOBY ZARZĄDZAJĄCE I NADZORUJĄCE SPÓŁKĘ

(Wartość wynagrodzeń, nagród lub korzyści, w tym wynikających z programów motywacyjnych lub premiiowych opartych na kapitale Spółki, w tym programów opartych na obligacjach z prawem pierwszeństwa, warrantach subskrypcyjnych (w pieniądzu, naturze lub jakiegokolwiek innej formie), wypłaconych, należnych lub potencjalnie należnych, odrębnie dla każdej z osób zarządzających i nadzorujących Spółkę w przedsiębiorstwie Spółki, bez względu na to, czy odpowiednio były one zaliczane w koszty, czy też wynikały z podziału zysku; w przypadku gdy Spółka jest jednostką dominującą lub znaczący inwestor - oddzielnie informacje o wartości wynagrodzeń i nagród otrzymanych z tytułu pełnienia funkcji we władzach jednostek podporządkowanych; jeżeli odpowiednie informacje zostały przedstawione w sprawozdaniu finansowym - obowiązek uznaje się za spełniony poprzez wskazanie miejsca ich zamieszczenia w sprawozdaniu finansowym)

Wynagrodzenia, nagrody oraz inne korzyści otrzymane przez osoby zarządzające i nadzorujące Spółkę zostały zaprezentowane w Sprawozdaniu Finansowym ZT „Kruszwica” S.A. za 2012 rok w nocie 37.

21. INFORMACJE O ŁĄCZNEJ LICZBIE I WARTOŚCI NOMINALNEJ WSZYSTKICH AKCJI SPÓŁKI ORAZ AKCJI I UDZIAŁÓW W JEDNOSTKACH POWIĄZANYCH SPÓŁKI, BĘDĄCYCH W POSIADANIU OSÓB ZARZĄDZAJĄCYCH I NADZORUJĄCYCH SPÓŁKĘ

Zgodnie z informacjami posiadanymi przez Spółkę, według stanu na dzień przekazania niniejszego sprawozdania do publicznej wiadomości, członkowie Zarządu oraz Rady Nadzorczej Spółki nie posiadali akcji ZT „Kruszwica” S.A. oraz udziałów i akcji w jednostkach powiązanych z ZT „Kruszwica” S.A.

22. INFORMACJE O ZNANYCH SPÓŁCE UMOWACH W WYNIKU KTÓRYCH MOGĄ W PRZYSZŁOŚCI NASTĄPIĆ ZMIANY W PROPORCJACH POSIADANYCH AKCJI PRZEZ DOTYCHCZASOWYCH AKCJONARIUSZY LUB OBLIGATORIUSZY

(Informacje o znanych Spółce umowach (w tym również zawartych po dniu bilansowym) w wyniku których mogą w przyszłości nastąpić zmiany w proporcjach posiadanych akcji przez dotychczasowych akcjonariuszy i obligatoriuszy)

Zgodnie z informacjami posiadanymi przez Spółkę, według stanu na dzień przekazania niniejszego sprawozdania, Spółce nie są znane umowy, w wyniku których mogą w przyszłości nastąpić zmiany w proporcjach posiadanych akcji przez dotychczasowych akcjonariuszy.

23. INFORMACJE O SYSTEMIE KONTROLI PROGRAMÓW AKCJI PRACOWNICZYCH

Spółka nie posiada programów akcji pracowniczych.

24. WSKAZANIE POSTĘPOWAŃ TOCZĄCYCH SIĘ PRZED SĄDEM, ORGANEM WŁAŚCIWYM DLA POSTĘPOWANIA ARBITRAŻOWEGO LUB ORGANEM ADMINISTRACJI PUBLICZNEJ

(Z uwzględnieniem informacji w zakresie: (i) postępowania dotyczącego zobowiązań albo wierzytelności Spółki lub jednostki od niej zależnej, których wartość stanowi co najmniej 10 procent kapitałów własnych Spółki, (ii) dwu lub więcej postępowań dotyczących zobowiązań oraz wierzytelności, których łączna wartość stanowi odpowiednio co najmniej 10 procent kapitałów własnych Spółki.)

W 2012 roku nie występowały tego typu postępowania.

25. NABYCIE AKCJI WŁASNYCH

(Informacje o nabyciu udziałów (akcji) własnych, a w szczególności celu ich nabycia, liczbie i wartości nominalnej, ze wskazaniem, jaką część kapitału zakładowego reprezentują, cenie nabycia oraz cenie sprzedaży tych udziałów (akcji) w przypadku ich zbycia)

W 2012 roku Spółka nie nabywała akcji własnych.

26. INFORMACJE O POSIADANYCH PRZEZ SPÓŁKĘ ZAKŁADACH

W 2012 roku Spółka prowadziła własną działalność w czterech lokalizacjach produkcyjnych na terenie kraju:

- w zakładzie produkcyjnym w Kobylnikach, niedaleko Kruszwicy;
- w zakładzie produkcyjnym w Warszawie;
- w zakładzie produkcyjnym w Gdańsku, oraz
- w zakładzie produkcyjnym w Brzegu.

Zakład Produkcyjny w Kobylnikach prowadził działalności w zakresie: przetwórstwa nasion rzepaku, rafinacji i rozlewu olejów roślinnych, produkcji margaryn i tłuszczów profesjonalnych i komponentów margarynowych.

Zakład Produkcyjny w Warszawie prowadził działalności w zakresie produkcji margaryn konsumenckich, aż do wygaszenia produkcji z końcem maja 2012 roku.

Zakład Produkcyjny w Gdańsku prowadził działalności w zakresie: rafinacji oleju palmowego oraz produkcji tłuszczów cukierniczych.

Zakład Produkcyjny w Brzegu prowadził działalności w zakresie: przetwórstwa nasion rzepaku, rafinacji i rozlewu olejów roślinnych i produkcji margaryn konsumenckich.

27. INFORMACJE O INSTRUMENTACH FINANSOWYCH W ZAKRESIE RYZYKA ORAZ PRZYJĘTYCH PRZEZ SPÓŁKĘ CELACH I METODACH ZARZĄDZANIA RYZYKIEM FINANSOWYM

(Informacje o instrumentach finansowych w zakresie:

- a) *ryzyka: zmiany cen, kredytowego, istotnych zakłóceń przepływów środków pieniężnych oraz utraty płynności finansowej, na jakie narażona jest jednostka;*
- b) *przyjętych przez Spółkę celach i metodach zarządzania ryzykiem finansowym, łącznie z metodami zabezpieczenia istotnych rodzajów planowanych transakcji, dla których stosowana jest rachunkowość zabezpieczeń).*

Informacje o instrumentach finansowych w zakresie ryzyka oraz przyjętych przez Spółkę celach i metodach zarządzania ryzykiem finansowym zostały opisane w Notach Nr 33 i 34 Sprawozdania Finansowego Spółki za rok 2012.

28. INFORMACJE O UMOWACH ZAWARTYCH PRZEZ SPÓŁKĘ Z PODMIOTEM UPRAWNIONYM DO BADANIA SPRAWOZDAŃ FINANSOWYCH

- a) *Data zawarcia przez Spółkę umowy, z podmiotem uprawnionym do badania sprawozdań finansowych, o dokonanie badania lub przeglądu sprawozdania finansowego lub skonsolidowanego sprawozdania finansowego oraz okres, na jaki została zawarta ta umowa.*

Umowa o przegląd półrocznego sprawozdania finansowego za okres 6 miesięcy, zakończony 30 czerwca 2012 roku, została zawarta z Deloitte Audyt Sp. z o. o. z siedzibą w Warszawie, w dniu 2 lipca 2012 roku. Zakres przeglądu obejmuje sprawozdanie jednostkowe sporządzone zgodnie z MSSF/MSR.

Umowa o przegląd pakietu konsolidacyjnego, sporządzonego zgodnie ze standardami rachunkowości obowiązującymi w Stanach Zjednoczonych (US GAAP) oraz zasadami obowiązującymi w Grupie Bunge, za okres 6 miesięcy zakończony 30 czerwca 2012 roku, została zawarta z Deloitte Audyt Sp. z o. o. z siedzibą w Warszawie, w dniu 2 lipca 2012 roku.

Umowa o badanie rocznego sprawozdania finansowego za okres 12 miesięcy, zakończony 31 grudnia 2012 roku, została zawarta z Deloitte Audyt Sp. z o. o. z siedzibą w Warszawie, w dniu 5 października 2012 roku. Zakres badania obejmuje pełne sprawozdanie jednostkowe sporządzone zgodnie z MSSF/MSR.

Umowa o badanie rocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego za okres 12 miesięcy, zakończony 31 grudnia 2012 roku, została zawarta z Deloitte Audyt Sp. z o. o. z siedzibą w Warszawie, w dniu 7 stycznia 2013 roku.

Umowa o badanie pakietu konsolidacyjnego, sporządzonego zgodnie ze standardami rachunkowości obowiązującymi w Stanach Zjednoczonych (US GAAP) oraz zasadami obowiązującymi w Grupie Bunge, za okres 12 miesięcy, zakończony 31 grudnia 2012 roku, została zawarta z Deloitte Audyt Sp. z o. o. z siedzibą w Warszawie, w dniu 5 października 2012 roku.

- b) *Łączna wysokość wynagrodzenia, wynikającego z umowy z podmiotem uprawnionym do badania sprawozdań finansowych, należnego lub wypłaconego z tytułu badania i przeglądu sprawozdania finansowego oraz, jeżeli spółka sporządza skonsolidowane sprawozdanie finansowe, z tytułu badania i przeglądu skonsolidowanego sprawozdania finansowego, dotyczącego danego roku obrotowego.*

Łączne należne wynagrodzenie za przegląd jednostkowego sprawozdania finansowego za pierwsze półrocze 2012 roku oraz za przegląd pakietu konsolidacyjnego za pierwsze półrocze 2012 roku, zostało ustalone w wysokości stanowiącej równowartość 39.475 EUR.

Łączne wynagrodzenie za badanie jednostkowego oraz skonsolidowanego sprawozdania finansowego oraz pakietu konsolidacyjnego za rok 2012, zostało ustalone w wysokości stanowiącej równowartość 125.525 EUR. Zgodnie z ww. umowami, Spółka zobowiązana jest ponadto do pokrycia wszelkich kosztów poniesionych przez Badającego w związku z realizacją umów, tj. podróże, noclegi, telefony etc.

- c) *Pozostała łączna wysokość wynagrodzenia, wynikającego z umowy z podmiotem uprawnionym do badania sprawozdań finansowych lub skonsolidowanych sprawozdań finansowych, należnego lub wypłaconego z innych tytułów niż określone w lit. b, dotyczącego danego roku obrotowego.*

Łączne wynagrodzenie należne z innych tytułów niż określone w literze b, dotyczące 2012 roku, zostało ustalone w wysokości 7.000 PLN.

- d) *Informacje określone w lit. b i c dla poprzedniego roku obrotowego.*

Łączne należne wynagrodzenie za przeglądy jednostkowego sprawozdania finansowego za pierwsze półrocze 2011 roku oraz za przeglądy pakietów konsolidacyjnych za pierwszy kwartał i półrocze 2011 roku, zostało ustalone w wysokości stanowiącej równowartość 56.969 EUR.

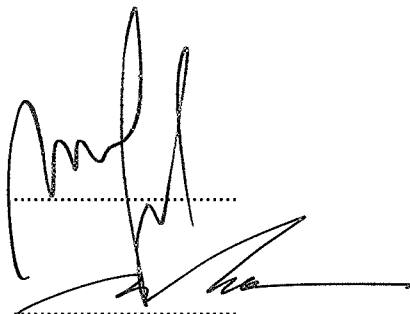
Łączne wynagrodzenie za badanie jednostkowego sprawozdania finansowego oraz pakietu konsolidacyjnego za rok 2011, zostało ustalone w wysokości stanowiącej równowartość 98.323 EUR. Zgodnie z umową, Spółka zobowiązana była ponadto do pokrycia wszelkich kosztów poniesionych przez Badającego w związku z realizacją umów, tj. podróże, noclegi, telefony etc.

Łączne wynagrodzenie należne z innych tytułów niż określone w literze b, dotyczące 2011 roku, zostało ustalone w wysokości 7.200 PLN.

Sprawozdanie Zarządu zostało sporządzone w dniu 7 marca 2013 roku.

Podpisy wszystkich członków Zarządu:

Wojciech Jachimczyk – Prezes Zarządu

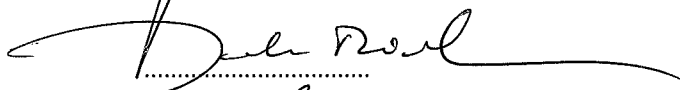
Handwritten signature of Wojciech Jachimczyk, consisting of a stylized 'W' and 'J' followed by a horizontal line.

Wojciech Bauman – Członek Zarządu

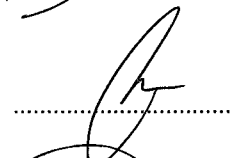
Marcin Brodowski – Członek Zarządu

Handwritten signature of Marcin Brodowski, featuring a large, stylized 'B' and 'R'.

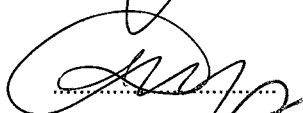
Jacek Michalak – Członek Zarządu

Handwritten signature of Jacek Michalak, showing a cursive 'J' and 'M' followed by a long horizontal stroke.

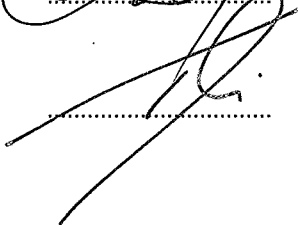
Piotr Piotrowski – Członek Zarządu

Handwritten signature of Piotr Piotrowski, a stylized 'P' and 'P'.

Dariusz Szymański – Członek Zarządu

Handwritten signature of Dariusz Szymański, a cursive 'D' and 'S'.

Tomasz Wika – Członek Zarządu

Handwritten signature of Tomasz Wika, a stylized 'T' and 'W'.

Oświadczenie dotyczące stosowania przez ZT „Kruszwica” S.A. zasad ładu korporacyjnego w 2012 roku

I. Wskazanie zasad ładu korporacyjnego, któremu podlega Emitent oraz miejsca, gdzie tekst zbioru zasad jest publicznie dostępny

Na podstawie § 29 ust. 2 Regulaminu Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie S.A. w brzmieniu przyjętym Uchwałą Nr 1/1110/2006 Rady Giełdy z dnia 4 stycznia 2006 r., ze zmianami, ZT „Kruszwica” S.A. w roku 2012 (dalej „Spółka”, „Emitent” lub „ZT Kruszwica”) powinna stosować zasady ładu korporacyjnego zawarte w dokumencie – „Dobre praktyki spółek notowanych na GPW”, stanowiącym Załącznik do Uchwały Nr 20/1287/2011 Rady Giełdy z dnia 19 października 2011 r. (dalej „Dobre Praktyki”), dostępnym na stronie internetowej <http://www.corp-gov.gpw.pl>.

II. Wskazanie w jakim zakresie Emitent odstąpił od postanowień zasad ładu korporacyjnego, wraz ze wskazaniem tych postanowień oraz wyjaśnienie przyczyn tego odstąpienia

Spółka podtrzymuje swoje dotychczasowe deklaracje co do zakresu przestrzegania przez Spółkę zasad ładu korporacyjnego, zgodnie z którymi Spółka w 2012 roku przestrzegała wszystkich rekomendacji i zasad Dobrych Praktyk z wyłączeniem:

- w Zakresie Rekomendacji z Części I Dobrych Praktyk:

Rekomendacja 1 akapit 2 tiret 3

„Korzystając w jak najszerszym stopniu z tych metod, Spółka powinna w szczególności (...):

- umożliwiać transmitowanie obrad walnego zgromadzenia z wykorzystaniem sieci Internet, rejestrować przebieg obrad i upubliczniać go na swojej stronie internetowej”

Powyższa rekomendacja nie była stosowana przez ZT Kruszwica. W ocenie Zarządu, dotychczasowy przebieg Walnych Zgromadzeń ZT Kruszwica nie stwarzał potrzeby transmitowania obrad Walnego Zgromadzenia z wykorzystaniem sieci Internet, rejestrowania przebiegu obrad i upubliczniania go na stronie internetowej. Walne Zgromadzenia odbywały się w Warszawie, w związku z czym udział w nich nie był w żaden sposób utrudniony dla Akcjonariuszy zainteresowanych ich przebiegiem. Ponadto, zgodnie z obowiązującymi przepisami, Spółka utrzymywała szczegółowy zapis przebiegu obrad w formie protokołu notarialnego. Dodatkowo, publikowanie wymaganych raportów bieżących oraz udostępnianie odpowiednich informacji na stronie internetowej Spółki, zapewniało Akcjonariuszom wgląd do wszystkich

istotnych informacji dotyczących Walnych Zgromadzeń. Takie zasady gwarantowały transparentność obrad Walnych Zgromadzeń, jak i chroniły Spółkę przed ewentualnymi roszczeniami Akcjonariuszy, którzy nie chcieliby aby ich wizerunek lub wypowiedź zostały upublicznione przez Spółkę.

Rekomendacja 5

„Spółka powinna posiadać politykę wynagrodzeń oraz zasady jej ustalania. Polityka wynagrodzeń powinna w szczególności określać formę, strukturę i poziom wynagrodzeń członków organów nadzorujących i zarządzających. Przy określaniu polityki wynagrodzeń członków organów nadzorujących i zarządzających spółki powinno mieć zastosowanie zalecenie Komisji Europejskiej z 14 grudnia 2004 r. w sprawie wspierania odpowiedniego systemu wynagrodzeń dyrektorów spółek notowanych na giełdzie (2004/913/WE), uzupełnione o zalecenie KE z 30 kwietnia 2009 r. (2009/385/WE).”

Powyższa rekomendacja nie była w pełni stosowana przez ZT Kruszwica.

Wynagrodzenia Członków Rady Nadzorczej, zgodnie z § 17 ust. 2 Statutu, ustala Walne Zgromadzenie. Uchwałą nr 36/2008 z dnia 28 maja 2008 r. Walne Zgromadzenie przyznało wynagrodzenie niezależnym Członkom Rady Nadzorczej i przedstawicielowi pracowników p. Stefanowi Latawcowi, podczas gdy pozostali Członkowie Rady Nadzorczej pełnią te funkcje bez wynagrodzenia.

Wynagrodzenia Członków Zarządu, zgodnie z art. § 12, ustala natomiast przedstawiciel Rady Nadzorczej delegowany przez jej członków lub pełnomocnik powołany przez Walne Zgromadzenie. Należy jednak mieć na względzie, iż ZT Kruszwica wchodzi w skład Grupy Bunge, a jej podmiot dominujący ma swoją siedzibę w Stanach Zjednoczonych. ZT Kruszwica zobowiązana jest do przestrzegania wewnętrznych wytycznych określanych przez władze Grupy Bunge, które w sposób bezpośredni nawiązują do dobrych praktyk przyjętych przez spółki amerykańskie. W związku z tym, Spółka w ograniczonym zakresie stosuje się do zaleceń Komisji Europejskiej dotyczących polityki prowadzonej wobec członków Zarządu Spółki, w kwestiach takich jak struktura wynagrodzenia, programy motywacyjne i nagrody roczne, Spółka jest w tym zakresie związana wewnętrznymi regulacjami Grupy Bunge. Tym samym przestrzeganie przez nią w pełni tej rekomendacji jest ograniczone z powodu różnic pomiędzy systemami prawa, a także standardami obowiązującymi w Unii Europejskiej, a wewnętrznymi regulacjami przyjętymi przez Grupę Bunge.

Rekomendacja 9

„GPW rekomenduje spółkom publicznym i ich akcjonariuszom, by zapewniały one zrównoważony udział kobiet i mężczyzn w wykonywaniu funkcji zarządu i nadzoru w przedsiębiorstwach, wzmacniając w ten sposób kreatywność i innowacyjność w prowadzonej przez spółki działalności gospodarczej.”

Powyższa rekomendacja nie była stosowana przez ZT Kruszwica w rozumieniu ilościowym, wśród Członków Zarządu i Rady Nadzorczej znajduje się bowiem jedna kobieta. Natomiast przy doborze osób piastujących funkcję członków Zarządu i Rady Nadzorczej Spółka niezmiennie kieruje się najwyższymi standardami i w tym zakresie nie dokonuje różnicowania kandydatów ze względu na ich płeć ani inne cechy pozamerytoryczne. Podstawowym kryterium wyłaniania władz w Spółce są wysokie kompetencje, umiejętności oraz profesjonalizm kandydatów. Na uwagę zasługuje też fakt, iż jedno z najważniejszych

stanowisk we władzach Spółki (funkcję zastępcy Przewodniczącego Rady Nadzorczej), zajmuje Pani Vesselina Shaleva.

Rekomendacja 12

„Spółka powinna zapewnić akcjonariuszom możliwość udziału w walnym zgromadzeniu przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej, polegającego na:

- 1) transmisji obrad walnego zgromadzenia w czasie rzeczywistym,*
- 2) dwustronnej komunikacji w czasie rzeczywistym, w ramach której akcjonariusze mogą wypowiadać się w toku obrad walnego zgromadzenia przebywając w miejscu innym niż miejsce obrad,*
- 3) wykonywaniu osobiście lub przez pełnomocnika prawa głosu w toku walnego zgromadzenia.”*

Powyższa rekomendacja nie była stosowana przez ZT Kruszwica. W ocenie Zarządu, dotychczasowy przebieg Walnych Zgromadzeń ZT Kruszwica nie stwarzał takiej potrzeby. Walne Zgromadzenia odbywały się w Warszawie, w związku z czym udział w nich nie jest w żaden sposób utrudniony dla Akcjonariuszy zainteresowanych ich przebiegiem, wypowiadaniem się, czy też wykonywaniem prawa głosu (osobiście lub przez pełnomocnika). Ponadto, zgodnie z obowiązującymi przepisami, Spółka utrzymywała szczegółowy zapis przebiegu obrad w formie protokołu notarialnego. Dodatkowo, publikowanie wymaganych raportów bieżących oraz udostępnianie odpowiednich informacji na stronie internetowej Spółki, zapewniało Akcjonariuszom wgląd do wszystkich istotnych informacji dotyczących Walnych Zgromadzeń. Takie zasady gwarantowały transparentność obrad Walnych Zgromadzeń, jak i chroniły Spółkę przed ewentualnymi roszczeniami Akcjonariuszy, którzy nie chcieliby aby ich wizerunek lub wypowiedź zostały upublicznione przez Spółkę. Spółka stoi ponadto na stanowisku, że pomimo zaawansowanej techniki istnieje zawsze ryzyko, że z różnych przyczyn, w tym niezależnych od Spółki, Akcjonariuszy, czy też osób trzecich, nie zostanie zagwarantowane bezpieczeństwo techniczne oraz prawne dwustronnej komunikacji w czasie rzeczywistym, czy też wykonywania prawa głosu przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej, a ewentualne szkody wynikłe z jakichkolwiek zakłóceń w tym zakresie mogłyby spowodować nieuzasadniony wzrost kosztów prowadzonej przez Spółkę działalności.

- w Zakresie Zasad z Części II Dobrych Praktyk:

Zasada nr 1 pkt 7)

„Spółka prowadzi korporacyjną stronę internetową i zamieszcza na niej: (...) pytania akcjonariuszy dotyczące spraw objętych porządkiem obrad, zadawane przed i w trakcie Walnego Zgromadzenia, wraz z odpowiedziami na zadawane pytania”

Powyższa zasada nie jest stosowana przez ZT Kruszwica. Przebieg Walnych Zgromadzeń Spółki dokumentowany jest w protokołach sporządzanych przez notariusza. O umieszczeniu poszczególnych elementów w protokole decyduje przewodniczący Walnego Zgromadzenia, kierując się treścią przepisów prawa oraz dokumentów korporacyjnych Spółki. Zgodnie z Regulaminem Walnego Zgromadzenia,

akcjonariusze mają prawo składać oświadczenia na piśmie, które są dołączane do protokołu. Protokoły Walnych Zgromadzeń Spółki, zgodnie z przepisami KSH, są dostępne do wglądu dla akcjonariuszy w siedzibie Spółki.

Zasada nr 3

„Zarząd, przed zawarciem przez spółkę istotnej umowy z podmiotem powiązanym zwraca się do rady nadzorczej o aprobatę tej transakcji/umowy. Powyższemu obowiązowi nie podlegają transakcje typowe, zawierane na warunkach rynkowych w ramach prowadzonej działalności operacyjnej przez spółkę z podmiotem zależnym, w którym spółka posiada większościowy udział kapitałowy. Na potrzeby niniejszego zbioru zasad przyjmuje się definicję podmiotu powiązanego w rozumieniu rozporządzenia Ministra Finansów wydanego na podstawie art. 60 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do zorganizowanego systemu obrotu oraz o spółkach publicznych (Dz. U. Nr 184, poz. 1539 z późn. zm.).”

Zasada ta jest stosowana przez ZT Kruszwica w ograniczonym zakresie. Zarząd zwraca się do Rady Nadzorczej o wyrażenie zgody na zawarcie określonych transakcji wskazanych w § 16 ust. 2 Statutu (5 kategorii umów) ZT Kruszwica bez względu na to, czy drugą stroną transakcji jest podmiot powiązany z ZT Kruszwica, zaś poza zakresem określonym w §16 ust. 2 Statutu, Zarząd Emitenta z reguły nie występuje o zgodę Rady Nadzorczej na zawarcie umowy. Ponadto, zgodnie z §10 Regulaminu Zarządu Spółki, wskazane w tym postanowieniu transakcje z podmiotami powiązanymi (9 kategorii umów) są sprawami przekraczającymi zakres czynności Spółki i wymagają uchwały Zarządu.

- z Części III Dobrych Praktyk:

Zasada nr 9

„Zawarcie przez spółkę umowy/transakcji z podmiotem powiązanym spełniającej warunki, o której mowa w części II pkt 3, wymaga aprobaty rady nadzorczej.”

Powyższa zasada jest stosowana w Spółce w ograniczonym zakresie. Zarząd zwraca się do Rady Nadzorczej o wyrażenie zgody na zawarcie określonych transakcji wskazanych w § 16 ust. 2 Statutu ZT (5 kategorii umów) Kruszwica bez względu na to, czy drugą stroną transakcji jest podmiot powiązany z ZT Kruszwica. Poza zakresem transakcji określonych w § 16 ust. 2 Statutu Zarząd Emitenta z reguły nie występuje o Zgodę Rady Nadzorczej na zawarcie umowy.

W roku 2012 nie wystąpił żaden przypadek naruszenia przez Spółkę zasad/y ładu korporacyjnego, co do których Spółka zadeklarowała ich przestrzeganie.

III. Opis głównych cech stosowanych w spółce systemów kontroli wewnętrznej i zarządzania ryzykiem w odniesieniu do procesu sporządzania sprawozdań finansowych

Zarząd Spółki jest odpowiedzialny za system kontroli wewnętrznej w Spółce i jego skuteczność w procesie sporządzania sprawozdań finansowych i raportów okresowych publikowanych zgodnie z przepisami Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 19 lutego 2009 r. w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych oraz warunków uznania za równoważne informacji wymaganych przepisami prawa państwa niebędącego państwem członkowskim.

Za przygotowywanie sprawozdań finansowych i raportów okresowych Spółki odpowiedzialny jest pion finansowy kierowany przez Dyrektora ds. Finansowych - Członka Zarządu. Na dzień sporządzania niniejszego raportu funkcję tę pełni Pan Jacek Michalak.

Dane finansowe będące podstawą sprawozdań finansowych i raportów okresowych pochodzą ze stosowanej przez Spółkę miesięcznej sprawozdawczości finansowej i zarządczej. Proces sporządzania miesięcznych sprawozdań finansowych podlega wewnętrznym regulacjom mającym na celu zapewnienie poprawności oraz kompletności informacji. Zastosowany w Spółce model kontroli wewnętrznej obejmuje przeglądy:

- wyników działalności (monitoring) w odniesieniu do planów, budżetów lub informacji operacyjnych poszczególnych działów;
- sposobów przetwarzania informacji, a w szczególności zastosowanych kontroli aplikacyjnych gwarantujących dokładność, kompletność i ważność przetwarzanych danych transakcyjnych;
- w zakresie bezpieczeństwa fizycznego posiadanych przez Spółkę aktywów;
- podziału obowiązków celem ograniczenia potencjalnych błędów lub działań niepożądanych.

Wszystkie istotne dane cząstkowe mające wpływ na poszczególne części składowe sprawozdań finansowych podlegają kilkuetapowej weryfikacji. Czynności weryfikacyjne wykonywane są każdorazowo przez osoby niezależne od osób przygotowujących określone dane lub części sprawozdań finansowych. Wykonanie i efektywność wewnętrznych kontroli weryfikowana jest przez wyznaczonych pracowników i konsultantów zewnętrznych na zlecenie Zarządu Spółki.

Przygotowane sprawozdania analizowane są przez kierownictwo średniego i wyższego szczebla działu finansowego pod przewodnictwem Dyrektora ds. Finansowych - Członka Zarządu, po zamknięciu księgowym każdego okresu sprawozdawczego (miesiąc kalendarzowy). Zidentyfikowane błędy korygowane są na bieżąco w księgach Spółki, zgodnie z przyjętą polityką rachunkowości.

Półroczne sprawozdania finansowe poddawane są przeglądowi przez audytora Spółki. Przeglądowi podlega w szczególności adekwatność danych finansowych oraz zakres koniecznych ujawnień. Wyniki przeglądu półrocznego oraz badania rocznego prezentowane są przez audytora kierownictwu działu finansowego Spółki na spotkaniach podsumowujących. Audytorzy przedkładają Zarządowi Spółki informacje o niedociągnięciach mechanizmów kontroli, stwierdzonych w trakcie badania sprawozdań finansowych. Wszelkie uzasadnione zalecenia wynikające z przeglądu procedur zarządzania ryzykiem i mechanizmów kontroli wewnętrznej są stopniowo wdrażane.

Istnienie w ZT Kruszwica systemów kontroli wewnętrznej jest między innymi podyktowane faktem przynależności Spółki do Grupy Bunge, na czele której stoi spółka Bunge Ltd. notowana na giełdzie papierów wartościowych w Nowym Yorku. Podmioty publiczne notowane na rynku amerykańskim zobligowane są bowiem do stworzenia systemów kontroli wewnętrznej celem zapewnienia zgodności z wymaganiami Sarbanes-Oxley Act.

IV. Wskazanie akcjonariuszy posiadających bezpośrednio lub pośrednio znaczne pakiety akcji wraz ze wskazaniem liczby posiadanych przez te podmioty akcji, ich procentowego udziału w kapitale zakładowym, liczby głosów z nich wynikających i ich procentowego udziału w ogólnej liczbie głosów na Walnym Zgromadzeniu

Na dzień 31 grudnia 2012 r. następujące podmioty posiadały co najmniej 5 % w ogólnej liczbie głosów na Walnym Zgromadzeniu ZT Kruszwica:

Nazwa podmiotu	Liczba posiadanych akcji	% w kapitale zakładowym Spółki	Liczba głosów na WZ	% głosów na WZ
Koninklijke Bunge B.V. z siedzibą w Rotterdamie (dalej „KBBV”)	14.763.313	64,22	14.763.313	64,22
Windstorm Trading & Investments Limited z siedzibą w Thasou	5.805.485	25,26	5.805.485	25,26

Podmiotem dominującym w stosunku do KBBV, posiadającym 100 % akcji i głosów na jego walnym zgromadzeniu jest Bunge Europe S.A. z siedzibą w Luksemburgu. Podmiotem dominującym wobec Bunge Europe S.A., posiadającym bezpośrednio i pośrednio 100 % akcji i głosów na jego walnym zgromadzeniu jest Bunge Ltd., z siedzibą na Bermudach i głównym biurem w White Plains, w stanie Nowy Jork, w Stanach Zjednoczonych.

Powyższe opracowanie oparte jest na zawiadomieniach o stanie posiadania akcji Spółki oraz świadectwach depozytowych złożonych przez akcjonariuszy przed Walnymi Zgromadzeniami. Zgodnie z najlepszą wiedzą Emitenta, opisane powyżej podmioty są jedynymi osobami, innymi niż członkowie organów zarządzających i nadzorczych Spółki, które w sposób bezpośredni lub pośredni mają udziały w kapitale Spółki lub prawa głosu podlegające zgłoszeniu na mocy prawa polskiego.

V. Wskazanie posiadaczy wszelkich papierów wartościowych, które dają specjalne uprawnienia kontrolne, wraz z opisem tych uprawnień

W Spółce nie występują papiery wartościowe, które dają specjalne uprawnienia kontrolne, w tym w szczególności akcje Spółki nie są uprzywilejowane, a jej Statut nie przyznaje akcjonariuszom żadnych uprawnień osobistych w rozumieniu art. 354 KSH. Statut przyznaje natomiast akcjonariuszom uprawnienia związane z posiadaniem przez nich określonego udziału w ogólnej liczbie głosów w Spółce.

W szczególności, zgodnie z § 13 ust. 2 Statutu Spółki akcjonariuszom przysługuje prawo powołania członków Rady Nadzorczej na Walnym Zgromadzeniu, jak następuje:

- a) każdy akcjonariusz uczestniczący w Walnym Zgromadzeniu, któremu przysługuje nie mniej niż 60% ogółu głosów w Spółce, ma prawo powołania 8 członków Rady Nadzorczej;
- b) każdy akcjonariusz uczestniczący w Walnym Zgromadzeniu, któremu przysługuje nie mniej niż 17,5% ogółu głosów w Spółce, ma prawo powołania 2 członków Rady Nadzorczej;
- c) każdy akcjonariusz uczestniczący w Walnym Zgromadzeniu, któremu przysługuje nie mniej niż 10% ogółu głosów w Spółce, ma prawo powołania 1 członka Rady Nadzorczej;
- d) w przypadku, w którym nie ma akcjonariuszy uprawnionych do powołania członków Rady Nadzorczej zgodnie z postanowieniami § 13 ust. 2 lit. (a) – (c) Statutu lub z jakiegokolwiek innego powodu pełen skład Rady Nadzorczej, który powinien zostać wybrany przez Walne Zgromadzenie zgodnie z postanowieniami § 13 Statutu, nie został wybrany, to Walne Zgromadzenie powołuje odpowiednią liczbę członków Rady Nadzorczej na podstawie uchwały podjętej zwykłą większością głosów.

VI. Wskazanie wszelkich ograniczeń odnośnie do wykonywania prawa głosu, takich jak ograniczenie wykonywania prawa głosu przez posiadaczy określonej części lub liczby głosów, ograniczenia czasowe dotyczące wykonywania prawa głosu lub zapisy, zgodnie z którymi, przy współpracy Spółki, prawa kapitałowe związane z papierami wartościowymi są oddzielone od posiadania papierów wartościowych

Statut Spółki nie przewiduje tego typu ograniczeń. Zakaz wykonywania prawa głosu przez akcjonariusza może natomiast wynikać z art. 89 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do zorganizowanego systemu obrotu oraz o spółkach publicznych (dalej „Ustawa o Ofercie”), w razie gdy akcjonariusz ten naruszy określone przepisy zawarte w Rozdziale 4 Ustawy o Ofercie. Z kolei zgodnie z art. 6 § 1 KSH, jeżeli spółka dominująca nie zawiadomi spółki kapitałowej zależnej o powstaniu stosunku dominacji w terminie dwóch tygodni od dnia powstania tego stosunku, następuje zawieszenie wykonywania prawa głosu z akcji spółki dominującej reprezentujących więcej niż 33% kapitału zakładowego spółki zależnej.

VII. Wskazanie wszelkich ograniczeń dotyczących przenoszenia prawa własności papierów wartościowych Emitenta

Statut Spółki nie przewiduje tego typu ograniczeń. Wynikają one natomiast z przepisów prawa, w tym z przywołanego powyżej Rozdziału 4 Ustawy o Ofercie, art. 11 i 19 oraz Działu VI ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi, ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów oraz Rozporządzenia Rady (WE) Nr 139/2004 z dnia 20 stycznia 2004 r. w sprawie kontroli koncentracji przedsiębiorstw.

VIII. Opis zasad dotyczących powoływania i odwoływania osób zarządzających oraz ich uprawnień, w szczególności prawo do podjęcia decyzji o emisji lub wykupie akcji

Zgodnie z § 9 ust. 1 i 2 Statutu Spółki, Zarząd składa się z 4 do 9 osób powoływanych przez Radę Nadzorczą na wspólną kadencję trwającą dwa lata. Liczbę osób ustala Rada Nadzorcza. Stosownie do postanowień § 9 ust. 3 Statutu, członków Zarządu lub cały Zarząd powołuje i odwołuje Rada Nadzorcza z własnej inicjatywy bądź na wniosek Walnego Zgromadzenia, z zastrzeżeniem, że: (i) przynajmniej 1 członek Zarządu, w przypadku Zarządu składającego się z nie więcej niż 4 osób lub (ii) przynajmniej 2 członków Zarządu, w przypadku Zarządu składającego się z więcej niż 4 osób, powinno zostać powołanych spośród kandydatów zaproponowanych przez członków Rady Nadzorczej, którzy zostali powołani przez akcjonariuszy zgodnie z § 13 ust. 2 lit. (b) Statutu (o ile doszło do powołania członków Rady Nadzorczej na podstawie § 13 ust. 2 Statutu).

Do zakresu działania Zarządu należą wszelkie sprawy niezastrzeżone do kompetencji Walnego Zgromadzenia i Rady Nadzorczej, Zarząd prowadzi sprawy Spółki i reprezentuje ją. Każdy członek Zarządu ma prawo i obowiązek prowadzenia spraw Spółki i może bez uprzedniej uchwały Zarządu prowadzić sprawy nieprzekraczające zakresu zwykłych czynności Spółki przy zachowaniu postanowień przepisów prawa, Statutu Spółki, uchwał i regulaminów organów Spółki oraz zasad ładu korporacyjnego, których Spółka zadeklarowała się przestrzegać. W przypadku sprawy przekraczającej zakres zwykłych czynności Spółki konieczna jest uchwała Zarządu (porównaj opis w sekcji XI. A poniżej). Uchwały Zarządu zapadają bezwzględną większością głosów oddanych przez członków Zarządu obecnych na posiedzeniu. Każdy członek Zarządu może żądać rozstrzygnięcia w drodze uchwały jakiegokolwiek sprawy dotyczącej Spółki, choćby sprawa ta nie przekraczała zakresu zwykłych czynności. Zarząd może uchwalić regulamin organizacyjny Spółki określający szczegółową strukturę organizacyjną Spółki oraz inne sprawy organizacyjne Spółki. Członkowie Zarządu mogą pełnić funkcje dyrektorów pionów organizacyjnych, komórek funkcyjnych lub zajmować inne stanowiska w Spółce, na podstawie uchwał Zarządu. Prawo do podjęcia decyzji o umorzeniu akcji oraz podwyższeniu kapitału zakładowego wymaga uchwały Walnego Zgromadzenia podjętej większością 83% oddanych głosów.

IX. Opis zasad zmiany Statutu Spółki

Zmiana następujących postanowień Statutu: § 9 ust. 3, § 13 oraz § 23 ust. 1 pkt 5, § 23 ust. 1 pkt 7 do pkt 10 (włącznie) wymaga uchwały Walnego Zgromadzenia podjętej większością 83% oddanych głosów. Zmiana wszelkich postanowień Statutu Spółki (w tym wskazanych w zdaniu poprzedzającym) wymaga podjęcia przez Walne Zgromadzenie uchwały w obecności co najmniej połowy kapitału zakładowego Spółki

X. Opis sposobu działania Walnego Zgromadzenia i jego zasadniczych uprawnień oraz praw akcjonariuszy i sposobu ich wykonywania

A. Sposób działania Walnego Zgromadzenia i jego zasadnicze uprawnienia

Sposób działania Walnego Zgromadzenia i jego zasadnicze uprawnienia wynikają wprost z przepisów prawa, które zostały częściowo inkorporowane do Statutu i Regulaminu Walnego Zgromadzenia Spółki. Obydwa te dokumenty są dostępne na stronie internetowej Spółki (www.ztkruszwica.pl) w zakładce „Relacje inwestorskie”.

W Walnym Zgromadzeniu mają prawo uczestniczyć członkowie Zarządu i Rady Nadzorczej, biegły rewident, jeżeli przedmiotem obrad mają być sprawy finansowe Spółki, eksperci zaproszeni przez organ zwołujący Walne Zgromadzenie, notariusz sporządzający protokół Walnego Zgromadzenia, przedstawiciele mediów oraz inne osoby, za zgodą osoby otwierającej Walne Zgromadzenie lub przewodniczącego Walnego Zgromadzenia.

Zgodnie ze Statutem Spółki, uchwały Walnego Zgromadzenia wymagają w szczególności :

- a) rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania Zarządu Spółki, sprawozdania finansowego Spółki oraz sprawozdania Rady Nadzorczej z działalności za ubiegły rok obrotowy oraz udzielenie absolutorium członkom organów Spółki z wykonania przez nich obowiązków;
- b) podział zysków lub pokrycie strat;
- c) zmiana przedmiotu działalności Spółki;
- d) zmiana Statutu Spółki;
- e) podwyższenie lub obniżenie kapitału zakładowego, z wyłączeniem sytuacji, o której mowa w art. 455 § 3 KSH;
- f) użycie kapitału zapasowego i rezerwowego;
- g) umorzenie akcji;
- h) połączenie Spółki (z wyłączeniem sytuacji, o której mowa w art. 516 KSH), podział i przekształcenie Spółki;
- i) rozwiązanie i likwidacja Spółki;
- j) emisja obligacji zamiennych na akcje i obligacji z prawem pierwszeństwa;
- k) zbycie i wydzierżawienie przedsiębiorstwa lub jego zorganizowanej części oraz ustanowienie na nich ograniczonego prawa rzeczowego;
- l) wszelkie postanowienia, dotyczące roszczeń o naprawienie szkody, wyrządzonej przy zawiązaniu Spółki lub sprawowaniu zarządu lub nadzoru.

Walne Zgromadzenie może podejmować uchwały w obecności co najmniej połowy kapitału zakładowego Spółki. Walne Zgromadzenie podejmuje uchwały zwykłą większością głosów, chyba że postanowienia Statutu lub przepisy prawa wymagają kwalifikowanej większości głosów. Zmiana następujących

postanowień Statutu ZT Kruszwica: § 9 ust. 3, § 13 oraz § 23 ust. 1 pkt 5, § 23 ust. 1 pkt 7 do pkt 10 (włącznie) wymaga uchwały Walnego Zgromadzenia podjętej większością 83% oddanych głosów.

B. Prawa akcjonariuszy i sposób ich wykonywania

Prawa akcjonariuszy i sposób ich wykonywania zasadniczo wynikają wprost z przepisów prawa, które zostały częściowo inkorporowane do Statutu i Regulaminu Walnego Zgromadzenia Spółki. Należy zwrócić uwagę na uregulowane w § 13 ust. 2 Statutu uprawnienia do powoływania Członków Rady Nadzorczej przez akcjonariuszy posiadających określony udział w liczbie głosów na Walnym Zgromadzeniu (por. sekcja V powyżej).

Zgodnie z § 18 ust. 3 i 4 Statutu, akcjonariuszom reprezentującym co najmniej połowę kapitału zakładowego lub co najmniej połowę ogółu głosów w Spółce przysługuje prawo do zwołania Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia. Akcjonariusz lub akcjonariusze reprezentujący co najmniej 1/20 kapitału zakładowego mogą żądać zwołania Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia i umieszczenia określonych spraw w porządku obrad tego Zgromadzenia w drodze żądania, które powinno być zgłoszone Zarządowi, na piśmie lub w formie elektronicznej na adres poczty elektronicznej ztkruszwica@ztkruszwica.pl, wraz uzasadnieniem.

Stosownie do postanowień § 19 ust. 3 Statutu Spółki, akcjonariusz lub akcjonariusze reprezentujący co najmniej 1/20 kapitału zakładowego mogą:

- a) żądać umieszczenia określonych spraw w porządku obrad najbliższego Walnego Zgromadzenia w drodze żądania, które powinno być zgłoszone Zarządowi, na piśmie lub w formie elektronicznej na adres poczty elektronicznej ztkruszwica@ztkruszwica.pl, nie później niż na dwadzieścia jeden dni przed wyznaczonym terminem Walnego Zgromadzenia i zawierać uzasadnienie lub projekt uchwały dotyczącej proponowanego porządku obrad;
- b) przed terminem Walnego Zgromadzenia zgłaszać Spółce na piśmie lub w formie elektronicznej na adres poczty elektronicznej ztkruszwica@ztkruszwica.pl, projekty uchwał dotyczące spraw wprowadzonych do porządku obrad Walnego Zgromadzenia lub spraw, które mają zostać wprowadzone do porządku obrad.

XI. Skład osobowy i zmiany, które w nim zaszły w ciągu ostatniego roku obrotowego, oraz opis działań organów zarządzających i nadzorujących oraz ich komitetów

A. Zarząd

Zarząd prowadzi sprawy Spółki i reprezentuje ją. Do składania oświadczeń woli i podpisywania w imieniu Spółki wymagane jest współdziałanie dwóch członków Zarządu albo jednego członka Zarządu łącznie z prokurentem. Pracami Zarządu kieruje prezes Zarządu w porozumieniu z wiceprezesem Zarządu, w szczególności opracowując projekt zadań planu pracy Zarządu oraz zwołując i przewodnicząc posiedzeniom Zarządu.

Tryb działania Zarządu określa Regulamin Zarządu uchwalany przez Zarząd i zatwierdzany przez Radę Nadzorczą. Treść aktualnego Regulaminu Zarządu dostępna jest na stronie www.ztkruszwica.pl w zakładce „Relacje inwestorskie”.

Uchwały Zarządu wymagają sprawy przekraczające zwykły zarząd. Zgodnie z § 10 Regulaminu Zarządu, sprawami przekraczającymi zakres zwykłych czynności są w szczególności:

- a) przyjęcie wieloletniego planu działalności Spółki
- b) przyjęcie rocznego sprawozdania finansowego i sprawozdania Zarządu z działalności Spółki za ubiegły rok obrotowy;
- c) przyjmowanie rocznego budżetu Spółki;
- d) reorganizacja wewnętrznej struktury przedsiębiorstwa Spółki;
- e) tworzenie lub przystępowanie przez Spółkę do spółki lub konsorcjum;
- f) wyrażenie zgody na nabycie lub zbycie przez Spółkę akcji lub udziałów w spółkach albo na nabycie oddziałów spółek;
- g) ustanawianie prokurentów i pełnomocników Spółki; za wyjątkiem udzielania pełnomocnictw:
 - (i) do występowania przed sądami powszechnymi, Sądem Najwyższym oraz sądami administracyjnymi;
 - (ii) do występowania w innych sprawach określonych w uchwale Zarządu, zgodnie z którą Zarząd upoważnił 2 (dwóch) wskazanych członków Zarządu do udzielenia pełnomocnictw bez uzyskiwania dodatkowej, odrębnej uchwały Zarządu;
- h) zawieranie umów pożyczki i kredytowych jako pożyczkodawca/kredytodawca lub pożyczkobiorca/kredytobiorca (włączając zmiany do takich umów) oraz decyzje dotyczące rezygnacji z udzielonej pożyczki lub kredytu, przyspieszenia jej wymagalności lub spłaty;
- i) zgoda na nabycie lub zbycie nieruchomości bądź prawa wieczystego użytkowania nieruchomości bądź udziału w nieruchomości bądź udziału w prawie wieczystego użytkowania nieruchomości;
- j) czynności związane z zakończeniem działalności oddziałów lub całej działalności Spółki,
- k) w uzgodnieniu z zakładowymi organizacjami związkowymi, przyjęcie układu zbiorowego pracy, regulaminu pracy i regulaminu wynagradzania;
- l) wyrażenie zgody na zawieranie przez Spółkę spółek patentowych i umów licencyjnych, bądź długoterminowych umów kooperacyjnych, o wartości przekraczającej równowartość w polskich złotych 1.000.000 (jeden milion) Euro;
- m) zbycie lub nabycie majątku trwałego o wartości przekraczającej równowartość w złotych 100.000 (sto tysięcy) Euro;
- n) obciążanie majątku Spółki o wartości przekraczającej równowartość w polskich złotych 50.000 (pięćdziesiąt tysięcy) Euro lub udzielanie gwarancji na kwotę przewyższającą powyższą wartość, trwającą dłużej niż 12 (dwanaście) kolejnych miesięcy;

- o) pozostałe transakcje lub zawieranie pozostałych umów z podmiotami niepowiązanymi o wartości w okresie 1 (jednego) roku od daty podpisania umowy przekraczającej równowartość 1.000.000 (jeden milion) Euro;
- p) realizacja przez Spółkę następujących transakcji lub zawarcie następujących umów, gdy drugą stroną transakcji jest akcjonariusz Spółki, podmioty należące do tej samej grupy kapitałowej (w rozumieniu ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości) co akcjonariusz lub podmioty powiązane z akcjonariuszem (dalej „**Podmioty Powiązane**”):
 - (i) umów świadczenia usług;
 - (ii) transakcji mających za przedmiot nieruchomości;
 - (iii) umów sprzedaży i licencji znaku towarowego;
 - (iv) umów ramowych dostawy towarów i usług, które nie wskazują ceny;
 - (v) umów ramowych o łącznej rocznej wartości przekraczającej 250.000 (dwieście pięćdziesiąt tysięcy) Euro lub z ponad 6-miesięcznym okresem obowiązywania;
 - (vi) transakcji dotyczących zbywania i nabywania majątku trwałego o wartości przekraczającej równowartość w złotych 50.000 (pięćdziesiąt tysięcy) Euro, a w przypadku gdy łączna wartość transakcji dotyczących aktywów trwałych z podmiotami z grupy jednego akcjonariusza przekroczy w danym roku kalendarzowym równowartość 250.000 (dwieście pięćdziesiąt tysięcy) Euro – każdej transakcji z podmiotami z Grupy tego akcjonariusza dotyczącej aktywów trwałych, bez względu na jej wartość;
 - (vii) umów dotyczących produkcji o łącznej wartości produktów gotowych przekraczającej 1.500.000 (jeden milion pięćset tysięcy) Euro lub z ponad 6-miesięcznym okresem obowiązywania;
 - (viii) umów sprzedaży i licencji dotyczących know-how, technologii i innych praw własności intelektualnej (poza znakami towarowymi) o wartości przekraczającej równowartość w złotych 50.000 (pięćdziesiąt tysięcy) Euro w odniesieniu do umowy, a w przypadku gdy łączna wartość takich umów przekroczy 250.000 (dwieście pięćdziesiąt tysięcy) Euro w danym roku kalendarzowym – każdej takiej umowy, bez względu na jej wartość;
 - (ix) umów dotyczących zbywania i nabywania usług, które nie były planowane i na których zapotrzebowanie pojawi się w trakcie roku finansowego, jeżeli łączna wartość takich usług w roku kalendarzowym przekroczy ekwiwalent 250.000 (dwieście pięćdziesiąt tysięcy) Euro lub z ponad 6-miesięcznym okresem obowiązywania
- q) sprawy będące przedmiotem wniosku Zarządu do Walnego Zgromadzenia.

Do ważności uchwał Zarządu wymagane jest prawidłowe zawiadomienie o posiedzeniu wszystkich członków Zarządu oraz obecność na posiedzeniu co najmniej 2/3 jego członków. Uchwały Zarządu zapadają bezwzględną większością głosów oddanych przez członków Zarządu obecnych na posiedzeniu i są protokołowane. W przypadku równości głosów decyduje głos Prezesa Zarządu, a w razie jego nieobecności wiceprezesa Zarządu.

W sprawach niecierpiących zwłoki Zarząd może podejmować uchwały drogą korespondencyjną bez odbycia posiedzenia, o ile wszyscy członkowie Zarządu zostali prawidłowo zawiadomieni o podejmowaniu i treści uchwały. Uchwały podejmowane w tym trybie są ważne, o ile w głosowaniu weźmie udział 2/3 członków Zarządu. Uchwały zapadają wówczas bezwzględną większością głosów oddanych.

Od dnia 1 stycznia do dnia 31 maja 2012 r. w skład Zarządu wchodziły następujące osoby: pp. Tommy Jensen – Prezes Zarządu, Roman Rybacki – Wiceprezes Zarządu, Mariusz Szeliga, Marcin Brodowski, Wojciech Jachimczyk, Piotr Piotrowski, Tomasz Wika, Wojciech Bauman – Członkowie Zarządu.

Emitent otrzymał rezygnację Pana Tommy Jensena ze stanowiska Prezesa Zarządu i Pana Mariusza Szeligi ze stanowiska Członka Zarządu (raport bieżący nr 11/2012 z dnia 30 maja 2012 r.). Obie rezygnacje były skuteczne z chwilą odbycia Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia Spółki za rok 2012. Rada Nadzorcza Spółki, ze skutkiem od dnia 31 maja 2012 r., powierzyła Panu Wojciechowi Jachimczykowi funkcję Prezesa Zarządu i powołała Pana Dariusza Szymańskiego na Członka Zarządu Spółki (raport bieżący nr 16/2012 z dnia 1 czerwca 2012 r.).

W dniu 28 listopada 2012 roku, Rada Nadzorcza Spółki powołała Pana Jacka Michalaka na Członka Zarządu Spółki, ze skutkiem od dnia 28 listopada 2012 r. (raport bieżący nr 28/2012 z dnia 29 listopada 2012 r.).

W dniu 14 grudnia 2012 zmarł Pan Roman Rybacki – Członek i Wiceprezes Zarządu Spółki (raport bieżący 29/2012 z dnia 14 grudnia 2012 r.).

W dniu 31 grudnia 2012 r. w skład Zarządu wchodziły następujące osoby: pp. Wojciech Jachimczyk – Prezes Zarządu, Marcin Brodowski, Piotr Piotrowski, Tomasz Wika, Wojciech Bauman, Dariusz Szymański, Jacek Michalak – Członkowie Zarządu.

B. Rada Nadzorcza

Rada Nadzorcza składa się z 9 do 11 członków. Członków Rady Nadzorczej powołuje Walne Zgromadzenie na wspólną kadencję trwającą pięć lat, zgodnie z postanowieniami § 13 ust. 2–4 Statutu Spółki. Liczbę członków Rady Nadzorczej określa uchwałą Walne Zgromadzenie w sposób zapewniający akcjonariuszom możliwość korzystania z praw przyznanych na mocy § 13 ust. 2–4 Statutu Spółki. Sposób wyboru członków Rady Nadzorczej, wskazany jest w § 13 ust. 2 Statutu Spółki, znajduje się w sekcji V powyżej

W myśl § 14 ust. 1 i 3 Statutu Spółki, Rada wybiera spośród swoich członków przewodniczącego Rady oraz jego zastępcę. Rada Nadzorcza może również odwołać z pełnionej funkcji przewodniczącego Rady i jego zastępcę.

Rada Nadzorcza wykonuje stały nadzór nad działalnością Spółki. Zgodnie z § 16 ust. 2 Statutu ZT Kruszwica, do kompetencji Rady Nadzorczej należą w szczególności:

- a) ocena sprawozdania finansowego Spółki;
- b) ocena sprawozdania Zarządu oraz wniosków Zarządu co do podziału czystego zysku i pokrycia strat;
- c) składanie Walnemu Zgromadzeniu pisemnego sprawozdania z wyników oceny sprawozdania finansowego Spółki i sprawozdania Zarządu oraz wniosków Zarządu co do podziału czystego zysku i pokrycia strat;
- d) zatwierdzanie rocznego budżetu przygotowanego przez Zarząd;
- e) wyrażenie zgody na utworzenie lub przystąpienie do spółki lub konsorcjum;
- f) wyrażenie zgody na nabycie lub zbycie przez Spółkę akcji lub udziałów w spółkach albo na nabycie oddziałów spółek;
- g) wyrażanie zgody na nabycie lub zbycie nieruchomości bądź prawa wieczystego użytkowania nieruchomości bądź udziału w nieruchomości bądź udziału w prawie wieczystego użytkowania nieruchomości (w związku z czym w sprawach tych nie jest wymagana uchwała Walnego Zgromadzenia);
- h) wyrażenie zgody na zawieranie przez Spółkę spółek patentowych i umów licencyjnych, bądź długoterminowych umów kooperacyjnych, których wartość przenosi równowartość w złotych kwoty 1.000.000 EUR;
- i) wyrażenie zgody na obciążanie majątku Spółki o wartości przenoszącej równowartość w złotych kwotę 50.000 EUR lub na udzielanie gwarancji na kwotę przenoszącą powyższą wartość, trwającą dłużej niż dwanaście kolejnych miesięcy;
- j) ustalanie wynagrodzenia dla członków Rady Nadzorczej delegowanych do czasowego wykonywania czynności członków Zarządu;
- k) zawieszanie w wykonywaniu czynności poszczególnych członków Zarządu lub całego Zarządu w przypadku zaistnienia ważnych przyczyn;
- l) delegowanie członka lub członków Rady Nadzorczej do tymczasowego pełnienia obowiązków członka Zarządu w przypadku, gdy poszczególny członek Zarządu lub cały Zarząd został zawieszony w pełnieniu czynności lub w przypadku zaistnienia innych przyczyn uniemożliwiających Zarządowi wykonywanie czynności;
- m) zatwierdzanie Regulaminu Zarządu;
- n) wybór biegłego rewidenta przeprowadzającego badanie sprawozdania finansowego Spółki.

Uchwały Rady Nadzorczej podejmowane są bezwzględną większością głosów członków obecnych. Członkowie Rady Nadzorczej wykonują swoje obowiązki osobiście, mogą jednak brać udział w podejmowaniu uchwał Rady Nadzorczej oddając swój głos na piśmie za pośrednictwem innego członka Rady Nadzorczej. W razie równej liczby głosów oddanych „za” i „przeciw” uchwale rozstrzyga głos przewodniczącego Rady Nadzorczej, a pod jego nieobecność głos zastępcy przewodniczącego Rady Nadzorczej.

Rada Nadzorcza może podejmować uchwały w trybie pisemnym lub przy wykorzystaniu środków bezpośredniego porozumiewania się na odległość. Uchwała jest ważna, jeżeli wszyscy członkowie zostali powiadomieni o treści projektu uchwały, a za uchwałą opowiedziała się bezwzględna większość członków Rady.

Szczegółowy tryb działania Rady Nadzorczej określa Regulamin Rady Nadzorczej. Treść obowiązującego Regulaminu Rady Nadzorczej dostępna jest na stronie www.ztkruszwica.pl w zakładce „dla inwestorów”.

Od dnia 1 stycznia do dnia 31 maja 2012 r. w skład Rady Nadzorczej wchodził: pp. Jean-Louis Gourbin – Przewodniczący Rady Nadzorczej, Vesselina Shaleva – Zastępca Przewodniczącego Rady Nadzorczej, Maurizio Terazzi, Dirk Hellings, Luc Dekkers, Jacek Glinka, Roman Górny, Sławomir Ludwikowski, Jerzy Rajski, Stefan Latawiec – Członkowie Rady Nadzorczej.

Emitent otrzymał rezygnację Pana Jean Louis Gourbin, Przewodniczącego Rady Nadzorczej Spółki, oraz pp. Luc Dekkers i Dirk Hellings, Członków Rady Nadzorczej Spółki, z pełnionych przez nich funkcji ze skutkiem na dzień odbycia Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia Spółki za rok 2012 (raport bieżący nr 5/2012 z dnia 20 kwietnia 2012 r.). W związku z powyższym, podczas Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia Spółki, w dniu 31 maja 2012 roku uprawniony akcjonariusz Koninklijke Bunge B.V. powołał w skład Rady Nadzorczej następujące osoby: pp. Tommy Jensen, Gordon Hardie, Jordi Costa i Mariusz Szeliga (raport bieżący nr 15/2012 z dnia 1 czerwca 2012 r.). Rada Nadzorcza w dniu 31 maja powołała Pana Tommy Jensena na stanowisko Przewodniczącego Rady Nadzorczej Spółki, ze skutkiem od dnia 31 maja 2012 r. (raport bieżący nr 16/2012 z dnia 1 czerwca 2012 r.).

Na dzień 31 grudnia 2012 r. w skład Rady Nadzorczej wchodził: pp. Tommy Jensen – Przewodniczący Rady Nadzorczej, Vesselina Shaleva – Zastępca Przewodniczącego Rady Nadzorczej, Maurizio Terazzi, Jacek Glinka, Roman Górny, Sławomir Ludwikowski, Jerzy Rajski, Stefan Latawiec, Gordon Hardie, Jordi Costa, Mariusz Szeliga – Członkowie Rady Nadzorczej.

C. Komitet Audytu

Zgodnie z § 14 ust. 2 Regulaminu Rady Nadzorczej, funkcjonujący w Spółce od 5 grudnia 2009 roku Komitet Audytu składa się z 3 (trzech) członków, powoływanych i odwoływanych uchwałą Rady Nadzorczej spośród jej członków. Rada Nadzorcza w drodze uchwały wybiera przewodniczącego Komitetu Audytu. W myśl § 14 ust.3 Regulaminu Rady Nadzorczej, przy ustalaniu składu Komitetu Audytu należy brać pod uwagę, że przynajmniej 1 (jeden) jego członek powinien spełniać warunki niezależności i posiadać kwalifikacje w dziedzinie rachunkowości lub rewizji finansowej.

Zgodnie z § 14 ust.4 Regulaminu Rady Nadzorczej, do zadań Komitetu Audytu należy:

- a) monitorowanie procesu sprawozdawczości finansowej Spółki;
- b) monitorowanie skuteczności systemów kontroli wewnętrznej, audytu wewnętrznego oraz zarządzania ryzykiem;
- c) monitorowanie wykonywania czynności rewizji finansowej;
- d) monitorowanie niezależności podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych;
- e) rekomendowanie Radzie Nadzorczej podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych do przeprowadzenia czynności rewizji finansowej Spółki;
- f) analiza pisemnych informacji otrzymywanych od podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych o istotnych kwestiach dotyczących rewizji finansowej oraz przekazywanie Radzie Nadzorczej stanowiska w tej sprawie.

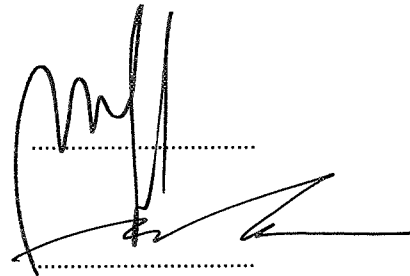
Na dzień 31 grudnia 2012 r. w skład Komitetu Audytu wchodzi: pp. Sławomir Ludwikowski - Przewodniczący Komitetu Audytu oraz Maurizio Terazzi i Jacek Glinka – Członkowie Komitetu Audytu.

Pan Sławomir Ludwikowski spełnia kryteria niezależności przewidziane w Dobrych Praktykach

Kruszwica, dnia 7 marca 2013 roku

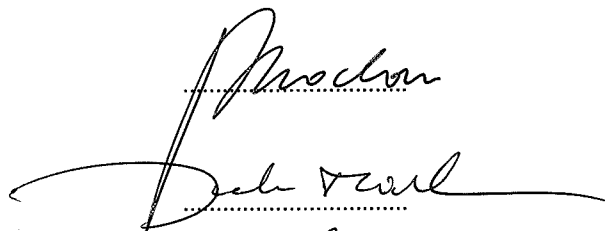
Podpisy wszystkich członków Zarządu:

Wojciech Jachimczyk – Prezes Zarządu

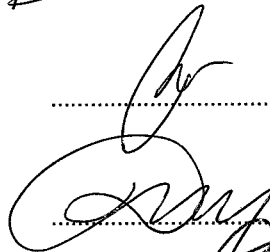
Wojciech Bauman – Członek Zarządu

Marcin Brodowski – Członek Zarządu

Jacek Michalak – Członek Zarządu

Piotr Piotrowski – Członek Zarządu

Dariusz Szymański – Członek Zarządu

Tomasz Wika – Członek Zarządu